مخالفة السيوطي لابن مالك ومعارضته في كتاب "البهجة المرضية في شرح الألفية"

بحث مقدم إلى كلية الدراسات العليا جامعة الخرطوم
لنيل درجة دكتوراة الفلسفة في اللغة العربية

إعداد الطالب/ عبد العزيز محمد يوسف حمودة
بكلاريوس الآداب والتربية-جامعة الخرطوم 1990م
ماجستير الآداب في اللغة العربية-جامعة الخرطوم 2001

إشراف الأستاذ/ محمد يوسف مصطفى الواثق

كلية الآداب- قسم اللغة العربية
مارس 2010 م

الآيــة

قـال تـعـالى:

{قَـالُـواْ سُبْحَانَكَ لاَ عِلْمَ لَـنَـا إِلاَّ مَـا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ }

صدق الله العظيم

سورة البقرة، الآية32

الإهداء

إلى روح والديَّ
إلى كل من علمني حرفا
إلى أخي عبد الله
إليهم جميعا أهدي هذا البحث

الشكر

الشكر لله أولاً، ثم لكل من ساعد في إبراز هذا البحث الى حيز الوجود. ولجامعة نيالا التي منحتني فرصة الدراسة، ولجامعة الخرطوم ممثلة في قسم اللغة العربية بكلية الآداب لرعايتها له. ومنتهى الشكر لأستاذي محمد يوسف مصطفى الواثق الذي رعى هذا البحث توجيهًا وتصويباً. والشكر موصول لمكتبات جامعة الخرطوم وجامعة النيلين، وجامعة السودان وجامعة أم درمان الاسلامية ومكتبة السودان، ومكتبة جامعة القرآن الكريم والعلوم الإسلامية، ولكل من فاتني ذكره.

الباحث

مستخلص البحث

[illegible]

Abstract

This thesis is on the book of "Al- buhja al-Murdiyya fi Shareh el-Alfiyya", a book on Arabic grammar where the views and opinions of the two scholars As-Siyuti and Ibn- Malik are being exposed. The study contains four chapters in addition to an introduction and a conclusion. The thesis adopted a historical method in the biography of As-Siyuti, and descriptive analytical approach for the discussion of various grammatical ideas, views, and comments.

The method of study in this thesis is based on exposing the problem from its different aspects, the arguments and counter - arguments of grammarians specially those of Kufa and Basra. Followed by Ibn Malik's opinions and agreements or disagreements with other schools. Sometimes the researcher intervenes and gives his own opinions and comments on certain questions and issues.

Chapter one deals with As-Siyuti's biography, his life, his teachers, his students, his knowledge ,scientific endeavors , his grammar school and methods.

Chapter two discusses the noun in its different nominative cases, such as, the subject and the predicate ….etc, which composes the core of chapter two.

Chapter three is devoted to the noun in its different accusative cases, such as the infinitive, the object and the adverb.

While chapter four is devoted to the prepositions and the different issues related to them.

The study reached following conclusions:

- As-Siyuti disagrees with Ibn Malik on some opinions and agrees with him on others.
- He also balanced between Ibn Malik's opinions on his books Elalfiyya and his others books.

فهرس الموضوعات

مقدمة

[illegible]

[illegible]

[illegible]

1. [illegible]

2. [illegible]

[illegible]

الفصــل الأول

تعريف السيوطي

المبحث الأول: حـياة السـيوطي.
المبحث الثانـي: شيوخ السيوطي وتلاميذه.
المبحث الثالث: مؤلفات السيوطي
المبحث الرابع: منـهج السيوطي

الفصل الأول
تعريف السيوطي

المبحث الأول : حياة السيوطي

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Ü[3]þĜdžƵ LJhƒĂ Ü [2]ĭĂĜƤƪ!ƒ ljƧǂƦ Ĝdžǂ NJƪƽlj [1] ŎƠĂŏƪ!ƒ ƒƦǋ ƧǂƦ LJŏþ!ƒ ýǖŋh ƔlĎŏĂ .[6]ǂŏdžǘƪŰƒ ƻ ƧĜƶdž!ƒ lƧƑƒþĂ Ü[5]Ʃŏǂ ƧƪĂ Ü[4]ǂ!ĜƠǂĂ

LJŏƶhƧĎĂ ƴƪƙ ǂljƪ þƠǕƒ ǂĎŏ! ĭþ!Ădž LJĜǂĂ" ýĜƿ ǂŏƠ ljþǘŏdž ơŏƧĜƙ [7]ŎƠĂŏƪ!ƒ ƧǂƦ LJùhƒ ƧǂƦĂ .ơŏƧĜƙ!ƒ ƒƦǋ ƴŋƒƧdž!ƒĂ ƧþĜƮdž!ƒ LJdž ƧŏǁǂƘþƧĂĎĂ .ǂŏƧŋǋ ǂƑĜdžljĜdžǁĂ .lƧĂǂƦdž!ƒ ǂljƪ!ƒ LJdž ƧƤŬƒ ĭþĜdžŋ Ŏ5 LJĜǂĂ ŎƠĂŏƪ!ƒ þ!Ădž [8]ƩĜŏƍ

lƧùƑƒþ ƘƧùǂƦĂ ÜĜùǌƙdžĜƿƍ LJĜùǂdžĂ ĜǌĎùƮĎĂ ŎƠĂŏƪ!ƒ lƧƪĎ LJƵ ĈĜdžĎƶ!ƒ ǂþƠƙ Ŏù5 ţŏƶƙ ƘljĜǂ ÜýƮǕƒ ǂŏƪƧĜ5 lƧƪĎ LJdž ƘƧþƠljƒ ŎƠĂŏƪ!ƒ lƧƪĎ ĽJǒ [9]ƻ ƧĜƶdž!ƒ .ƠĂŏƪĎ Ŏ5 ƘƧlƙƪƒ Ďǁ þƒþƷh Ŏ5 ĜǋƧdžĎ ýĂĎ

ǂùljŏþdž! Ďƪƒ NJǁ!Ĝǁ Ďưǁ NJŏljĜǁ LJŏǂƪƙĂ NJ!ĂĎ Ơƙƽh ƠĂŏƪĎ ĽJǒ [10]ĭĂdžƠ!ƒ ƘĂƿĜŏ ƧǂƦ LJùdž ƧùŏǁǂƔƪlj .lƨdžǋ Ƨŏƺ LJdž ƠĂŏƪ ýĜlŏĂ ÜƧƮdž þŏƶƮ ŎƠƒĂlj ýŏlj!ƒ ƔƧƺ þĜùdžƵ LJhƒ ǂhƪlj!ƒ ljƦǋ þƧĂĎ .ŎƠĂŏƪǕƒ ƒĂ!Ĝl5 ǂljŏþdž!ƒ ljƦǋ Ĭ!ƍ ŎƠĂŏƪ!ƒ LJŏƤƧƋdž!ƒ .[15]ĭƨƷ!ƒ LJŏþ!ƒ Ďŋljǁ [14]ĭþƒþƷh!ƒĂ Ü[13]ĭĂĜƤƪ!ƒĂ Ü[12]ŎljĜǂĂƬ!ƒĂ Ü[11]ŎĎhljƠ!ƒ

---

[1] - ƠƪLJ ƒdžƠĜưlƧ Ŏ5 ƤĎhĜƧ ƶdžƮƧ ĂƒƑ!lĜǋƧlÜ ƒ 140.

[2] - ƒ!ưĂĈ ƒ!ǘdžƴ ǕǋNjý ƒ!lƧLJ ƒ!ƙĜƪƴÜ ƒ 194.

[3] - ƬƦƧƒƘ ƒ!ƦǋƔ Ŏ5 ĎƤhĜƧ ƶdžLJ ƦǋƔÜ ƜƜ8Ü ƒ 51.

[4] - - ƶdžŋƶĎ ƒ!ƶdžƋ!5ŏLJÜ ƒ 82.

[5] - ƶdžŋĎ ƒ!ƶdžƠƮĂƵĜƘ ƒ!ƶƧhŏǂ ƒĂ!ƶdžƮƧŏǂÜ ƒ 1074.

[6] - þƑƒƧl ƒ!ƶdžĜƧ ƻ ƒŰƪǘdžŏǂÜ ƜƜ3 Ü ƒ 27.

[7] - ƠƪLJ ƒ!ƶdžĜƠưƧl Ŏ5 ƤĎhĜƧ ƶdžƮƧ ĂƒƑ!lĜǋƧlÜ ƜƜ1Ü ƒ 140.

[8] - hþƒƑƴ ƒ!ƨǋĂƧ Ŏ5 hĂƿĜƒƑƴ ƒ!þǋĂƧÜ ƒ 256.

[9] - þƑƒƧl ƒ!ƶdžĜƧ ƻ ƒŰƪǘdžŏǂÜ ƜƜ3 Ü ƒ 27.

[10] - ƶdžƶŋĎ ƒ!hĎþƒLJÜ ƜƜ3Ü ƒ 201.

[11] - ƬƦƧƒƘ ƒ!ƦǋƔ Ŏ5 ĎƤhĜƧ ƶdžLJ ƦǋƔÜ ƜƜ8Ü ƒ 56.

[12] - ƒ!ƶdžƮþƧ ljƽƪNJÜ ƒ 328.

[13] - ƒ!ưĂĈ ƒ!ǘdžƴ ǕǋNjý ƒ!lƧLJ ƒ!ƙĜƪƴÜ ƜƜ4Ü ƒ 65.

[14] - ǋþŏǂ ƒ!ƶĜƧ5ŏLJ Ŏ5 ĎƪƶdžĜĈ ƒ!ƶdžƋ!5ŏLJÜ ƜƜ1Ü 534.

[15] - ƒ!ǂƒĂǂƔ ƒ!ƪĜƑƧl Ŏ5 ĎƵŏĜLJ ƒ!ƶdžƑǂ ƒ!ƶĜƬƧlÜ ƜƜ1Ü ƒ 266.

Ĭùǁ̃ƵǕƒ ĭƥɳ ǴdžƉ":ýǴp ÜĭƧưƤ!ƒ Ĭ!ǫ ǅnjǩǀ٦ǈ ǇƵĂ ǊǩƧ٦Ɖ ǇƵ [1]ŎƱĂŏ٦!ƒ ƚƥơǩ

ƒĂǈǴùƚ ǊǈĂƥ ǇdžĂ ÜƚŏƽĂƬ!ƒ ƾƧƱ!ƒ ơŏǴƬdž ǇdžĂ ƚǀŏǀơ!ƒ ýǋƉ ǇdžǇǴƚƽ Ǉŏƥ!ƒ ǅǴdžǋ

ÜǴnjǀ ƚǀ٦ơ!ƒ Ŏ!Ăǩ Ǉdž ǅnjǈdžĂ ǉƥǁǀ ǅƚơ!ƒ Ŏ!Ă Ǉdž ǅnjǈdž Üƚ٦ǴŏƧ!ƒĂ ƚǋǴɳĂ!ƒ ýǋƉ Ǉdž

ƻùpĂĂ ƱĂŏù٦ǆ ƚ٦Ƨƥdž ĬǈǀĂ ÜǇĂƤŏƬ ƧŏdžǕƒ ƚǀơƬ Ŏƽ ƪƧɳǴǩ ǇǴƚ Ǉdž ǅnjǈdžĂ

ǕǫǊǩdžƥƤ ƾơ ǅǁ̃ƶ!ƒ ǅƥƤ Ǉdž ǅnjǈdž ƻƧƵƉ ǙĂ ÜǕĂdžǩdž ǇǴƚ Ǉdž ǅnjǈdžĂ ÜǴƽǴpĂƉ ǴnjŏǁƵ

ƚǁ̃ơdž ƚŏƧưƤ!ƒ Ǖǫ ƚǀ٦ǈ!ƒ ǉǋǋ ǊŏǨ!ǫ ǇĂƚǩ Ǵdž ǅǁƵƉ ǚƽ ĭƧưƤ!Ǵǀ Ǵǈǩǀ٦ǈ ǴdžƉ .ĭƥ!ƒĂ

".ƾƧƬ!ƒ Ǉdž ĂƉ ǴŏdžɳƵƉ ǇǴƚ ĭƥ!ƒĂ! ĭƥɳ ǈǆŏ ǊǀƾƛƉ Ǉdž ŎǈƛƥơĂ Üƥƒƥƺǀ

ƔơǴƬ ƠǴƬ Ĭ!Ădž ƧưƤ Ĭ!ǫ Ɣ٦ǈǩ ƥƒƥƺǀ ƚǁ̃ơdž ƘǈǴƚ ƚŏƧưƤ!ƒ ǈǫ [2]ƘĂpǴŏ ýǴp

.ŎpƧƬ!ƒ ƔǈǴɳ!Ǵǀ ƘǈǴƚĂ ýƬĂdž!ƒ

ǀƧƒƥ ƘƧƚǨ ÜƧƬdž ƘƒƥǁǀǇŏǀ ǕǘǈǩdžǴnjdžǩƉĂ ۵864 ƚǈ٦ Ŏƽ Ǌǩ٦ƒƧƥ ŎƱĂŏ٦!ƒ ǅƥǀ

ǅùǚ ÜƚŏnjǀƽƒýƑǴ٦dž!ƒ Ŏƽ ǀƧĂƬdž!ƒ ýǨǀ ƧdžǕƒ Əƥǀ ýƺǩƬƒ ǊǈǋƉ [3]ƚŏdžǚ٦Ǘƒ ƻƧǴƶdž!ƒ

ƚù٦Ƨƥdž Ĭù!ǫ ýùǀǈǈ ǅǚ ÜǴǀǴ٦ ǉƥ!ƒĂ ǇǴƚdž Ŏƽ ƚŏǈĂƤŏƬ!ƒ ƚ٦Ƨƥdž!Ǵǀ Ǵǈ٦Ƨƥdž ǇŏƵ

ƔƧùƺdž!ƒĂ ƥùǈnj!ƒĂ ǇdžŏùǇ!ƒĂ ƨǴùɳơ!ƒĂ ǅǴƬ!ƒ Ĭ!ǫ ƧƬdž ŎƱĂŏ٦!ƒ ƧƥǴƹ .ƩƧǀŏǀ

ƥùp ŎƱĂŏ٦!ƒ ǈǆŏ ǁƬ ǙĂ .ǊǩǴŏơ! ǅɳƧǩ ǴdžƥǈƵ Ǌ٦ǽǈ ŎƱĂŏ٦!ƒ ƒǋǋ ƧƚǨ ÜƧĂƧƚǩ!ƒĂ

ƔǚùƱĂ ơŏǴùƬdž!ƒ Ǉdž ƧŏƛƚǀĬǁǩ!ƒ ǊǈǋƉ ƚŏơ ƘǚǁǈǨ!ƒ ǉǋǋ Ǉdž ƪƧŏƛƚ ƥǴǽǩ٦ƒĂ ƥǴƽƉ

.ǅǁ̃ƶ!ƒ

ǇùdžƥùǩdždžǑƒ ƚù٦ƚƒƧɳ!ƒ ǁùŏ!ǴdždžǑƒ ƚù!Ăƥ ǀƧǨƽ Ŏƽ (Ÿƒ ǊdžơƧ) ŎƱĂŏ٦!ƒ ƫǴƵ

ǇǴƱǁ̃ù٦!ƒ ƥùnjƵ Ŏùƽ ƥ!Ă ŎƱĂŏ٦!ƒ ǈǆŏ [4]ĭĂǴƤ٦!ƒ ƧƚǨ .(م 932 - ùǋ784)ƚǈ٦

ǇǴƱǁ̃ù٦!ƒ ƧƬǴƵ ǊǈƉĂ ƘƒƧǩƽ!ƒ ýĂƱƉ Ǉdž ǊdžƚơǀƧǩƽ ƥƶǩ ĭǨ!ƒ ƾdžǀɳ ƥŏƶ٦ ƧǋǴǙ

ǇǴƱǁ̃ù٦!ƒĂ .ǴùdžǴŏƉĂ ƧnjƬƉ ƚƶǀƧƉĂ ƚǈ٦ ǇŏƧƬƵĂ ǴƶǩǅǨ ǅƚơ ĭǨ!ƒ ĭǴǀǈǩǴp ƻƧƬǕƒ

.ŎƚĂǁdždž ǅƚǴơ ƧƤƇ ƥƶŏ ĭǨ!ƒ ĭƧĂƺ!ƒ ǀĂƬǩ!Ǵƽ

---

[1] - ǇĬơ ǀƧưǴơdž!ƒ ƧƬdž ƧǴǀƤƉ Ŏƽ ÜǀƧǋǴ!!ƒĂ Ý1Ш ƒ 140-144.

[2] - ǅɳƶdž ÜǇƒƥǁǀ!ƒ Ü2Ш ƒ 277.

[3] - ǀƧƒƥ ƻƧǴƶ!ƒ Üƚŏdžǚ٦Ǘƒ Ü 13Ш ƒ 26.

[4] - ǄĂư!ƒ ǚdž٦ƒ ýǋǕ ǇƧ!!ƒ ǕƔ٦ǩ!ƒ Ü3Ш ƒ 194.

[illegible]

[illegible]

---

1 - [illegible] .305

2 - [illegible] .194

المبحث الثاني: شيوخه وتلاميذه

ǈǅǎŭ!ƒĂ ƨƓŭƞơ!ƒĂ ǅƓƬ!ƒ ƧƓǒƥ Ĭ!ǫ ǊǃƓơƙƧƒ ǅǆ ƗǒƧƮǆ!ƒ ƧƓǒƥ!ƒ Ǒ5 ǑƱĂǒƪ!ƒ ýǆǉ
Ɠŭǆ ǅǈǉǈŭǆ ƥƓ5ƿ ƍĂǒƬ!ƒĂ ƇƓǆǆƶ!ƒ ǈǅǆ ƧǒƛƗǅ ƇƓǉǉ!ƒ ƒ Ƨ5 Ǌ! ƟƓƙƿ Üƥǈǌ!ƒĂ ƧĂƧƗƙ!ƒĂ
.ƧǒƛƗ!ƒ ǅǈǉǈǆ ƦƤƿĂ ƳƓƱƙƪƒ

Ǒŭ5 ǅŭǌƙƥƧĂƿ Ƨǒƛƙ5 ƻƨƓƞǆĂ ƸƶƓǆƪ ƗǒƒĂƧ!ƒ Ǒ5 ǑƤǒƓƬǆ ƓǆƿĂ " :[1]ǑƱĂǒƪ!ƒ ýƓƥ
Ɨŭǒƒ ĂƧ!ƒ ƳƓǆƪ ǈǅǆ ƧƛƗƿ ǅ!Ă ǈǒƪǆƤĂ ƗƑƓǆ Ăơǉ ǅǌƙƥƶĂ ÜǊǒ5 ǅǌƙƶǆƞ Ĭ Ʀ!ƒ ǅƞǆǆ!ƒ
."ƗǒƒƧƥ!ƒ ƗǒƒƧƥ ĂǊĂ ǅǊƿ ĂǊ ƓǆǉǑ!ƓƺƙƬǓ

ƇƓƪǉ!ƒ ǈǅǆ ǊƤĂǒƬ ǉǈƿ [2]ǑǉƒƧƶƬ!ƒ ƧƗƦ ÜǑƱĂǒƪ!ƒ ƥǒƓƬǆ ƥƥƶ Ǒ5 ƘƓǒƒĂƧ!ƒ ƘǉǆƘƤƒ
ƨŭǒƨƶ!ƒ ƥŭǉƶ ƥǆơǆ ƦƓƙƪǓƒ ƥƶ!ƒ ƒƦǊ ýǅǆ ƧƗƦ ƥƥĂ .ƥǒƬ ƗƑƓǆƙƪ ƸǆǆƑ ƥƥ ýƓƞƧ!ƒĂ
.ƗơƮ!ƒ Ĭ!ǫ ƘƓǒƒĂƧ!ƒ ƳƧƥƿ ĂǊ ǑƱĂǒƪ!ƒ ǉƧƗƦ ƓǆƗ ǉǈƿ ăƧǉ ƓǉǉƿƧƕ ƸǒƺƑ .[3]ƧƱƓƤ

:ƧƮơ!ƒ Ǔ ýƓǆǆ!ƒ ýǒǆƪ Ĭǆƶ ǑƱĂǒƪ!ƒ ƍĂǒƬ ǈǅǆ ƧƗƦǉ
1) ƥƒƬ!ƒ ƥǆơǆ ƥǆǃǅ!ƒ ƳĂƦƞǆ!ƒ: ƧƗƦ ƒǈǉƒ ƓǒƑ[4] ǊǉǉƿƧ Ǒ5 Ǒƪǉŭƪ(859 هـ). ĂƤƓƳ ýƓŭƥ
ǑƱĂǒƪ!ƒ[5]: " ĂƘǆǆƥơ Ǒ5 ǉƓǒơ Ǒǉƿ Ĭ!ǫ ƥǒƬ!ƒ ƥǆơǆ ƳĂƦƞǆ!ƒ ƧƞƳ ýƞƗ ƓǆƗ ǈƓŭǆ
ƗƓƞ ƇƓǒ!ĂǓƒ ƧƓƞƧƓǆƖ!ƒ ƥǌƬǆ!ƒ ƪƗǒƪ!ƒ Ǒƪ ƗƓƪƘ ǈǆƶ Ĭ"
2) ƥƒƬ!ƒ ƳĂƥǈǈǒ!ƒ ƥƞƓǆƮ!ƒ ƧƗƦ ƘƓƪǒƓƙƬƒ Ǔ[6] ǉƓǆ ƒƧƗƦ ƑƓƬ!ƒ ƗƓƓƑǆ Ǒ5 Ǒ5Ăƙ
ƥǒƪ(855 هـ). ĂƧƗƦ ǑƱĂǒƪ!ƒ ǊǒǑǆ ƦƤƿ ǊǆǆƶǆǅǅƶǅǆƗǆƓ ƛƶ!ƒ ǅǆǆƶ ǅǉǆǒƒ. Ƣ
3) ƥƒƬ!ƒ ǅǈǆƶ ǈǌƥ!ƒ ǈǒǆǉǉ!ƒ Ǒ5Ăƙ(868 هـ)Ü ýƓƥ ǑƱĂǒƪ!ƒ[7]: " ǓƨǆƙǉƗ Ǒ5 ǊǆǒǉŭƗǅǆǒ
Ĭ!ǫ ǉǈƿ ƸƓǆ ƸǆƨƗ5ǉ Ƹǆƨǆǉƥ!Ă."

---

1 - ǈƪơ ǅƨƒǅƓǉǆ!ƒ Ǒ5 ǉƧǅƾ Ƨƪǆ ƧƓƪǅǉ!ƒĂ ÜǊǉǉƩƗǆ Ü1 ƒǆ ƒ 140/144.

2 - ƸƓǉƱ!ƒ .ƒƮ!ƒ Ƨƺ ăÜ ƱǉÜ ƒ 112.

3 - ƗƓƑƓǆǉ ÜǑƱĂǒƪ!ƒ ýǅƞ Ü ƒ 119.

4 - ƻƓǆƥƥ ƞǒƨƗ!ƒ ƧĂƞǒƗ Ǒ5 ƘƓƞǒƗ!ƒ ÜÜ ƒ 56.

5 ǈƪơ ǅƨƒǅƓǉǆ!ƒ Ǒ5 ǉƧǅƾ Ƨƪǆ ƧƓƪǅǉ!ƒĂ ÜǊǉǉƩ ÜǊƒ ƒ 140.

6 - ƇǉǆƳ!ƒ ǅǆǉǈ ƴǌǆƞ ǊǆƧǆ!ƒ ÜǅǌǒǉǆǆƑ Ü2ƒ ƒ 17.

7 - ǈƪơ ǅƨƒǅƓǉǆ!ƒ Ǒ5 ǉƧǅƾ Ƨƪǆ ƧƓƪǅǉ!ƒĂ ÜǊǉǉƩ Ü1ƒ ƒ 141.

:ĭ ĂǤƙƽǉ! ĭ ĂǤơ!ƒ ƟƧƬĂ Ǚ!Ǥǆ ǈǊƒ ƀŏƽ!Ɖ ǉƥǉƶ ƩƧƥ ǋǊƉ[1] ĭ ƨƺ!ƒ ǈŏƥ!ƒ ǅƞǉ Ƨƀƚ

4) ƣŏƬ!ƒ ƻƧƬ ǈŏƥ!ƒ ĭ ĂǤǉǆ!ƒ Ŏ5Ăƙ(837 ﻫ) Ü ýǤƥ ƒ!ƪŏĂƱŎ:[2]" ƘƉƧùƥ ƶǉŏùǋ

ƀƶƱƥ ǈǆ ǇǤǌǉǆ!ƒ ǇƪĂƶǆ ǋƙƶǆƪĂ ƘƶǊƪĂƧƥ ǈǆ ǅǉǋ!ƒ ƀƞǌǋ ǈùǆĂ ơǤƬùŏƙǋ

ǇƶŏǉǋǤ ǈǆĂ ƙƽŏƪƧ ƒ!ǋŏưǤĭĂ "Ü ĂƉĂƧƥ ǊǕƒ ŏƉưǤ ǆƞǆŏý ǈǋ Ǚ [3] Ŏ5 ƶǉĂƥǉ.

5) ƣŏƬ!ƒ ƙǉŎ ǈŏƥ!ƒ ƬǆǉŎ ơǉƽŎÜ (872 ﻫ) Ŏ5ĂƙŎ ƪŏĂƱŎ ƒ!ƪŏĂƱŎ:[4]" ĂƺǆƘ Ŏ5

ơƥŏ ƀ ĂƒƺƧǈǇƀ ƬŏƤǉǤ ƙǉŎ ǈŏƥ!ƒ ƬǆǉŎÜ 5ĂƒƱƙǊǉ ƉƧǌy ƪǉŏǈ ĂƀƙùƔ !ùŎ

ƙǉƧŏƱǤ ƶƺǆƘ ƬƧƟ Ɖ!ƽŏƀ ƒǊǈ ǆǤ!Ǚ ĂƶǉĬ ƞǌǆy !ƞĂƒǆy 5Ŏ ƒ!ƺƧǊŏƀÜ ĂƬǋƥ !Ŏ

ƺŏƧ ǆƧǇ ǊǤ!ƙǉƥǅ 5Ŏ ƒ!ƺǆĂǅ ǊǉǆƪǤǋ ĂǊǋǆǤǉǋ".

6) ƣŏƬ!ƒ ƬǆƩ ǈŏƥ!ƒ ǆơǆƥ ǊǈǉƆĂƪ Ĭ ƒ!ƪŏƧƒǆŎÜ ƦƀƧ ƒǊǈ ơƞƧ ƒ!ƺƪǉǔǉŎ[5] ǈǉǊ

ƒ!ƪŏĂƱŎ ƥƧƉ ƶǉŏǋ Ɖ!ŏƀ ƒǊǈ ǆǤ!Ǚ ĂƬƧƟ ƒ!ƬƦĂƧ ĂƬƧƟ ƒ!ǆƺǉŎ.

7) ƣŏƬ!ƒ ƬǆƩ ǈŏƥ!ƒ ǆơǆƥ ǊǈǉƆ ƣŏƬ!ƒ ƪƶƥ ǈŏƥ!ƒ ǈǊ ƤǉŏýǤ ƒ!ǆƧƺǊùǤǉŎÜ ƙùĂ5Ŏ

ƪǉƀ(873 ﻫ)Ü قرأ عليه شرح الكافية الشافية وقطعة من كتاب سيبويه.

8) الشيخ محي الدين الكافيجي توفي سنة(879 ﻫ)Ü ƥǤý ƒ!ƪùŏĂƱŎ:[6]" ĂƺǆƘùƘ

ƬƤǉǤƧ ǤƙǆƥǅƧ ƒ!ƞĂƥ ǆơŏ ƒ!ƥŏǈ ƒ!ǤǅƞŏƋ ƉƧǆy ƶƬƧǉ ƪǉƀ ƉƤƧƘ ƶǉƤ ƒ!ƽǉĂǈ

ǆǉƙǅ!ƒ ƪƽƪŏƧ ĂƒǆƧƶǊƀ ĂƒƺƧǆǉŎ ĂƺŏƧ Ƨ!Ǚ ĂƥƥƘƀ ƔƘƀ !Ŏ ǋƞǤƺƶ ƩƱŏǆƀ".

9) ƣŏƬ!ƒ ƀǆǤý ǈŏƥ!ƒ ǈǊ ǋǆǤǆǅ Ŏ5Ăƙ(862 ﻫ)Ü ƀƘùƧ ǉƞùǅ ƒ!ùƥŏǈ ƒ!ǆƽǉ ĭ[7] ǈǉǊ

ƒ!ƪŏĂƱŎ ƥƧƉ ƶǉŏǋ Ɖ!ŏƀ ƒǊǈ ǆǤ!Ǚ .

---

[1] - ƒ!ƀĂƒƔ ƒ!ǆƺǉƧ Ŏ5 ƺǉƀǆǈ ƒ!ƈƀ ƒ!ƺƬƧǤǉ ÜƧ1Ü Ü ƒ 266.

[2] - ơƪǆǈ ƒ!ǆơǤƱǆƧ Ŏ5 ǉǈǊƧ ƦƬǆ ƧƬĂƒ!ƺǉƞĂ ÜƧ1Ü Ü ƒ 141.

[3] - ƶĂǆƧ ƒ!ǈĂƞǊƧÜ ƒ!ƱƺǈƀƙĂǈ Ü ƒ 32Ü ǉƞĂƧƘÜ(ƥ.Ƙ.)

[4] - ơƪǆǈ ƒ!ǆơǤƱǆƧ ÜƧ1Ü Ü ƒ 142.

[5] - ƒ!ƥƧƧ ƒ!ƀǆǤǉƀÜ Ü4Ƨ Ü ƒ 34.

[6] - ƺǉƔƀ Ŏ5 ƬƓǆƘ ƒ!ƒƺŏǉĂǈ ƒ!ƱǆƘǋ ĭǤ142Ü ƒ ÜƧ1Ü ơǉƞĂǅ ƣǆƀ ƒ!ǆơǤƱ ŏǅǆǈƒ!ǆƀƙ

ƒ!ƬƧƈƀ ƘĂƧǈÜ(ƥ.Ƙ.)Ü ĂƒǉƟƧ ǈǉƞǆ ƒ!ǆơǤƱǆƧ Ŏ5 ƦƬǆ ƧƬ Ăƒ!ƺǆǉƧǊƶ.

[7] - ƒ!ƀĂƒƔ ƒ!ǆƺǉƧ Ŏ5 ƺǉƀǆǈ ƒ!ƈƀ ƒ!ƺƬƧǤǉ ÜƧ1Ü Ü ƒ 266.

880)Ĭ5Ăǩ Ŏ5ǉơ!ƒ ƥďžơďž ǇǏŀ ƥďžơďž ǇǍƥ!ƒ ƻŏʅ ǂŏƧƮďž!ƒ ƧĜŏƥ!ƒ ƾǀơďž ơǐŏT!ƒ (10
ǀƥùŏƥƵ ǴʅĂƧƥ Ŏ5ǉơ!ƒ ǇǍƥ!ƒ ƻŏʅ ơǐŏT!ƒ ƥǉƵ ƘƧươĂ ":[1]ŎƱĂŏʅ!ƒ ýĜƿ Ü(هـ
."ƥưƶ!ƒĂ ƟĜǩ5ďž!ƒ ƒ ŏƤǙǩĂ ǊǍǙƵ ǊǩŏTĜơĂ ƠŏưĂǩ!ƒĂ ƻĜTǂ!ƒ Ŏ5

Ʀùďžǚǩǩ ǇǍďž ǄǌǉǉďžĂ ǊǍƥŏ ĬǙƵ Ʀďžǚǩǩ ǇǍďž ǄǌǉǉďžǇĂƧŏƛǂ Ǆǌ5 ŎƱĂŏʅ!ƒ ǄĜďžŰƒ Ʀŏďžǚǩ ĜďžǄ
:ǉƦŏďžǚǩ ǇǍďž5 ÜǊǏǩǂ ĬǙƵ

(1 ǇǏƒ ƩĜǫ ƩƧƋďž ƧƮďž ÜƧŏǌT!ƒ ƥďžơǄĂǋǉĂ ǇǏŀ ƥďžơǄ ǇǏŀ ƩĜùŏǫ ǇŏǩĂùǩ Ŏ5Ăùǩ ǂǉùʅ

(930هـ). ƧǏƶŏ ǇǏƒ ƩĜǄ ǇƵ[2] السيوطي بعبارة شيخنا وقد كرر هذه العبارة أكثر من مرة.

(2 ơǐŏT!ƒ ƥǏƵ ƧƥĜ!ƒ ƥďžơďž ǇǏŀ Ŏ!ƦĜT!ƒ ǇƦƋďž!ƒ ĭƧƮďž!ƒ ÜŎƶ5ĜT!ƒ ƥƧĂǄ ŎƞĜùơ
ǂ5ŏǙƤ[3] ǇǍ ơǐŏT!ƒ ƥǏƵ ƧƥĜ!ƒ Ŏ!ƦĜT!ƒ ƦƤǄ ǇƵ ŎƱĂŏʅ!ƒ ŰĂƨďžǊ ǀƧǩ5 ŎĂƱǂǙŏ.

(3 ơǐŏT!ƒ ƩďžT ǇǍƥ!ƒ ƥďžơďž ǇǏŀ ŏĂʅƻ ŎďžĜT!ƒ ÜŎơ!ĜƮ!ƒ ƥ!Ă Ŏ5 ǂŏơ!ĜƮ!ƒ Ŏù5
ƥďžTƾ ǄƛƧơý ǫ!Ĭ ďžƮƧ ĂʅǂǇ ƧǏƥĂƤŏǂ ĂǄƤƦ ǇƵ ơǐŏT!ƒ ŎƱĂŏʅ!ƒ ĂǩùĂ5Ĭ
ǉʅǂ 942 هـ.

(4 ơǐŏT!ƒ ƩďžT ǇǍƥ!ƒ ƥƒĂƥĭ ŏƶ5ĜT!ƒ ǩĂ5Ĭ(945 هـ)Ü Ʀǂƨ ǉƞǄ ǇǍƥ!ƒ ƷƨĭʼnǇǍ[4]
ǇǍŀ ƥƒĂƥĭ ǇǍďž ǄƮTǌƧ Ʀŏďžǚǩ ŎƱĂŏʅ!ƒ ĂǄƛƧǌǄ ƒǩƮĜŰ ǊǏŀ.

(5 ǇǏƒ ƱĂ!ĂǇǇÜ ƩďžT ǇǍƥ!ƒ ƥďžơďž ǇǏŀ ŎǙƵ ǇǏŀ ƱĂ!ĂǇ(953هـ)Ü Ʀǂƨ ǉƞǄ ùƥǍǇ!ƒ
!ƒƷƨĭ ǇǍŀ ǇǏƒ ƱĂ!ĂǇ ƛǂǩƔ ƛǂŏƧǫƾ ǇǍďž ǩƮĜǉŏƻ TŏƤǊ ǏƤƱ ŏƥǉ.[5]

---

1 - ơʅǇ!ƒ ƒďžơĜưƧǀ Ŏ5 ƤǏĜƧ ďžƮƧ ƒ!ĜǌƧǀÜ ǍǀÜ1 ƒ 143.
2 - ǏƥƒƔý ƶǌĂƧ!ƒ Ŏ5 ĂƿĜƔý ƥǌĂƧƮÜ2 ƒ 216.
3 - ǂTƻ !ƒUǉĂǇÜ ƱǀÜ1 ǍÜ1 ƒ 9.
4 - !ƒǂĂǂƔ !ƒʅĜƑƧǀ Ŏ5 ƵǄĜǇ !ƒďžƑǂ !ƒƶĜTƧǀÜ ǍÜ1 ƒ 171.
5 - ƒ!ďžƧƞƔý ǉ5ʅǋÜ ǍÜ2 ƒ 52.

المبحث الثالث: مؤلفات السيوطي

ǨǇƋ Ƨù ǂƦ ƚ ùöơ ǑƱǍöù Ɩ!ƒ ǉƧǂƦ ǴdžƵ ƫƧöƛǂ [1]ǑǉǴǌǈǉ!ƒ ǋ!Ǚƒ ƥǈƵ ƦǴƙ ƖǕƒ ƥƶƙǈö Ǆ!
ǉƦǋ ƻ ǖƙƤƒ Ǉdž ǄƹƧ!ƒ ǏǇƵǍ .ƔǴƙǂ (ǇöƖǅƤǍ Ǉöƙdždž) ǂƵǍǈƱdž!ƒ ǑƱǍöƖ!ƒ ƘǴ5!ƋdžƵ
Ǉöù ƖǅƤǍ ǂƒǴdžƛǖƛ Ƙƺǈ ƥƿ ǋƙǴ5!Ƌdž ǨǇƋ Ǒ5 ǑƱǍöƖ!ƒ ýǍƿ ƠɳƧǉ ǴǉǉƊ ǛƍƘǴöƒǍƧ!ƒ
.ƖƧöƺƮ!ƒ ǂöƒǍƧ!ƒǍ Ƨöǈǂ!ƒ ƔǴƙǂ!ƒ Ǉöǈ Ǵdž ǑƱǍöƖ!ƒ Ɣƙǂ ƘǍǴ5ƙƙǍ .ƔǴƙǂ

:ǏƯǋǐƨǁƐ ƖƒƻǁƊǄ ǄǅǄ ƱǋǴƯǄǁƐ

- 1 .ǇƈƧǀ!ƒ ǄǍǁƵ Ǒ5 ǇǴǀƙǕƒ
- 2 .ǂöǴǀǉ!ƒ ƇƒƧǀ! ǂöƒƧƥ!ƒ ǄǴdžƙ
- 3 .ƧǴƛǕƒ Ǉdž ƇƒƧƶƬ!ƒ ǉƥǀƵ ǴdžöƼ ƧǴǂƦǗƒ
- 4 .ǂöǈƧƶ!ƒ Ǒ5 ƧƒǴƱǉ!ƒǍ ǉǴǈƬǕƒ
- 5 .ǂöƶ5ǴƬ!ƒ ƳǍƧ5 Ǒ5 ƧƒǴƱǉ!ƒǍ ǉǴǈƬǕƒ
- 6 .Ǎơǉ!ƒ Ǒ5 ƧƒǴƱǉ!ƒǍ ǉǴǈƬǕƒ
- 7 .Ǎơǉ!ƒ ýǍƮǅ ǄǁƵ Ǒ5 ƟƒƧƙƿǓƒ
- 8 .ýöƨǉǈ!ƒ ƱǴǈǉǈƖƒ Ǒ5 ýöǁǂǗƒ
- 9 .ƚ öƥơ!ƒ ƴǁƱdž Ǒ5 ǂö5!Ǖƒ
- 10 .ǴǌöǁƵ ƟƧƬ ǋ!Ǎ ǀƥöƧ5!ƒ ǴǌdžƖƒǍ ǙǍơǉ!ƒ Ǒ5 ǂö5!Ǖƒ
- 11 .ǀǴơǉ!ƒǍ ǇööǍƺǁ!ƒ ƘǴǀǈƱ Ǒ5 ǀǴƵǍ!ƒ ǂöƺǈ
- 12 .ǂö5!Ǖƒ ƟƧƬ Ǒ5 ǂöƯƧdž!ƒ ǂɳǌǈ!ƒ
- 13 .ƜǴǌǉǉdž!ƒ ýǂǴƬdž ƔƒƧƵƹ Ǒ5 ƜǴƙ!ƒ
- 14 .ƱǍǉƖǅ ơǈöƧǴƙ
- 15 .ƇǴ5ǁƤ!ƒ ơǈöƧǴƙ
- 16 .ƧöƖ5ƙ!ƒ Ǆǁƶ! Ƨöǈơƙ!ƒ
- 17 .ƔöǈǁǗƒ ǑǉƺdžǄ ǀǴơǉ Ǒ5 ƔöƥǕƒ ǂ5ơƙ
- 18 .Σ!ǴɳdžƵ!ƒ ǂǋƨǉǍ Σ!ǴɳdžƵ!ƒ ǂ5ơƙ
- 19 .ǇƈƧǀ!ƒ ǇǴdžɳƧƙ

[1] - ǂǀǁɳdž ǄƵ!ǴƵ ǙƔƙǂ!ƒ ǙƥƶƵ!ƒ ǙýǍǕƒ ƥǁɳdžƵ!ƒ ǑǉǴƛ!ƒ ǙƧƬƵ ƒ 444/449.

.LJő!ǚŋ!ƒ Ƨŏʅƺƙ -20

. ǁ !Ǵdž ǄǴdžǗƒ ǳƱĂdž ƟƧT Ŏ5 ǁ !ƒĂơ!ƒ ƧŏĂǉƙ -21

. ł őƥơ!ƒ Ŏ5 ƧŏƺƮ!ƒ yǳǴŋ!ƒ -22

.Ƨőƅǂ!ƒ yǳǴŋ!Ǵƅ Ƶ ƧƶőĂ yǳƒĂŋ!ƒ yǳŋ -23

.ŁǒƅƧƶ!ƒ Ŏ5 yǳƒĂŋ!ƒ yǳŋ -24

.ƖƧǋǴǀ!ƒĂ ƧƮǳ ƧǴƅƤǅ Ŏ5 ƖƧưǴơǳ!ƒ LJʅơ -25

.ŁőĂƅǉ!ƒ Ƙƒƨŋƶǳ!ƒ Ŏ5 ƒ ǲǴƮƤ!ƒ -26

.ă Ƨƅǂ!ƒ ƒ ǲǴƮƤ!ƒ -27

.yǳƒĂŋ!ƒ yǳŋ ƟƧT Ŏ5 yǳƒĂǇ!ƒ ƧƧƥ!ƒ -28

.ƧĂƛǳǳ!Ǵƅ Ƨŏʅƺƙ!ƒ Ŏ5 ƧĂƛǉǳ!ƒ ƧƧƥ!ƒ -29

.Ŏǉƺǳ!ƒ ƥǋƒĂT ƟƧT -30

.Ǆǚǂ!ƒĂ ƭƱǉǳ!ƒ LJ5 LJƵ Ǆǚǂ!ƒĂ ƭƱǉǳ!ƒ ƘĂƮ -31

.ƱǴƺơ!ƒ ƘǴǀƅƱ -32

.LJőƧʅƺǳ!ƒ ƘǴǀƅƱ -33

.LJǴőƅ!ƒĂ ŎǉǴƶǳ!ƒ Ŏ5 ƥĂǀƵ -34

.ƔǴʅǉǗƒ ƧŏƧơƙ Ŏ5 ƔőƅǇ!ƒ Ɣ! -35

.ƘƒƧĂǴơǳ!ƒĂ ƘƒƧưǴơǳ!ƒ -36

.ƔƧƶǳ!ƒ LJǳ LJǄƧǀ!ƒ Ŏ5 yƥĂ Ǵǳő5 ƔǋƒƦǳ!ƒ -37

.ǴǌƵƒĂǉǅĂ łƺǇ!ƒ ǄĂǇƵ Ŏ5 Ƨǋƨǳ!ƒ -38

.łŋǴǳ LJƅƒ LJǉʅ ƟƧT Ŏ5 łŋǴŋƨ!ƒ ƟǴƅƮǳ -39

.ƖƥőƧƺ!ƒ ƟƧT Ŏ5 ƖƥőƶƖ!ƒ y!ǴƱǳ!ƒ -40

.ƔƥǗƒ Ŏ5 ƘǴǳǴǀǳ -41

.ŁőĂƺƱƮǳ!ƒ Łƅʅǉ!ƒ Ŏ5 ŁőʅƥǉƖ!ƒ ƘǴǳǴǀǳ!ƒ -42

.ŁƺőǉơŎƅǅ ƔƿǴǉǳ -43

. ǁ !Ǵǳ ƔƿǴǉǳ -44

.ĈĜ5T!ƒ Ɨ ŏþĜơD ƝŏƧƤk Ŏ5 Ĝ5Ʈ!ƒ ýNjĜǉǆ -45

.ǅƞƶǆ!ƒ Ŏ5 ǅƞǉǆ!ƒ -46

.ĈĜʅǉ!ƒ ƧĜƶTD Ŏ5 ĈĜʅǅƞ!ƒ ƗNjƨǉ -47

.ƗNjƨǉ!ƒĂ ƧĂƦT!ƒĂ Ɨŏ5ĜT!ƒĂ Ɨŏ5Ĝǂ!ƒĂ Ɨŏ5!Ǖƒ ǏǅƵ Ƙǂǉ!ƒ -48

.ƴǆƒĂƞ!ƒ ƴǆƞ ƟƧT Ŏ5 ƴǆƒĂnj!ƒ ƴǆNj -49

Ǐù!ǫ [1]þĂƶùʅǆ ǇùƜ ǇŏþùǃƧƮĜǉ ĜnjǅƮĂD ƖƧŏƛǂ5 ƗƱĂƱƤǆ!ƒ ŎƱĂŏʅ!ƒ ƔƘǂ ĜǆD

:ŎƘǕƒ ƧƮơ!ƒ Ǖ ýĜƛǆ!ƒ ýŏƜʅ ǏǅƵ Ĝnjǉǆ ƧǂƦǉ ǕƔĜƘǂ Ǉŏʅǆ ƤĂ Ʃǆ ƤĂ ƗƑĜǆʅǆƤ

-1 .ƗŏƜƧƶ!ƒ ƟƧT Ŏ5 ƗŏĂƧǆ!ƒ ƘƒƧĜŏƘƤǗƒ

.(3991) ăƧl!ƒ ǅD ƗƶǆĜƞ ƗƜƘǂǆ

-2 .Ăơǉ!ƒĂ Njl5!ƒ

.Ăơǉ (2)Ƙǆǂơ ƻƧĜƵ ƗƜƘǂǆ

-3 . ƯƧĜ5!ƒ ǇƜƒ ƗŏƑĜŏ ƟƧT Ŏ5 Ưǆƒ Ă!ƒ ƫƧƜ!ƒ

.(3/63ƻ) Ǖ(2/123ƻ)ǕþĂƶʅ ǁǅǆ!ƒ ƗƶǆĜƞ ƗƜƘǂǆ

-4 .ƖĜơǉ!ƒ ƘĜlƜƱ

.(418)ƗŏǉƱĂ!ƒ þnj5 ǁǅǆ!ƒ ƗƜƘǂǆ

-5 .ƔƧƶ!ƒ ýĂƮD Ŏ5 ƔƧǕƒ ƷĂǅƜ

.(ƻD/9357)ƗŏƧŏƤ!ƒ ýƮŏ5 ǁǅǆ!ƒ Ɨʅʅƌǆ ƗƜƘǂǆ

-6 .ƗŏƜƧƶ!ƒ Ŏ5 ƴǆƒĂƞ!ƒ ƴǆƞ

.(4367)ǅĜǆǗƒ ƗƶǆĜƞ ƗƜƘǂǆ

-7 .ƗŏƶŏþƜ!ƒ ƳƒĂǉǕƒ Ŏ5 ƻŏƧƶƘ!ƒĂ ƴǆƞ!ƒ

.(3632)þĂƶʅ ǁǅǆ!ƒ ƗƶǆĜƞ ƗƜƘǂǆ

-8 . ƩĜƜƘƿǕƒĂ ƴŏþƜ!ƒ Ǉ5 Ŏ5 ƩĜǉƞ!ƒ Ŏǉƞ

.(ƻ 2358)ǅĜǆǗƒƗƶǆĜƞ ƗƜƘǂǆ

-9 .ƔŏƜǅ!ƒ Ǐǉƺǆ ǏǅƵ ŎƱĂŏʅ!ƒ ƗŏTĜơ

- [1] ǅƞƶǆ ƘĜ5!ƌǆ ŎƱĂŏʅ!ƒ ǕƗƱĂƱƤǆ!ƒ ƒ 171.

.(ƻ 7543)ĎĭĜďžŰƒ ŧƶďžĜɳ ŧħƙǂďž

.ǈĴĜǒħ!ƒĂ ŎǉĜƶďž!ƒ Ŏ5 ǈĴĜďžɳ!ƒ þĂǀƵ ƟƧT -10

.(ƻ 2135) Ü(249)ĎĭĜďžŰƒ ŧƶďžĜɳ ŧħƙǂďž

.ŎǉĜɳƧɳĭ! ýďžƒĂƶ!ƒ ƟƧT -11

.(3987)ĎĭĜďžŰƒ ŧƶďžĜɳ ŧħƙǂďž

.ƔƒƧƵŰƒ þƵƒĂƿ ƟƧT -12

.2 ƒ Ü(1-8)Ü(81)Ü ĭ ĂħǉĴ!ƒ ĎĭƧơ!ƒ ŧħƙǂďž

. ƻŏƧƮƙ!ƒ ŧŏ5Ĝǂ ƟƧT -13

.(5/2086)ĎĭĜďžŰƒ ŧƶďžĜɳ ŧħƙǂďž

.ƴďžƒĂɳ!ƒ ƴďžɳ ĎĭƱǉ ƴƱĜƪ!ƒ Ɣǂ Ăǂ!ƒ ƟƧT -14

.(ƻ/1315)ĎĭĜďžŰƒ ŧƶďžĜɳ ŧħƙǂďž

.Ďĭɳƶ!ƒ ŧŏďžŰ ƟƧT -15

.(ƻ/1236) ĭ ĂħǉĴ!ƒ ĎĭƧơ!ƒ ŧħƙǂďž

.ƔƒƧƵŰƒ ŧơĭďž ƟƧT -16

.(ﻫ /2359) ÜŧŏƧŏƤ!ƒ ý ƮŏŐ ǁĭďž!ƒ ŧƪƪƋďž ŧħƙǂďž

:ǉŧƑøƺǋ

Ü[2]ŎĭħǉƠ!ƒ þĜďžƵ ǈĴƒĂ [1]ƩĜǒǫ ǈĴƒ ơǰŏƧĜƙ!ƒ ƒƦǋ ƧǂƦ .(ﻫ 911)ŧǉƪ Ŏ5 ŎƱĂŏƪ!ƒ Ĭ5Ăƙ

[6]ĭ ƧĜùƪǉƒĂƤ!ƒ ƻ!ĜùƤ .[5]ŧŏďžǘƪŰƒ ƻƧĜƶďž!ƒ ǀƧƑƒþĂ [4]ŧ!ĜơǂĂ [3]ĭ ƨƺ!ƒ ǈĴŏþ!ƒ ĎĭɳǉĂ

ǋùŏĭƵ ƧƛƵĎ Ďĭ! Ĝďžďž ƒƦǋĂ Ü(ﻫ 910)ŧǉƪ Ŏ5Ăƙ ŎƱĂŏƪ!ƒ ǈĴŏ ƧǂƦĂ ÜŧǀħĜƪ!ƒ ŧŏƒĂƧ!ƒ

.ǉƧŏƹ þǉƵ

- [1] ƴƑĜƿĂ Ŏ5 ƧĂǋƨ!ƒ ƴƑƒþħ - .63 ƒ Ü3 ШÜƧĂǋþ!ƒ
- [2] ƘƒƧƦT - .54 ƒ Ü8Ш ÜƔǋƦ ǈĴďž ƧĜħƤĎ Ŏ5 ƔǋƦ!ƒ
- [3] - .- Ɣǂƒ Ăǂ!ƒ ǀƧƑĜƪ!ƒ Ŏ5 ǈĴĜŏƵĎ ŧƑďž!ƒ ÜǀƧTĜƶ!ƒ .27 ƒ Ü13Ш
- [4] Ďĭɳƶďž - ÜǈĴŏ5!ƋdžǞ!ƒ Ü82 ƒ ÜƨTďžþ (Ď1983- ﻫ 1377).
- [5] - - ǀƧƑƑþ ƻƧĜƶ!ƒ ÜŧŏďžǘƪŰƒ Ü 13Ш Ü .27 ƒ
- [6] ƘĜƯĂƧ - ÜǈĴĜǉɳ!ƒ Ü5Ш Ü .67 ƒ

المبحث الرابع: منهج السيوطي

[illegible]

- [1] [illegible]
- [2] [illegible]
- [3] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

1. [illegible]

[illegible]

- [1] [illegible] (1975).
- [2] [illegible] 27.
- [3] [illegible] 179 [illegible] (1957).
- [4] [illegible] 81 [illegible] (1957).
- [5] [illegible] 296.
- [6] [illegible] 27.

Łù!þÐ ǇƵ Ŏ!ĂpĂ Ů ĎĐ ŃĿ Ďž!Ğƶ!ƒ þηĂ lƧƧlďž ŁƵĜǉŢ ĞnjħŬ ŮĎž!Ğƶ!ƒ þl5 ƒŖ ǉþl5 ŃŏĬƵ
."ŁƶƧĐ Ǘ!ĞƩ ŃĶ!þĐĂ ŬĂơǉ!ƒ ĭĂƪĂ ǉƒĂƪ ŁƵĜǉŢ ýǂ ѲƧηķ Ăơǉ!ƒ

:ăŇjѲďǁǁƐ !lѲǁƐ .2

ƻűùƤĂ ŬƠŏpĂ ǇƪơĂ ƳĂǉďžďžĂ ƔηƒĂ Ĭ!ǫ Ďžƪlǉŏ ăĂơǉ!ƒ Ďžǂơ!ƒ ":ŎƱĂŏƪ!ƒ ýĞp
Ɣù ŢǉĂ Ŭýùƶ5!ƒ ǇƵ ǉƧŏƤďķĂ ýƵĞ5!ƒ ƴƼƧǂ ƔηƒĂ!Ğ5 ŬĈƒĂƪ!ƒ ĬĬƵ ƨƑĞηĂ Ĭ!ĂŬƒ
þƒþưƌǂ ƳĂǉďžďž!ƒĂ .ǁ!ŖƧŏƩĂ ƨŏŏďžķ!ƒĂ ýĞơ!ƒ Ƨŏǂǉķ!Ă ŬŃŏ!ǫ ƻĜưďž!ƒ ƧηĂ ŬýĂƶ5ďž!ƒ
þùƶ ŃƶƼƧǂ ƠŏlĿ!ƒĂ ŬŎưĞďž ƱƧƬ þƶ ĈƒƨηƴþƒĂ!ƒ ƳƧĜưďž!ƒ ƴƼƧǂ ǇƪơǉĂ .ǁ!Ŗ
.ǂþùŏƨ Ńùďžűƹ ƔƧùư :Ăơǉ Ŏ5 ýƵĞ5!ƒ ĎžŏþlĶǂ Ĭ!ĂŬƒ ƻűƤĂ ŬƳƧĜưďž!ƒ ƱƧƬ
ŬĂ ƻŖùơ!ƒ ǇďžƴĜďž Ů łŏơ ŃĶĞŀǫĂ ƧĿƤ!ƒ ĂĐ ĎþķĿďž!ƒ ƻŖơǂ ĈƒĂƪ!ƒ ĬĬƵ ƨƑĞη!ƒĂ
."Ń! Ĭưķlďž[1]

:üĭǂƴǂǁƐ .3

Ŏù5 ":[2]ýĞp ,ǇŇjŖ!ƒ Ĭ!ǫ ĞnjĿƧpĐĂ lƧĂŢ ƠưĂď ŃďžþƤķƪƒĂ ýŏĬƶķ!Ğ ŎƱĂŏƪ!ƒ ĎžķŇjƒ
:ƧƵĜƬ!ƒ ýĂp Ŏ5 "ǇŏơƠķ5 ýŏĬƶķ
ƑĞƬǁƐ Ăǂƴ ƒĭƪďžǁƐ ǅlĜǂƑƳ ĎžĭѲ Ăǂƴ
Ńùǉ Ăǂ! ƠùηƧŰƒ ĂŇjĂ ĈĞǉ!ƒ ĬĬƵ Ơķ5!ĞĂ ƔƒƧƵŰƒ ŁĬƵ Ưƨ5Ƥ!Ğ ǇŏơĬĬƵăĂƧŏ
."ƘĶĜƵ" ĂŇjĂ Ŏǉďž Ĭ!ǫ ǗƼĜưďž

:ƑŃĭǂƳ ǇĭĞďžǂǁƐŇj ƒþƴǁƐ ǈƩǂĜ !ƑĎžǂǉŰƐ.4

Ŭłùŏƨƒƨ!ƒ ŎǉĂǂĐ ŁƷ!Ă ǍĜlƱďž ǇǕ ýďžƵ (ýĞp) ýĞďžƵǫ Ŏ5 "ĎžŏĬƪ" ŁƷ! ǁ!Ŗ ýĞǂďžĂ
ŁŏǉǂĶ!ƒ ŁďžűƵ ƴďžη!ƒĂ Ĭǉǂďž!ƒ ƧŇjĜǕ!ƒ ýƵĞ5!ƒ ĬĬƵ ĎþlķŸ!ƒ ýƶ5!ƒ ƽơŏ ǇďžŁƷ! ŎŇjĂ
.ƘƒþǉnjƒǇďžpĂ ŬǇĂþŏƨ!ƒ ƒĂďžĞpĂ ŬǇƒþŏƨ!ƒ Ğďžĝp Ăơǉ ƴďžη!ƒĐ

---

[1] - ŬŏƨķpŰƒ Ŏ5 ĎĬƵ ýĂŢĐ ŬĂơǉ!ƒ Ŭ1Ʊ f 39.

[2] - ƴ!ĞƱďž!ƒ ǈþŏƶƪ!ƒ ѲƧƬ Ŏ5 ŬǈþŏƧ5!ƒ Ŭ1Ш f Ŭ339 ŏǉơķ ƽŏlơķ ƧŇjĞƱ ǇĞŏƪ ŬǈþĂďžơ Ƨƒþ!ƒ ŁŏƶďžĞη!ƒ ŁƵĞƱĬ!
.(Ďž1998) ŬŁŏƧþǉǂƪŬƒ ŬƧƬǉ!ƒĂ

:ǀ ƐƀƐƥƪǁƐ .5

ǊǜƙƙǂƥǋƒĂǜT Ŏǜ5 ŎƱĂŏƪǁ! ýĂŬƒ ƴƞƧǆ!ƒ ǋǌƙƒƇƒƧƥĂ ƨŏƨƶ!ƒ ƔǋƙǂƒƘǋŏƈ ƘǇǋǂ ǊơŏǜưĂƙ Ŏǜ5 ǋǌƕ ƝƙơǋƼ ÜƗŏǇƈƧǀ!ƒ ƘǋƪƒƧƥ!ƒ Ŏ5 Ŏƙ!ƒ ǊƕƙǂƘŏǇƕ ǋǌŏǁƵĂ ÜƗŏĂơǇ!ƒ Ŏǜ5 ĂƉ ǇƈƧǀ!ƒ Ŏ5 ǋǌƙǘŏƛǆ ǏǁƵ ǋǌƪǋŏǀƕ ǀƧǋƕƵ ĂƉ ÜƗǆǁǂ Ŏ5 ƥƧƒĂ!ƒ ĭĂơǇ!ƒ ǄǂơǁǍ ":[1]ýǋƥÜƨƑǋƞ ĂǊǌĂ ƗǆĂǌǆǆ ǋǌǇĂǂ! ƘǋǆǁǂǍƒ Ư ƶƕ ƻƦơ ǇƵ ǊƛŏƥơǁǍƦ ǇǆĂ ÜǀƇƒƧƥ

ب أ چ :Ĭ!ǋǜƶƙ Ǌ!Ăƥ ǊǇǆ ǇƈƧǀ!ƒ Ŏ5 Ƨŏƛǂ ĂǊǌĂ ƻǋưǆ!ƒ ƻƦơ ǄƪŬƒ ƻƦơ ƗǁƛǆƉ

"Ƨƕ!ƒ ƒƦ" ĭƉ Ü(177ƗŏŬƒ ÜǀƧǀƕ!ƒ) چ ث ث ث ث پ پ پ پ پ پ پ پ ب ب ب

ƟǋǂǇ ĭƉ Ü(23ƗŏŬƒÜƇǋƪǇ!ƒ) چ ڈ ٹ ٹ چ ٹ :Ĭ!ǋƶƙ Ǌ!Ăƥ ǊǇǆĂ ."ǇǆƈǇǆ Ƨƕ " ĂƉ

Ŏǜ5 ĭƉ Ü(60 ƗǜŏŬƒÜƗƕĂƙ!ƒ) ۓ ے ے ھ ھ ھ ھ چ :Ĭ!ǋƶƙ Ǌ!ĂƥĂ .ǄǂƙǋǌǆƉ

چ چ چ چ چ ڈ Ǌ!Ăƥ Ŏ5 "ǄǁǂƙǆǍƒ Ƈǋŏ" Ǌŏ!ǫ ƻǋưǆ!ƒ ƻƦơ ǇǆĂ ÜƔǋƥƧ!ƒ ƧŏƧơƙ

.Ǌŏ!ǫ ƻǋưǆ!ƒ ĂǊǌĂ ǄǁǂƙǆǍƒ Ƈǋŏ ƻƦơ ĭƉ Ü(151ÜƻƒƧƵŬƒ) چ ڈ ڈ ڈ ٹ یذ یذ چ

:ǎǊǋǆǁƐ ƘĭƣƟǁƐ .6

ÜƚƧǜŏƛǂ Ǌƕ ƥǌTƙƪƒĂ Ǌƕƙǂ ǇǆǍ Ƨŏƛǂ Ŏ5 Ǌƕ ƝƙơƒĂ ĭĂƕǇ!ƒ ƗŏƥơǋǍ ŎƱĂŏƪ!ƒ ǄƙǊƒ ýǜư5Ɖ " ǄǁǜƪĂ ǊŏǁƵ Ÿƒ ĬǁƬ ýĂƪƧ!ƒ ƗŏƥơƕǄǘǂ!ƒ ƥơ Ŏ5 [2]ǇƥǋǌTƙƪƒ ǁ!Ʀ Ǉǆ :[3]ƥŏƕ! ƗǆǁǂÜƧƵǋT ǋǌ!ǋƥ Ɨǆǁǂ

ǜƏƐƦ ƀǁƑƟǅ Ű !ĭýǆ üǀǋ ǜƯƑǋ ǋŸƐ ǘƣ ƑǅƐĭƪ ǜǀ Űƈ

ÜǀǋǜơǇ!ƒ Ǉǆ ǇƧŏƩ Ǌƕ Ɲƙơƒ ĂƉ Ǌƕ Ɲƙơƒ ǇǋǂƇƒĂƪ Ǌƕƙǂ Ŏ5 ƚƧŏƛǂ ƗŏƥơǁƒƥƧĂ ƥƥĂ ŎƱĂŏƪ!ƒ ƜǋƞƙơƒƴǆƒĂǌ!ƒ ƴǆǋ Σ Ƨǌ5 Ŏ5 ǄƧǂǆ Ǆ!ǋƪ ýǋƶ!ƒ ƥƕƵ ƭǀơǆ!ƒ ƥƧĂƉ ƥƥĂ .ǋƛŏƥơ ǇŏƛǘƛĂ ǇŏǇƛƒĂ ƗƑǋǆƕ

- [1] ƟƒƧƙƥŬƒ Ŏ5 ǄǁƵ ýĂƬƉ ÜĂơǇ!ƒ f 49.
- [2] ǋǆǌ ÜƴǆƒĂǌ!ƒ Ü1Ɯ f 19.
- [3] ǇƒĂŏƥ ÜƥŏƕǀƴƞƧǆ ƪǋƪǀƕ Üƭ f 265.

الفصـــل الثانى

المــرفوعـــات

المبحث الأول:المبتدأ

المبحث الثاني: الخبر

المبحث الثالث: عمل كان وأخواتها

المبحث الرابع: المشبهات بليس

المبحث الخامس: الفاعل

المبحث السادس: نائب الفاعل

المبحث الأول: المبتدأ

Ǘǫ Ŧŏƽ!Ǖƒ ƘŏƜ Ŏ5 Σŏ!Ă ÜǑǈǤƛ!ƒ YĂǉ!ƒ ŎƱƧTĂ ǊƥƙƕdžƒƒŎƵĂǉĂ ƥơ!ǤƜ ǋŏ5 ǏƙǊ ǋƥǕ
.ýǤƛdž!ƒ ǏǃƵ ƪƧƮƙldž ýĂǕƒ YĂǉ!ƒ

ǇĂŧŏ Ǘ Ǌƥƙƕdž!ƒĂ ":[1]ƧĂƽƮƵ ǇƕƒýǤl5 .ǊƥƙƕdžƒƒŎƵĂǉ ǇƵ lƧŏƛŧ ǕƒĂƥǊ lǤơǉ!ƒ ƧŧƦĂ
Ǉùdž ǶùƽǃƤ ĂǊ Ŧ5ĂùƮĂdž ǇĂŧƙ ǇƞŎǋĂ ÜƱĂƧTƜ Ǘǫ lƧŧǉ ǇĂŧŏ ǗĂ ÜŦ5Ƨƶdž Ǘǫ
ŦùǉƧǤldž ĂǊ Ü(221ŦùŏǕƒÜlƧlƜ!ƒ) ﭺ ﭽ ﭾ ﭿ ﮀ ﮁ ﮂ: ǁ!Ăp Ăơǉ ƻĂƮĂdž
ǄƮƒ ĂǊ ǄǤǌƽƙƮǫ ǄƮƒ ǇĂŧƙ ĂǊ "Ǉdž ýƶ5Ǌ" ŎǋĂ ǄǖƒĂ ƻ!Ǖƒ ýƜlƙ Ǘ ǤǌǇǊ Ŏ5 Ŧ5Ƨƶdžǃ!
lƒƥǊ Ǥǌdžƥùlƙƙ ĂǊ ÜƔùƞƶƙ!ƒ Ǐùǉƶdž Ǉdž ǤǌƜ ǄǘŧƒƒǇĂŧŏ ĂǊ ÜŦŏƧƜƤ!ƒ Ǆŧ ĂǊ ƱƧT
ÜǤǤƵƥ!ƒ Ǐǉƶdž Ǥǌŏ5 ǇĂŧŏ ĂǊ ÜƪƧĂƧƞdž ĂǊ ÜǶ5ƧƱ ǇĂŧŏ ǇƞŎƱƧTƜ ǤǋƧƜƤĂǊ ǄǤǌƽƙƮƒ
ÜǁƜ ǤǤƞ Ǥdž ƐŏT" ǄǌǉĂp ǈǇdžĂ ÜýŏǃpĂǋĂ ÜƧƤƈ ǄǘŧǏǉƶdž Ŏ5 ǤǌƜ ǄǘŧƒƒǇĂŧŏ ĂǊ
ǇĂùŧƙ ĂǊ ÜƐùT Ǘǫ ƔǤǉ ƒƦ ƐǋǊ ǤdžĂ ÜƐŏT Ǘǫ ǁƜ ǤǤƞ Ǥdž ĭǊ "ÜƔǤǉ ƒƦ ƐǋǊ ƐTĂ
ýŏùƮƽƙ ƴưĂdž ƴưĂdž!ƒ ǇĂŧŏ ĂǊ ÜǄĂ Ülƨdžǌ!ǤƜ ýƌƮ Ǉdž ƔƒĂƞ ĂǊ ŦdžǤƵ lƧŧǉ!ƒ
ǇƞŎ ǋùŏ5 ƨĂùƞŏ "ýƞƧ" ƻ ÜǋƙdžƧŧǊ ýƞƧĂ ÜǋƙǉǋǊ ýƞƧ :ǇǘƞƧ ΣǤǉ!ƒ" ǁ!ĂpĂơǉ
."ǊƥƙƕdžǇĂŧŏ

Ŧ5ĂƮĂdž Ǥdžǫ ÜlƧŧǉĂ ÜΣǤŏl!ƒ ĂǋĂ Ŧ5Ƨƶdž ÜǇŏƵĂǉ ǏǃƵ ǊƥƙƕdžƒƒĬ ":[2]ĭƧTƤdžƨ!ƒ ýǤpĂ
Ŏù5 Ŏƙ!ǤùŧŦ5ĂƮĂdž Ƨŏƺ Ǥdžǫ Ü(221ÜlƧlƜ!ƒ) ﮃ ﮄ ﮅ :ýƞĂ ƨƵ ǋ!Ăp Ŏ5 Ŏƙ!Ǥŧ
":[4]ǄǤùTǋ ǇƕƒƧŧƦĂ .[3]ýĂƮǕƒ Ŏ5 ƜƒƧƮ!ƒ ǇƕƒƧŧƦ ƒƦŧĂ Ü"Ƨƒƥ!ƒ Ŏ5 ýƞƧǊ" ǄǌǉĂp
ƴpƒĂ!ƒ ƻ ƮĂ!ƒ ĂǋĂ ǈǉƵ ǇƺƙƙdžĂ Ü"ǄƑǤp ƥŏƨ" ǁ ƧƜƤ!ƒ Ǐ!ǫ ƧlƙƽdžǇǤƵĂǉ Ǌƥƙƕdž!ƒ ǇƞŎ
ǄǤǌƽƙùƮƒ ǏǃƵ ƥdžƙƶŏ ǇƞŎ ÜǇŏŏƧƮƜ!ƒ Ǉdž ƫƽƤǕƒ Ƨŏƺ ƥǉƵ ǋƱƧTĂ ÜǇƺdž ýƮƽǉdž!
:[5]ǋ!Ălŧ

ƑǭǕƾ ƑǇ ǮΣĭY ƒĭƜƴƺ ǋǌdžƴưĭ ǋdžƌ••••• ƑdžƴƜ ǋǌǋdž !ƈ ĂǊǮŧƨ ǃǋƽ ǊǮǕƑƽƈ

- [1] ƔƧldž!ƒ ýƛdž ǋƶdžĂ ƔƧldž!ƒ ƒ .123/122
- [2] ƟƧT Üýƽdž!ƒ Üƒ 166Ü (.ƥ.Ƙ.Ʊ).
- [3] ýĂƮǕƒ Ŏ5 ǕĂơǉ!ƒ Ü1Ɯ Üƒ 59.
- [4] ŏƤƙ ƒ ŏƤƙĂ ƥǋƒĂT!ƒ ƒ ÜƥƑƒĂƽ!ƒ Üƒ 406 ƭŏlơƙ ΣǤƵ ǏƽƱƮdž ǏƛǓƮ!ƒ ÜǑơ!ƮƒƧƥ ƔǤŧ!ƒ ŎƜƧƶ!ƒ.
- [5] ǋǋǤǤp ýĂǌƞdž ĂǋĂ Ǉdž ŏƤƙ ƥǋƒĂT ƒ ŏƤƙ ƥǋƒĂT!ƒ Üƒ 181ÜĂTĂƥǋƒƒ ƥǋƒĂTĂ ƮƙƧŏƤ!ƒ Ü1Ɯ Üƒ 57 ƟƧTĂ ƱƧp
ƥǉ!ƒ Üƒ 121 ƟƧTĂ ƥǋƒĂT ǏǉƶdžƒÜ898/2 ƟƧTĂ ƧĂƦT ƔǋƦ!ƒ Üƒ 232.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

1 - [illegible] .226

2 - [illegible] .157

3 - [illegible] .226

4 - [illegible] .58

ǴùǆǂǕŇǉ ÿƼƙƧŏ ŇǉǈƵ ǑǈǊǆ!ƒ ǇƎ5 ǕĂŇǌ ĂŇǌĂ ȼǑT ŇǉǈƵ ǏǇǋ ǐŖ!ƒ Ǵǆǆ5 ":[1]ŇǉĂǊŏƪ ÿǴƥ

ǏǈƵ ǄƥƙǊǆ!ƒ Ŏ5 ýǆǴƶ!ƒ Ŏ5 ƒĂƽǈƙƤƒ ǀǴơǈ!ƒ ǇǊ [2]":ǐƧǊǂƶ!ƒ ƧǂŖĂ ."ǅƒƥƙǊŬǴǊ ĂŇǌ ÿƼƙƧƒ

:ýƒĂƥǄ ǂƪǆƤ

ƽùǀơǆ!ƒ ýĂǀ!ƒ ĂŇǌ ƒŖŇǌĂ ǕǅƙǊǅƛ ǅŏƜƙǀǆ ǕĂǄ ǄƪŬƒ ǇĂǂ ĂŇǌĂ ǕǅƒƥƙǊŬƒ ŇǄ :ƑǀǌǭƟǅ

.ǇŏŏƧƮǊ!ƒ ƧĂŇǌǆƞ ƔŇǌŖ ŇǉŏĂ

ǐĂƧ ǕŇùŏ!ǫ ƧùǊƤ!ƒ ƥǴǌƪƒĂ ǂŏƱƽǈ!ƒ ýǆƒĂƶ!ƒ ǇǆǌƥƧƞƙ ĂŇǌ Ňŏ5 ýǆǴƶ!ƒ ǇǊ :ƑŇǏǆƑƙŇǌ

.ǌƧŏƸĂ ƥƧǊǆ!ƒ ǇƵ

ǇùƵ ǐĂƧ ǴùǆĂùŇǌĂ ǕƧǴǊƤŬƒ ǏǌƶǆǇǆ ƩƽǌƮƒ Ŏ5 Ǵǆ Ňŏ5 ýǆǴƶ!ƒ ǇǊ :ƑøŇǌƙǁƑƙŇǌ

.ǄǴƞƨ!ƒ

.ƧǊƤ!ƒ Ňŏ5 ýǆǴƶ!ƒ ǇǊ :ǴǌƶǊƒƧĂ

.ƧǊƤ!ƒ ǇǆƥƑǴƶ!ƒ Ňŏ5 ýǆǴƶ!ƒ :ǴǌƪǆǴƤĂ

.Ǉŏŏ5Ăǂ!ƒ ƔŇǌŖǆ ǇƒƧŏƤǕ̄ƒ ǇŬĂǀ!ƒĂ

ǕǄƥƙǊǆ!ƒ ÿ5Ƨŏ ƧǊƤ!ƒĂ ƧǊƤ!ƒ ÿ5Ƨŏ ǄƥƙǊǆ!ƒ ǇǊ Ǐ!ǫ ǇĂŏ5Ăǂ!ƒ ƔŇǌŖ":ǐƧǴǊǌŬ̄ƒ ǇǊƒ ýǴƥĂ

ǄƥƙǊǆ!ƒ ǇǊ Ǐ!ǫ ǇĂŏŏƧƮǊ!ƒ ƔŇǌŖĂ ."ǁǆŭƸ ĂƧǆƵ"Ă "ǁĂƤǄ ƥŏƨ"ĂơǇ ǇǴƶ5ƒƧƙŏ Ǵǆǌ5

ǕǇƥùơĂ ǅƒƥùƙŬǴǊ ÿƼƙƧŏ ŇǉǄ Ǐ!ǫ ǄĂƥ ƔŇǌŖ5 ǕŇŏ5 ƒĂƽǈƙƤǆ5 ƧǊƤ!ƒ ǴǆǄ.ǅƒƥƙǊŬǴǊ ÿ5ƧǊ

ÿùƽƙƧŏ ŇùǉǄ Ǐù!ǫ ǇĂƧƤǅ ƔŇǌŖĂ ǕǅƶǆǄƥƙǊǆ!ƒĂ ǅƒƥƙǊŬǴǊ ÿƼƙƧŏ ŇǉǄ ǇĂƧƤǅ ƔŇǌŖĂ

.ǅƒƥƙǊŬǴǊ ÿƼƙƧŏ ǄƥƙǊǆ!ƒĂ ǕǄƥƙǊǆ!ǴǊ

:[3]ǁ!Ǵǆ ǇǊƒ ýǴƥ

ǅǭƂǴǅǁƑǴ ƥǴǅǀ ǂǆƥ ƥƐƤǀ .... ƐǭƂǴǕƑǴ ǟǭƂǴǅ ƐǌÿǮƥǌ

.ǇŏŏƧƮǊ!ƒ ǏǄƧ! ǁ!Ǵǆ ǇǊƒ ǏǄƧ ǂǀ5ƒĂǆ ƘŏǊ!ƒ ƒŖŇǌ ǇǆƱơǕ̈ǌ

ǇǄĂ ǕǅƒƥƙǊŬǴǊ ƳĂ5Ƨǆ ǄƥƙǊǆ!ƒ ǇǊ ǇŏŏƧƮǊ!ƒƧĂŇǌǆƞĂ ŇǉĂǊŏƪ ƔŇǌŖǆ ":[4]ýŏǀƵ ǇǊƒ ýǴƥ

ýùǆƒĂƶ!ƒ ǇǆƥƧƞǆ ǄƪŬƒ ǇĂǂ ǐĂǌƶǆ ǄƥƙǊǆ!ƒ Ŏ5 ýǆǴƶ!Ǵ5 .ǄƥƙǊǆ!ǴǊ ƳĂ5Ƨǆ ƧǊƤ!ƒ

.ǕƔǴƙǂǈ! ǂǆǴƶ!ƒ ǂŏƧƮǆ!ƒ ǂƑŏǌ!ƒ ǕǇĂƧŇǌ ƥǆơǆ ǄŭƪƑ!ƒ ƥǊƵ ƽŏǀơƙ Ǖ287 ƒ Ǖ2Ʊ Ǖ2Ɯ ǕƔǴƙǂ!ƒ - [1]

.125 ƒ Ǖ1Ɯ ǕƔƒƧƵŰƒĂ ǅǴǌǉ!ƒ ýǈƵ Ŏ5 ƔǴǊǈ!ƒ - [2]

.167 ƒ Ǖ1Ɯ ǕýŏǀƵ ǇǊƒ ƟƧT - [3]

.167 ƒ Ǖ1Ʊ Ǖ1Ɯ ǕýŏǀƵ ǇǊǄ ƟƧT ƽŏǀơƙǊ ýŏǈƞ!ƒ ǂơǌǆ ƔǴƙǂ ŇƶǆĂ ǕýŏǀƵ ǇǊƒ ƟƧT - [4]

Ü"ĎžùNjƧþ ǁƕùʅơƕ "ýƛdž LJdž ǀþFfƨ!f Ƨŏʓƕ ƨƧƙơfĂ .ǴnjnjƕƬĐ ǴdžĂ ǀþFfƨ!f Ƨŏʓ ƗŏƱƽǁ!f
ǀþFfƨ!f LJƵ þƧȠƙŏ Ďž!Ă ÜǀþFfƨ!f Ƨŏʓ ƗŏƱƽǁ!f ýdžfĂƶ!f LJdž þƧȠdž ĂNjĂ Ďþƙƕdž ǁƕʅơƕ5
ýùȠƧ5 Ü"ĎžFǴùp ǿȠƧ ƔƂ" ýƛdž LJdž ǴnjnjƕƬƕ ƨƧƙơfĂ ÜǀþFfƨ Nǁŏǁ!Ƶ ƗǁƤfþ!f ƇǴƕ!f LJƎ5
ĎžFǴùp ǿùȠƧ ƔƂ"Ăùơǀj Nùŏǁ!Ƶ ƻĂƱƶdž!f yƽƧ ǁ!Ʀ Ĭǁ!Ƶ ýþŏĂ ÜljƧƕƤ ĎžFǴpĂ ÜĎþƙƕdž
."ĬfƧdžfĂ

ƔNjƦĂ .(Ÿf NĎdžơƧ) NŏĂƕŏʅ ƔNjƦdž ĂNj fƦNjĂ ÜĎþƙƕdž!f ĂNjĂ ŎƱƽ! ƧƕƤ!f Ŏ5 ýdžǴƶ!fĂ
Ďþùƙƕdž!f ýŏpĂ . ĭĂljƶdž Ǵdžnjŏ5 ýdžǴƶ!Ǵ5 ƇfþƙƕǕf ĂNj ƧƕƤ!fĂ Ďþƙƕdž!f Ŏ5 ýdžǴƶ!f ĽJƀ ĎžĂp
ƧƕƤ!f ĽJƀ ljǴljƶdžĂ ÜǴƶ5fƧƙ ýŏpĂ .ƇfþƙƕǕf Ă Ďþƙƕdž!Ǵƕ YĂ5Ƨdž ƧƕƤ!fĂ ƇfþƙƕǕǴƕ YĂ5Ƨdž
ýĂǕf ĂùNjĂ NŏĂƕŏùʅ ƔNjƦdž ƔNjfƦdž!f ljƦNj ǿþƵĎĂ .ƧƕƤ!f yƽƧ Ďþƙƕdž!fĂ Ďþƙƕdž!f yƽƧ
."Nŏ5 ýFǴƱ Ǖ Ǵdždž ƻǖƤ!f fƦNjĂ

ÜƗùŏƱƽǁ!f ýùdžfĂƶ!f LJdž ǎƧƶǁdž NǀjĂǂ ĂNjĂ ÜƇfþƙƕǕǴƕ Ďþƙƕdž fĂƶ5ƧĂ": [1]ŎƱĂŏʅ!f ýǴp
Ơŏơùƫ!fĂNjĂ ÜljþơĂ Ďþƙƕdž!Ǵƕ ƧƕƤ ýƽƂ ǁ!Ʀǂ ÜNǀjƵ Nƕ ƧƕƤǁ! ǕĂĎ Ďžʅǖf ýƶȟ ýŏpĂ
."Ǵdžnjŏ5 ýdžƶ5 ǴdžNjǴʉƙpf NǀǕ ÜƇfþƙƕǕǴƕ ýŏpĂ NJ! ƔƔ!ǴƱ NǀǕ ÜNǀĂƕŏʅ Nŏǁ!Ƶ f lj ĭƦ!f
ýùŏpĂ ÜŎù!ĂĎ ǎĂpĎ Ʃŏ! Ǵdž5 Ü LJŏƶ5Ƨ ýdžƶŏǕ ýƶƽ!f ĂNjĂ ýdžfĂƶ!f ǎĂpĎ ĽJƀ ǆƂĂ
ƧFǴƱǀj NJ!Ă ƧƤǕf yƽƧ ǴdžnjǀJdž þơfĂ ýǂ ĭĎ Ǵƶ5fƧƙ LJĂŏ5Ăǂ!f ýǴpĂ ÜĎþƙƕdž!fĂ ƇfþƙƕǕǴƕ
."ƗŏƕƧƶ!f Ŏ5

Ǵùdžǂ .ƧƕƤ!fĂ Ďþƙƕdž!f yƽfƧ Ɨ!ƌʅdž Ŏ5 ǁ!Ǵdž LJƕf ĭĎƧ Ĭʉdž Ǵdžŏ5 ŎƱĂŏʅ!f ƯƧƵ
Ŏù5 ǁ!Ǵdž LJƕf ŎƱĂŏʅ!f ƻ!ǴƤ þpĂ .ǴnjƙfƦ Ɨ!ƌʅdž!f Ŏ5 ǀǴơǀj!f ƧĂnjdžȠ ĭĎƧ ƯƧƵ
ƔNjƦùdž ƧǴùƙƤfĂ ÜƇfþùƙƕǕǴƕ YĂù5Ƨdž Ďþƙƕdž!f ĽJƀ ýFǴǀ!f LJŏŏƧƫƕ!f ƔNjƦdž ljƧǴŏƙƤf
:Ɨŏƽ!Ǖf ýĂp [2]ýǴǀ5.ƧƕƤ!Ǵƕ YĂ5Ƨdž Ďþƙƕdž!f ĽJƀ ýFǴǀ!f LJŏŏ5Ăǂ!f

ǴȡƗǴĎžǁFǴ þǴȡ Ʋʓþ pƐƤǀ ...... ƐȡƗǴǗFǴ ǎȡƗǴĎž ƐNjyʓþNj

þùơfĂ ýùǂ LJǕ ÜƧƕƤ!f Ďþƙƕdž!f yƽfƧ ĽJƀ LJŏŏ5Ăǂ!f ýĂp LJǴŏơ ĂƕĎĂ Ŏljȟ LJƕf ƧǴƙƤf
ƱƧƬ!f ƘfĂþĎ ǁ!Ʀ ƧŏƱljĂ Ü ĭþljƵ ƧǴƙƤdž!f ĂNjĂ Nŏ5 ýdžƶ5 NJ! ƜǴƙơdžĂ ƧƤŭ! Ɣ!ǴƱ
."Ɣƫlj!f Ǵnjŏ5 ƗǁdžǴƵ Ǵnj!Ǵƶ5ĎĂ Ďžƨȟ!f Ǵnj!Ǵƶ5Ď Ŏ5 ƗǁdžǴƵ Ŏnj5

---

[1] - ƟƧƬ Ɨȟnjƕ!f ƗŏʉƧdž!f Ĭǁ!Ƶ Ɨŏƽ!f LJƕǫ ǁ!Ǵdž Ü Ü1Ɯ f 82.

[2] - ƘǂljƧ!f Ĭǁ!Ƶ Ɨŏƽ!Ǖf Ɨŏ5Ǵǂ!f ƗŏƽǴƬ!fĂ ƧĂƦƬ!fĂ ƨlj!fĂ ÜƗNjƨlj!f Ü1Ɯ f 227.

المبحث الثاني: الخبر

LJùhf ýĜpĂ .ŀöFfþkhŬf ŀĺdžŋ!f LJdž þĜ5kƖdž!f Ƈƨŋ!f ĂNj ƧhP!f ĽJǫ ":[1]ƧĂ5ƮƵ LJhf ýĜp ."lƧĂǂŖdž!f ŀ5Ʈĺ! ƧöĜʒdž!f NJö!ǫ þLjƖdž!f þƧŋdž!fĂNj ƧhP!f Ă ":[2]ƔŋĜơ!f

DžĂùǂơdž!f DžùƖŬf LJƵ NJh ǂ þơdž!f ýhĜk!f ĂNj ƧhP!f ĽJD": [3]ŎƖ!þLjŬf LJĜöơ ĂhD ƧǂŖĂ ."þĜLjƖŰf ýöhƖ ĬĺƵ NJöĺƵ

:[4] ‖ !Ĝdž LJhf ýĜp

(LJǭƖLjFƖ ăǰFĭŨƐNj ÛþĜ ŶƔFl) ....LJǭəFƧ‖ɛ !ŀĎž‖ɛ ƄŖɯ‖ɛ þĜƢ‖ɛNj

"lþFĜ5!f ...Džkdž!f Ƈƨŋ!f ĂNj ƾhĜƖ!f ƧĂ5ƮƵ LJhf ýĂp fŖNj ‖ !Ĝdž LJhf ýĂp ƾ5fĂö

"ȡh Ÿf " ‖ Ü ƻ ƮĂ!f Ƨöƺ Dþkhdž ýdž Ülþ FĜ5!f Džkdž!f Ƈƨŋ!f ĂNj ƧhP!f ":[5]ŎƱĂöƖ!f ýĜp ."NJ! lþNjĜT DžƶLj!f ĭD ĭþĜöŰfĂ ÜljþĜhƶh LJƖơdž ĭD

ĜNjƧǂŖö Dž! Ŏk!fĂ Ü" ƻ ƮĂ!f Ƨöƺ Dþkhdž ýdž" lƧĜhƵ fŖNj NJ5öƧƶk Ŏ5 ŎƱĂöƖ!f ƻĜưD ŎƱĂöƖ!f ƨƨƵ . ‖ !Ĝdž LJhf NJ!Ĝp Ĝdž! ŎƱĂöƖ!f ŀ5!ĜPdž LJöhö fŖNjĂ .ŀö5!Ŭf Ŏ5 ‖ !Ĝdž LJhf NJùöĺƵ þƧĂD lþFĜ5!f Džkdž!f Ƈƨŋ!f ƧhP!f NJ!Ăp ":ýĜl5 DžĜTNj LJhf ljþƧĂD Ĝdžh ljŖNj NJk5!ĜPdž ýdž þöƨö ĽJĐ Ŏʒhljö5 .þöƨ DžĜp :ŎFƨŋ þơD ĬĺƵ ĂD Dþkhdž!f ĬĺƵ ƾþĜƮ Üþơ!f fŖNj ĽJĐ ".ƧĂŖT!f Ŏ5 lþĜöƨ!f ljŖNj ƧǂŖ þpĂ Ü ƻ ƮĂ!f Ƨöƺ Dþkhdž

ÜŀĺdžŋĂ þƧ5dž LJöƵĂLj Ĭĺ Ƶ ƧhP!fĂ":[6]ĭƧTơdžƨ!f ýĜl5 ÜLJöƵĂLj Ĭ!ǫ ƧhP!f lĜơLj!f DžƖp "‖ ùdžűƺ þùöƨ":ĂùơLj ‖ !ŖĂ ÜNJ! LJdžưkdžĂ Ƨödžư LJdž ýĜP :LJöhƧư ĬĺƵ þƧ5dž!Ĝ5 ."ƻĺƱLjdž ĂƧdžƵ"Ă

---

[1] - ƔƧldž!f ýʎdž NJƶdžĂ ƔƧldž!f Ü 122 f.

[2] - ŀö5Ĝǂ!f Ü4 f ŀLjĜkƖŰf(1314هـ)Ü(þÜƘ.)Ü ƧƱLjþĂ ƟƧT ŀö5Ĝǂ!f Ü1ɯ Ü 28 f Ü ƧƴĺŎư Ƨfþ ŀödžĺƶ!f .(Dž1979)ÜƘĂƧöh

[3] - ƻĜTkƧf ƔƧư!f LJdž LJĜƖ! ƔƧƶ!f Ü2ɯ Ü 28 f.

[4] - ƟƧT LJhǫ ýölƵ Ü1ɯÜ 167 f.

[5] - ŀŋnjh!f ŀöưƧdž!f Ü1ɯ Ü84 f ƧƱLjfĂ ýdžNj ýdžfĂnj!f Ü2ɯ Ü 10 f.

[6] - ƟƧT ýƮ5dž!f Ü 169 f.

Dž٦p:DžǴ٦pD ƗƛǗƛ ϸƧƽdž!Ǵ5 ÜƗǕdžɳǍ ϸƧƽdž :LJǒdž٦p Ĭ!ǫ Dž٦lLjǒ ƦƕƤ!ƒ [1]ƧǍƽƬƵ LJƕƒ ýǴp

Ü"ǂϸǍùɳ ǅǨǴùơ ƥǒƨ" :Ǎơ Lj ĬLjƶdž!ƒ Ɨnjɳ LJdž NJǨ!ƨLjdž ýƨLjǒ Dž٦pǍ Ü"ǅƑǴp ƥǒƨ" ǍơLj ǍNj

ÜLJǒdžǴùǨ ǴLjǍǂǒ ǇLJǛ ƱƧƬƕǍ ƧǍƧɳdž!ƒǍ ƻƧƱ!ƒ ǍNjǍ ÜýǍǕƒ ǍNjǴdž ƴpǍdž ƴpƒǍ Dž٦pǍ

ƱùƕƒƧ ĬùǕƵ ǖdžǨùƬǒ ǇLJǛ Ǵdžnjǒ5 ƱƧǨƬǒǍ ÜƗǒǕƶ5Ǎ Ɨǒdž٦ƒ:LJǒdž٦p Ĭ!ǫ Dž٦lLjǨ ƗǕdžɳ!ƒ

."ơ!ǫ.....DϸǨƕdž!Ǵƕ ǴdžnjƱƕƧǒ

:[2] ǁ !Ǵdž LJƕƒ ýǴp

LjǁlƫĭƨǎƤǁƐǍǆƴDž ƥuĭNjÐ........LjǂDžƜĬƉĭNj ĬƗƑĭ ȿơϸƻDžNj

ĬƻlNj ĬǴƨƟ ŶƐ ĬƫƯǕl ƑNJǴ ......ǍƻƗlƐ ǍǆƴDž LJƑĭǆ DžlƗ DžǆNj

ÜNJùƱƽ! ĬùǕƵ ƱǕ٦ǨýdžƒǍƶǕ! Ǵdž NJƕ ϸƒƧdž!ƒǍ ÜƧƕƤ!ƒ ǑǨdǒ ǂϸƧƽdžǍ ":[3]ǑƱǍǒ٦!ƒ ýǴp

ƴ5Ƨ!ƒ ǍD Ü"ƧdžƵ DžǗƹ ƥǒƨ" ǁ Ƨɳ!ƒ ýdžƵ ǴdžǍ Ü"ƥǒƨ ƒƦNj" ǁ NJ! ýǍdžƶdž Ǘ Ǵdž ýdžƬǒ5

ǇLJǛ ƱƧùƬ ƗùǕdžɳ ǑǨdǒǍ ."ǂƧdžƵ LjǍǸD ǸƔƧǴư ƒƦNj" ǁ ƔƬLj!ƒ ǍD Ü"LjǍƕD ǅƑǴp ƥǒƨ" ǁ

ýǗlǨù٦Ǖ NJùƕ ǴnjƱƕƧǒ LjǴLjƶdžƕ ǴǕž٦ƒ ĭD ÜNJ! Ƙlǒ٦ ĭƦ!ƒ DϸǨƕdž!ƒ ĬLjƶdž ƗǒǍǴơ LJǍǂǨ

Ü"ǆNjƧϸùƕ ƨǒƽp ƧǸ!ƒ "ǁ Ƨϸldž ǍD "LjǍƕD DžƑǴp ϸǒƨ" ǁ ϸǍɳǍdž ƧǒdžƯ ǴdžǫǍNjǍ ÜƗǕdžɳ!ƒ

.(26ÜƻƒƧùƵǕƒ) ݒ ݓ ݔ ڇ ڿ ڃ : Ĭ!ǴƶǨ NJ!Ǎp ǍơLj NJǒ!ǫ NJƕ ƧǒƬǑ Dž٦ƒ ǍD ÜNJLjdž ĭD

ݣ ݤ ۓ ۓ ے ڃ : Ĭ!ǴƶǨ NJ!ǍlǂNJƱƽǕƕ DϸǨƕdž!ƒ ƧƒƧǂǨ ƗƱƕƒƧ!ƒ LJƵ ǑLjƺǒǍ

ýƤϸǒ ƧƕƤ!ƒ DžǍdžƵ ǍD Ü(2Ü1ƗǒǕƒ ÜƗpǴơ!ƒ) ڃ

Üƻùnjǂ!ƒ) ڃ ں ں ڳ ڲ ڱ ڰ ڮ ڭ ڀ ٺ ٿ ڪ ګ ڬ ڃ:ǍùơLj NJǨơǨ DϸǨƕdž!ƒ

Ÿƒ" ǑpǍùƱLjdž ĭDÜ"ǑlƱLjǂ" ǴnjƕDϸǨƕdž!ƒ ĬƽǨǂƒ ĬLjƶdž LjǴǒǫ ƗǕdžɳ!ƒ LJǂǨ LJǫǍ Ü(30ƗǒǕƒ

."ĬƽǂǍ Ǒƕ٦ơ

---

[1] - ÜƔƧldž!ƒ ýƛdž NJƶdžǍ ƔƧldž!ƒ f 123.

[2] - ƟƧƬ LJƕǫ ÜýǒlƵ Ü1Ɯ f 168.

[3] - Ɨɳnjƕ!ƒ ÜƗǒưƧdž!ƒ Ü1Ɯ f 84.

þpĂ . ǁ !Ǵdž LJhf LJƷ ǟùlǉ ǑƱĂǒȠ!f ǴNjƧǂȐ Ǒk!f ǷþkhdžǃǴh ƧhƤ!f Ɨǁdžŋ ƱhfĂƧ ǑNj ǁ ǁk

:ǑNjĂƧƑǴƱǉ!fĂ ǉǴhTŬf Ǒ5 ǴNjƧǂȐ ǎƧƤǷ ƱhfĂƧ [1]ǑƱĂǒȠ!fǴnjǒ!ǫ ƻǴưǷ

1. ƩǂƶǃǴùh ĂǷ NJǉdž Ɨǒ!ǴƤ Ɨǁdžŋ ǏǁƷ Ƨǒdžư ƘfȐ Ɨǁdžŋ ƗǒhhȠ!f ǇǴ5h ƻƱƶǒ ǈJǒ

□ □ □ ﭗ ﭙ ﯼ ﯽ ﯾ ﯿ ۆ ۇ ۈ ۉ ۊ ۋ ﯣ ﭽ ﭾ ﭿ ĂùùơǉJ

□ ﭼ (63ƗǒŰfǗNơ!f).

2. ǉþơĂ [2]ǷžǴTNj LJhf þǉƷĂfĂ!Ǵh ƻƱƶ!f.

3. ƱƧT ýdžTǒ Ƨǒdžư ýĂ!þdž ǏǁƷ NJhfĂŋ ƧhƤ!Ǵh "ĂơǉJ ƺǒƨ þǒƨ ǷžĂùlǒ ĂƧùdžƷ ǈJǒ

"ǷžǴp.

4. (ýf) NJhƑǴǉ!f LJƷ Ƨǒdžư!f ýĂp Ǒ5 ƗƺƑǴƱ Ǒ5 ĂùơǉJ: ﭼ □ □ □ □ □ □

ﭼ (41 ƗǒŰf ǗƘǴƷƨǴǉ!f).

5. LJĂǂ Ɨǁdžŋ!f ƩƺǉJ Ƿþkhdž!f Ǒ5 ǏǉƶdžǃǏ.

ýĂp":[4]NJ!Ălh Ü"ơ!ǫ....Ɨǁdžŋ ǑkdǒĂ Ǒkdǒ ǯþƧƺdžĂ":[3] ǁ !Ǵdž LJhf ýĂp ǏǁƷ ǑƱĂǒȠ!f ƨǁƷ

ǗƗǁdžŋ!f Ƨǒþlk Ǒ5 LJǒkǁdžŋ ǑkdǒĂ :ǷžǴTNj LJhf ýǴp."Ɨǁdžŋ ǑkdǒĂ Ǒkdǒ ǯþƧƺdžĂ ":Ɨǒ5!Űf

Ǒù5 ĂǷ Ü"NJdžƧǂǒ Ǒkdǒ LJdž þǒƨ":ĂơǉJ Ǵdžnjǒ5 Ǵdžǫ ƱhfƧ!f Ɛŋǒ5 ǗǇfƨŋ!fĂ ƱƧT!f ǁ !ȐĂ

Ɣùưʒǒ ǈJǒ þùǒƨ" :ĂơǉJ Ǐ!ĂŰf Ǒ5 ĂǷ ǗNJdžƧǂǒ ǯƧdžƷ ǊƔƧňưǒ LJdž þǒƨ"ĂơǉJ ƗǒǉǴƛ!f

LJǡh Ü"NJ! Ƙlǒȡ ǐȐ!f ǏǉƶdžǃǏ ƗǒĂǴơ"ǁ !Ǵdž LJhf ýĂp [5]ǑƱĂǒȠ!f ƯƧkƷf Ǵdžǂ ."ĂƧdžƷ

:LJfƧdžǷ NJǒ5

ǈJǒ ƨùǒlơk!fĂ :Ƿžùȡ Ǵp LJhf ýǴpĂ .Ƿžþlk Ǵdžǂ ǇǴ5!Ǵh Ɨǁdžŋ!f ƻƱƷ ýdžTǒ Ŭ NJǉǷ :ýĂŰf

Ȑùƒǉǒơ Ă ǇfƨŋǃfĂ ƱƧT!f Ɨ!ƨǉdž Ǵdžnj!ƨǉǒ ǇǴ5!Ǵh ƻƱƶ!f LJŨ LJǒkǁdžŋ!f ƳĂdžŋdž ƧhƤ!f

.ƔŋǴơ!f LJhf NJǒǁƷ NJŇǉ Ǵdžǂ ƻȐơǒ þp ýh Ƨǒdžư!f ĂNj ȐƑǉǒơ ƱhfƧ!Ǵ5

---

[1] - ljǴhTŬf ĂƑǴƱǉ!fĂ Ǒ5 ǗĂơǉ!f ǗƻƱ ǗƻШ f 64 Ǘ ƧfþƘ ƔƘǂ!f Ɨǒdžǁƶ!f ƘĂƧǒh (1405ـه- 1984 ǷǗ)

[2] - Ǒǉʒdž!f Ɣǒhǁ!f ǗƔǒƧǴƷŰf LJƷ Ɣƙǂ ǗƻƱ ǗƻШ f 487 Ǘƙǒlơk ƨǒlơk þdžơdž Ǒơdž LJǒþ!f þhƷ Ǘþǒdžơ!f Ǘǁƙǂdž!f Ɨhkǂ

(Ǘ1991-ـه 1411) ǗƘĂƧǒhǗƗǒƧȚƶ!f.

[3] - ƟƧT LJhǫ Ǘýǒlƶ ǗƻШ f 168.

[4] - ƘǂǉJ!f ǏǁƷ Ɨǒ5!Űf Ɨǒ5ǴǂǃfĂ ƗǒǴT!fĂ ƧĂȐT!fĂ ǗƗNjƨǉJ!fĂ ǗƻШ f 128.

[5] - ýŋƧdž!f ǗNJȡ5ǉJ ǗƻШ f 129.

[illegible]

[illegible][1]

[illegible][2]

[illegible][3] [illegible]

---

1 - - [illegible] 125/126.

2 - [illegible] 45/46.

3 - [illegible] 64.

ƒŖǋ ‖!Ăƿ ĽJǾ :ĜŊǰƥơƊ ŊŊƞĂƊ ƗƛǗƛ! ƥƪĜ5 ŊĽǰǆƀ ƭƕĜƪ!ƒ ǇJŏŏ5Ă‡!ƒ ĭƊƧ [1] ĭƧƕ‡ƺ!ƒ ƻ ƬĂ

.ƧŊǰĜƱ!ƒ Ŏ5 ýǆƺŏ Ǖ Ĝǆ‡ Ƨŏǆ ư!ƒ ŊŊǆơƙ ƠƬŏ Ǖ ƥŏƨ5 ǕƧƕƤĂ ƊƥƙƕǆąƥŏƨΜ

.Ƨŏǆư Ŏ5 ǇJ‡ŏ Ɗǆ5 Ŋ5ƬΜ ƴlŏ Ǖ ŊĽǰƊ :ĜŊǰŏĽǰĜƛĂ

."ǰƒĂƕƊ ǇJƒƧǆƺ!ƒ ƥŏƨ "‖!Ăl‡ ƥƥƺ!ƒ Ŏ5 ƊƥƙƕǆƮ!ƒ ƻ!ĜƤŏ ƥƿ :ĜŊǰƛ!ĜƛĂ

:[2] ‖!Ĝǆ ǇJƕƒ ýĜƿ

ƊǅŊƗŊƾƗǄ ƥĭƊǄƬ ŊǰƤ ŊǰŊǅ 5ƗƪƗ ....ƊǆŊǰ ǕǄƥƑƺ ƥƊǄƑƜ‖ƐƥǄƊǄ‖ƐŊǰ

ǕøøƞƬƟƗǄ Ǉǰ‖ ǇJƑøǆƴƊǄ Ƨĭ‖ ƑƊǄ ....ǖƗ ǨƘĭøƟ ƒøƭ‡ƱƊǄ ƗǰǆƦƥĜŊǰ

.ƭƕĜƪ!ƒ ƊǌǰŏƊƧ Ŏ5 ǇJŏŏƧƬƕ!ƒ ƧĂŊǰǆƞ ‖!Ĝǆ ǇJƕƒ ƭ5ƒĂ ĜĽǰŊǰ

Ĝùǆ (ƗùŏĜ5‡!ƒ ƟƧƬ Ŏ5 ýĜƿ Ĝǆ‡)Ŋƕ ƥƒƧǆ!ƒĂ ƥǆĜƞ!ƒ ƥƧ5ǆ!ƒ ƧƕƤ!ƒĂ":[3] ŎƱĂŏƪ!ƒ ýĜƿ

ǕǇJŏŏƧƬƕ!ƒ ƥĽǰƵ Ƨŏǆư!ƒ ǇJǆ ýĜƤ ĭƊ ƷƧĜ5 ǕŊ5ĂƧơĂ ýƺ5 ĬĽǰƺǆ ǇJǆưƙŏ Ɨ5Ƭ Σŏ!

‖!ŖĂ ǕƗŏƵĜ5!ƒ ĬƵ ƧŊǰĜƱ ƴ5Ƨ! ƠƠ!ĜƬ ýǆơƙǆ!ƒ ǇJĂ‡ ǇJƵ ƳƧ5 Ƨŏǆư!ƒ ýǆơƙ ǇJǕ

ƭƙùƬŏ ǇJƊĂ ǕŊǆơƙŏ ŊĽǰƊ Ĭ!ƣ ǇJĂŏ5Ă‡!ƒ ƔŊǰŖĂ ǕĽǰĜĽǰƺǆ ĂŊǰ Ĝǆ ĂƊ ýƺ5!ƒ ĬƵ ƧĂƬlǆ

ĭƊ ǇJ‡ƙùƪǆ Ƨŏǆư ĂŖ Ăŋ5 ƳĜƞƬ ĭƊ Ǖ"ƥƪƊ ƒŖǋ "‖ ƭƙƬǆƕ ýĂƋƋ ĂƊ ƥƧ5ǆ!ƒ ƧƕƤ!ƒ

ĂùŊǰ Ĝǆ ĬƵ ăƧƞ ǇJƣĂ Ǖýǆơƙŏ ǆ! ŊƺƧƧ ǇJƷ5 ǕƗƧŊǰĜƱ ƴ5Ƨŏ ǆ! ƒŖǋ ƒŖǋ .Ŋŏ5 Ƨƙƙƪǆ

ǇJùǆ ŁJǆƟ ƇƒĂƪ ǅƗƱǆ ǅƕĂƞĂ Ƨŏǆư!ƒ ĭƊ "ŊĽǰƨƦƕƊĂ " Ŋ!Ălƕ ǰƧ‡Ŗ Ɗ‡ơ Ŋǆ5 ǕƣĂ ǕŊ!

ǕǰĜùĽǰƺǆ Σŏ! ƊƥƙƕǆƮ ĭƊ "Ĝǆ" ƥƺƕ ƻ ƬĂ!ƒ ‖!Ŗ ƴƿĂ ĭƊ Ŏǆƙ Ɨŏơ ǕǇJǆƋƋ ǆ! ǆƟ Σƕ!ƒ

ǇJĜù‡ ĭƣ ǕǰƧŏƷ! ǕƬơǆ ǇJĜ‡ ýƕ ǕǕƬơǆ ƊƥƙƕǆƮ! ĭƊ ǕŊ! ƻ ƬĂ!ƒ ‖!Ŗ ĬĽǰƺǆ ĭƊ

ĜŊǰŊƧĜư ƥĽǰŊǰ ƥŏƨ "Ă Ǖ"ĂŊǰ ŊŊƧĜư ĂƧǆƵ ƥŏƨ "‖ Ŋ! ĂŊǰ ǇJǆ Ƨŏƺ ĬƵ ƠŏƧĜƞ Ɓ5ƬĂ

."Ɨŏ5Ĝ‡!ƒ Ŏ5 ƻĽǰƬǆ!ƒ ǰƧĜƙƤƒĂ Σƕ!ƒ ǇJǆƟ ƒŖǵ ƧĜƙƙƪǕƒ ǇJĂŏ5Ă‡!ƒ ƨĜƞƊĂ ."ĂŊǰ

ýǆơƙ Ɨ!ƪƪǆ Ŏ5 ǇJŏŏƧƬƕĂ ǇJŏŏ5Ă‡ ǇJǆ lĜơĽǰ!ƒ ƧĂŊǰǆƞ ƇƒƧƇ ƭƕƪ Ĝǆŏ5 ŎƱĂŏƪ!ƒ ǇJŏƕ

ĭƊƧù! ‖ù!Ĝǆ ǇJùƕƒ ƧĜùŏƙƤƒ Ơư Ă Ĝǆ‡ ǕƊƥƙƕǆƮ!ƒ ĬƵ ƥĂƺŏ ƺƧŏǆư ƥƧ5ǆ!ƒ ƧƕƤ!ƒ

.136 ƒ Ǖ1Ш ǕƔƒƧƵǕƒĂ ƇĜĽǰƕ!ƒ ýĬƵ Ŏ5 ƔĜƕǆ!ƒ - [1]

.170 ƒ Ǖ1Ш Ǖýŏlƺ ǇJƕƣ ƟƧƬ - [2]

.86/85 ƒ Ǖ1Ш ǕƗŏư Ƨǆ!ƒ ƗƞŊǰƕ!ƒ - [3]

ǁ ù!Ǥdž LJŀƒ Ɣƙǂ Ǥdž Ĭ!ǫ ǂƨŏTdž ƨŏdž ư!ƒ LJdž ƥdžǤɳ!ƒ ƥƨƽdž!ƒ ƨŀP!ƒ ĂǁP Ŏ5 LJŏŏƨ Ʈŀ!ƒ

ǁ ù!Ǥdž LJùŀƒ" ýĂp ŎƱĂŏƪ!ƒ Ư ƨƙƵƒĂ .ýŏnjƪƙ!ƒĂ Ǝŏ5ǤT!ƒ Ǝŏ5Ǥǂ!ƒ ƟƨT :NJŏŀǤƙǂ Ŏ5

:ƨĂdžD NJŏ5 "ƷƨǤ5 ƥdžǤɳ!ƒ ƥƨƽdž!ƒĂ ":Ǝŏƽ!Ǖƒ ýĂp:[1] NJ!Ălŀ Ü"ƷƨǤ5 ƥdžǤɳ!ƒ ƥƨƽdž!ƒĂ

Ĭ ǁƵ Džǘǂ!ƒ Ĭ ǁƵ ƥƨƽdž!ƒ Ĭ ǁƵ Džǘǂ!ƒ Džƥlŏ ǇJƟ ƾƑǘ!ƒ LJdž LJǤǂ :DžǤTNj LJŀƒ ýǤp :üNjǓƐ

.Džŏƥlƙ!Ǥŀ Ĭ!ĂD ƥƨƽdž!ƒ LJǕ ÜƎǁdžɳ!ƒ

LJùŀƒ ƔǤɳDĂ ÜƒƦǤdž LJdž ăƨƥŏ Ǔ Ʀǭ ÜljƥƒƨDž! ǼljŏǁDž Ʃŏ! "ƷƨǤ5" NJ!Ăp ǇJƟ ýŏp :ĬdžƑƙǁƐ

LJùdž ƷƨǤù5 ƥƒƨdž!ƒ LJŏŀ "LJǂƙƪdž ƨŏdž ư ĂƦ Ănj5 ƾƙTŏ ǇJǫĂ" NJ!Ăp LJǡŀ:Džƪǥl!ƒ

.NJǁŀǤldž NJƥǕ ƨŏdž ư!ƒ

ĭD "ƥùƪD ƥùŏƨ": ƨŏdžù ư!ƒ ýdžơƙŏ NJljƎ5 ƾƙTdžŀ ýĂD Ǥdž ƥdžǤɳ!ƒ LJdž ĬljĂƙƪŏ :ƘǁƑƙǁƐ

."ýŏnjƪƙ!ƒĂ Ǝŏ5Ǥǂ!ƒ Ŏ5 ljƨǂƦ ÜYǤɳT

Ǝŏ5Ǥǂ!ƒ Ŏ5 ƨǤƙPƒĂ ÜLJŏŏƨ Ʈŀ!ƒ ƔNjƦdž ĂNj Ü"ǼlǁƱdž NJƙƨƨŀDĂ ":NJ!ĂpĂ:[2] ŎƱĂŏƪ!ƒ ýǤpĂ

ƟƨùT Ŏù5 ƟƨƮĂ ÜƩŀǁ!ƒ LJdžD ƒƦǭ ƨǤƙƪǕƒ ƨĂɳŏ LJDÜLJŏŏ5Ăǂ!ƒ ƔNjƦdž ýŏnjƪƙ!ƒĂ

ǁdžǘƹ" ĂơǉƩŀǁ!ƒ ƻŏP ƒƦǭ ƨŏdž ư!ƒ NJŏ5 ƨƨŀŏ ƻ ƮĂ!Ǥǂ ǁ!Ʀ Ŏ5 ýĂl!ƒ LJǡŀ ýŏnjƪƙ!ƒ

.Džǘƺ!ƒ Ɣƨ ưŏ ǂƥŏƨ ǇJƟ ƘƥƨD ƒƦǭ Ü"ĂNj NJǁƨ ưŏ ƥŏƨ

Ǝùŏ5Ǥǂ!ƒ ƟƨùT :NJùŏŀǤƙǂ Ŏ5 lƨǂƦ Ǥdžŏ5 ǼơưƒĂ NJƪƽǉ! ǁ!Ǥdž LJŀƒ Ư pǤljƙ Ăƥŀŏ ǤljNjĂ

.ýŏnjƪƙ!ƒĂ

ƨǤùɳ!ƒĂ ƻƨU!ƒ yƖŏ ":[3] LJǤŏơ ĂŀD ýǤp ǂƨŀP ƻƨơŀ ƨĂƨɳdž!ƒĂ ƻƨU!ƒ YĂpĂ LJƵĂ

Džùƪƒ NJŏ5 ýdžǤƶ!ƒĂ Üƨƒƥ!ƒ Ŏ5 ƦǂŀĂ Üǁdžǂdž ƥŏƨ:ĂơǉDƥƙŀdžǁ! ǂƨŀP LJŏdžǤƙ!ƒ ƨĂƨɳdž!ƒĂ

ƨǤùnjUǫ [4] ĭƨŀǂƶ!ƒ ƨǂljDĂ ."ƨƒƥ!ƒ Ŏ5 LJƑǤǂĂ Üǁdžǂdž LJƑǤǂ ĭD ǼlǁƱdž NJljĂǂ LJdž ýƵǤ5

ÜǂƨŀP LJǤǂ ƒƦǭ ƻƨU!ƒ Ŏ5 ýdžǤƶ!ƒ ƨǤnjUǫ ƨĂɳŏ Ǔ ýǤl5 ÜƻƨU!ƒ ƨŀP!ƒ Ŏ5 ýdžǤƶ!ƒ

ں ڬ ڲ ڃ :Ĭ!ǤƶƙNJ!Ăp Ǥdž5 .Džǁƶǁ! ǤdžnjLjŏŀ yǂɳŏ DžǁƷÜNJljƵ ƔƑǤlj ƻƨU!ƒ ƨǂƦ NJƥǕ

.231 ƒ Ü1Ɯ Ü1Ʊ ÜƘǂlj!ƒ - [1]

.235 ƒ Ü1Ɯ ÜNJƪƽlj yɳƨdž!ƒ - [2]

.54 ƒ Ü2Ɯ ÜƔƨƶ!ƒƒ LJǤƪ! LJdž Ɣƨ ư!ƒ ƻǤTƙƨǫ - - [3]

.141 ƒ Ü1Ɯ ÜƔƒƨƵǗƒĂ ǤljŀǤ!ƒ ýǁƵ Ŏ5 ƔǤŀǁ!ƒ - [4]

ƨƒƨǀǨùƪǕƒ Ǖ ÜǇǂǤùƪ!ƒ Ǐǉ ƶďǆ ǋǑ5 ƨǀǨƪď5 Ü(40ǂǒǕƒÜýďǉ!ƒ) ﭽ ۀ ﮃ ﮃ ﭪ ﭪ ﮞ
."ǇĂǂ!ƒ ƽǐƱď ĂǊ ĭ ƦǃƒÜ

ǇĂƥùǊ ďùǌǑ5ǒ ďǤƵ ǇĂǂ ǊƕǕ ƽǐƶǨď!ƒ ƻƦơ ƨĂǌďƞ!ƒ ƥǉƵ ƔƞǒĂ":[1] ĭƨư Ƥ!ƒ ýǤpĂ
."ǉƨǂƦ

ÜǂƨĂƨùƞď ĂD ǂƨǤùƞĂ ÜǂùƽƨƱ yùǀǒ ƨǊƤ!ƒ ǇĹ ":ăƥǉ!ƒ ƨƱp Ǒ5 [2]ďǤƬǊ ǇǊƒ ƨǂƦĂ
ƠǒơƬ!ƒĂ ":[3]ýǤǀ5 ǇǑǒƨƬǊ!ƒ ĭDƨ Ǳ!Ǥƪď!ƒ Ơư ĂD Ǒ5 ƨǤǨƤƒĂ ÜƻĂƦơď ǤďǌǉǀǐƶǨďĂ
."ƻĂƦơď!ƒ ǤďǌǉǀǐƶǨď ƨǊƤ!ƒ ǇĹ ǂǀǒǀơ!ƒ Ǒ5

:[4] Ǳ!Ǥď ǇǊƒ ýǤp

"ƥƽǂƨƐ" ǋǆ "ďǒƏƑǀ" ĂďýƉǏ ďǏǋǊƑď ....ƥƜ Ƹ ƥƟǤǊǆ ǐƸ ƥưǤ ƐǊƥƑƇǋ

.ƻƨƱ!Ǥǋ ƨǤǊƤǕƒ ƥǉƵ ƻĂƦơď ƨǒƥǀǨǋ ýƑǤǀ!ƒ ǇǑǒƨƬǊ!ƒ ĭDƨ ǤǉǊ Ǳ!Ǥď ǇǊƒ ƨǤǨƤƒ

ƻƨùơǋ ĂD "ďǂǉď ý5ƪD ǴǂƨĂƒ":ĂơǇ ǐƻƨƱǋ DƥǨǋď!ƒ ǇƵ ƒĂǀǊƤDĂ":[5]ǑƱĂǒƪ!ƒ ýǤp
ĂD ýƵǤ5 ďƪƒ ǤǀǐƶǨď ǋ!! ǇǒƨƥǀďĭD ǇǒĂǤǉ ďǌǉĂǂ ýǤơ "Ÿ ƥďơ!ƒ"Ǳ ǀƨĂƨƞď yď ƨƞ
ÜǇƑǤùǂ Ǐǉƶď ǋǑ5 Ǥď ĂD ƨǀǨƪƒ ĂD ÜǤǉƑǤǂ Ǖƒ ǇĂǂǒ ǕĂ ÜǂǀǒǀơƒǑ5 ƨǊƤ!ƒ ĂǊ Üǐǐƶ5
ƦùƬĂ ƽùǐƶǨď!ƒ ƒƦùǊ ƻƦùơ ƔƞǒýǤpĂ .ǤďǊĂơǉĂ ƥƞĂĂ Ü"ƘǊǤƛ" Ǳ ƨǀǨƪƒ ĂD
:ǋ!ĂpǑ5 ǋǊƠǒƨƬǨ!ƒ

ƥďƏƑǀ ďǏǋǊǋǉƐ ǊƟǋǤǾƟƑ ăơǱ ǀďƑƸ ... ďǋǊǊ ďďǋ ƦƳ pǕǊďǏ ďď ƦǉƐ pǀ

ƒƦǫĂ ÜǤùďǫ ƥùƶǊ ǤùƥǤ5ƑƒǉƨǒƥǀǨ ƔĂƞĂ! ƻǉƬď!ƒ ƨǤǒǨƤƒ ĂǊĂ ýƵǤ5 ďƪƒ ƨƥƥ ǇĹ ďƛ
ĂǊĂ ǞǐƶƟ ƨƥƥ ǇǫĂ ÜƥƨƽďƄ ýǒǊp Ǉď ĂǌǉƽÜýƶ5!ƒ ǤďǌǉǗǒǫ ƳǤǉǨďǕƒ ǂƑƞǤƽď! ÜǂǒƑǤƞƽ!ƒ
."ǂǐďƞ ǇĂǂǨ ǇĹ ďĂƸǐ! ǂǐƬ!ƒ Ǒ5 ǉƨǒƥǀǨ ƔĂƞĂ! [6]ƔƞǤơ!ƒ ǇǊƒ ƨǤǒǨƤƒ

---

[1] - ǂǒƬǤơ!ƒ Ƥư ƨĭ Ü ƱÜ1 ƜÜ1 ƒ 69.

[2] - ƨƱp ǉƥǉ!ƒ ăƥƬ!ƒ ýǊĂ Üǂƨ11 ƒ 165Ü ǨǒǀơǨ ƽǀơďƥ ďơǑǑ ƵǇǒƥǋ ƵǊƥ !ƒơďǒƥÜďƱǊƶǂ ƪǤƥǀÜďƬƨÜ
(1383هـ-1963م).

[3] - ĂDƠư ƪǤ!Ǳ Ü!ƒď ƱÜ6 ƜÜ1 ƒ 142.

[4] - - ƬƨƟ ǇǊƒ ƵǀǒýÜ ƜÜ1 ƒ 174.

[5] - ǌǊƞǂ!ƒ ďƨưǒǂÜ ƜÜ1 ƒ 78.

[6] - ƬƨƟ ƒĂǑǂ!ƒ ǂǤǑǂ ǉƱď ƒĂǑǂ!ƒ ǂÜ 174 ƒ ǨǒǀơǨ ďĂƪĭ ǋǤĭ ƵďĂƒǇ ƶǒǀǑǓÜ ƥƒƨ ƒ!ǉƞǂ
ƒǕƬƨƻÜ(1400 هـ- 19980م).

Ǒ5 ǁ!Ǵǆ ǇǇƒ ýǍp ƯƧƙƵƒ ǋǇǅ Ƨŏƹ ƫǶǴƪ!ƒ ƒ ǈ!ƒ Ǒ5 ǁ!Ǵǆ ǇǇƒ ǑƱǍŏƪ!ƒ ƻ!ǴƤŏ ǅ!

ýŏnjƪƙ!ƒǍ Ŧŏ5Ǵǂ!ƒ :ýǄǆ ǎƧƤǕ̄ƒ ǋǶƙǂ Ǒ5 ǋ!ƒǍpǆ Ü"ƍ!ǫ.....ƻƧƱǶ ƒǍƧǶƤƒǍ " Ŧŏƽ!Ǖ̄ƒ

ǍǅƻƧùƱǶ ƒǍƧǶƤǅǍ":ǋ!Ǎp":[1]ýǴǀ5 Ǵnjŏǀ Ƶ ƫǀƵ ǅǄ Ɣƙǂ!ƒ ǈǬnj Ǒ5 ǋǰƒƧƈ ǇŏǶ ǇƨƒǍ ǅǄ

:ƧǍǆǅ ǋŏ5 "ƍ!ǫ.....Ƨƞ ƻƧơǶ

Ü ƒ pǴùǈ!ǴǶ ƧǴùǶƤǕ̄ƒ ƨǍƞŏ ǘ5 Üýŏnjƪƙ!ƒ Ǒ5 Ǵǆǂ ǇŏǆǴƙ ǴǈǍǂŏ ǋǇǅ ǴǆnjƱƧƬ :üǋǗƐ

.ǀƥǴ5Ǘƒ ƱǍƧƬǶ Ŧŏ5Ǵǂ!ƒ Ǒ5 ǋ!ƥǶ ƧǶƵǍ

ǇǇƒ ƔǋǬǆǍǋǍ ǴǆǋǗ ǴǆǋŏƼ ýǆǴƶ!ƒ Ŧǀŏǀơ!ƒ Ǒ5 ƧǶƤ!ƒ ǋǇǅ ýŏnjƪƙ!ƒ Ǒ5 ƧǴƙƤƒ :ǏǆǰƙǁƐ

Ŧǀŏǀơ!ƒ Ǒ5 ƧǶƤ!ƒ Ǵǆnjǈǅ Ǐ!ǫ ǇǍƧǄǂǕ̄ƒǍ Ǒǈƞ ǇǇƒǍ ǑƪƧǴƽ!ƒ ƔǋǬǍ ÜǇǇǴƪŏǂ

.Ƨŏǆư!ƒ ǋǀǆŏơƙ Ǒ5Ǎ ǋǀǆƵ Ǒ5 ƧǴƞ ƻǘƤ!ƒǍ ǴŏƪǈǆǴŏƪǈ ƧǴƬ ýǆǴƶ!ƒ ǇǅǍ

ƒǬùǋ ǋǇǅ [2] ƫŏùƶŏ ǇùǇƒ Ƨǂǫ ÜǈƧǴnjƱǫ ƨǍƞŏ Ǘ ǋǈǆǶ ƧƶƬŏ "ǇŏǍǴǈ " :ǋ!Ǎp :ƘǁǰƙǁƐ

ƧùnjƱŏ ǋǇǅ ǋơƧƬǍ ýŏnjƪƙ!ƒ Ǒ5 ǈƧǂǬǍ Ǒǈƞ ǇǇƒ ǈƨǍƞǍ ÜƧǍnjǆƞ!ƒ ƔǋǬǆ

.Ŧǀǀǆ

ǋùǶƙǂ ƧǰǴùƪ Ǒ5 ǈƥǈƵ ƧǴƙƤǆ!ƒ ǋǇǅ yǆ Üýƶƽ!ƒǍ ýƵǴƽ!ƒ ǅƪƒ ǅǆŏƥǀƙ Ǉǆŏǆ ǏǍǬ :ƱǴƐƥǁƐ

ƥpǍ Üýƶƽ!ƒ Ƨŏƥǀƙ ƧǍnjǆƞ!ƒ ƔǋǬǆ ǋǇǅ ƔƞǴơ!ƒ ǇǇƒ ƧǂǬǍ .ýƵǴƽ!ƒ ǅƪƒ ǅǆŏƥǀƙ

.Ŧŏ5Ǎ!ƒǍ Ŧŏ5Ǵǂ!ƒ Ǒ5 ƔƞǴơ!ƒ ǇǇƒ ǋǆǀƵ ǏƬǆ

ﭗ ﭖ ﭗ ﭼﭗ :Ǎùơǈ ŦŏǰǴƞƽ!ƒ "ƒǬǨ"Ǎ "Ǵǆǫ" ƥƶǶ ýƵǴƽ!ƒ ǅƪƒ Ƨŏƥǀƙ Ǉŏƶƙŏ : Ƨ ǅǰƇǁƐ

Üýƶ5 ǴǆnjŏǀŏǗ ǴǆnjǬǕ̄ Ü"ƥŏƨ5 Ƨƒƥ!ƒ Ǒ5 Ǵǆǅ" Ü(21ÜΣ ǈǍŏ) ﭼ ﭥ ﭤ ﭣ ﭢ ﭡ

Ŧùŏǀǀ Ǒù5 ǋùơŏƞƧƙ ǇùǆǈƧǴƙƤƒ Ǵǆ ǋǶ ǴnjƞǍǆ ÜŦŏ5Ǵǂ!ƒ ƟƧƬ Ǒ5 ǴǆǋƧǂǬ

.ǂƧƤƌǆ Ƨƥǀŏ ýƶƽ!ƒ ǇǈǶ [3]ǅǴƬǋ ǇǇƒ ǋƶǈǆǍ ÜýƯ ƒǍǆ!ƒ

ǈƧǴùŏƙƤǴǶ ƟƧƬǍ ÜƧƥǀǆ!ƒ Ǎǋ ƧǍƧƞǆ!ƒǍ ƻƧƱ!ƒ Ǒ5 ýǆǴƶ!ƒ ǋǇǅ ǈƧǋǴƱ : Ƨ ƍǰƨǁƐ

ǋǇǅ ÜǀƧƬǶ!ƒ ýǋǅ Ǒǆƥǀǆ Ǎ ǋŏǍǶŏƪ ƔǋǬǆ ǋǇǅ [4] ƫŏƶŏ ǇǇƒ Ƨǂǫ .ýŏnjƪƙ!ƒ Ǒ5

[1] - ƘǂǈǇ!ƒ ƵǀǏ Ŧŏƽ!Ǖ̄ƒ Ŧŏ5Ǵǂ!ƒ ŦŏƬǴ!ƒǍ ƧǍǬƬ!ƒǍ ǈǇǈǇ!ǇǋǋÜ Ü1ƜÜ ƒ 235.

[2] - ƟƧƬ ǇǶǅ ƫŏƶŏ ǅƽǆ!ƒ ýƬÜ Ü1ƜÜ ƒ 90.

[3] - Ŧŏ5Ǵǂ!ƒ Ǒ5 ǈǍơ!ƒ Ü2ƜÜ ƒ 4Ü ǋǇǈƒǍ ƟƧƬ Ŧŏ5Ǵǂ!ƒ ǀƧǀ ƯÜǑ Ü1ƜÜ ƒ 62.

[4] - ƟƧƬ ǅƽǆ!ƒ ýƬÜ ƒ 82.

[illegible]

[illegible] (178[illegible]) [illegible]

[illegible]

[illegible] (791 [illegible]) [illegible]

[illegible]

---

[1] - [illegible] 585 .

[2] - [illegible] 586

Ƨōdžùư ýdžơƙō NJLjD ǏǁƵ LJĂōƧƮƿ!fĂ ÜƧōdžư!f NJDždžơƙ ǏǁƵ f Ljō Dž! :þƔY ăơƑƟǁƐ
.ƧƤƙ DžD Džþǀƙ fƦ ƾƙTdž!Ǵǂ DþƙƿDž!f

ýǴùǀ5 .Ɨùƛƞ!f DþùƙƿDž!f LJƵ ƭƧƿƤ LJǴdžƨ!f DžƔf YĂpĂ Ŏ5 ǀƧōƛǂ ŰfĂpD ǀǴơLj!f þƧĂDĂ
Ƨōƺ Ɨƛƞ!f ƘLjǴǂ fƦ ÜǀþƑǴ5!f Džþƺ! Ɨƛƞ!f LJƵ LJǴdžƨ!ǴƗ ƧǴƿƤŮf ƨƞō Dž! ǴdžLjǫ:[1] ĭƧƿǂƺ!f
Ů ƭþùƺ ƭƧǀƙƔdž ƘþƧD fƦ Üƭþƺ þōƨ ǁ!Ăp ĽJƟ ăƧƙ ŮD LJǴdžƨ LJĂþ LJǴdžƨƿ ƗƮƙƤdž
Ǵdžƿ ƧƿƤ!f Ƨþǀō Ƙǁp Ăǁ5 ÜƘƿǴƛ ǁ!Ʀƿ yǴdžǴƔ!f DžǁƵĂ ÜLJǴdžƨ ýǂ Ŏ5 ƧǀƙƔdž ĂNj Ʀ þō5ō
ŮĂ ýùō!þ NJùōǁƵ Ƨdžưō ǴdžLjǫ ýōp DžþǴp ĂD ÜŎLjƺ ĂD Ƨơ : ǁ!Ăp Ăơ Lj NJƿ f ƙƤdž ĂNj
.ljƦNj LJdž þơfĂ ǏǁƵ ýō!þ

NJù! ƭƧƿƤ LJǴdžƨ!f ƻƧƱ LJĂǂō ĽJƟ ƨƞō Dž! Ɨƛƞ LJǴǂ fƦ DþƙƿDž!f ĽJƟ :[2] ĭƧdžōư!f ýǴpĂ
Ɨùƛƞ LJƵ ƭƧƿƤ LJǴdžƨ!f DžƔf yǀō Ů NJLjD ƧĂnjdžƞ!f ƔNjƦĂ":[3]LJǴōơ ĂƿD ýǴp .ljþƑǴ5!f Ɨǁǀ!
ƭþùƺĂ ƧùdžƤ DžĂō!f Džnj!Ăp LJdž fĂ!ĂƌƙĂ . Ŏ5ƿ ƭƧĂƧƞdž LJǴǂ DžD ǴƿĂƮLjdž ƻƧƱ!f LJdž
NJō5 LJĂǂō ĽJƟ ƱƧƮƿ ĐĂp ǁ!Ʀ ƨǴƞDĂ ...yǴƿƧ ĭƧnjT ƔƱƧ!fĂ ÜƗǁōǁ!f ýŰnj!fĂ ÜƧdžD
ǁù!Ʀ ƨfĂƞ Ǐ!ǫ LJōƧƤǴƙdž!f Ưƺƿ ƔNjƦĂ ÜƧơ!f ǴǴƞ fƦ ƔōƱ!f :ĂơLj ƱƧT!f ǏLjƺdž
:ĂùơLj Ɨùƛƞǁ! ƭƧƿƤ NJƵĂpĂ ƨǴƞ "Ŏ5" Ɣ NJƙƧƧƞ Džƛ ƻƧƱ!f Ƙ5ƮĂ fƦĂ þǴ5D fƦ
DþùƙƿDž!f LJùƵ fƧƿƤ ƻƧƱ!f YĂpĂ [4]ƜfƧƔ!f LJƿf yǴjdž fƦǂĂ ."ƻƑǴƮ DžĂō Ŏ5 LJơLj"
ƻƦùơ ǏùǁƵ LJǴǂ fƦ Ɨƛƞ!f LJƵ LJǴdžƨ!f DžƔǴƿ ƧƿƤō þp NJLjD DžǴTNj LJƿf Ƨǂ ƦĂ .Ɨƛƞ!f
ÜNJƙōƌƧĂ ljƧĂnjƱ DžĂō ĭD ýŰnj!f ƗǁōǁfĂ ÜƧdžƤ!f ƔƧT ĭD ƧdžƤ DžĂō!f :ĂơLj ƻǴưdž
.[5]ăþLj!f ƧƱp Ă ƧĂƦT!f Ŏ5 Ɨ!ǴƠ!f ljƦNj yǴjdž þp NJLjǂ!Ă

:[6]ǁ!Ǵdž LJƿf ýǴp

.141 f Ü1Ɯ Ü1ƱƿfƧƵŰfĂ ǴǴLjƿ!f ýǁƵ Ŏ5 ƔǴƿǁ!f - - [1]
.10 f Ü1Ɯ Ü1Ʊ ÜǀƧǂƦ ƾƿƔÜ ǀƧǂƦƙ!fĂ ǀƧƮƿƙ!f - [2]
.55 f Ü2Ɯ ÜÜ2Ʊ ÜƔƧƺ!ff LJǴƔ! LJdž ƔƧư!f ƻǴTƙƧǫ - [3]
.69 f Ü1Ɯ ÜĂơLj!f Ŏ5 ýĂƮŰf - [4]
.191 f Ü1Ʊ ÜþƑfĂ5!f f ōǁƤƙĂ þNjfĂT!f f ōǁƤƙ - [5]
.177 f Ü1Ɯ Ü1DžÜýōǀƵ LJƿf ƟƧT - - [6]

ƊƸǍùŏ ƥùŏƨ" ýƠlŏ ǚ5 ÜƗƛƞ ƉƥƙǁƊƸ ǇƵ ƭƧǁƤ ǇƠƊƸƨ ƊƸǈƒ ǇǍǂŏ ǕǍ ":[1]ǑƱǍŏǈ!ƒ ýƠpǍ ƊƸùǈƒ ǇƠǂ ǍƉ ÜƜƬƠƤ ǇƠƊƸƨ!ƒǍ ÜƜƊƸƠƵ ƉƥƙǁƊƸ!ƒ ǇƠǂ ǇƏǁ Ɲǁ ƧƠǁƤǗƒ ƥƼŏ Ǉǫǁ Ü "ƗƶƊƸƞ!ƒ ƒƦù ǂ ƧǌùƬ Ǒ5 ǇơǇǂ Ü"ƒƧǁƤƠ5" ƘpǍ ǇǍƥ ƜƙpǍ ƝƵǍpǍ Ǒ5 ǏǇƶƊƸ!ƒ ƊƸǈƒ ýƛƊƸ Ƙƒƥ!ƒ ."ƧƠŏƉ Ǒ5 ƥƧǍ!ƒǍ

ƉƥùƙǁƊƸ!ƒ ǇƵ ǇƠƊƸƨ!ƒ ƻƧƱǁ ƧƠǁƤǗƒ ƴƠǇƊƸ ǏƗƵ ƖƠơǇ!ƒ ƧǍǌƊƸƞ ƾƠ5ƙƒ ƾǁǈ ƠƊƸŏ5 ǎƧǇ ǇƠƊƸƨ!ƒ ƻƧƱǁ ƧƠǁƤǗƒ ƝƙƨƠƞǫ Ǒ5 ƖƠơǇ!ƒ ƧǍǌƊƸƞ! ǁ!ƠƊƸ ǇǁƒƗ5!ƠƤƊƸ ǎƧǇ ƠƊƸǂ ƗƛƞƠ!ƒ .ǀƥƠ5Ǘƒ ƥǇƵ

ǇùƵ ƝùǁƧƠùǁƤǗƒ ǇƵ ǇƧǂƦƠƊƸ ":[2]ýƠl5 ƾǁƠǈ!ƒ ǁ!ƠƊƸ Ǉǁƒ ýǍp ǑƱǍŏǈ!ƒ ƯƧƙƵƒ ƥƧǍƠƊƸ ǇƉǍ ÜƜǀǏƱƊƸ ƴǇƊƸ!ƒ ǏǏƵ ƧǍǌƊƸƞ!ƒǍ ÜǇǐŏƧƤƙƊƸ!ƒ ƯƶǁǏƉƧ ÜǀƥƠ5Ǘƒ ƥǇƵ ƗƛƞƒƦù ǂǍ ǇƛƙǈŏƊƸ!Ǎ ƴǇƊƸ!ƒ Ɨŏ5Ơǂ!ƒ Ǒ5 ƾǏƱƉ ƒƦ!Ǎ ÜƻƠƯƊƸ ƻƦơ ǏǏƵ ýǍƏƙƊƸ ǁ!Ʀ ǇƵ ."ƧƱl!ƒǍ ƧǍƦƬ!ƒ Ǒ5 ƊƠƬǐ Ǉǁƒ

Ǉǁƒ ƯpƠǇƙ ƱơǚǇ ƠƊƸǂ Ɲ!ƠpƠƊƸŏ5 ǁ!ƠƊƸ ǇǁǗ ǑƱǍŏǈ!ƒ Ɨ5!ƠƤƊƸ ƒ Ǉ!ƒ ƒƦǐ Ǒ5 ƱơǚǇ ǀƥƠù5Ǘƒ ƥùǇƵ ƗƛƞƒǇƵ ǇƠƊƸƨ!ƒ ƻƧƱǁ ƧƠǁƤǗƒ Ɨŏ5!Ǖƒ Ǒ5 ƨƠƞƉ ƗŏơǇǈ5Ǉ! ǁ!ƠƊƸ .[3]Ɨŏ5Ơǂ!ƒ Ǒ5 ǁ!Ʀ ƴǇƊƸǍ

:ƒǇǁǁǐƈ .ƊƸƠǈpƉ ƗƛǚƛǏ!ǫ ǇǇƵ ǇƧŏƤƙǍ ƉƥƙǁƊƸ!ƒ ǏƗƵ ǇƊƸŏƥlƙ Ǐ!ǫ ƧƱǇ!Ơǁ ƊƸǈǀǇŏ ƧǁƤ!ƒǍ .ǇǇƵ ǇƧŏƤƙǍ ƉƥƙǁƊƸ!ƒ ǏƗƵ ƧǁƤ!ƒ ƊƸŏƥlƙ ǇŏƼ ƨǍƞŏ ƊƸǈp ǇƊƸ ƈǍǇƬƊƸǍ ÜƠǇƉ ǑƊƸŏƊƸƙ : ǁ!Ǎǁǂ ƉƥƙǁƊƸ!ƒ ǏƗƵ ƧǁƤ!ƒ ƊƸŏƥlƙ ƨǍƞŏǍ":[4]ǐƧƬƤƊƸƨ!ƒ ýƠp .(21ƗŏǗƒÜƗŏƛƠƞ!ƒ ƙƧǍǈ) ﴿ □ □ □ □□ □ □ ﴾: Ǐ!Ơƶƙ Ǉ!ǍpǍ Ü ǁǇƬŏ

ƠùƊƸ ǁƠùǇǐ Ǉùǂŏ ƊƸù! ƒƦ ƉƥƙǁƊƸ!ƒ ǏƗƵ ƧǁƤ!ƒ ƊƸŏƥlƙƨǍƞŏ ǇǇƉ":[5]ƧǍ5ƬƵ Ǉǁƒ ƧǂƦǍ Ǒ5 ǍơǇ ƨǍƞŏǍ ƧǁƤ!ƒ ƧŏƤƙ ýƬǗƒ ƘǇǫ :[1]ƔƞƠơ!ƒ Ǉǁƒ ƧǂƦ ǇǇƛƊƸǍ .ǇƶǇƊƸ ƔƞǍƙǈŏ

1 - ƗƞǌǁƤ!ƒ ÜƗŏƯƧƊƸ!ƒ Ü3Ʊ Ü1Ƙ ƒ 88.

2 - ƘǂǇ!ƒ ǏƗƵ ƗŏƼ!ǗƒǍ Ɨŏ5Ơǂ!ƒǍ ƧǍƦƬ!ƒǍ ÜƝǐƨǇ!ƒ Ǉ1Ƙ ƒ 238ÜǍƵƧƱ Üǁƚƞǐ!ƒ Ü2Ƙ ƒ 23.

3 - - ƟƧƬ Ɲŏ5Ơǂ!ƒ ÜƗŏ5ƠƬ!ƒ Ü1Ƙ ƒ 348.

4 - ƟƧƬ Üý Ƭ5ƊƸ!ƒ Ü1Ƙ ƒ 38.

5 - ƔƧǀƊƸ!ƒ ýƛƊƸ ƝƶƊƸǍ ƔƧǀƊƸ!ƒÜƾǁǈ ÜǇƧǂƦǀ Ü1Ʊ ƒ 128.

ǈǕ ǗǋùƸ5ƒƧ ǏǚƵ ǋdžǒϸǀƙ ƨǍƞǒ YǍ5Ƨdž Ǵǒǉϸǃƒ Ǒ5 Ʃǒǃ:[2]Ǒǉƞ ǈǰƒ ýǴpǍ .ýƞƧ ǉƧƒϸ
ǻùƸdž ǴùdžnjǒǚƵ ƧǰƤǃƒ ǄϸǀǩǒǄǚ5ǺǴƸǒdžƞ ǷƒϸǩǰǕƒǍ ǅϸǩǰdžǃƒ ǴdžǉǪ ǉϸơǍ ǅϸǩǰdžǃƒ Ʃǒǃ ǋƸ5ƒƧ
ƧǰƤǃƒ ǄǒϸǀǨ [3]ǄǴƬǋ ǈǰƒ ƨǴƞǅǍ ." ƒ ǀǨǉǒ Ǚ ƒǢnj5 ǅϸǩǰdžǃƒ ǍǋǍ ǴdžǋǉϸơǅǏǚƵ ǄϸǀǨ ǴdžǉǪǍ
ǈǒǒƧù Ƭǰǃƒ ǈǪ:[4]ǐ ƧǴǰǉǕƒ ǈǰƒ ƧǂǢǍ .ǉƧǒƤǬǨ ǍǅǋdžǒϸǀǨ ǤƞǍǒ Ǵdž ǋǒ5 ϸǀǮ ƒǢ ǁǃǢǍ
."ǋǈǍƨǒƞǒ ǚ5 ǈǍǒ5Ǎǂǃƒ ǴdžǅǗǋǒǚƵ ǅϸǩǰdžǃƒ ƧǰƤ ǄǒϸǀǨ ǈǍƨǒƞǒ

:[5]ǁǃǴdž ǈǰƒ ýǴpǍ

ƐϸϸƐƬ Ǘ ƤǠ ǃǐǫƪǁǃƐ ƐǋǢǋǚǋ........ƐϸƢǅǨ ǄƨϸƑǴƢǕƐ Ǐƺ ǖƬǙƐǋ

ƘƈϸǩǰdžǚǃǏǉƸdžǃƒ Ǒ5 ƻ ƬǍ ǴnjǢǕ ƒƧƤǬǨ ǇǉǶ ƧǴǰƤǘǃƒ Ǒ5 ýƬǕƒǍ ":[6]ǑƱǍǒǃǃƒ ýǴp
ýùƬǴơ ƧƧư Ǘ Ǣ ǗƘǅϸǩǰdžǃƒ ǏǚƵ Ǵnjǃ ǄǒϸǀǨǃƒ ƒǍƨǍƞǍ Ǘƻ ƬǍǃǴǂ ƧǒƤǬǨǃƒ ǴnjǀơǕ
."ǄǒϸǀǨǃƒ ƘƈϸǩǰdžǃƒǑ5 ýƬǕƒ ǇǉǶ ǋdžǚǂ ǈdž ǄnjǮǍ ǗǁǃǢǰ
ǀǴơǉǃƒ ƯƸǰǍ ǈǒǒƧƬǰǃƒ ƧǍnjdžƞ ǐǅƧ Ǎ ǁǃǴdž ǈǰƒ ǐǅƧ ǈǒǰ ǻpǴ5ǩƒ ǁǴǉǋ ǇǉǶ ƱơǙǉ
ƻǃǴùƤǒ Ǆǃ ǑƱǍǒǃǃƒ ǇǉǶ ƱơǙǉ Ǵdžǂ ǗǅϸǩǰdžǃƒǏǚƵ ƧǰƤǃƒ ǄǒϸǀǨ ƚǃǴǃdž Ǒ5 ǈǒƧƤǴǨdžǃƒ
.ǴnjǃƺǉƚǃǴǃdžǃƒ Ǒ5 ǋǒǃǪ ǤǋǢ Ǵdžǒ5 ǁǃǴdž ǈǰƒ
ǄùǃƒǍǅ ƱƧƬ ǄǃƒǅϸǩǰdžǃƒǈǍǂǒ ǇǉǶ ǍǋǍ":[7]ƧǍƺƬƵ ǈǰƒ ýǴǀ5 ƧǰƤǃƒ ƧǒƤǬǨ Ǒ5 Ǵdžǅ
Ǒù5 ǈǒǒǍǴùǃǨdž ƧùǰƤǃƒǍ ǅϸǩǰdžǃƒ ǈǍǂǒ ǍǅǗƚǒǰƞƸǨǃƒ Ǵdž ǍǅǗƚǒƧǰƤǃƒ ǄǂǍ ǗǄǴnjƺǨǃƒ
ǋùǉƵ ƒƧùǰƤdž ǍǅǗǈƬƬ ƧǒdžƯ ǍǅǗƧǰƤǃǴǰ ǴnjǰƬdž ǅϸǩǰdžǃƒ ǈǍǂǒ ǍǅǗƧǒǂǉǨǃƒǍ ƻǒƧƸǨǃƒ
ýdžƸǨùǃƒ ϸùp ǅϸǩǰdžǃƒ ǈǍǂǒ ǍǅǗǅϸǩǰdžǃƒ ǏǚƵ ϸƑƵ ǋǒ5 ƧǨǨǃdž ƧdžưdžǋƵǍ5Ƨdž ýƸǰ
ǅϸǩǰdžǃƒ ǇǉǶ ":[8]ǤƞǴơǃƒ ǈǰƒ ƧǂǢǍ ."ǉƒƧƞdž ƸǴƞ ǄǚǂǍǅ ǗýƛdžǑ5 ǋǉƵ ƒƧƤƢdž ǉƧǰƤ

170- ƟƧƬ ƒǃǂǴ5ǒǋ ǃƧưǑǗ ǗǃƜ ƒ 88.
2 - ƒǃƬǴƑ ƒ ǗƱ2Ǘ ǗǃƜ2 ƒ 385Ǘ ǀǴǉǒƪ ƛǴƱdžϸ ƵǏǚ ǃǉǴƞƧǗǄƱǰƸǂ ϸƧ ƒǃǂǤ ǃǄƬƧǂǗ
ƒǃǉǴƧǗ(1374ﻫ-1955ǅ).
3 - ǅǍươ ƒǃǄƬǴǃǁ Ǘ ǗǃƜ1 ƒ 216.
4 - ƒǃǙǉƬǴƻǗ ǗǃƜ1 ƒ 72.
5 - - ƟƧƬ ǈǰƒ ƵǀǒýǗǄǃ1Ǘ ǗǃƜ1 ƒ 188. ƒ
6 - - ƒǃǰǉƞǂ ƧưǒǂǗ ƱƬ3Ǘ ǗǃƜ1 ƒ 91.
7 -- ƒǃǀƧƤ ǍƸǋdž ǍǃƸǒ ǀǃǀƧƤ ǗǗ ƱƬ1Ǘ ƒ 127.
8 - ƟƧƬ ƒǃǂǴ5ǒǋǗ ǗǃƜ1 ƒ 97.

ŁJΘ ƱƧƬƖ ĮƧǂĮĂ ǾƼƧƵ LJfƇƨƞ!f ĭĂķƖŏ ƚŏơƧƖƤ!f Džŏƥlķ ĭD NJƶLjdžǴƼ":[1]ŎƱĂŏƖ!f ýǴp

:NJ!ĂIǂ ƨǴƞ ƚLjŏƧp ƚdžƛ LJǴǂ LJƎƼ ÜΣǴķ!ǚ! ǁ ſŏƥƬ ƥŏƨ:ĂơLj LJǴŏƖ ŎdžƥǴƵ ǴLjĂǂŏ

ǆǮƳƑǴŨƐ ǖƑШƥǁƐ ƄƑdžǴƐ DžƚjNjǆǴ ....ƑdžǂƑǴNj ƑǴǾƑǆǴ NjǆǴ ƑǆNjǆǴ

ƔơǃƒŎƼ DžnjƼ NJķǴLjƖĂ NJƑǴLjƖD ŎLjƖ ĭD NJƱǴƖƖDĂ ljƥǴƺơD LJǴŏƖ DžǴIdž ŎƼ ýƑǴI!f ŁJΘ ƧĂnjƱ!

ƴùƼfƧ!f ýùƶƼ!f Ǵdž fŖǵ ƧƖƤ!f Džŏƥlķ ƴǴķdžŏ fŖǂĂ .ƧƖƤ ǴLjĂLjƖĂ Dƥķƕdž ǴLjƑǴLjƖD ĂLjƖƼ ÜNJŏLjƖǂ

fƧŏdžùư ƴƼƧ LJǴƼ ÜýƵǴƺ!ǴƖ Dƥķƕdž!f ΣǴķ!Ǚ ÜDžǴp ƥŏƨ :ĂơLj ĮƧƖƤ LJǴǂ Dƥķƕdž!f Ƨŏdžư!

ڿ ڦ ڦ ڎ ڎ ڿ ڎ ڷĂ "LJfƥǜŏƨ!f Ǵùǜdžǵp :ĂǜơLj Džŏƥǜlķ!f ƨǴùǜƞ fƨƧǴǜƖ

LJƌùƖ DžƱǴLj!f LJƕf ΘƧƬ ĬǁƵ NJķŏƬǴơ ŎƼ ĭƥ!fĂ ƯƧķƵfĂ ýŏp fŖǂ Ü(3ƚŏǕfÜǴǴŏƕLjǕf)

ƧùƖƤ!f ĭD NJ!ǴdžƶķùƖf ƥƬp ĂD ÜýƵǴƺ!ǴƖ ΣƕǁƖ!f ƴIŏƼ LJŏLjǂǴƖ!f ǴǴķ!Ǚ ƻŖơŏ ƻ!Ǖf

Σŏù! ĭD "ƧƵǴƬ Ǚǫ ƥŏƨ Ǵdž" ĂD Ü"ƧƵǴƬ ƥŏƨ ǴdžLjǫ " ǁ NJŏƼ ĮƧĂƬơdž ĬLjƶŏ fƧƬơLjdž

NJùŏƼ Dƥķƕdž! fƥLjƖdž ƧƖƤ!f LJǴǂ ĂD .ƥĂƬIdž!f Σǂƶ DžNjĂķŏ ǚƑ! Džŏƥlķ!f ƨĂƞŏ ǚƼ ljƧŏƺ

LJǴùǂ ĂD ÜDžǚùǂ!f ƧƥƬ Ǵnj! Džǚ!f LJǕ Džŏƥlķ!f ƨĂƞŏ ǚƼ DžƑǴp ƥŏƨ!:ĂơLj ǴfƥķƖǕf DžǕ

."ƥƼfĂ LJdž ǇĬķƼĂ Ü(Įƥƞ Ljdž Ŏ! LJdž) ǁ ƔƖƖƖ ĂD ÜNJƖƺLjƖ ƧƥƬ!f DžƨǕ Įƥķƕdž! fƥLjƖdž

NJùdžŏƥlķ ƴǴjdž ĂD ǾƖĂƞĂ ƧƖƤ!f ƧŏƤǴķ ŎƼ ǁ!Ǵdž LJƕf ĭDƧ ƭƖƖ ǴdžŏƼ ŎƱĂŏƖ!f ƯƧƵ

ĂD) :ƚŏƺ!Ǖf ýĂp":[2]NJ!Ăp ǁ!Ŗ LJdžĂ NJ!fĂpD Ưƶ ƯƧķƵf Džƛ NJŏǁƵ ƭǁƵĂ Dƥķƕdž!f ĬǁƵ

ĂǁƼ Ƨķķ Ɩdž!f Ƨŏdžư!f ƴƼƧŏ ŁJΘ :[3]ăƧƖǂ!f ƚŏƼǴǂ!f ŎƼ Ǵdžǂ NJƱƧƬ (....ǚƶƼ ƧƖƤ!f LJǴǂ

Ǚǫ DžǴp Ǵdž ƥŏƨ :ĂơLj ýƬƺLjdž!f ĂD ÜfĂdžǴp LJĂƥŏƨ!f ĂD ÜǴdžǴp LJfƥŏƨ!f :ĂơLj ƨƧǴƖ!f ƴƼƧ

Džŏƥùlķ!f ƨfĂƞĂ ÜǴnjǁǂ ƧĂƬ!f ŎƼ Džŏƥlķ!f ƨǴƞ ÜLjĂƤD DžǴp ƥŏƨ :ĂơLj ƧNjǴƱ!f ĂD ÜĂNj

(Ÿf NJdžơƧ) ĭƥ!fĂ NJƬƤĂ ƧĂnjdžƞ!f NJIǁƱD ÜfĂdžǴp LJĂƥŏƨ!fĂ ÜǴdžǴp LJfƥŏƨ!f ýƛdž ŎƼ

ÜLJǂǴƖ!f IǴpǚdž! ƻ!Ǖf ƱĂIƖ! ƴdžǴƖ!f ĬǁƵ ΣǴķ!Ǖf ǴǴlƖ! ĬLjƛdž!f ŎƼ NJƶLjdžĂ ƴdžƞ!ǴƖ

ĬùLjƛdž!f ŎùƼ ǾIǁƱdž ƴǴjdž!f [4]Ĭư Ƨ!f ƧǴķƤfĂ ÜDžƱǴLj!f LJƕf ĬǁƵ NJķŏƖǴơ ŎƼ ǁ!Ŗ Ƨǂ Ŗ

."ƥƧƺdž!f ĬǁƵ Ǵdžnj! ǚdžơ ƴdžƞ!fĂ

---

[1] - Ƚƞnjƕ!f ƧdžưŏƚÜ ƱƷÜ Ш1Ü f 91.

[2] - ƙǂLj!f ĬǁƵ ƚŏƺ!Ǖf ƚŏƼǴǂ!f ƚŏƼǴƬ!fĂ ƧĂŖƬ!fĂ ƨLjNjƚIÜ ШƖÜ f 247ÜĂ ƧƱLjD ƚƞnjƕ!f ƧdžưŏƚÜ ШƖÜ 91 f

[3] - ΘƧƬ Ǵǂ!fƼŏNJ Ü Ш365‹1.

[4] - ΘƧƬ Ǵǂ!fƼŏNJÜΘ1Ü f 98ÜĂ ƴdžNjĂ ƴdžƑĂnj!f ƴdžÜ Ш2Ü f 33.

:Dĭnjù ưǳƶ ýƠùƿ":[1]ýƠl5(ƒƧȚơǉdž NJ!Ƣdžƶƙʅƒ þȚƿ ĂƊ)Ƚőƨ!Ǖƒ ýĂƿ ŎƠĂőʅ!ƒ ƲƧƙƵƒ
."NJùƑőȠdž ΣƠől!ƒĂ ƓǈNj NJƊĂdž ǁơő Dž! Ơ5ǘƤ ýĂƶƨdž!ƒĂ ýƵƠƨ!ƒ LJdž ǁ!Ʀ ýƛdž Ŏ5 Ĭǂơ
NJù!Ăƿ Ŏù5 ýƤƒþ ĂNj":[2]NJ!Ăľƅ Ü"Ơƒþƙƅƒ DžǓ ăþ! ƒþǉʅdž LJƠǂĂ" :Ƚőƨ!Ǖƒ ýĂƿ ƲƧƙƵƒĂ
LJƧùƙlő ǇJő ŎNjĂ Ƚőƨ!Ǖƒ ƘƙƠ5 ƧĂȚ ĬlƅĂ NJ5Ʀơ Ĭ!ĂǕƒ LJƠǂ5 ƧþȚ!ƒ DžƨǓ ĂƊ Üǉþƶƅ
."ýőnjʅƙ!ƒ Ŏ5Ă ăƧƅǂ!ƒ Ƚő5Ơǂ!ƒ Ŏ5 ǉƧǂƦ Üld5Ơǂdž!ƒ NJƊ5 Ŏƙdő ĭƦ!ƒ:Ăơǉ ƠƠƨ!Ơƅ ƧƅƤ!ƒ
Džőþùlƙ Džƨƙőő":[3]ĭƧȚƤdžƨ!ƒ ýƠƿ ÜƊþƙƅdž!ƒ ĬƊƵƧƅƤ!ƒ Džőþlƙƅ NJő5 Džƨƙőő ĭƦ!ƒ Džʅl!ƒ Ŏ5Ă
."ýȠƧ Ƨƒþ!ƒ Ŏ5:Ăơǉ Ơ5ƧƱ ƧƅƤ!ƒĂ lƧǂǉ Dþƙƅdž!ƒ ýþĂ Ơdžő5 ƧƅƤ!ƒ

Džùǂ ĂƊ ÜƊƠnjƨƙʅƒ Džʅƒ ƧƅƤ!ƒ LJƠǂ ƒƦĝ ǁ!ƦĂ ƠƅĂȠĂ Džþlő ƧƅƤ!ƒ LJƊ:[4]ƧĂƨȚƵ LJƅƒ Ƨǂ Ʀ
ƪƧĂƧùȠdž ĂƊ Ơù5ƧƱ ƓNjƧƅƤ LJĂǂ ǓƺÜƓnjƅ ȜĂʅdž Ǔ lƧǂǉ Dþƙƅdž!ƒ LJĂǂ ĂƊ ÜȽőƧƅƤ!ƒ
ÜƧƅƤ!ƒ Ŏ5 ƠŎT ĬƊƵ þĂƶő Ƨődžư NJƅ ýȚƙƒ þƿ ĂƊ ÜƓnjő!ĂdžƶdžĂ ǇJő ĂƊ ÜƓnjőƊƵ Ơdžþlƙdž
."ǉƒƧȠdž ƧƠȠ Džǘǂ ĂƊ ýƛdž Ŏ5 Dþƙƅdž!ƒ ĬƊƵ Ơdžþldž ýdžƶƙʅƒ þƿ ƧƅƤ!ƒ LJĂǂő þƿ ĂƊ

ƧþùȚ NJ! DžƠnjƨƙʅǓƒ LJǕ ÜNJdžőþlƙ Džƨ! ƠdžƠnjƨƙʅƒ LJƠǂ ƒƦĝ ƧƅƤ!ƒ ǇJő ":[5]ĭƧƅǂƶ!ƒ Ƨǁ Ʀ
Ƙùʅǂƶ! DžƠnjƨƙʅǓƒ ĬƊƵ NJǉƵ Džnjƨƙʅdž!ƒ Ƙdžþƿ Ă!Ă Üǉþƶƅ Ơdžő5 ǉƠǉƶdž LJƠǂ ƒƦĝ ÜƊǘǂ!ƒ
Ăơǉ ƧȠ ƻƧơ ĂƊ ǉƧǂǉ LJƠǂ ƒƦĝ ǉƧǂǉ!ƒ Dþƙƅdž!ƒ ĬƊƵ Džþlő ƧƅƤ!ƒ ǇJő Ƨǂ Ʀ Ơdžǂ .Ĭǉƶdž!ƒ
DžùƛÜƊőþlƙ!ƠƅĂ ƧƱƙǉdž ƧƅƤ!ƒ LJƊĂ ÜNJ5Ț þlƙƶő ǇJő ƨƠȠ! ƧƤƠĂ! NJǕ ÜýƠdž NJ! :ǁ!Ăƿ
.LJƱ!ƒ ƒƦNj ýĂƨő
ƻƠùưdž ĂƊ þőƨ LJőƊ :Ăơǉ DžƠnjƨƙʅƒ lƒþƊ LJƠǂ ƒƦĝƧƅƤ!ƒ Džőþlƙ ƔȠőĂ":[6]LJƠőơ ĂƅƊ ýƠƿ
ƻőǂ þőƨ ÜƒƨƠȠƊ ƠdžnjǉǇ5 ÜŎǉƨƠdž!ƒĂ ƫ5Ƥǖ! Ơ5ǘƤ .Ƨ5ʅ!ƒ DžĂő ĭƊÜ ƟƅȚ:Ăơǉ Ơnjő!ƺ
ǁù5ƊƤĂ ÜýùȠƧ Ƨƒþù!ƒ Ŏ5:Ăơǉ lƧǂǉ!Ơƅ ƠƒþƙƅǕƒ NJdžőþlƙ Ơơơ Țdž ĂƊ ÜLJőƊ ĂƧdžƵĂ
.lƊƧdžƺ

---

[1] - ƘǂǉƱƒ ĬƊƵ Ƚőƨ!Ǖƒ Ƚő5Ơǂ!ƒ Ƚő5ƠT!ƒĂ ƧĂƦT!ƒĂ ÜNJƨǉ!ƒĂ Ü1Ʊ ƒ 247.

[2] - ÜNJʅƨǉ 248ÜƧƱǉƒĂ ýőnjʅƙ þƑƒĂƨ!ƒ ȽƊdžǂƙĂ ÜþȚƠldž!ƒ ƒ 46.

[3] - - ƟƧT ÜýȚƨdž!ƒ Ü1Ʊ ƒ 178.

[4] - ƔƧldž!ƒ ĂdžƶNJ ýƛdž ÜȽƅƧldž!ƒ ƒ 128.

[5] - ƔƠƅ!ƒ Ŏ5 ýƊƵ ƠƠǉƅ!ƒ ÜƔƒƧƵǗƒĂ Ü1Ʊ ƒ 144/145.

[6] - ƒƧƙȚƠƻ ƒ!ưƧƔ LJdž ǃ!ʅƠLJ ƒƒ!ƶƧƔÜ Ü2Ʊ ƒ 43.

:ƴƯƒĂdž ŁžƚƧĐ Ő5 ƧƚƤ!ƒ Džöƥlƙ Ɣƞŏ": DžǴƬǋ ǇƕƒƴǴƥ

.ƴǴdž ǁƥǉƵĂ ƴƞƧ Ƨƒƥ!ƒ Ő5 :ǁ!Ăƥ ĂƠǉ ƧǊǴƱ Ʃƚ! Ő5 ǉƧŏƤdžƙ ƴƥĂŏ ǇǇƌ :ƑǉƐƣƟǵ

Ǵùdžǉƺ :Ăƣǉ ǏǉžǆĂĐ ÜƥdžơĐ ƳǴƕƙƒ ǕƺǴǉ!Ǵdž :Ăƣǉ ǴƱ5! ǕƎƕ ĐƥƙƕdžƒǇƧƙlŏ ǇǇƌ :ƑǋǏdžƑƙ

.ƥŏƨ ǁƥǉƵ

ǴùǌdžƨǗdž Ǐù!ƺ ǴƼǴùƯdž ĂĐ Ü ƥùŏƨ ǇùŏĐ:Ăƣǉ ŁŏƧƥƮdž!ƒ DžƨǕ ǇĂŧŏ ǇǇƌ :ƑǋƙǁƑƙ

.ǁƧ5Ɩ DžĂŏ ǏĐ ŁơŏƕƮ:Ăơǉ

گ ڲ چ: Ǐ!Ǵžƙ ǋ!Ăƥ Ăơǉ ƧƕƤ!ƒ ƯžƕǏǁƵ ĐƥƙƕdžǴƕ ƴƮƙdž Ƨŏdžư ƥĂžŏ ǇǇƌ :ƑǋƴǴƐƥ

.(24ǋŏǕƒÜƥdžơdž lƧĂƖ) ڿ ڳ ڰ ڱ ڴ ڳ ڰ

Őù5 ŐǉĂdžùƬǕƒ ƥƒƨĂ . ŁžƕƧǕƒ ƴƯƒĂdž!ƒ ǉƦǋ ǏǁƵ ǋƙŏƬǴơ Ő5 [1] ǏƧƯƤ!ƒ ƧŧƦĂ

ǴǌƙǏùƮĂ ǇǇƌ ĐƥƙƕdžƒǇǴŧ ƒƦǵ ÜƧƕƤ!ƒ Džöƥlƙ Ɣƞŏ ƒƦŧĂ":[2] ƴǴl5 ǴƖdžǴƤ ǴžƯĂdž ǋơƧƬ

ǇǇǵ " lƧĂùƖŧdž!Ǵƕ ŁơĂƙ5dž!ƒ "ǇǇǵ" ƘƖƕƙ!Ǖ ĐƥƙƕdžƒDžƥƥ Ă! Ʀǵ ÜƴƯǴ5 ǁǉĐ ǏƥǉƵ:Ăƣǉ

."ƴž!" Ő5 Łƺ! Őǋ Őƙ!Ǵƕ lƥŧƌdž!ƒ"

:[3] ǁ!Ǵdž ǇƕƒƴǴƥ

ƥǴƜǁƐ ǃƣƨŧ ǇǏƺ ǃƦŧĐǅ.......DžǕǋ ǏǁǋǃǇƥƣ ăƣdžƳ ǋƟǉǋ

ƥǴƜǴ ƑdžǏǴƗdž ŁǉdžƳ ǇǴ ƑĐĐ.. ....ƥĐƮƗ ǇǏŧƳ ƣƑƳ ƐƤǴ ƐƤl

ƐƥǏƬdž ŁǉǏĐŧƳ DžĐĐ DžǏĐl ....ƐƥǏƣƬŁǁƐ ƗƒǕǋŁƨǏ ƐƤǴ ƐƤl

ƐƣĐƟǵ ƉƑøǴŁƐ ǗƐ ƑdžǁƑĐǇ ....ƒƣǴǵ ǃƞ5 ƥǋǇƓƟĐǁƐ ƥǴƜǋ

ƴǴƥ Ǵdžŧ ŁǁdžƞĂĐ ƫƧĂƧƞdž ĂĐ ǴƼƧƱ ƧƕƤ!ƒĂ lƧŧǉ ĐƥƙƕdžƒǇǴŧ ƒƦǵĂ ":[4] ŐƱĂŏƖ!ƒ ƴǴƥ

ǋǉĐ DžǏƵǴ5 ÜƴƞƧ ǋdžǕƩ ǁƥƮƥĂ ÜƧƱĂ Ő!Ă ÜDžǋƧƥ ǏƥǉƵ:Ăƣǉ ÜƴŏǌƖƙ!ƒ ƟƧƬ Ő5

ƥǴùƵ ƒƦǵ ƧƕƤ!ƒ Džöƥlƙ Ɣƞŏ ƒƦŧ .lƧŧǉ!Ǵƕ ǴƒƥƙƕǗ! ƷĂƖdž!ƒ ǋƓǕ ƧƕƤ!ƒ Džöƥlƙ ǋŏ5 Džƨdž

[1] - ŁŏƬǴơ ǏƧƯƤ!ƒ ǏǁƵ ǇƕƒƴŏlƵ ƟƧƬ Ü1ǁ Ü53 Ƨƒƥ ÜƦŧƧ5!ƒ ÜƘĂƧŏƕÜƧ)1409 هـ-1989(Dž Ü

[2] - ƟƧƬ ŐǉĂdžƬǕƒ Ü2ǁ f .285

[3] - - ƟƧƬ ǇƕƒƴŏlƵ Ü1Dž Ü1ǁ f .197

[4] - ŁƞǌƕƒǏ ŁŏƯƧdž!ƒ Ü1ǁ f .93

Ǒù5 :Ăơǉ ƧǁƤǁ ǤǉöǁǁǄ ǋǉƵ ǋǁ ǊþǩǁdžLJdž ǏD Ü(ǤdždžƸdžưdž) ǋƪǁǚǁǄ ǏǁƵ ǏD ÜǋöǁƵ .ǺǁǩƧĂ ǴǓ5! ƧƤǡǩdž ǏǁƵ Ƨǒdžư!ƒ þǤƵ ƧƤǑ Ă! ǨǬ .ǤǌǁơǤƮ Ƨ ƒþ!ƒ

Ü"Ǌþùǩǁdž!ƒ Ǒ5 Ƨǒdžư ƾǁƶǩdž! ĂD "Ɨ!ǤƪdžƗ!ƒ ǀǨǋ Ǒ5 ƔȠǤơ!ƒ LJǁƒ ǀƧǤǁƵ:[1]ǑƱĂöƪ!ƒ ýǤþ Ăù!Ă ÜǊǁǁƶǩdž!ƒ ǏǁƵ ƗǀǁƩ ǀƧǤǁƵ ǉǨǋ ƔȠǤơ!ƒ LJǁƒ ƗdžþǀdžǏǁƵ ǋǩƗǉ Ǒ5 ƻǉƮdž!ƒ ýǤþ .ǉǤ5ƗǋǃǺƧǒdžư Ǌþǩǁdž!ƒ Ǒ5 LJǤƗ ĂD" ýǤþ

":[2]ýǤùǀ5 Ɨǒ5ǤƗ!ƒ Ǒ5 ǋǩƧǤǁƵ ǤǌöǁƵ ýư5Ă ǉǨǋ ǁ!Ǥdž LJǁƒ ǀƧǤǁƵ ǑƱĂöƪ!ƒ ƲƧǩƵƒ þùöǀƶǩǁ! ƗǁưǩǀdžƗ!ƒ ƧǦǤdžư!ƒ ǀƧƛƗĂ Ɨþǚƺ!ƒ LJdž ǤǉǋƻǉƮdž!ƒ ǀƧǤǁƵ Ǒ5 ǏƧǩ ǨǉǊĂ : Ɨǒ5ǤƗ!ƒ Ǒ5 ýǤþ ǤdžƗ ýĂǀö ǏǁǁǋǉƗdžö LJǤƗĂ ÜǊǌ5!ƒ ƧƪƵĂ

þǏǤǁǦƗǁƐ ǉǁ ƒǁǋǏ ǥǁƗǤǄ ǄǄ ....þǏǄƮ þǤǀǤ ǥyǏ ǄǥǋÏ

ǋùöǁƵ ýư5Ă "ƧǒþƮǩ!ƒ ƔȠĂǩƪö ƒǨǬ ƒǨƗ" ǁ!Ǥdž LJǁƒ ýĂþ ǏǁƵ ǑƱĂöƪ!ƒ ƾǁƵ ǤdžƗ :LJƒƧdžǊ ǋǒ5 "ƧǒþƮǩ!ƒ ƔȠĂǩƪö ƒǨǬ ƒǨƗ Ɨǒ5!Ǖƒ ýĂþ":[3]ýǤǀ5 ýǒǌƪǩ!ƒ Ǒ5 ǋ!Ăþ

Ɨùö5ǤƗ!ƒ Ǒù5 ǉƧùƗǨ ÜǉƧǒƤǡùǩ ƨǤȠ ǴƶdžȠ LJǤƗ Ă! ÜǂþƧ5dž LJĂƗö ǏǁǁǋƱƧƮ :üǋǓƐ .ǄǚƗ!ƒ ƧþƮ ǋ!Ǥdž þƧ5dž!ƒ ƧǁƤ!ƒ LJdžưǩ ƒǨǬĂ :[5]ƔȠǤơ!ƒ LJǁƒ ýǤþ ƒǨƗĂ .[4]ăƧǁƗ!ƒ

. ǤǌƪǉǉƗơƮ!ƒ Ü ǋƪ5ǉ- [1]

.94 f Ü1ǁ ÜƗöưƧdž!ƒ ƗȠǌǁ!ƒ ƧǓǉǊĂÜ249 f Ü1ǁ ÜǋǋƸǉ!ƒĂ ƧĂǨƮ!ƒĂ Ɨǒ5ǤƮ!ƒĂ Ɨǒ5ǤƗ!ƒ Ɨǒ5!Ǖƒ ǏǁƵ ǨƗǉ!ƒ - [2]

.250 f ÜǋƪǉǉƾǁǤƪ!ƒ ƧþƮdž!ƒ - [3]

.266 f Ü1ǁ ÜǋǒǤƮ!ƒ ǋǒ5ǤƗ!ƒ ƟƧƮ - [4]

.98 f Ü1ǁ ÜǋƪǉǉyȠƧdž!ƒ - [5]

.ƨþꞆ!ƒ ǅƨǕ ĂĐ :ǈ!Ăp Ŏ5 ƗǀƕǴƪ!ƒ ǀƧĂꞆ!ƒĂ ǀƧĂꞆ!ƒ ǉǷǋ ǇƒĂƙƪƒ ǉƧǋǴƱ :Ǐ ǆǷƙǁƐǋ
ýǴùp þùpĂ .ǁ ù!Ʀ ƨùŏƹĂ ƱƧùTĂ ǅǴnjƺƙƪƒ Ǉǆ ƴlŏ Ǵǆƚ ǗǋǇƕ ƨƕƤǒ ƨþꞆǆ ý ƚ Ŏ5
ƻ Ǵù ư ǆ!ƒ ǄǴnjƺƙƪǕƒ Ǚƍ ǂþƧƺǆ ǂƧƕP ƨþꞆǆ!ƒ ꞰǴŏ ư ƙlǆ ƴőǆƞ Ǉǆ ƴlŏ Ǖ :[1]Ŏ ư Ƨ!ƒ
.Ǵnjŏ!ƍ ǅ5Ǵ ư ǆ ĂĐ ǄǴnjƺƙƪƒ ǀƒþĐ ǇǴƚ ǇǇ :[2]ýǴp ƚ ŏơ Ơ ư ĂĐ ýŏnjƪƙ!ƒ ǀƧǴƕƶ5 .ǈŏ!ƍ

---

[1] - ƟƧT ǈŏ5Ǵƚ!ƒ ǕŎ ư Ƨǁ! f 98.

[2] - ýŏnjƪƙ þƑƒĂƺ!ƒ ƗǀǆƚƙĂ ǕþꞆǴlǆ!ƒ f 47.

المبحث الثالث: عمل كان وأخواتها

[illegible][1] [illegible]

[illegible][2] [illegible][3] [illegible]

[illegible][4] [illegible]

[illegible][5] [illegible]

[illegible][6]

[illegible]

---

1 - [illegible] 139.

2 - [illegible] 72.

3 - [illegible] 281 [illegible] (1908).

4 - [illegible] 214.

5 - [illegible] 304.

6 - [illegible] 215.

ƑƟƥƓ ǘƐƦ Û Ƨ ƘƥƑƮ Ǌ Ăłƨ ƉƵ.......ƑƟƓƮ Ǝ ĂƟƮ Ǝ ƛ ƑƓ ǘƛ ƉǯƑƛƛ

ǇøɎƓƗ Ǐ ƵǁǁǊ Ǐ Ƶ ǇƓƪ ø ǁ.......ƕøɎƓƥǕƐ ǌƦøǇǊ ƿƵƐǊ ƎƗƺ

ƑƉǇƥƣ ƑƓĭƮƗ ƖƉƚ ƑƉ ƯƳƉ ǀ.........ƑƉƓ ƑƼǊƒƨƉ !ƐƣƉƑǀǗƙƉǊ

ǘƉɎƗƨƐ ƣƼ ǇƉ Ǐ ƮƑƉǁƐ ƥĭƷ ƉǯƑǀƉ......ǘƉƳ ƣƼ ǇƗƙƉ ƒ ƑƉ ƥĭƷǊ

.ǇƓƗ ýƵ Ŏ5 ǇŏŏƧƮƕ!ƒ ƧĂǌƉƞ ýĂƥ ƒƦǊ ǁ!ƓƉ Ǉƕƒ ýĂƥ ƽ5ƒĂŏ

ǊƕƮǇƙ ƧƕƤ!ƒĂ ÜƓǌ! ƓƵƪƒ ǊǇĂƗ ýƓơ Ŏ5 ƉƥƙƕƵ!ƒ ǇƓƗ ɏ5Ƨƙ":[1]ŎƱĂŏƪ!ƒ ýƓƥ ƒƦǊ Ŏ5Ă (ƘƓùƕ)Ă ƚƧƓùǌǇ ƉƓùƥƉ Ǐ ǇƶƵƕ (ýƲ) ÜƧƗƦ ƓƵŏ5 ǇƓƗƗ Ü"ƧƵƵ ƚƥŏƪ ǇƓƗƗ" Ɠǌ! ƚƧƕƤ ÜƟƓùƮ!ƒĂ ÜǏơùư!ƒ Ŏù5 ýùƤƥ Ǐ ǇƶƵƕ Ü(Ǐ ƪƵƉ)Ă (Ǐ ơư ƉƉ)Ă ÜƵùŏ! ƉƓƥƉ Ǐ ǇƶƵƕ (ýƒƨ)Ă ÜƓùǁƱƵ ýùŏƥĂ ýƓơ!ƒ Ŏ5Ǉ! ĂǊǇĂ (Σŏ!)Ă ÜýĂơƙ Ǐ ǇƶƵƕ ƧƓƮĂ ÜƓƓƪƵ!ƒĂ Üýŏƨŏ ĂƉ ýĂƨŏ ƓǌƵƧƓưƵ Ŏƙ!ƒ Ǖ ýƒƨŏ ƓǌƵƧƓưƵ Ŏƙ!ƒ Ɠǌƕ ƥƒƧƵ!ƒĂ ýƮ5ǇƒǏ ǇƶƵƕ ǇƦùǊĂ .(ǁ ù5ǇƉĂ Ɛƙ5)Ă Üƚŏư ƓƵ!ƒ ƚƉŏƉ!ƒ ÜƚơƧƓƕ!ƒ ǊǇƵĂ ýƒƨ Ǐ ǇƶƵƕ (ƓơƧƕ) ǁ!ƦƗĂ ÜǊƶƕƙƵ Ŏ5Ǉ! ĂƉ ÜƓƓƵƥ!ƒĂ ŎǌǇ!ƒ ĂǊĂ ÜŎ5Ǉ ǊƕƮ! ǇĂƗƙ ƚǇƉ ƓǌƱƧƮ ǇƧŏƤǕƒ ƚƶƕƧǕƒ (ƓùƵ)Ɣ ƓƥĂƕùƪƵ ǇĂùƗŏ ƚǇƉ ƱƧùƮƕ ǇƗ!Ă ƧƵƙƪƒĂ Ǐ ǁƕ Ǐ ǇƶƵƕ (Ɖƒƥ) ǇƓƗ ýƛƵĂ ýƓƶ5Ǖƒ ǇƦǊ ƯƶƕýƵƶƙƪŏ ƥƥĂ (ƓƵǌƧƥ ƓƕŏƮƵ ƘƵƥ ƓƵ ƱƵƓƗ) Üƚŏ5ƧƲ!ƒ ǊŏƧƥƮƵ!ƒ :ĂùơǇ ƧƓùƮ Ǐ ǇƶƵƕ ΣƵƉĂ ƠƕƮƉĂ ýƲĂ Ǐ ơưƉĂ ǇƓƗ ýƵƶƙƪƙ5 ÜƓǌ ưƶƕ Ǐ ǇƶƵƕ ﭽ ﭽ ﭻ ﭻ ﭽ ﭽ ﭻ ﭻ ﭽ:Ǌù!Ăƥ Ŏù5Ă Ü(19ƚŏǕƒÜƕǇ!ƒ) ﭽ ﭢ ﭢ ﭡ ﭡ ﭷ ﭽ .(58ƚŏǕƒ Üýơǁ!ƒ) ﭽ ﭻ

ÜƓùǌƙƒĂƤƉĂ ǇƓù ƚ ýùƵƵ ƚ!ƛƪƵ Ŏ5 ǁ!ƓƵ Ǉƕƒ ĭƉƧ ƒ Ǉ!ƒ ƦǊ Ŏ5 ŎƱĂŏƪ!ƒ ưƧƵ Ǐ ùǁƵ ýƤƥƙ ýƓƶ5Ǖƒ ǇƦǊ ƚǇƉ ýƑƓǁ!ƒ ǇŏŏƧƮƕ!ƒ ƔǊǇƦƵ ƧƓƙƤƒ ƥƥ ǁ!ƓƵ Ǉƕƒ ƚǇƉ ăƧǇĂ ƽùǁƵ .ƓùǊƧƕƤ ǏƵƪŏĂ ƧƕƤ!ƒ ƔƮǇƙĂ ƓǌƵƪƒ ǏƵƪŏ5 ƉƥƙƕƵ!ƒ ɏ5Ƨƙ5 ƧƕƤ!ƒĂ ƉƥƙƕƵ!ƒ ýùƲ ǇƓù ƚƗ":ƧĂƦùƮ!ƒĂ ƚùŏ5!Ǖƒ ýĂƥ:[2]ýƓǁ5 ƽƕƓƪ!ƒ ǁ!ƓƵ Ǉƕƒ ýĂƥ ǏǁƵ ŎƱĂŏƪ!ƒ .ǀƧĂǌƮƵ!ƒ ŎǊĂ ƵùƵ5 ƧƮƵ ƚƛǘƛ ǏǁƵ ƧƮƙƥƒ Üƣ!ƒ.....ƘƓƕ

.98 ƒ Ü1Ш ÜƚŏưƧƵ!ƒ ƚƞǌƕ!ƒ - [1]

.260 ƒ Ü1Ш ÜƘƗǇ!ƒ - [2]

[illegible]

- .184 [illegible] - [1]
- .18 [illegible] - [2]
- .261 [illegible] - [3]
- .297 [illegible] - [4]
- .297 [illegible] - [5]

[illegible]

[illegible]

1- [illegible] 170.

2- [illegible] 357.

3- [illegible] 319.

4- [illegible] 368.

[illegible]

[1] .223 [illegible]
[2] .100/99 [illegible]
[3] .268 [illegible]
[4] 269 [illegible]
[5] .87 [illegible]
[6] .52 [illegible]
[7] .297 [illegible]

Ǚ lĂùǊķdž Ǥnjǁ Ɛȵ5 ǂŏ5ǤǊ!ƒ Ǥdž ƧǁƤ ƫǁǪ ǁƒƦǂĂ":[1]ǂŏ5!Ǖƒ ýĂp ǏǊƵ ŎƱĂŏǪ!ƒ ƫǊƵĂ
NJŏǊƵ ƫ5ķdž!Ǥǁ NJnjǁT NJǊǗ ƫǤ5ķǛƒ DžNjĂŏ NJǊD NJŏǊƵ ƥƧĂD ƒƦNj ǁ!Ǥdž LJǁƒ ýĂp:[2]ýǤp Ü"NJŏ!Ǥķ
ƔŏȵDĂ .ǤnjķƒĂƤDĂ ýƒƨǤdž Ŏ5 LJǤǪŏǂ LJǁƒ ƒƦǂĂ Džŏƥlķ!ƒ NJŏ5 LJĂƨĂȵŏ LJŏŏ5Ăǂ!ƒ ǏLJǊ ydž
Ǚ lĂùǊķdž Ǥùnjǁ Ɛȵ5" :NJ!Ăp ǤdžD .ǂŏǊƵ ƫ5ķdž NJǊĂǂ Ŏ5 Ǚ yǊdž!ƒ Ŏ5 NJŏǁTķ!ƒ ƥƒƧD NJǊǤǁ
Ǥùnj! (Ǥdž) ǏLJǊ ĂNjĂ ÜDžǂơ!ƒ NJǊƵ ǏǊƵ NJŏǁǊķ NJǊǤǁ :ƥƧĂ NJŏ5 lƥƑǤ5 Ǚ ĂTơ NJǊǫ ýŏp "ǂŏ!Ǥķ
ƧƑǤùǪ LJùdž Ǥnjǁ Ŏlǁ Ǥdž ýǂ Džǂơ!ƒ ýdžT Ǐķơ ǂƶǁǤķ Ǚ ǂƵĂǁķdž LJĂǂķ5 Džǚǂ!ƒ ƧƥƮ
Džŏƥùlķ LJĂƨùŏȵŏ LJŏŏ5Ăǂ!ƒ LJD":[3]ĭƧǤǁǊǕƒ LJǁƒ Ƨǂ Ʀ5 ."ǊƧŏƺĂ ƔǤǁ!ƒ ƒƦNj Ŏ5 ýǤƶ5Ǜƒ
NJùǊD Džnjưƶǁ DžƵƨĂ ÜLJŏŏƧƮǁ!ƒ LJdž ƥƧǁdž!ƒ ƩǤǁƶ!ƒ ĂǁD ƔNjƦ NJŏ!ǫĂ ÜǤnjŏǊƵ Ʃŏ! ƧǁƤ
. ǁ!Ʀ LJĂƨŏȵŏ Ǚ LJŏŏƧƮǁ!ƒ LJDĂ ÜNJŏĂǁŏǪ ƔNjƦdž

:[4] ǁ!Ǥdž LJǁƒ ýǤp

ĂǂǂlĭDƺƥǤƑDž ǂƑDžǂ NjƤNj.....ĂƻƯƮƐ Ƨĭǁ ƥǤǪ 5Ǥƨ ĐdžDžNj

Ü[6]NJùǁķǂ ƧƑǤǪ Ŏ5 NJơȵƧ ƒƦǂǁ ƧŏķƤƒ ĭD Ŏ5ƱƮƒ Ʃŏ! ƧǁƤ ƫǁǪĂ":[5]ŎƱĂŏǪ!ƒ ýǤp
Ưùƶǁ Ă LJŏŏ5Ăùǂ!ƒ ƧĂùnjdžȵ ƔNjƦdž ĂNjĂ .[8]ƧƱl!ƒĂ ydžǤȵ!ƒ Ŏ5 [7]DžǤTNj LJǁƒ NJl5ƒĂĂ
ƻǊķƤƒĂ Üƨƒ Ăȵ!ƒ ǅƒƧ5!ƒĂ LJŏŏƧƮǁ!ƒ ǅǤdžƥp NJŏǊƵ ĭƦ!ƒĂ ÜLJŏƧƤdķdž!ƒ ƧƛǂDĂ LJŏŏƧƮǁ!ƒ
NJùơȵƧĂ Üƨƒ Ăùȵ!ƒ Ŏưķlŏ NJdžǚǂ ƧNjǤƲĂ ÜyǊdž!ƒĂ ƨƒĂȵ!ƒ NJŏ!ǫ ƔǪǊ5 NJŏĂǁŏǪ LJƵ
Ǥùdž [1]NJùŏ5Ǥǂ!ƒ ƟƧT Ŏ5 DžƱǤǊ!ƒ NJȵĂ ƥpĂ .ƧĂ5ƮƵ LJǁƒĂ LJǤNjƧǁ LJǁƒĂ ĭƧTƤdžƨ!ƒ
Ŏ5 ƻǚķƤǙƒĂ ƻƧƮķ!ƒ DžƥƵ Ŏ5 ǤnjǊĂdž ǤnjǊǊ5 (ǏǪƵ)ǏǊƵ ƩǤŏl!Ǥǁ yǊdž!ƒ LJdž NJơȵƧ

- [1] .227 ƒ Ü1Ɯ Üýŏlƶ LJǁƒ ƟƧT -
- [2] .269 ƒ Ü1Ɯ ÜƘǂǊ!ƒ ƧƱǊƒĂÜ101 ƒ Ü1Ɯ Üǂŏưƨdž!ƒ ǂȵnjǁ!ƒ -
- [3] .147 ƒ Ü1Ɯ ÜƻǤƮǊǕƒ .-
- [4] .227 ƒ Üýŏlƶ LJǁƒ ƟƧT -
- [5] 270 ƒ Ü1Ɯ ÜƘǂǊ!ƒ ƧƱǊƒĂÜ101 ƒ Ü1Ɯ Üǂŏưƨdž!ƒ ǂȵnjǁ!ƒ -
- [6] - LJǤǊƥƵ ƫŏlơķ Ü206 ƒ Ü ÜƱ5ǚ!ƒ lƥƵĂ ƱǤơ!ƒ lƥdžƵ ƟƧTĂ Ü54 ƒ ÜƥƮǤldž!ƒ ǂǊdžǂķĂ ƥƑƒĂ5!ƒ ýŏnjǪķ -
.Ʊ.ƥ Ü(1977) Üƥƒƥƺǁ ÜǑǊǤƶ!ƒ ǂƶǁƱdž Üĭ ƧĂƥ!ƒ LJdžơƧ!ƒ ƥǁƵ
- [7] .Ʊ.ƥ (1968)ÜƫTdžƥÜƟǚdž!ƒ ǂƶǁƱdž Üƫǁŏƨ!ƒ ƻŏƧT ƥdžơdž ƫŏlơķ Ü25 ƒ ÜĂơǊ!ƒ DžǊƵ Ŏ5 Ƨŏƺ Ʈ!ƒ ydžǤȵ!ƒ -
- [8] .132 ƒ Üăƥ Ʈ!ƒ ýǁĂ ăƥǊ!ƒ ƧƱp -
- [1] .297 ƒ Ü1Ɯ Üǂŏ5ǤT!ƒ ǂŏ5Ǥǂ!ƒ ƟƧT -

.Σǒù! ƻǚƤǐ (ýƶ!)ĂNjĂ Džǚǂ!ƒ ƧƥƮ NJ! Ǧdž NJLjdžư ƙdž Σǒ! LJǦǐ [1]NJLjǐƒ ƫƧ5Ă ÜǦnjǒǅƶ5
Ǧdž ĂNjĂ ÜDžǚǂ!ƒ ƧƥƮ NJ! Ǧdž ǏLjƶdž NJLjdžư ƙdž ǴưǒD (Σǒ!) LJǊǐ ƫƧƽ!ƒ ƒɌNj ƴLjdžǒĂ Ƙǅƥ
."ƗǒƽǦLj!ƒ

[1] - ƟƧT ƗǒƽǃD LJǐƒ !Ǧdž ǁ Ü f 136.

المبحث الرابع:المشبهات بليس

ýPþk Ŏnj5 Ü f kPdž Ƨŏƹ ƧƧơ ǴnjƀŪ ÜŧkƜ!f ŧƜdžǴƵ LJĂŧk Ŭ "Ǵdž" LJƋƜ LJĂŏ5Ăŧ!f Ɲkơƍ
ýPþùk ǴnjƀŪ ýdžƶk ŬƉ (Ǵdž) ƩǴŏl!f" :Ɲ!ĂlƜ [1] ƨfƧĂ!f ǁ!Ʀ ƧƧlŏĂ .ýƶ5!fĂ DžƪŬf ĬƜƵ
Ŏù5 ýùdžǴƶ!f ýdžƶŏ ǴdžLjƍĂ ÜǴdžnjŏƜƵ DžǴnj5kƪŬf ƧĂƧơ ýPþk Ǵdžŧ ýƶ5!fĂ DžƪŬf ĬƜƵ
Ǵdž:ýǴp ƝLjƉ ŎƶdžƬŪf LJƵ ăĂƧŏ ":[2] ƫŏƶŏ LJƜf ýǴpĂ ÜLjƧŏƹ LJĂþ ƝƜ þƜkƪf fƦĝ ƩLjƞ!f
ĂùNjĂ ýùdžƶk Ŭ ǴùnjLjĂŧ Ü(Ǵdž) Ɣ ƔƬLj!f "ŎLjƶŏ"ƔƧƶ!f ƧǴƶƬƉ LJdž ƐƬ Ŏ5 ƝkƶdžƪŅ
þƧĂƉ Ǵdžŧ LJĂŏ5Ăŧ!f ƔNjƦ ǴNjƧƜP ƔǴƬkLjf LJƵĂ ŧŏdžŏdžk!f (Ǵdž) Ŏ5Ă .[3]ƝŏĂƜŏƪ ƔNjƦdž
þùŏƨ Ǵùdž" DžNjþùLjƵ ýƬŪf LJŪ Ư5P!f ƧƧơ ƧƦơƜ ƔĂƬLjdž ƝLjƉ:[4] ĭƧǴƜLjŪf LJƜf
ƘǴƜƬkLjdž ƘǴ5Ƭ!f LJŪ ÜǴƜĂƬLjdž LJĂŧŏ ĽJŏ ƔƞĂ Ư5P!f ƧƧơ ƧƦơ ǴdžƜ5 Ü"DžƑǴlƜ
.ǴnjLjdž Ǵ5ƜP ƘlƜƉ ƔNjƦ ǴdžƜ5 ÜƩ5LjŬf

ƧƧùơ!f Ŏù5 LJĂŧŏ ǴdžLjƍ fƦNj LJŪ ýƱǴƜ ĂNjĂ ":[5] ŭƑǴp ýŬþkƪŬf fƦNj Ʊƶdž LJƜf Ƨŧ LjƉ
LJŪ ÜƯƧdž Ƨŏƹ ĭƉƧ!f fƦNj ĽJŏ ƫŏƶŏ LJƜf Ƨŏưŏ Ă ."ǴLjNj ƜƧkLjdž ĂNjĂ ýƶ5Ɯ! ĭþƶdž!f
ƴưĂdž Ŏ5 ƧĂƧƞdž!fĂ ƧǴƞ!f LJǴŧ fƦĝ ĂƉ ÜLjþƶƜ DžƪŬf ƔƬkLjŏ ǴdžLjƍ Ʊlƪ fƦĝ Ư5ǴP!f
ǴùdžLjƍ ƔƬLj!Ǵ5 ÜƝƜƬLjŏ5 ƧĂƧƞdž!f Ĭ!ƍ LjǴLjƶdž Ŏ5 ĂƉ ýƶ5!f ýƬĂ Ʊlƪ fƦĝ5 ÜƔƬLj!f
LJŏŏƧùƬƜ!f ĽJŏ [6] ĭƧǴùƜLjŪf LJùƜf ƧǴưƉĂ . Ư5ǴP!f ƱĂlƪ! Ŭ ƧĂŧƦdž!f ýƶ5!Ǵ ĂNj
ƴùƜk ǁ!Ʀ Ŏ5 DžNjĂ ÜǴnjƜdžƵ ýdžƶk ĽJŏ ƔƞĂ5 (Ʃŏ!) ƘnjƜƬf (Ǵdž) LJƋƜ DžnjŏfƧ! fĂƞkơƉ
.ƨǴƞơ!f ýNjŪ

DžǴnj5kƪŬf ƧĂƧơŧ Ŏnj5 ŧƬkPdž Ƨŏƹ ǴnjƀŪ (Ǵdž) ýdžƶk ŬƉ ƩǴŏl!fĂ ":[7] ĭƧƜŧƶ!f ýǴp
ǴnjnjƜùƬ! ÜƨǴùƞơ!f ýùNjƉ ǴnjƜdžƵƉ ǴdžLjƍĂ ÜƉŏdžk ĂLjƜ ǴnjƜdžƶŏ Dž! fƦnj! ÜǴNjƧŏƹĂ ƧƱƶ!fĂ
ĬƜƵ Ǵnj!ĂPþĂÜ ýǴơ!f Ŏ5LjĂ ÜŎ5Lj!f ŎNjĂ :ǴǴŏƬƉ ŧƶƜƧƉ Ŏ5 ǴnjnjƜƬk ŎNjĂ Ü(Ʃŏ!)ùƜ
."ǴNjƧƜP Ŏ5 ǴǴŏ!f ýĂPþĂ ÜƧƜP!fĂ Dþ kƜdž!f

.36 f ÜĂơLj!f ýƜƵ - [1]
.108 f Ü1Ɯ ÜýƬ5dž!f ƟƧƬ - [2]
.57 f Ü1Ɯ ÜƔǴkŧ!f - [3]
.151 f Ü1Ɯ ÜƧŭP!f ýƑǴƪdž Ŏ5 ƧǴƬLjŰf - [4]
.886 f Ü2Ɯ ÜƱƶdž LJƜf ŧŏ5!Ɖ ƟƧƬ - [5]
.114 f Ü1Ɯ ÜƧŭP!f ýƑǴƪdž Ŏ5 ƧǴƬLjŰf - [6]
.157 f Ü1Ɯ ÜƔfƧƵŰfĂ ǴǴLjƜ!f ýƜƵ Ŏ5 ƔǴƜƜ!f - [7]

Dž٦Ůƒ ƴ5Ƨ :Ĭ!ĂŮƒ:LJĜkƺ! Ĝnjŏ55 ŧŏdž٦Ůƒ ŧdžŋ!ƒ ĬŽ (Ĝdž) ƘƤƥ ƒƦ ":[1]LJĜŏơ ĂƅD ýĜp

ŧùŏLjĜʎ!ƒ ŧùƺ!ƒĂ .ŧdžĜnjk ýNjDĂ ŎƑĜ٦ǂ!ƒ ýĜpĂ ÜƨĜŋơ!ƒ ýNjD ŧƺ! ŎNjĂ ƧƅƤ!ƒ ƔƮLjĂ

ŧƺ! ĜnjLjǫ [3]CƒƧ5!ƒ ŎǂơĂ ÜDŏdžk ŧƺ! ĜnjLjǫ [2]NŏĂƅŏ٦ Ĭ ǂơĂ .ƧƅƤ!ƒĂ Dƥkƅdž!ƒ LJŏdž٦Ůƒ ƴ5Ƨ

Džƥlk ĽJƃ Σŏ! ýdžƵ ýdžƶk ƨĜŋơ!ƒ ýNjD ƥLjƵ ŧŏ5ĜLj!ƒ (Ĝdž) ĽJƃ :[4]DžĜTNj LJƅƒ ƥƧĂDĂ "ƥŋLj"

ŮƒĂ ÜƧĂƧùŋdžĂ ƧĜùŋ ĂD ƸƧUƅ Ůǫ ƧƅƤ!ƒ ýĂƶ5džƅ ŮĂ (LJǫ) Ɣ ƭƅ٦ŏ Dž!Ă Dž٦Ůƒ

ƱĂƧùT!ƒ Ƙ5Ăkù٦ƒ Ă!Ă (Σŏ!) ýdžƵ (Ĝdž) LJĂdžƶŏ Ů Dŏdžk ĂLjƅĂ ÜŮƎƅ ƧƅƤ!ƒ LJƧklŏ

.ŧʎŭʎ!ƒ

:[5] ǁ!Ĝdž LJƅƒ ýĜp

DžŇƦ źƒ ĭŧƥŧNj Ĭ ƸdžǁƐ ƑƭĜ UDž DžƋ DžNjǭ (ƑDž) l ǂDžƳć Ƨ ĭǁ üƑDžƳƋ

ăƧùŏ ĂNjĂ (Σŏ!) ýdžƵ (Ĝdž) ýĜdžƵƎƅ ýƑĜl!ƒ LJŏŏƧƮƅ!ƒ ƔNjƦdž ǁ!Ĝdž LJƅƒ ƧĜkƤƒ ĜLjNjĂ

ƧƱĜùTŏ NùLjƋǂĂ Ü[6]Ĝnjù ƮĜƮkƤƒ Džƥùƺ! ýdžƶk ŮD ΣĜŏl!ƒ LJŪ ÜLJĜ٦ơk٦ƒ ĜnjdžƵ ĽJƃ

[7]ýĜùp .ŕƱĂƧùT Ĝnjdžƶǃ! ƱƧkTƒ NLjƒ ƧŏƺÜĜnjdžƵ DžƥƵ ĬŽ Nƅ ƒĂ!ƥk٦ƒ Ĝdžŏ5 LJŏŏ5Ăǂ!ƒ

CĜlƅĂ ÜNJ!Ăƶ5dž ƧƤƋkĂ ÜƧƅƤ!ƒ ƧƤĜk :Nŏ5 ƱƧkTƒ ΣĜŏpŮ LJĜ٦ơk٦ƒ ĜnjdžƵ LJĜǂ Ĝdž!Ă":

ÜŎùƮD ýĜùơ ŧùƶƅƧŪƒ LjƦNj LJdž lƥơƒĂ ýǂ LJŪ Ü(LJǫ) ŧLjƧĜldž LJdž ĜNjĂƤĂ ÜŎ5Lj!ƒ

".LJŏNjĂk Ĝnjưƶƅ LJƵ ĂD ĜnjLjƵ ŎƤk!ƒĂ ŧŏĂlk ĜnjŏƵ CĜlƅ!Ĝ5

(Ĝdž) ƘdžƵD ƧƅƤ!ƒ ƔƮLjĂ Dž٦Ůƒ ƴ5Ƨ ĂNjĂ Σŏ! ýĜdžƵǫ ": ŎƱĂŏ٦!ƒ ýĜp

ڇ ڄ ڦ ڦ ڦ ڦ ڦ ڤ ڇ :Ăùùơlj ƨĜùùŋơ!ƒ ýùùNjD ƥùùLjƵ ŧùùŏ5ĜLj!ƒ

ýĂùp Ăùơlj Ĝùnj! ýdžƵ ŭ5 ƘƥŋĂ LJƎ5 Üŧŏ5ĜLj!ƒ (LJD) lƥĜŏƨ LJĂƥ Ü(2ŧŏŪƒÜŧ!ƥĜŋdž!ƒ)

:[8]ƧƵĜT!ƒ

---

[1] - .103 ƒ Ü2Ш ÜƔƧƶ!ƒ LJĜ٦! LJdž ƔƧư!ƒ ƸĜTkƧƒ

[2] - .57 ƒ Ü1Ш Ü2Ʊ ÜƔĜkǂ!ƒ

[3] - .42 ƒ Ü2Ш Ü2Ʊ ÜLJcƧl!ƒ ŎLjĜƶdž

[4] - .122 ƒ ÜăƥƮ!ƒ ýƅĂ ăƥLj!ƒ ƧƱp

[5] - .246 ƒ Ü1Ш ÜýŏlƵ LJƅǫ ƟƧT

[6] - .56 ƒ ÜƥƑƒĂ5!ƒ ýŏnj٦k

[7] - .351 ƒ Ü1Ш Üýŏnj٦k!ƒ ƟƧT

[8] - .238 ƒ Ü2Ш Ü1Ʊ ÜŧŏƅƧƶ!ƒ ƥNjƒĂT Džŋƶdž

ǅƩ ƦƊǁƐ !ƚǆƈ ƊǆǀǁǋǅƩ ĭƥƬ ŰǋȜ.....ƔljƤ !ƚǆƈ ƉǆǄ ƑƊǅ LjǆƐƣƷ Ĭ ǆƐ

:Ĭ!ƓƶƙǆNJ!Ăƿ Ŏ5 ƓǆǂyƼƧ!ƒ ƔƞĂ ƓnjƅƒǀƙLjƒ LJƎ5 ÜŬƎƅ NJƣƓǀƙLjƒ ƊƥƵĂ Ŏ5Lj!ƒ ƇƓǀƅ yǆ

ÜƧùƅƤ!ƒ ƊőƥǀƙĂNjĂ ƊǆƵ ĭƉLJǂƨƔőƙƧƙ yǆĂ ŪƒÜ (15ÜƩő)Ü ڿ ڤ ڤ ڎ ڎ ڽ ڿ

ƒƦǂĂ "ƥőƨ ƊƑƓƿ Ɠǆ"ĂƠLj yƼƧ!ƒ ƔƞĂ ƧĂƧƞǆ ŮĂ ƻƧƱ Ů ljƥLjƵ ĂNjĂ ƧƅƤ!ƒ ƊƥǀƙĂƵ5

ƟƧƮĂ ÜƓǆnjƠƧƬĂ ljƥǆƶ!ƒĂÜýőnjƪƙ!ƒ Ŏ5ĂÜƓLjNj NJƿŭƱƒ ƧNjƓƱ ĂNj Ɠǆǂ Ƈ5ƧƱ LJƓǂ ƖLJƹ

.ƧĂƽƮƵ LJƅŮ Ƈ5!ƓƤǆ ƓnjƠƧƬĂ ƚő5Ɠǂ!ƒ Ŏ5 NJƅ

ƘǆǆƵƉ Ʃő! ýƓǆƵƉ ƚőƽ!Ūƒ ýĂƿ": [1]NJ!Ăǀƅ ƪƅƓƪ!ƒ ǁ!Ɠǆ LJƅƒ ýĂƿ ĬǆƵ ŎƱĂőƪ!ƒ ƪǆƵ

:LJƒƧǆƉ NJő5Ü"ƣ!ƉǤ....Ɠǆ

Ŏù5 NJ!Ăƿ ƊƓnjƅŰƒ Ŏ5 ljƧőƱLjĂ ÜNJőǆƵ ƪƽƙǆ Ɗǂƣ NJLjƉ ƊNjĂő ƥƿ ":ƊƓƮNj LJƅƒ ýƓƿ :üNjŮƐ

ƖLJƋ NJùǀƠ LJƓǂĂÜƓǀǆƱǆ ƫƧǆƉ ƚőƓǂƣ!Ɠƅ Ƨǆƽ5 Ü"LJǆ ƥƶƅ LJǆ NJLjőǂƠƉ Ɗǆƶ!ƒĂ":ƚőƓǂƣ!ƒ ƔƓƅ

:NJ!Ăƿ LJőƧĂǂƦǆ!ƒ LJőǆƓnjƅŰƒ ĭĂǀőĂ ƘƅƛőLJőƙőƨƓƞƠ!Ɠƅ LJőƅƓƅ!ƒ Ŏ5 ƥőƽő

.ƥNJǅƪ ƎƲ ƣǆƳ NjƤ ƐƤǀljNj.............:ýĂƮĂǆ!ƒ ƔƓƅ

LJùƅƒ ƕƹ ƩƓùLj!ƒ yLjƮ ƒƦǂĂÜ NJƅƙǂ ƧƑƓƪ Ŏ5Ă ÜƓLjNj (Ɠǆ) Ɣ ƔƓƅ!ƒ ƧƥƮ NJLjƉ :ĬǆƑƙǁƐ

.NJő5 ƟƧƮ ƊƓƮNj

Ŏ5 (Ʃő!)ùƅ ƓnjnjƅƬ "Ů" LJƉ":[2]ĭƧƬƠǆƨ!ƒ ýƓǀ5 .Ʃő! ýǆƵ ƚő5ƓLj!ƒ "Ů" ƔƑƟǆǁƐ üƊƳƈ

ƓnjùƮƓƮƙƤŮ Ɠnjƅ NJƅƬ!ƒ Ŏ5 ýƩĂƉ (Ɠǆ) ƖLJƋ ƕƹ ƧƅƤ!ƒ Ă ƊƥƙƅǆǄƒ ĬǆƵ ýĂƤƥ!ƒĂ Ŏ5Lj!ƒ

ĬùǆƵ ƕƹ "Ů" ýƤƥùƙ ƊùǆĂ ÜǀƧǂLj!ƒĂ ƚ5ƧƶǆǄƒ (ĬǆƵ) ƚǆƤƒƥ ƘLjƓǂ ǁ!Ʀ! ýƓƠ!ƒ Ŏ5Ljƅ

LJùǆ ƔƧƶ!ƒ LJǆĂ ":[3]ĭƧƅǂƶ!ƒ ýƓƿĂ .ýőǆƿ Ʃő! ĬLjƶǆƅ "Ů" ýƓǆƶƙƪƒĂ Ʊǀ5 ƘƒƧǂLj!ƒ

."ĬLjƶǆ!ƒ Ŏ5 ƓnjǂƒƧƙƬŮ "Ɠǆ" ýǆƵ "Ů" ýǆƶő

ƧùƅƤ!ƒ LJĂùǂő ƖLJƋ ƱƧƬƅ ƘƒƧǂLj!ƒ Ŏ5 ƕƹ ýǆƶƙ Ů ƓnjLjƎ5 Ů ƓǆƉ ":[4]ƧĂƽƮƵ LJƅƒ ýƓƿ

ĂùƠLj ýùǆƶƙ Ɗ! ƇǆƥǀǆĂƉ ƇƅƞĂǆ LJƓǂ LJƓ5 ÜǁLjǆ ýƣ5Ɖ ýƞƧ Ů :ĂƠLj Ɠő5Ljǆ ƫƧƤƋǆ

- [1] ƒ!ljǂƘÜ ƜƱÜ ƒ 280.
- [2] - ƬƧƟ ƒ!ǆ5ƮýÜ ƜƱÜ ƒ 21.
- [3] - ƒ!ƅǆƔ Ŏ5 ƵǆýǆƅLjƇ ĂƒŮƵƧƒƔÜ ƜƱÜ ƒ 178.
- [4] - ƒ!ǆǀƧƔ ĂǆƶNJ ǆƛý ƒ!ǆǀƧƔÜ ƒ 161.

Ɣǁù1Ă Ü ǁ Ǉdž ý ư 5D Ǖ9 lfƧdžf ŬĂ ýηƧ ŬĂ lfƧdžf ŬĂ ýηƧ ǁ Ǉdž ý ư 5D Ŭ : ǁ !Ăp
Ǒù5Ǉǁ! ǇĂù ǂk Ǐkơ ǂ Ʈ ǴƤ ǇĂ ǂk ŬĂ ÜDž1ŬǴǁ ǂ Ʈ ǴƤ ƘǇǴǂ fƦ ýdžƶk (Ǵdž) ǇƟ ǁ !Ʀ
Ǵnj!ĂƤƥ DžƨǁƼ ÜǇfǴƤ ýηƧ Ǉdž ýNj : ǁ !Ăp ĂơǇ ÜDžǴƶ!f ýfƋ1!f ƔfĂη Ǒ5 ǇĂ ǂk5 ÜDžǴƶ!f
." lƧǂǇ!f Dž1Ǔf ǁ !Ʀ ýηD Ǉdž

":[2] NǑĂǁǒ1 ýĂp ǇƟ ǴdžƵƨĂ ýdžƶk Ŭ (Ǔ) ǇƟ ƥƧǁdž!fĂ ƫ 5ƤŪf DžƵƨ ":[1] ǇǴǒơ ĂǁD ýǴp
Ǒù5 Džnj ư ƶǁ ƔNjƦĂ . Ʃ ǒǁǂ Ǵnjǁƶη Ǉdž ýĂp Ǒ5 Ü" ǁ Ǉdž ý ư 5D ƥơD Ŭ Ƙǁp ƘƑT ǇƍĂ
ƔNjƦùdž ĂNjƧǁƤ!f Ɣ ƮǇ Ǒ5 Ŭ ǂ Ʈ ǴƤ .Dž1Ǔf yƼƧ Ǒ5 (Ʃ ǒ!) ăƧηdž ƘǒƧηD ǴnjǇD
:[3] ýǴùp DžǍ ǇǴǒơ ĂǁD ǉƧǂƦ ÜDƥǁdž!f Ǐǁ Ƶ y ư Ădž Ǒ5 Ǵnjdž1f ydž ǑNjĂ :ýǴp .ШǴηƨ!f
:[4] NJ!Ăp NǇdžĂ Üǂǁƶ!fĂ ƦĂƦT!f ǂǒǴƩ Ǒ5 NǇǂ! Ü ǁ !Ʀ YǴdž1 Ơǒơ Ʈ !fĂ

ƑǏ5ƐNj ŶƐ Ă Ʈ 5 ƑDž Ǘđ ƥƦNj ǗNj ..... ƑǏ5ƑǴ f ƥǓƐ ĂǂY Ǘ1 ű ƷƦǂ

:[5] ƧƤǓf ýĂpĂ

ƑdžǏTƟ ǙƑDžǁǁƑǴ ƑdžTƟ ǏǏ ƏǸǴƷ ..... ǖƤƑƟ ƥǏƷ ǸƑƟƑT Ǘ Ƥ pǂƥTdž

ƧǒƥǁǁfĂ "Ʃ ǁ Ŭ" Džnj!Ăǁǂ Džűǂ!f Ǒ5 ǴƩǴ1kf Ŭ ƧǁƤ ƻƦơǒ ƥp NǇD [6]": ĭ ƧǒƧơ!f ƧǂƦ
Ǖ9 ǴǇ! NJ!9 Ŭ ǉƧǒƥǁkĂ ƻĂƦơdž ƧǁƤ!Ǵ5 Ü"Ÿf Ǖ9 NJ!9 Ŭ":ƥTǇdž!f ýĂǁǂĂ Ü ǁ ǒǁƵ Ʃ ǁ Ŭ
ǂù5Ƨƶdž!f Ǒ5 (Ǔ) ýdžƵ [8] NǑĂǁǒ1 ƨĂηĂ ÜǴNjƧǁƤ ǁ Ƨk ƔǁƷǒĂ":[7] DžǴTNj Ǉǁf ýǴp .Ÿf
:[2] ĭ ƥƶη!f ǂƷǁǴǇ!f ýĂp ƥTǇDĂ ÜƧƶT!Ǵǁ [1] ĭ ƧηT!f Ǉǁf NJ Ʈ ƤĂ ÜlƧĂƧ ư

---

[1] - ƻǴTkƧf Ɣ Ƨ ư !f Ǉdž Ǉǁ1! Ɣ Ƨƶ!f Ш110،2.
[2] - Ɣǁǂ!f ÜШ2Ü f 300.
[3] - ƻǴTkƧf Ɣ Ƨ ư !f Ǉdž Ǉǁ1! ÜƔ Ƨƶ!f Ш2Ü f 110
[4] - .ǂƤǒǁ f ƥNjfĂT!f Üf 294.
[5] - ƻǴTkƧf Ɣ Ƨ ư !f Ǉdž Ǉǁ1! Ɣ Ƨƶ!f Ш110،2.
[6] - ƟƧT ǂơǁdž ƔfƧƵǓf Ü196 f ƽǒlơk ƘǴǂƧǁ ƻ1Ăǒ ƥĂǁNj Ǘǂkǂdž!f ǂǒƧ Ʈ ƶ!f ƘĂƧǒǁ (1418 ـﮬ -
1997م).
[7] - - .ǂƤǒǁ f ƥNjfĂT!f Üf 293.
[8] - Ɣǁǂ!f ÜШ2Ü f 298.
[1] - Ǉǁf ĭ ƧηT!f NηnjǇdžĂ Ǒ5 ĂơǇ!f Ü f 140.
[2] - ƧƶT ǂƷǁǴǇ!f ĭ ƥƶη!f Ü1Ʊ Ü7 f Ɣǁǂdž!f ǑdžűǓf ǂƵǁƱǁ! ƧTǇ!fĂ ƧTdžƥ(1384 ـﮬ - 1964م).

[illegible] ... [illegible]

:[1][illegible]

[illegible] ... [illegible]

[illegible] (Ǔ) [illegible] [2][illegible] (Ǔ) [illegible] (Ǔ) [illegible] (Ǔ) [illegible] (Ǔ) [illegible] [3][illegible]

[illegible] [4][illegible]

:[5][illegible]

[illegible] ...... [illegible]

[illegible] [1][illegible] ([illegible]) [illegible] [2][illegible]

---

1 - [illegible] .298 [illegible]

2 - [illegible] (1397 ـه- 1977[illegible]).

3 - [illegible] .440 [illegible]

4 - [illegible] .162 [illegible]

5 - [illegible] 53،71 [illegible] (.[illegible]).

1 - [illegible] .179 [illegible]

2 - [illegible] 453 [illegible] (1400 ـه- 1979[illegible]).

ýƜ ýdžžƙ Ǚ Ǵnjǈǉǰƒ Ĭ!ǫ ƫ ƼƤǕƒ ƔNjƦƼ (ƘǓ) ýdžƵ Ǒ5 lǴơǉ!ƒ ƻ ǈƙƤƒ":[1]ǇǴǒơĂƜƒ ýǴp

ƔƮǉƙ ĂD ǕDƥƙƜdž!ƒ ƻ ĂƦơdž ƧƜƤĂD ƻ ĂƦơdž ǉƧƜƤĂ DƥƙƜdž Ănjƽ ǴNjƥƶƜ DžƪǗƒ yƽƙƧƒ ǇǇǑ

Ʊùƽǈƙ ƒ ƙƤdž Ǵnj!ǴdžƵD ƒĂƽǈƙƤƒĂ ýdžžƙ NJǉD Ĭ!ǫ ƧĂnjdžƞ!ƒ ƔNjƦĂ Ǖýƶƽ ƧǴdž ư ƒ Ĭ ǈƶ5

ƒ ƙƤdž NJǉD Ĭ!ǫ ǷƒƧƽ!ƒ ƔNjƦƼ .Þ ƻ ĂƧƱ!ƒ ǇJdž ǇǑơ!ƒ ƻ ƥƒƧ Ǵdž Ĭ!ǫ ăƥƶƙǒ DžD ǇǑơ!ƒ

. ƻ ĂƦơdž DžƪǗƒĂ ǕǴNjƧƜƤ ƔĂƮǉdž ƻ ƧƱ!ƒ ƒƦǴ5 Ǖ[2]NJǒĂƜǒƪ Džǘ ǂ ƧNjǴƱ ĂNjĂ ǇǑơ!Ǵƫ

ǴùƱĂƽǈdž ƧùƜƤ!ƒĂ DžƪǗǴƫ yǆdžƪǒ Dž!Ă ƻ ĂƦơdž ǴNjƧƜƤĂ ǴnjdžƪƒĂnjƽ ǴƵĂ5Ƨdž ǇǴǂ ƒƦǫĂ

ǂ ù5Ƨƶdž NJù5ƥƒƧ Ǵdž Ǒ5Ă ǇǑơ!ƒ Ǒ5 ýdžžƙ NJǉD Ĭ!ǫ ǉƧǒƩĂ ǑƪƧǴƽ!ƒ ƔNjƦĂ .Ǵƶdž Ǵdžnjǉƫ

."lƧ ǂǉ ĂD ǇǴǂ

ǂƵǴƪ!ƒ ĂD lƧƛ ǂƜ ǇǑơ!ƒ yǆdž Ǖǫ lƧƛ ǂƜ ýdžžƙǓ yǒdžƞ!ƒ ǂƺ! Ǒ5 "ƘǓ":[3] DžǴƬNj ǇƜƒ ýǴp

ǇǇǑ [4]ǑǉĂdžùƬǕƒ Ƨù ǂƦ .Ǵnjdžƪƒ ƻ Ʀơ ƧƛǂǕƒĂ ǕǴnjǒƑƨƞ ǇǑƜ yǆdžƞƙǗĂǕǂǈlƜ ǇƒĂǕƒ ĂD

Ǒù5 ǴdžD." ƫ ƼƤǕƒ ǇƵ NJƶǉdž ýlǉĂ ƧĂnjdžƞ!ƒ ǁ !Ʀ ǂĂ (Σ ǒ!) ýdžƵ ǴnjǈdžƵ ƘƜƛD NJǒĂƜǒƪ

yǈdž ǴdžǉǒƜ .[6]NJǒĂƜǒƪ ǁ !Ʀ ǂĂ ǕǴnj!ǴdžƵD [5]ƜƒƧƪ!ƒ ǇƜƒ ƨǴƞD ƥl5 (Σ ǒ!) ýdžƵ (ǇǫĂ)ýdžƵ

Ǵùdž ăƧƞdž ƧƶƬ!ƒ Ǒ5 ǂǒ5Ǵǉ!ƒ (ǇǫĂ) ƒĂƧƞD ƥpĂ [8]ƧĂƽƮƵ ǇƜƒ ýǴp .Ǵnj!ǴdžƵǫ [7]ǷƒƧƽ!ƒ

".ǂƮƙƤdž Ƨǒƹ ǴnjǉǕǕDžǘ ǂ!ƒ Ǒ5 ǁ !Ʀ ƨĂƞǒ ǓĂ Ǵnjƫ ǴnjnjƜƬ! ǕƧƜƤ!ƒ ƔƮǉ Ǒ5 ǂǒ5Ǵǉ!ƒ

:[1] ǁ !Ǵdž ǇƜƒ ýǴp

ǘDŽƴǁƐ ƐƤ DžƵNj ƶlǕ Ĭǂǂ ơƽNj....... Ǖ ǂƧ ǐǂl l ǂƉƳǶǁlƐƥlǈǁƐ Ĭƺ

ǜƽ ǂƧ lyǁƐNj ƑƪǊ ǕƺƥǁƐ ăƤ ǋƩ ƤƟNj .....ǜDžƳ DžǐƟ ƕnjNjƸ Ĭƺ ƶl ǘǕ ƑDžNj

.111 ƒ Ǖ2Ɯ ǕƔƧƶ!ƒ ǇǴƪ! ǇJdž ƔƧ ư !ƒ ƻ ǴƬƙƧƒ - [1]

.57 ƒ Ǖ1Ɯ ǕƔǴƙǂ!ƒ - [2]

.184 ƒ ǕƔNjƦ!ƒ ƧĂƦƬ ƟƧƬ - [3]

.368 ƒ Ǖ1Ɯ ǕǑǉĂdžƬǕƒ ƟƧƬ - [4]

.109 ƒ Ǖ1Ɯ ǕĂơǉ!ƒ Ǒ5 ýĂƮǕƒ - [5]

.152 ƒ Ǖ3Ɯ ǕƔǴƙǂ!ƒ - [6]

.144 ƒ Ǖ2Ɯ ǕǇǴƧl!ƒ ǑǉǴƶdž - [7]

.163 ƒ ǕƔƧldž!ƒ ýƛdž NJƶdžĂ ƔƧldž!ƒ - [8]

.154 ƒ Ǖ1Ɯ ǕýǒlƵ ǇƜƒ ƟƧƬ - - [1]

Ŏǀǉƞ ǈǊŬ ǴƶǊk ƻ ƧǴƶǆ!ƒ Ŏ5 Ǵǌ!ǴǆƵƒ ƨƒĂƞ ýŏǌǰǩ!ƒ ƟƧT Ŏ5 ǅƱǴǉ!ƒ ƧǴƙƤƒ :Ĭǆǰǩǁǁ
ǋù!ĂpĂ Ɨŏƽ!Ǖƒ Ŏ5 ǁ!Ǵǆ ǈǊƒ ýĂp ǈǊŏ ƠưƒĂ!ƒ Ư pǴǉǩ!ƒ ăƧǉ ǴǉǋǰĂ .ǉƧŏƹĂ
.ýŏǌǰǩ!ƒ Ŏ5
ƨǴƞơ!ƒ ýǋǰ ƗƷǊ ǉƥŏŏǀǩ ƧĂƦT!ƒĂ Ɨŏ5Ǵǂ!ƒ Ŏ5Ă ƗƷ! ýǂ Ŏ5 ýǆƶǩ ǴǌǉǰǊ ǉƧǋǴƲ :ƘǁǰǩǁǁƸ
ǅǴùTǋ ǈùǊƒ ƴǆǴƞ Ŏ5 ŮĂ ǁ!Ǵǆ ǈǊƒ Ɣǩǂ ǈǆ ƇŎT Ŏ5 ǁ!Ʀ Ʃŏ!Ă (Ǵǆ) ǁ
.ǉƧƱpĂ

المبحث الخامس:الفاعل

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

---

1 - [illegible] .72

2 - [illegible] .144

3 - [illegible] .177

4 - [illegible] .179

5 - [illegible] 83 [illegible] .158

6 - [illegible] .57

[illegible]

1 - [illegible] .125

2 - [illegible] .342

3 - [illegible] .576

4 - [illegible] .148

1 - 46

2 - .84

3 - .59

4 - .61

5 - .150

ﭼ ﭸ ﭹ ﭺ ﭻ ﭼ:Ăùơǉ ǀƥǸǴTdž!ƒ ýǴơ ǸöǁƵ ýƥ Ǵdž! ĂǕƔƧǴT!ƒ .''ǑpƒƧk!ƒ ƟĂƧ!ƒ ƘƷǁƕ ĭ (26ŀöǕƒǕŀdžǴöǀ!ƒ)Ǖ

ǸùdžöƥǀƙǄƥƵĂ ýƵǴ5!ƒ ƧǒƤǳk Ǒ5 ǁ!Ǵdž ǇǈƒĭǷƧ! ǑƱĂöƪ!ƒ ĭƧ ŀǀ5ƒĂdž ǴǉǸ ƱơǕǉ [1]ǑƱĂöƪ!ƒ ýǴǀ5 ýƵǴ5!ƒ ƻƦơ Ǒ5 ǴǁžǇ .ǇöǒƧƮǈ!ƒ ƧĂǌdžƞ ƔǸƦdž ĂǸĂ ǕǸǁdžǴƵ ǑǁƵ ýƵǴ5 :ǑǸĂ ǀƧĂƮ ǄǌƜƶǈ ǑǉǺkƪƒĂ ǇöǒƧƮǈ!ƒ ƥǉƵ ǕƮ ýƵǴ5!ƒ ƻƦơǕ :ƒĂ!Ǵp ýƶ5 ǑǸĂ ăƧƤǷ ǀƧĂƮ ƘöǉǺkƪƒ ƥpĂ ƧƱǉ Ǹö5Ă ''ǇǈƩƧ''Ă ''Ǳöǀƪ'' Ăơǉ ǑǸĂ ƧƥƮdž!ƒ ƩöĂ ǸöǁƵ ŀ!ƒƥ ŀdžư ǏǀǈkĂ ƻƦơö Ǹö5 ƧǒdžƜ!ƒ ǇǕ5 ǇĂǉ!Ǵǈ ƥǂƋdž!ƒ ŀƵǴdžƞ!ƒ ýƵǴ5 ǄùƛƘù ǂǉ!ƒ ǸùǈǴkǂ Ǒ5 ƒƦǸ ƧǂƦĂ .''ƥöǂĂk!ƒ ǇĂǉ ǑǈǴǈ Ǒ5 ǸǉǴöǈ ǑkǳöƪǴdžǂ ǯƧkkƪdž ýùǈ ƻƦơö Ǖ ýƵǴ5!ƒ ǇƪƧĂƦT!ƒĂ ŀö5!Ǖƒ ýĂp '':[2]ýǴǀ5 ăƧƤǷ ǀƧĂƮ ǴǌjöǁǤ ƻǴưǷ :ƧĂƮ ǸǉdžǏǉǺkƪöĂ Ƨkkƪö

ﭼ ﭽ ﭾ ﭿ ﮀ ﮁ ﮂ ﮃ ﮄ:ĂǷ ǕǯƥöƨǴǈƧư ĂơǉƧƥƮdž!ƒ ýƵǴ5 :ƑǉƸƣƟǳ ƧƥƮdž!ƒ ǇǕ Ƨdžưdž Ǖ ƻĂƦơdž Ǹö5 ýƵǴ5!ƒ ǇǕ5 .(14،15 ŀöǕƒǕƥǁǈ!ƒ) ﭼ ﮅ ﮆ ﮇ ǑùǈǄǴTǸ ǇǈƒǀƧĂƮ!ƒ ǉƦǸ ǰǴǉǺkƪƒ ǏǁƵ ƒ ǉ ǇdždžĂ .ǉĂ!Ǵp ƒƦŀ ƧödžƜ!ƒ ýdžơkö Ǖ ƥùƪǳŀ ƫkTdžǈ ýǺĂ ƒƦǵ ƥdžǴƞ!ƒ ǇǕ ýdžơkö ǁ!Ʀ ýǺdž Ǒ5 ǸƥƤ ĭƥǉƵĂ .ƧƱǀ!ƒĂ ƴdžǴƞ!ƒ ƥǉƵ ƫkTdž!ƒ ýƮǷ ĂǸ ĭƦ!ƒ ƧƥƮdž!Ǵ5 ǕǷƥkǈdž!ƒ ƔǴǈ Ǒ5 Ƨdž ǴdžŀǸǁdžơkö ƳǴƞT ǏǉƶdžǈǕƔƧưǷ ǏǉƶdžǑ5 ƔƧư ǇǈǏǁƵ ǕǑ!ĂǷ ƔǴǈ ǇdžǇö5Ăŀ!ƒ ƥǉƵ ƫkTdžĂ ǇöǒƧƮǈ!ƒ .ýdžǳk5 ƫkTdžǈ ýöĂǳk ƒƦǸĂ ǄƶƱö ǇǈǏǉƶdž Ǒ5 ǄǴƶƱƒĂ

ýƈﭼ ﮉ ﭼ:Ăùơǉ ǇĂǉ!Ǵùǈ ǀƥùŀǳdž!ƒ ŀƵǴdžƞ!ƒ ŀǈƱǴƤdž!ƒ ŀǺǉǳdž!ƒ ýƶ5 ýƵǴ5 :ƑǸĭdžƑk ƻƦùơ ƴdžƞ!ƒĂ ǸǈƱǴƤdž!ƒ ƧödžƜ ǇǕ5 Ǖ(26ŀöǕƒ ǄöƧdž) ﭼ ﭘ ﭙ ﭼǕ(186ǕǇƒƧdžƵ ƥöŀĂk!ƒ ǇĂǉ ǄǴŀơǷ ǏǁƵĂ ǸǈƒƧƵǤ ǏǁƵ ǄǕŀ!ƒ ƥǉƵ ǸöǁƵ ƒĂƮǉ Ǵdžŀ ǇöǉŀǴƪ!ƒ ƇǴǀ!Ǖ .ǴǉǸ ǀƧĂƮ!ƒ ǉƦǸ ƇǴǉǺkƪƒ ƒĂǁ5ƩǷĂ

Ǉùǈƒ ƯƧùƶk ƥùpĂ .ǄĂùƱǉdž!ƒ ǁǈƪ Ǒ5 ǄƱǴǉ!ƒ ǴǸǴǉǺkƪƒ ǕǸǁƶ5 Ǹƶdž ǮƻƦơ :ƑǸkǁƑk .ǀƧĂƮ!ƒ ǉƦǌ! ƔƞǴơ!ƒ

[1] - ǕƫǈǴƪ!ƒ ýƞƧdž!ƒ ƒ 150.

[2] - Ǖ1ǁ ǕƘŀǉ!ƒ ƒ 342.

.ƧƱǀ!ƒĂ ƴďžǤɳ!ƒ Ŏ5 ĎžǤTNj LJhƒ ǤNjǤLjǠǩǮƒĂ Ɣɳƶǩ!ƒ Ŏ5 "Nǉ ýƶ5Ď" ýƵǤ5 :ƑNJƴǤɛƥ

.ƧƱǀ!ƒ Ŏ5 ĎžǤTNj LJhƒ ǉǤLjǠǩǮƒ ƥLjNj Ǖǫ ĎžǤp Ǥdž:Ăơǉ :ƑNJƨĎǮƑƇ

LJĂù‡ŏ ǤdžLjǫĂ ƥƥƶǩŏ Ǖ ýƵǤ5!ƒ ǓJǑ ǏǀƵ ƒĂƶdžɳĎ: NJǀŏǀƶǩ Ŏ5 ĎžǤTNj LJhƒ ýǤp :ƑNJƨơƑƨ

Ŏù5 Ǥùdžnj5 ǕùɳƧ ǕɳƧ ƩǤLj!ƒ Ǥnjƺǀǀǩ:ǤnjǀƮĎ "ýɳƧ ýɳƧ Ǥnjƺǀǀǩ5":NJ!Ăp ǤǒdžƋ5 ǭƥơƒĂ

ǕNJǀơdž ǤdžŏpǑĂ ýƵǤ5!ƒ ƻƦơ5 .ýĂǕǤ5 ýĂǕƒ ƒĂǀƤƥĎ:Ăơǉ ýǤơ!ƒ ǏǀƵ ƔĂƮLjdž ýƮǕƒ

ƴù5Ƨ NJLjǀ‡ Ǥdžnjƶ5Ƨ ƧǤƮĂ Ǥ5ƱǤƶǩŏ Ďǀǀ5ǕƥơƒĂ ƐT‡ ǖƶǶ ƥơƒĂ ƐT ýơdž ǤdžŏpǑ Ǥdžǀǀ5

ǕƯdžǤùơ Ăǀǀơ ƒƦNj :ǀƧŏƱLjĂ ǕLJŏǀƮƺdž ƩǤLj!ƒ ǁ!Ăp Ɨ!ƨLjdžǉ (ýɳƧ ýɳƧ)LJǕ .ƥơƒĂ

Ƨŏdžư!ƒ LJǤ‡Ă ƥơƒĂ ƴ5Ƨ‡ ǤdžnjƶƧ5 LJǤ‡Ă ǕǤdžnjƺƱƵ ƴǀǩdžƒ Ƨdž ǏLjƶdžǉ ǤLjǤ‡ Ǥdž! ǤdžnjƥǕ

.ýŏƮƺǩǀ! LJǕǤơ NJdžǤǀdž ĎžǤp ƒƦǫ ýǤơ!ƒ ƻƦơ ƨĂɳŏ ýǤǀŏ5 ƒƦNj ǏǀƵĂ .ǤdžnjLjdž

LJǤù‡ ƒƦǫ ýùƵǤ5!ƒ ƧǤǩǩƮǤǉ NJ!Ăp Ŏ5 ǁ!Ǥdž LJhǓ [1]ŎƱĂŏƮ!ƒ Ɨ5!ǤƤdž ƭhƮ Ǥdžŏ5 ƱơǕLj

.ýùƵǤ5!ƒ ƻƦơ NJŏ5 ƨĂɳŏ ƧĂƮ LJdž LJĂŏĂơLj!ƒ ǉǤLjǠǩǮƒ Ǥdžǉ NJ! NJưƒƧǩƵǫĂ ǕǭƧŏdžư

ýǤp":[2]ýǤǀ5 ĎžǤTNj LJhƒ ýĂǀǉ "Ănj5 ƧnjƱ LJǫ" ǁ!Ǥdž LJhƒ ýĂp ƯƧǩƵƒ ŎƱĂŏƮ!ƒ ǓJǑ Ǥdž‡

ǕǫĂ NJùŏǀƵ ýƥùŏĂ ƥùƮǤ5 ĂNjĂ .ýƵǤ5!ƒ Ănj5 ǕNJǀƵǤ5 ƧnjƱ LJƎ5 ǕLjƧNjǤƱ " ĎžǤTNj LJhƒ

ý‡ LJdž ǉƦǤƤǩƒ ƨĂɳŏ Ǖ ƧhƤ!Ǥ‡ Ǥƒƨɳ!ƒ Ƨŏdžư Ănj5 ƧnjƱŏ ǕǫĂ ǐĎ ǕƧǩǩƮƒ Ƨŏdžư5

LJù‡džŏĂ ýǤùp "ǐƧƶùT ǐƧƶT" ýĂĎ Ǥdž‡ ýĂĎ Ďnjdžǖ‡ Ŏ5 ǉƧŏƱLj ƥƧĂ LJǫĂ ǕNJɳĂ

."ƭơ NJǩǀp Ǥdž5 ǐĎ ĎǮƑǤp Ănj5 ǕĎǮƑǤp ǭƥŏƨ Ƙǀp LJĎ:Ăơǉ LJdž ǉĂƨǤɳĎ Ǥdž ǏǀƵ NJɳŏƧƤǩ

:[3] ǁ!Ǥdž LJhƒ ýǤp

ǗǨTƻǀ ƉžǤ ǖNjƴƻĎǀɛ Ǐǩ üTǓɛNj | ǗǨTǀ ƉžǤ ǖǨƑƻɛ Ǐǩ üTǓɛNj
ûøýƻɛ üǤƻ ǖNjƴƻøĎǀɛ ƎǀǀǀǤ ơƻNj | üTǓɛ ǩƹ ǗǓǀǤ ƀƑøǀǀ ǉƻNj

ƥøǨTƟǀǀ ƥǏƷ ǖǨƑƻɛ ƥǀǀƮǤ NjǤ | ǕƥƤƟ ǋƧ Ǥǁ ƉžǤ ǖNjƴƻǀɛ ƥǕǀNj
ƥNJǀư ǉǨTƻ ĎžǤ ƻǀǤƨǨ ǉƻNj ƥøǕǀǤ | ƥøƖTƟɛ ƑĎǀǀǤ NjǤ ǗǀǤ ƑĎǀNj

---

344 ƒ Ǖ1ǀǀ ǕƘ‡Lj!ƒ - [1]

.165 ƒ Ǖ ƔNjƦ!ƒ ƧĂƦT ƟƧT [2]

.73 ƒ Ǖ2ǀǀ ǕýŏǀƵ LJhƒ ƟƧT - [3]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

---

1 - [illegible] .345

2 - [illegible] .351

Ɨ ùŏơ ăƧǁƗ!ƒ ƗŏƼǴƗ!ƒ Ŏ5 ƴǉƮ ǴǆƗ ƴŏƧƽƙ!ƒ ƗƺŏƮǁ ǴnjǁǀƵ ǴNjƧƗƦŏ ǏǇǅ Ŏƺǁǉŏ LJǴƗ5 :ƘŏǁƑ ƔǀƵ ƴǴp

ƥƜƪǁƐ LJƥNjǆ DžƐƦ üƽNj ƑƪƷ………ƥDžƳ LjǴƥ ƸƑǤ NjƟǆ ƿƐƤǀ

NJǆűƸ ƔƧư ƨǴƞ ǁ!ƦǕ5 NJǆƶ5 ŎǕŏ ǏǇǅ ƴƮǕƒĂ ":ƴǴǀ5 ƔƞǴơ!ƒ LJǁƒ ǁ!ƦƗ ƴǉƮ ƥpĂ

."ǻƥŏƨ NJǆűƸ ƔƧư ƴǉƙǆƒĂ ƥŏƨ

ƧǆǕǴ5 ƳǴǆƪ!ƒ NJnjơ LJǆ (ƦT)Ü (ƳǴT) Ɣ ƥƒƧD ǇǅNJǀŏǁƶƙ Ŏ5 DžǴTNj LJǁƒ ƴǴp :ǏǆƑƙǁƐ

ƳǴùT Ű ƻŏƶưĂ ĭĂp NJŏ5 ƴǴǀŏ ƩǴŏǀ!Ǵ5 ÜƩǴŏǀ!ƒ ƗnjơLJǆ ƥƒƧD LJƍĂ ÜƩƗƶ!Ǵǁ NJŏ5

."ƦTĂ

ƟƧTĂ NJơƧTĂ [1]ƴŏnjƪƙ!ƒ Ŏ5 ÜƧƞT!ƒ ljƧĂlj LJƒƨ :Ăơlj ĬǀƵ ƩǴŏǀ!ƒ ƧǴƙƤƒ ƥp :ƘǁƑƙǁƐ

Ű LJŏŏĂùơlj!ƒ ƧùƛƗD ƠŏưĂƙ!ƒ Ŏ5 DžǴTNj LJǁƒ ƴǴpĂ Ŏưƨ!ƒ ǴưŏD ljƧǴƙƤƒĂ [2]ƗŏƼǴƗ!ƒ

ǁ ù!Ǵǆ LJùǁƒĂ ƴƒĂƱ!ƒĂ Ŏljƞ LJǁƒĂ ƫƽƤǕƒ ǴǆnjŏƼ ljƨǴƞƒĂ ƧƶT ŰĂ ƧƛljŎ5 ljƨŏƞŏ

. "ƱǀƼ ƧƶT!ƒ Ŏ5 ljƨƒĂƞ ƠŏơƮ!ƒĂ

:Ăùơlj NJƙƽùƮ ĂD ƴƵǴƽ!ƒ ƗǀƮǁ ƴĂƶƽǆ!ƒ Ƨŏǆư ƴƮƙƒ Ă! ǴǆŏƼ DžƗơ!ƒ ƒƦƗ :ƱøǴƐƥǁƐ

ƴùŏp Ăù!Ă ƴŏp ƒƦƗNj .ǴnjǁƧư ǕűƞƧ ǻƥljNj DžƧƗDĂ .ŃǆűƸ ƔƧư ĭƦ!ƒ ǻƥŏƨ ƔƧư

ƳĂùljǆǆ Ƨùŏƹ ŎǁljƞǕǴùǁ ƻĂƮĂǆ!ƒĂ NJƽƮ!ƒ LJŏǁ ƴƮƽ!ƒ LJǕ :NJŏljǴƛ!ƒ Ŏ5 ƨƒĂƞ!ƒ

"ƥƶǁŏ Dž! ƴĂƮĂǆ!ƒĂ ƗǀƮ!ƒ ƻűƤǁ

ƥĂƶŏ Ƨŏǆư Ĭ!ƍ ǴƼǴưǆ ƴƵǴƽ!ƒ LJǴƗ Ă! :[3]ƗŏƼǴƗ!ƒ ƟƧT Ŏ5 ǁ!Ǵǆ LJǁƒ ƴǴp : Ƨ DžƑǤǁƐ

Ă! NJƥǕ ÜƴƵǴƽ!ƒ DžŏƥǀƙƨƞŏDž! ÜǴnjǀƶǁ ƥljNj ƥǁƵ ƇǴƪ :Ăơlj ƴĂƶƽǆ!ƒ NJŏ!ƍ ƻŏưD Ǵǆ Ĭ!ƍ

NJùŏǀƵ ƥƑƶ!ƒ Ĭ!ƍ ƗƞǴơ!ƒ lƥTĂ NJǁ ƴƶƽ!ƒ ƪǀƶƙ ƴǆ NJǁƙƧĂ ǼǕƽ! ƧƤƌǆ ĬǀƵ ƥǴƶ! Džƥp

DžĂp ĭDƧ Ŏ5 ƨǴƞ NJƙǆƥpĂ "ǴnjǀƶǁƑ ƘǁƮljĂ "ƥljNj ƥǁƵ" ƘƶƼƧ ĭD ÜLJŏǀǆƶ!ƒ ƘƪƗƵ ĂǀƼ

ƻǴù ưǆ!ƒĂ ƴùƵǴƽ!ƒ NJŏ!ƍ ƻŏưD Ǵǆ Ĭ!ƍ Ƨŏǆư!ƒ ƥǴƵ Ǵǆ! :ƴǴp ƨǴƞD LJǆƼ DžĂp LJĂƥ

Ƨŏǆư DžŏƥǀƙĂ ƴƵǴƽ!ƒ Ĭ!ƍ Ƨŏǆư!ƒ ƥĂƵ Ɨ!ƨljǆǁ LJǴƗ ÜƥơƒĂ!ƒ ƐT!ǴƗ NJŏ!ƍ ƻǴưǆ!ƒĂ

ƥùơƒĂ ƐùTƗ ƴƵǴƽ!ƒĂ ĂNjǴǆ Ƨŏǆư DžŏƥǀƙĂ ÜLJƪơ!ƒ LJǆ ƗŏǴƸ Ŏ5 ƴƵǴƽ!ƒ Ĭ!ƍ ƥƑǴƵ

---

[1] - ƴŏnjƪƙ ÜƥƑ!Ăƽ!ƒ ƒ 78.

[2] - ƠưĂD ÜƻƜ Üǁ!Ǵƪǆ!ƒ ƒ 125.

[3] - ƟƧT ÜƗŏƼǴT!ƒ ƗŏƼǴƗ!ƒ ÜƻƜ ƒ 588.

Ƨőďžù ư!ƒ Ƨʅ5ďžĂ ƧîƤďk Ĭ!ģ ƧŨĿj ƨƞƅ Ďž! ǇďžĂ ÜǇʅơ!ƒ Ǉďž Ũơ ǋ! ǇĂǂő ĽǇő Ƨőƥƞ

.''ƴĴďž5 ǋħ ýƶ5!ƒ ƭĬƶk Ďžƥ Ƶ ƴďž ÜƵħkƧĂ ǾŨ5!

المبحث السادس:النائب عن الفاعل

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

:ƒĂ!Ălŏ ĽJŏ NJŏ5 LJŏŏĂơĿj!ƒ lƧǴhƵ ǴdžĿjǫĂ ǁ!Ǵdž LJhƒ Ƨŏʒ! ǴNjƧD Dž! ýƵǴ5!ƒ LJƵ "ƔFǴĿj!ƒ"Ɣ

."ΘǖƱƮǓƒ Ŏ5 ƗơǴTdž ǓĂ NJƵǴ5 Džʅŏ Dž! ĭƦ!ƒ ýĂƶ5dž!ƒ ƔǴh

lƧǴùhƵ Ĭ ùǁƵ ýùƵǴ5!ƒ ƔFǴĿj lƧǴhƵ NJǁŏ ư5k Ŏ5 ǴơưƒĂ ŎƱĂŏʅ!ƒ ăDƧ ǴĿjNj ƧnjƲŏ

LJùhƒ ƽù5ƒĂ ƥp LJĂǂŏ ƒƦnjhĂ ǗǴNjƧǂƦ Ŏk!ƒ ƘǖŏǁƶK!ƒ ǁǁk! "NJǁƵǴ5 Džʅŏ Dž! Ǵdž ýĂƶ5dž"

.NJkŏdžʅk Ŏ5 ǁ!Ǵdž

LJǴǂ ƒƦǧ":[1] ĭƧhǂƶ!ƒ ýǴl5 ǗĿjƧŏƹĂ ýĂƶ5dž LJdž ýƵǴ5!ƒ LJƵ ƔĂĿjŏ Ǵdž Ŏ5 lǴơĿj!ƒ ƻǁkƤƒ

Ƨη!ƒ ƻĂƧơĂ ƻĂƧƲ!ƒ LJĂƥ ýƵǴ5!ƒ DžǴldž DžFǴl!ƒ ýƶη ƠŏơƮ NJh ýĂƶ5dž Džǖǂ!ƒ Ŏ5

:NJηĂD ƗƶhƧǕ

.ƻƧƲ!ƒ ƻǖƤh ýƵǴ5!ƒ Ĭ!ǫ ýƮŏ Ǵdžǂ NJʅ5Ŀjh Ǵdžnjŏ!ǫ ýƮŏ ýƶ5!ƒ LJD :ƑljǫΘƈ

.NJh ýĂƶ5dž!ƒĂ ýƶ5!ƒ ƥηĂŏ ýƵǴ5!ƒ LJǕǗýƵǴ5!ƒ ǁŏƧT NJh ýĂƶ5dž!ƒ LJD :ĬdžFkǁƐ

ƘùƶǁƱĂ ƥŏƨ ƘǴdž ǁ!Ălǂ Ʋ5ǁ!ƒ Ŏ5 ǖƵǴ5 ýƶη ƥp ĬĿjƶdž!ƒ Ŏ5 ýĂƶ5dž LJD :ƘǁFkǁƐ

.ƻƧƲ!ƒ ƻǖƤh Ǵdžnjh ýĂƶ5dž ĬĿjƶdž!ƒ Ŏ5 ǴdžNjĂ ǗΣdžT!ƒ

ƥĿjùʅŏ Dž!Ă NJhǴh ĂD ǗǁkηǴơh Ƙŏljƶ :Ăơlj ýǴơh NJǁƵǴ5 Džʅŏ Dž! Ǵdž ýǴƶ5Ǖƒ LJdž :ƲǴƐƥǁƐ

.ýƵǴ5!ƒ NJhTD NJĿjD ĬǁƵ ýƥ5 ǗƠŏơƮ NJh ýĂƶ5dž Ĭ!ǫ Ǘǫ

ƴùdžkηƒ ƒƦǧ ýƵǴ5!ƒ LJdž ƗdžǴpǗǴh Ŏ!ĂD ΘƧʅdž!ƒ NJh ýĂƶ5dž!ƒ LJD":[2]ƧĂ5ƮƵ LJhƒ ƧǂƦĂ

NJùh ýĂƶ5dž!ƒ ǗýƵǴ5!ƒ DžǴldž ƗkdžǴpǫ Ŏ5 ƽ5kdž!ƒ ǴǴŏTǕƒ LJdž [3]LJǴŏơ ĂhD ýǴpĂ .ĿjƧŏƹ ƴdž

."ƥŏƨ ƔƤǁư :Ăơlj

LJùƵ Ŏlŏlơ!ƒ ýĂƶ5dž!ƒ Ƨŏƹ ƗhǴŏĿj LJĂƨŏηŏ LJŏŏ5Ăǂ!ƒ LJD:[4] ĭƥŏhƨ!ƒ ƻŏƱǁ!ƒ ƥhƵ ƧǂƦĂ

LJǕ ǁù!Ʀ LJĂƨùŏηŏ Ǔ LJŏŏƧƮh!ƒ LJDĂ ǗǴlǁƱdž Ŏlŏlơ!ƒ ýĂƶ5dž!ƒ ƥĂηĂ ƴdž ýƵǴ5!ƒ

.lƥĂηĂ ƴdž ƠŏƧƮ!ƒ NJh ýĂƶ5dž!ƒ Ƨŏƹ ƗdžǴpǫ ƨĂηŏ Ǔ DžNjƥĿjƵ

---

1 - ƔǴhǁ!ƒ Ŏ5 ýǁƵ ǴĿjh!ƒ ƑĂƵƧ!ƔǗ ǗlǁǗ ƒ 159.

2 - ƔƧldž!ƒ ýǴdž NJƶdžĂ ƔƧldž!ƒ Ǘ ƒ 119.

3 - ƻǴTkƧƒ ƔƧư!ƒ LJdž LJǴʅ! ƔƧƶ!ƒ Ǘ2ǁǁ ƒ 184.

4 - ƻǖkƒ lƧƮĿj!ƒ Ŏ5 ƻǖkơƒ lǴơĿj ƗĂ5ǂ!ƒĂ ƗƱǗ lƧƮh!ƒĂ ǗlƱ ƒ 77Ǘ ƽŏlơk ƽƧǴƱ.ƥ ƗĿjǖη!ƒ ŎĿjǗǗdžǂkhƗ ƗǁĿjnjư!ƒ

.(Dž1987-ـﻫ1407)ǗƘĂƧŏh Ɨŏhƨ!ƒ

ǼùƕĂɳĂ ǉƧŏƸ ǏǇƵ ǇǊƕĜŏǉ!ƒ Ŏ5 ǄƥǀǆǇ ǇǇǀǀơǇ!ƒ ƥǉƵ ǇƕǇ ýĂƶ5ǆ!ƒĂ ":[1] ǄĜȚǇǉ ǇǇƕƒ ýĜƿĂ ýƶ5!ƒ ǇǕ̄ ÜƗƧǆƵ ƥŏƨ ƔƧĜưĂ ÜǼǆǉǇƧƥ ƗƥŏƨƘŏƱƵƊ ": ǁ!Ăǀǂ ǕƵĜ5 ǇĂǂŏ ƥƿ ǇǇǕ̄ ."ýƶ5!ƒ ƥĜɳŏƍ Ŏ5 Ĝǂ ƧƙȚƍ ƥǀ5 ÜƧǆƵĂ ƥŏƨ ǇǆƔƧĜư

:[2] ǁ!Ĝǆ ǇǇƕƒ ýĜƿ

ǕǝǇƵ ƥǏǇ ǕǏǆǇ Ǉǉǀ ƑǇǏǉ ....ǕǇƑǉ ǇǆǇ ǇǉĜ ǕǇǉǇǇǇǆ ǂƒ Ǉǉǀ

ƴůu5Ƨ ǇǆǇ ǇǇ! Ĝǆ Ŏ5 ǕƵĜ5 ǇǇƵ ƗƥĂɳĂǆ ǇǇĜǂ ǇǇǀ ǇƕǇ ýĂƶ5ǆ ƔĂǉŏ ":[3] ŎƱĂŏƪ!ƒ ýĜƿ ǇĂƧùưǆ ƥùŏƨĂ ÜýƑĜǉ ƧŏƤ ýŏǉǂ Üǁ!Ʀ ƧŏƸĂ ýƶ5!ƒ ǇǇƵ ǇǆŏƥǀƘ ƳĜǉƘǆƍĂ ǂŏƥǆƵĂ ."ǇǆĜǂơƊ ƴŏǆɳ Ŏ5 ýƵĜ5!ƒ ǇǇƵ ƔĂǉŏ ǇƕǇ ýĂƶ5ǆ!ƒ ǏƊ ÜǇǇǆǕƸ

ǉĂƧùǂƦ Ĝǆŏ5 ǀĜơǉ!ƒ ƧĂǌǆɳ ƻ!ĜƤŏ Ǆ! Ĝǆǂ ǉƧǂƦ Ĝǆŏ5 ǁ!Ĝǆ ǇǇƕƒ ŎƱĂŏƪ!ƒ ƻ!ĜƤŏ Ǆ! ŎùƕƊ ýĂùǀƕ ƫƕĜƪ!ƒ ǁ!Ĝǆ ǇǇƕƒ ýĂƿ ƯƧƙƵƒ ǇǇǂ! .ýƵĜ5!ƒ ǇǇƵ ǇƕǇ ýĂƶ5ǆ!ƒ ǂƕĜŏǉ ǇǆǇ ýĜƿ Ü"ơǀ!Ɗ.......ýƵĜ5 ǇǇƵ ǇƕǇ ýĂƶ5ǆ ƔĂǉŏ :(ǂŏ5!Ǖ̄ƒ ýĂƿ):ýĜǀ5 ýŏǌƪƙ!ƒ Ŏ5 ǇĜŏơ ǇùƵ ǉƧƤǆùƙ ƔĂùɳĂĂ Üƴ5Ƨ!ƒ Ŏ5 ǇǇǉƵ ƔĂǉŏ Ĝǆǉƍ": ýŏǌƪƙ!ƒ ƟƧȚ Ŏ5 ǇĜŏơ ĂƕƊ ǇǕ̆ ýùǆĜƶ!ƒ Ŏ5 ǉƒƧɳǆ ǏƧɳŏ ŬĂ ÜƻƦơ!ƒ ƳĜǉƘǆƍĂ Ĉƨɳ!ƒ ǂ!ƨǉǆ ýƨǉƙ!ƒĂ Üƴ5ƒƧ!ƒ ÜƫƙȚǆ!ƒ ăƧɳǆ ǏƧĜɳ!ƒĂ ƥǆĜɳ!ƒĂ ÜƧĂƧɳǆ!ƒĂ ƻƧƱ!ĜƕĂ ýƶ5!ƒ ǄƪĜƕ ƴ5ƙƧŏ ýƵĜ5!ƒ ǇƵĜ5ƙƧƍ Ŏ5Ă .ýĂƶ5ǆ!ƒ ǄƪƒĂ Üýƶ5!ĜƕǕ̆ƍ ǇǇƵĜ5 ǄƪŏǄ! ǏƦ!ƒ ýĂƶ5ǆ!ƒ Ǆƪƒ ƴ5ƙƧŏ ŬĂ ."ǇǇ! ĂǉǆĜǆ ýǂ Ŏ5 ǉƒƧɳǆ Ƨɳŏ Ǆ! ǇƦǆ5 ƻǕƤ ýơǉǆ!ƒ ƧƥȚǆ!Ĝƕ

ŎùƙƒƘǕ̆Ăƶ5ǆ!ƒ ĜǆƊĂ":[4]ƧĂ5ȚƵ ǇǇƕƒ ýĜƿ ƧĂƧɳǆ!ƒĂ ƧƥȚǆ!ƒĂ ƻƧƱ!ƒ ǂƕĜŏǉ Ŏ5Ă ÜǼ5ƧùȚƙǆĂ ƗƧŏƥùǀƙ ĂƊ ǼùƱ5! ĜȚƙƤǆ ǇĂǂŏ ǇǇǀ ƱƧȚƕ ƧƥȚǆ!Ĝ5 ýƵĜ5!ƒ ǄĜǀǆ ǄĜǀƙ ƟƧùƪǆ!ƒ ǇùƕýĂùƶ5ǆ!ƒĂ ÜǇǇŏ5ƧȚƙǆ ĜǉĂǂŏ ǇǇǀ ƱƧȚƕ ŎǉĜǂǆ!ƒĂ ŎǉĜǆƨ!ƒ ƻƧƱ!ƒĂ ."ƧĂƧɳǆ!ƒ ǇƕǇ ŎǉƵƊĂ ƥŏǀǆ!ƒĂ

- [1] ƒ 154. Ü ƔǉƦ!ƒ ƧĂƦȚ ƟƧȚ.
- [2] ƟƧȚ ǇǇƕƒ ÜýŏǀƵ 86ǁ‹2.
- [3] ǉɳǌƕ!ƒ ǆƧưŏǂ ǂŏ5!Ǖ̆ƒ ƟƧȚ Ŏ5 ǁ1Ü ƒ .162
- 5- ǂǉ!ƒ Ü ǁ 1 Ü ƒ 355
- [4] ƔƧǀǆ!ƒ ĂǆƶǉǇ ýǇǆ ƔƧǀǆ!ƒ Ü119.

ǈǮ Ǐ!ǫ ƧǴƬǇǍ ýƵǴ5!ƒ ǇǴǀǆǎ Ƨƞ!ƒ ƻƧơǊ ƧǍƧƞǆǎ!ƒ ƗǆǎǴǷǫ ƨƒǍƞ :[1]ƔƞǴơ!ƒ ǇǊƒ ƧƗƦǍ ƗǊǴǒǉ ƨǴƞǇ ƫ5ƤǕƒ ǈǮ ƧƗƦ ǴǆǎƗ ǕƖǴơǉ!ƒ ǇǆǎǎǇǒƧƤǴǨǆǎ!ƒ ƯƶǊǍ ǇǒǒǒǍƗ!ƒ ƔǋƦǆǎ ƒƦǋ ."ǋǒǇƵ ǴǌǆǎƥǀǨ ƱƧƬǊ ǋǊ ýǍƶ5ǆǎ!ƒ ƥǍƞǍ ƴǆǎ ƧƥƮǆǎ!ƒǍ ƻƧƱ!ƒ

ǋƶǆǎ ǇǴƗ ǈǇǍ ýƵǴ5!ƒ ǇǴǀǆǎ ƻƧƱ!ƒ ǋǆǎǴǷǫ ƨǍƞǒ ǋǈƒ ǇǍǒ5ǍƗ!ƒ ƧƗƦ ":[2] ǐƧǊƗƶ!ƒ ýǴƿǍ ýǍùƶ5ǆǎ!ƒ ƴǆǎ ƧƥƮǆǎ!ƒ ƗǆǎǴǷǫ ǴǆǎǇ .Ɨƶƪ!ƒ ǏǇƵ ǋǊ ǕǍƶ5ǆǎ ƧǒƮǒ ǋǋǕ ǕƠǒơƮ ýǍƶ5ǆǎ :ǇǴǊǋƦǆǎ ǋǒ5 ǇǒǒƧƮǊǇǇ5 ǋǊ

ƻǖùƤǊ ǇƨǗ Ƨùǒƺ Ǎùǌ5 ǏǉƶǆǎǍ!ƒ Ǒ5 ǋǒ!ǫ ýƮǒ ƧƥƮǆǎ!ƒ ǇǕ ƨǍƞǒ Ǘ :ƒǇǍǉǫƟǨ .ǋǊ ýǍƶ5ǆǎ!ƒ

Ƨù5ƶƞ Ǒùǋǀ ǀǨƒƧǀǋ Ǉ!Ʀ ǏǇƵ ƒǍƞǨơƒǍ ǋƪ5ǈǊ ǋǒ!ǫ ýƮǒ ýƶ5!ƒ ǇǕ ƨǍƞǒ :ƒǇǍǋǏǆǎƑǨ ǀǨƒƧƿǍǕǨǆǎǍƿ Ǩƒƨƞ!ƒ ǐƨƞǒ! ǐǇ Ǖ(14ƗǒǕƒǕƗǒǁǴƞ!ƒ) ڃ ث ڀ ڀ پ ٹ ڃ پ
.(88ǕǨǴǒǊǉǕƒ) ڃ ے ھ ڇ ڃ : ǇƮǴƵ

ýǍùƶ5ǆǎ!ƒ ƥùƞǍǒ ǇùǍ! ƒƦǴ ýùƵǴ5!ƒ ǇǴùǀǆǎ ǇǴùǀǨ ǑǨ!ƒ ǨǴǒƬǕƒ ǇǍ":[3]ǇǴǒơ ǍǊǍ ƧƗƦǍ ǇǴùƗ ƒƦǴ ƻƧƱ!ƒǍ.ƥǒƗǍǨǇ! ǇǍƗǒ Ǘ ǇǍǍ ǕǨ5ƧƮǨǆǎ ǇǍƗǒ ǈǮ ǋƱƧƬǍ ƧƥƮǆǎ!ƒ:Ǒǋ
Ǵǆǎ :ýǍǀǨ5 ǕƥơǇ ǇǆǎǍ ƥǒƨ ƔƧư ǴǆǎǍ:ǍơǉǀƥƑƒƨ ƻƧơǊ ƧǍƧƞǆǎ!ƒǍ .ǨƮǨƤǆǎ ǴƧƮǨǆǎ
ǍǋǆǎǴǀǆǎ!ƒ ǇƵ ǇǍǒƧƮǊ!ƒǍ ǇǍǒ5ǍƗ!ƒ ƭ5ǨƒǍ:ɏ5Ƨ ɏưǍǆǎ Ǒ5 ƥơǇ5 ǕƥơǇ ǇǆǎǍ ƔƧư
."ƧǍƧƞǆǎ!ƒ

ƧǴùƞ!ƒ ǍǇ ƻƧùƱ!ƒ ƔǴùǉ ǋǊù ǕǍùƶ5ǆǎ ǇǖƗ!ƒ Ǒ5 ǇƗǒ ǇǍ! ǇǈƎ5 ":[4]ǇǴƬǋǆ ǇǊƒ ýǴƿǍ ƩùǈƞǍ ǕƥùǒƨǊ ǴǉǴǍ ǕǇǴƯǆǎƧ ǇǒƮ ǕǫƪƧ5 Ƨǒƪ :ýǍǀǨ ǕƧƥƮǆǎ!ƒ ǍǇ ƧǍƧƞǆǎ!ƒǍ Ƨùǒƺ Ǐù!ǫ ýǍƶǆǎǆǎ!ƒ ýƶ5 ƥǴǉƪǫ ƫ5ƤǕƒǍ ǇǍǒ5ǍƗ!ƒ ƨǴƞǇ ":[5] ýǴƿǍ.ǇǴǆǎǕƒ ƩǍǈƞ

ﭗ ﭗ ﭗ ﭗ ﭗ ﭗ ﭗ ﭽ :ƨùꞅƶŋ Ǒùǁ ǐĈƒƧǀǁ ǇǑŋƙơǆ ǉþĂŋĂ ýǆ ǊǁýĂƶƽǆ!ƒ
:[1]ƨŋƧ!ƒ ýĂpĂ Ü(14ŁǒǕƒÜŁǒǕŋ!ƒ) ﭽ ﭗ ﭗ

njǂŀǰ ǋǷ Ǘǝ ǍƸǁǁ ƐǷ Ǐ ǂǂ ǗǊ.....ǥǭǐƨ Ǘǝ ƅƑǐǂƴǁƑ ǄǄǅǹ

:[2] ǁ !ǅǆ ǇǁƒýǅǷ

njþǾ ǁǅƑǅǅ þǁ ǅƩþǾ Ǌǆ.......þǂǅǾǅǄǅ Ǌǆ ǅƩþǁ ǅǅǅ ǁǅƑǅǊ

ƒ ƙùƤǆ ƧǒƩĂ ǅƬƙƤǆ ǅƽƧƬƙǆ ǇǅǂǇǁ ƻƧƱ ǇǆŁǁǅǒǇǁ! ýǁǅpĂ":[3]ǑƱĂǒƪ!ƒ ýǅp ĂǇÜþùǒǂĂƙ!ƒ Ƨùǒʒ! ǅƽƧƬƙǆ ǇǅǂǇǁ ƧþƬǆ ǇǆĂǇÜƧƤǇýĂǆƶǆǁýƶƽ!ƒ þǒþǇǂ!Ă ÜăƧùŋ ýƶƽ!ƒ ǇǆŁǁǅǒǇǁ ŁǁƵ ǓĂ ƻĂƦơǆǁǅǁǁƶƙǆǇǂǒǇǁǉƧĂƧŋǆýǆƧŋ ƻƧơ ƱǀƪǅǆǅĂþǒþƬƔƧư ƔƧưĂÜǄĂǒþǒƨǒƧǒƪĂÜƘǁƪ!ƒǄĂǒƧǒƪ :ĂơǉƧǒþŋ ǐǇ ǇǇ ǏùǁƵǇǒǒƧùƬǁ!ƒĂǇǒǒƽĂǂ!ƒ ƫǅƽƙƒ [4]ƻǅƬƙƧǕƒ Ǒƽ ǇǅǒơĂǁǇýǀǉĂ .ǄnjǒþǒǇ Ǒƽ ÜþùơǇǊùǁǀǒǄ! ƔƑǅǉ!ƒǅƶǆǅǆnjǉǇ ǇǆƻǉƬǆ!ƒǊ!ǅp ǐƦ!ƒǇǇĂƧĂƧŋǆ!ƒĂǊƔƑǅǉ!ƒ Ǉùǆ "ƘǁƧùư"Ă "ŶƐƤǅýǄ"Ă "ŶƐǄƑƟǅƨ"Ă "þǉƵ"Ă "ƦǅĂơǉƔĂǉǒǓ ýǁǅǀ!ƒ ƧǒƩĂ ǓĂ Üƨǒǒǆƙ!ƒ ŁǁǅǒǇ ƨĂŋǒǓ ǊǉǇ ƧǂƦ ǅǆǁ ŁǁǅǒǇ!ƒ ǊƬǒƬƤƙ ǇǆǄnjƽĂ ÜǅǁƧư ƘǁƧư ƻǅƬƙƧǕƒ Ǒƽ ǑǉǅǄ!ǅǁĂ [5]ýǒnjƪƙ!ƒ Ǒƽ ýĂǕǅǁ ƟƧƬĂ ÜǊƶǆ ýĂƶƽǆ!ƒ ǓĂ ÜǊ! ýĂƶƽǆ!ƒ ."[7]Ɣǅǁ!ƒ Ǒƽ Ł!ǅǄ!ǅǁĂ[6]

ƨƒĂŋ ǇǆǊǒ!ƍ ƒĂǁǊƦ ǅǆǒƽ ÜǐǅơǇ!ƒ ƧĂnjǆŋ ƫǁƪ ǅǆǒƽ ǑƱĂǒƪ!ƒĂ ǁ !ǅǆ Ǉǁƒ ƻ!ǅƤǒǄ! ƫǁǅùƪ!ƒ Łùǒƽ!Ǖƒ ýĂùp ǑƱĂǒƪ!ƒ ƯƧƙƵƒ þpĂ .ýƵǅƽ!ƒ ǇƵǊǁýĂƶƽǆ!ƒ ƧǒƩ Łǁǅǒǉ

.(ǅ1980)ÜƘĂƧǒǁÜǐþǒþŋ!ƒ ƫǅƽǕƒ Ƨþ ÜþƧĂ!ƒ Ǉǁ ǅǒ!Ă ƫǒǀơƙ Ü173 ƒ Ü2Ʊ Üǁǅŋƶ!ƒ Ǉǁ ŁǁƋƧ ǇƒĂǒþ - [1]

.92 ƒ Ü2ǁ ÜýǒǀƵ Ǉǁƒ ƟƧƬ - [2]

.166 ƒ Ü1ǁ ÜŁǒƽ!Ǖƒ ƟƧƬ Ǒƽ ŁǒưƧǆ!ƒ Ǌŋnjǁ!ƒ - [3]

.193 ƒ Ü2ǁ ÜƔƧƶ!ƒ Ǉǅƪ! Ǉǆ ƔƧư!ƒ ƻǅƬƙƧƒ - [4]

.76 ƒ Ü1ǁ ÜþƬǅǀǆ!ƒ ŁǁǆǂƙĂ þƑƒĂƽ!ƒ ýǒnjƪƙ - [5]

.193 ƒ Ü2ǁ ÜƔƧƶ!ƒ Ǉǅƪ! Ǉǆ ƔƧư!ƒ ƻǅƬƙƧƒ - [6]

.159 ƒ ÜƔƒƧƵǕƒĂ Ǉǅǉǁ!ƒ ýǁƵ Ǒƽ Ɣǅǁ!ƒ - [7]

NJLjdž ƠưĂŊ ƧƥƬdž LJdž ĂŊ ƸƧƱ LJdž ýǶƓpĂ" :NJ!Ăp":[1]ýƓl5 ǂŏ5Ɠǂ!ƒ ýĂp NJŏǁƵ ýư5Ă
:[2]ăƧǶǂ!ƒ ǂŏ5Ɠǂ!ƒ ýĂp

ƑʒƤƟ ơʒ ǖƳƑʒ DžƳ ƑƬƬƠǈNj …….ƑʒƥƗƬ ƹ ƥưNj ƥơƬDž ƒƑǆNj

ǂùŏ5Ɠǂ!ƒĂ ýŏnjùƪƙ!ƒ lƧƓǶƵĂ "Ƨɳ ƸƧơ ĂŊ" :ǂŏ5!Ǖƒ lƧƓǶƵ LJŏǶ ŎƱĂŏƪ!ƒ LJƨƒĂ Džƛ
lƧƓùǶƵ Ü"Ƨùɳ ƸƧùơĂŊ NJ!Ăp":[3]ýƓl5 ƓdžnjŏƼ lƓơLj!ƒ ƇƒƧƈ ƓơưĂdž Ü"ƧĂƧɳdžĂ ƧƓɳ"
ƓùdžnjŏƼǫ ƔNjƦ ƓdžĂ:LJƓŏơ ĂǶŊ ýƓp ÜăƧǶǂ!ƒ ǂŏ5Ɠǂ!ƒ ƒƦǂĂ"ƧĂƧɳdžĂ ƧƓɳ ĂŊ":[4]ýŏnjƪƙ!ƒ
ĂùNj ljƥùơĂ ƧĂƧùɳdž!ƒ ǇǰLJŏŏƧƬǶ!ƒ ƧĂnjdžɳ ƔNjƦdž ýǶ ÜƥơŊ NJǁlŏ Dž! ƔƑƓLj!ƒ Ɠƶdž
:ýƓl5 ƧĂƦƬ!ƒ Ŏ5 NJŏǁƵ ǏƬdž ƥpĂ ỵ5Ƨ ỵưĂdž Ŏ5 ĂNjĂ ÜƔƑƓLj!ƒ

ỵùưĂdž Ŏù5 Ănj5 ljƥơĂ Ƨɳ!ƒ ƸƧơ ĂNj ƔƑƓLj!ƒ ǇǰƇƒƧƼ!ƒ ƔNjƦdžĂ ."ƧĂƧɳdž!ƒ ĂŊ"
.NJl5ƒĂƙ ǂŏ5!Ǖƒ lƧƓǶƵĂ ÜỵƼƧ

LJŊ":[5]ƧĂƼùƬƵ LJǶƒ ýƓl5 .njƥƈNj ǇJƱ ƔƓǶ Ŏ5 ýĂƶƼdž!ƒ NJǶƓŏLj Ŏ5 lƓơLj!ƒ ƇƒƧƈ Ʀƥƥƶƙ
ƧƓùǶƙƤǙƒ ǇǰǙǫ ÜƘƑƬ ƓdžnjŏŊ ƘdžpŊ ƘLjLjƱ ƔƓǶ LJdž ĂŊ ƘŏƱƵŊ ƔƓǶ LJdž ýƶ5!ƒ LJƓǂ
ƔƓǶ LJdž ǏLjƶdž!ƒ Ŏ5 ýƵƓ5!ƒĂ Ü"ƘLjLjƱ" ƔƓǶ LJdž ýƬǕƒ Ŏ5 DƥƙǶdž!ƒ ĂNjĂ ýĂǕƒ ǂdžƓpƒ
ĂùNjĂ ÜǂƬƓƤ ýĂǕƒ ǂdžƓpǫ Ǚǫ ǐƥLjƵ ƨɳŏ Dž! ƘdžǁƵŊ ƔƓǶ LJdž LJƓǂ LJǫĂ Ü"ƘŏƱƵƒ"
Ɠdž Ǐ!ǫ ƧƱLj!ƓǶ NJdžǂơ ljƓLjƶdžǶ ƘƓ5Ƭ!ƒ LJdž LJƓǂƓdžĂ ýĂƶ5dž!ƒ DžƪƒĂ ÜǏLjƶdž!ƒ Ŏ5 ýƵƓ5!ƒ
."ýĂƶ5dž! ŎLjǶdž!ƒ ýƶ5!ƒ Džǂơ ƘǛĂdžƶdž!ƒ LJdž NJǶǁƱŏ

ŎLjƓƛ!ƒ ýĂƶ5dž!ƒ ỵlŏ ǕĂ ÜŎLjƓƛ!ƒ LJdž Ǐ!ĂŊ ƘŏƱƵŊ ƔƓǶ LJdž ýĂǕƒ":[6]ƔɳƓơ!ƒ LJǶƒ ýƓp
Ƨƛǂǖ ăƥƶƙŏ LJƓǂ LJƒĂ":[7]LJƓŏơ ĂǶŊ ýƓpĂ .ƘdžǁƵŊ ƔƓǶ LJdž ǂ!ƓƛǃƒǕĂ ƘdžǁƵ ƔƓǶ LJdž
ǕĂùp ýĂǕƒ DžƓùlŏ ǇǰƨƓùɳ ǏLjƶdž!ƒ Ŏ5 ýƵƓ5 ýĂǕƒ ƓdždžǏƱƵŊ ƔƓǶ LJdž ƥơƒĂ LJdž
Džù! ƒƦǧ ƧĂnjdžɳ!ƒ ƔNjƦdž ǏǁƵ NJƙdžƓpǫ ƨĂɳŏ5 ŎLjƓƛ!ƒ ƓdžŊ ÜǂǶɳ ƥŏƨ Ǐƪǂ :ĂơLj ǏƥơƒĂ

.358 ƒ Ü1Ɯ ÜƘǂLj!ƒ - [1]
.607 ƒ Ü2Ɯ ÜǂŏƼƓƬ!ƒ ǂŏ5Ɠǂ!ƒ ƟƧƬ - [2]
.92 ƒ Ü2Ɯ ÜýŏlƵ LJǶƒ ƟƧƬ - [3]
.77 ƒ ÜƥƬƓldž!ƒ ǂǁdžǂƙĂ ƥƑƒĂ5!ƒ ýŏnjƪƙ - [4]
.121 ƒ ÜƔƧldž!ƒ ýƛdž NJƶdžĂ ƔƧldž!ƒ - [5]
.83 ƒ Ü1Ɯ ÜŎưƧǁ! ǂŏ5Ɠǂ!ƒ ƟƧƬ - [6]
.188/186 ƒ Ü2Ɯ ÜƔƧƶ!ƒ LJƓƪ! LJdž ƔƧư!ƒ ƸƓƬƙƧƒ - [7]

الفصـل الثالـث

المنصــوبات

المبحث الأول: المفعـول المطـلـق

المبحث الثاني: المفعول فيه

المبحث الثالث: المفعول معه

المبحث الرابع: الإســتثناء

المبحث الخامس: الحــــال

المبحث الأول: المفعول المطلق

[illegible][1]
[illegible]

[illegible][2]
[illegible]

[illegible][3]
[illegible]

[illegible][4]
[illegible]

[illegible][5]

- 1 [illegible] .62
- 2 [illegible] .167
- 3 [illegible] .202
- 4 [illegible] .210
- 5 [illegible] .113

:[1] ǁ !Ǵdž Ǉǁǀƒ üƑƼ

DžǊǁǴ ǋDžǊǁǊ DžǊǁǋǁ üƴƧǁƐ Ĭ ǁNjǁơDž........DžǊǁǊ DžƑDžƦǁƐ ăNj ƨ ƑDž ! ƨƐ ƥơƬDžǁƐ

Ǉöùǁǀdž ĂD Nǁùǁƶƽ! ƥù ǂƋdž Ǵdžƒ ĂNjĂ Ü ł ƥơ Ĭ ǁƵ ýƥö Džǃƒ ǁ !Ǵdž Ǉǁǀƒ ƥǇƵ Ƨƥ Ƭdž!ƒ ĭ D

."[2]NǁKöƼǴǂ ŎƼ ǴưöƒǇƧǂƦ Ǵdž ƒƦNjĂ ÜǇƥƥƵĂ NǁƵĂǇ!

Ǉöùǁǀdž!ƒ ĂD Nǁùǁdž Ǵƶ! ǴƥùǂƋdž Ƚǁ ư Ƽ!ƒ Ƨƥ Ƭdž!ƒ ĂNj ƽǁƱdž!ƒ ýĂƶƼdž!ƒ ":[3]ŎƱĂöǃ!ƒ ýǴƥ

ƻ Ƨùơǀ ƥööǀƙ Ƨöƹ Ǉdž ýĂƶƼdž!ƒ Džǃƒ Nǁöǁ Ƶ ƴǀö NǁǅǛ Ǵǀǁ Ʊdž Ĭ dž ǃĂ ÜǇƥƥƵ ĂD ÜNǁƵĂǇ!

."ƔƞǴơ!ƒ ǇǀƒĂ ĭ ƧƬƤdžƨ!ƒ Nǀ ýĂƶƼdž!ƒ Ĭ ǁƵ NǁdžƥƤ Ƚǁƶ!ƒ ǇƦnj!Ă ÜƧƞ

ƥǇƵĂ Ü Ĭ Ǉƶdž Džnj Ƽdž!ƒ ł ƥơ!ƒ Ĭ ǁƵ ýƒƥ!ƒ Ƨƥ Ƭdž!ƒ ĂNj ǁ !Ǵdž Ǉǀƒ ƥǇƵ ƽǁƱdž!ƒ ýĂƶƼdž!ǴƼ

.ǇƥƥƵĂ NǁƵĂǇ Ǉöǀdž Ă Nǁƶ Ƽ! ƥǂƋdž ƔƬƙǇdž Ƚǁ ư Ƽ Ƨƥ Ƭdž ĂNj ŎƱĂöǃ!ƒ

Ǉùdž ăƥdž ƴǃĂDĂ ŰĂdžƬ Ƨƛǂ D ŎƱĂöǃ!ƒ ƥǇƵ Ƨƥ Ƭdž!ƒ ýĂ!ƥdž ǇǁǇ Ĭ ư dž Ǵdžö Ƽ ă ƧǇ

ŰĂdžùƬ ƻ ùöƧƶƙ!ƒ ĬƱƵD Nǁǁ ư Ƽ Ƚdžǁǂ! ŎƱĂöǃ!ƒ DžƒƥƤƙǃǴƼ Ü ǁ !Ǵdž Ǉǀƒ ƥǇƵ Nǁ!Ă!ƥdž

.Ƚǁ ư Ƽ ĂnjƼ Ƚǁdžƞ!ƒ ŎƼ Ǵöǃ Ǵǃƒ ǴǇǂƧ Ǉǂö Dž! Ǵdž ýǂƼ ǴƵǴǃƙƒĂ

Džùǃƒ Ƨƥ Ƭdž!ƒ "Ƚöƽ!Ǖƒ ýĂƥ":[4]ýǴǀƼ ƽǀǴǃ!ƒ ǁ !Ǵdž Ǉǀƒ ƻ öƧƶƙ ŎƱĂöǃ!ƒ ƯƧƙƵƒ ƥƥĂ

:ƧĂdžD Nǁöƽ Ü"ơ!D......ýƶƼ!ƒ ýĂ!ƥdž Ǉdž ǇǴdžƨ!ƒ ăĂǃ Ǵdž

ŎƼ Ƨƥ Ƭdž!ƒ ăĂǴǃ ǴdžƵ ƖƧǴǀƵ ĂNjĂ ÜƧƥ Ƭdž!ƒ Džǃƒ Nǁöǁ Ƶ ƥƧö DžǴƬNj Ǉǀƒ ýǴƥ :üNjǛƐ

ŎƼ ǇƥǴöƨ ǇƵ ƯĂƵ ǇĂƥ ƥöƧƞƙ ĂD ÜƥdžơĂ ÜƥǴdžơǂ Üǂödžǁƶǀ NǁƼ!ǴƤĂ Ĭ Ǉƶdž!ƒ

.ƋǁưĂƙ Ǉdž ǶĂ ư Ă!ƒĂ Üýǃƙƹƒ Ǉdž ýǃƺ!Ǵǂ NǁƶƼ

ýùǀ ǁ !Ʀùǂ Ʃö!Ă ǇǴƼƥƒƧƙdž ƽǁƱdž!ƒ ýĂƶƼdž!ƒ Ă Ƨƥ Ƭdž!ƒ Ǉdžǀ ƧƶƬö Nǁdžǚǂ :ĬdžƑƙǁƐ

Ƨƥù Ƭdž Ƨöƹ ƽǁƱdž!ƒ ýĂƶƼdž!ƒ ǇĂǂö ƥǀƼ ÜNǁƞĂ Ǉdž ƒ ĂƬƤĂ DžĂdžƵ Ǵdžnjǁöǀ

Ƨƥù Ƭdž!ƒ ǇĂùǂö ƥƤĂ Ü ǁ !Ʀ ƧöƹĂ Nǁ!ǙƒĂ Ƨƥ Ƭdž!ƒ Džǃƒ Ǉdž ǇƒƧƞdž ĭ ƧǴƞ!Ǵǂ

Ƨƥù Ƭdž!ƒ ƧĂƦùƬ!ƒ ŎƼ ýǴƥ ƒƦnj! Ü ǁ ǀǴNjƦ ŎǇǀƞƶö :ĂơǇ ƽǁƱdž ýĂƶƼdž Ƨöƹ

.NǁǇƵ ƨƧƙơǴƼ Ƚǁ ư Ƽ!ƒ

.132 ƒ Ü2Ɯ ÜýöǀƵ Ǉǀƒ ƟƧƬ - [1]

.653 ƒ Ü2Ɯ ÜȽöƼǴƬ!ƒ ȽöƼǂ!ƒ ƟƧƬ - [2]

.12 ƒ Ü3Ɯ ÜƴdžƒĂnj!ƒ ƴdžNj .196 ƒ Ü1Ɯ ÜNöư Ƨdž!ƒ Nƞnjǀ!ƒ - [3]

.391 ƒ Ü1Ɯ ÜƘǂǇ!ƒ - [4]

Σöù! ƘƒĂāđžù˥!ƒ ǈǄ5 ÜƗƥöƨ Ÿƒ ƫǁƤĂ ÜƘƒĂāđž˥!ƒ Ÿƒ ƫǁƤ ĂơǇ ǋöǁƵ ƥƧö :ƘǁƑƙǁƐ ǈùƕƒ ǋùöǁƵ ǋƕǇ Ɠđžǂǂ ǋƕ ýĂƶ5đž Ǚ ƫǁƱđž ýĂƶ5đž ĂǋǇĂ Ɨƥöƨǁǁ ǁ!ƦǂĂ Ƨƥ Ʈđžƕ

Ʊöù˥ƕ!ƒ ƔơƓù ƮĂ ÜƔƞƓơ!ƒ ǈƕƒĂ ǑǇƓƞƧƞ!ƒ ǋö!ǫ ǋǁƕ˥Ă ǑǇƺđž!ƒ Ǒ5 ǄƓƬǋ

.ǑǇƺđž!ƒ ƗöƬƓơ Ǒ5 ǁ!Ʀ Ǒ5 Ǆǘǂ!ƒ ƘƱ˥ƕ ƥƿĂ ǈö5ö!ǳ Ǒǂƕ˥!ƒ ǋö5 Ƨ!ǄĂ

ǈùđž ǈĂǂö Ɠđžǫ Ƨƥ Ʈđž!ƒ ":[1]ǈƓöơ Ăƕǅ ýƓƿ ƫǁƱđž!ƒ ýĂƶ5đž!ƒ Ǒ5 ƔƮǇ!ƒ ýđžƓƵ ǈƵĂ ĂǄ ǈƓǂ Ɠđžǋƕđž ýƶ5!Ɠƕ ƔƮƙǇƒ ǗöƧƓƞ ǋƱ5! ǈđž ǈƓǂ ǈǄ5 ÜǇƧöƩ Ʊ5! ǈđž ĂǄ ýƶ5!ƒ Ʊ5!

ƗƥĂùƶƿ ƥùƶƿ ƧöƥǀǇ!ƒĂ ǋƕ ýĂƶ5đž ǋǇƒ ǀĂǄƧƱ!ƒ ǈƕƒ ǄƵƨĂ ÜƗƥĂƶƿ Ƙƥƶƿ:ĂơǇ ǗƮƙƤđž

ĂùǋǄ ǑǁöǋùƐ!ƒ ƥöƨ ĂƕǄ ǇƦöđžǁƙ ýƓƿĂ ÜǇƧƓǋƱǫ ƨĂƞö ǙĂ Ƨđžƌđž ýƶ5ƕ ƔĂƮǇđž Ăǋ5

ǋùöǁƵ Ɠùđž! ǈƓ5!ƓƤđž ǈƓǂöǂƧ ǈƓöƈƧ ǈƒƦǋĂ .ǇƧƓǋƱǫ ƨĂƞö Ǚ ƧƤƈ ýƶ5ƕ ƔĂƮǇđž

ƔǋƦđž5 (17ÜΘĂǇ) ... :ĂơǇ ƧƓƞ ƧöƩ ǈƓǂ ǈǫĂ .ƧĂǋđžƞ!ƒ

ĂùƕǄ ƨƓƞǄĂ ƓƙƓƕǇ ƠƧǕƒ ǈđž Ǆǂƙƕǈ Ƨöƥǀƙ!ƒĂ ÜƧđžƈđž!ƒ ǁ!Ʀ ƗǁƵ ýö!ƥ ǋǈǄ ǑǇƨƓđž!ƒ

ǋùǁƶ5ƕ ǋƕùƮǇ5 Ƨđžƈđž!ƒ ýƶ5!ƒ ƗǇƶđž ǇƓǇƶđž ƧƕƓƵ ǋǈǄ ýöƿĂ ÜǈǄöƕǋǇƦđž!ƒ ǈöƦǋ ǈ˥ơ!ƒ

."ƧǋƓƱ!ƒ ýƶ5!Ɠƕ ǋƕƮǇ5 ƧöƓƺö Ǆ! ǈǫĂ Ƨđžƈđž!ƒ

Ƙùđžƿ:ýĂùǀƙ5 ǋƕ ƔĂƮǇđž Ăǋ5 ƗǁƈƬ5 ǋǁƶ5 ƴđž Ƨƥ Ʈđž!ƒ ƧǂƦ ƒƦǄ5 ":[2]ǑǇƞ ǈƕƒ ýƓƿ

ǋùǁƕƿ ýùƶ5!ƒ ƧǂƦ ƒƦǫ ǈĂǂö ƓđžǇƒ Ƨƥ Ʈđž!ƒ ƔƓƮƙǇƒ ǇǈƓ ǁđžǁƵǄ ÜƗƥĂƶƿ ƘƥƶƿĂ ÜƓđžƓöƿ

."ƗǁƈƬ5 ǋǄƕƿ ǏƦ!ƒ ýƶ5ǁ! ƗƥöǂǳƧ Ƨƥ Ʈđž!ƒ ǈĂǂö ĂǄ ÜƗƧöƥǀƙ ĂǄ ƓƱ5!

... :ǋù!Ăƿ ĂùơǇ ǋùǁĂđžƓƵĂ Ƨƥù Ʈđž Ɠđžǫ ǋǄǁđžƓƵĂ ":[3]ǄƓƬǋ ǈƕƒ ýƓƿ

... :ĂơǇ ýƶ5 ǈđž ǋǇđž ƫƙƮƒ Ɠđž ĂǄÜ(63ÜƓƒƧ˥Ǘƒ)Ü...

.(1ǋöǗƒÜƘƓ5Ɠ Ʈ!ƒ) ... :ĂơǇ Ƨ ƮĂ ĂǄ Ü(164ÜƓƓ˥Ǉ!ƒ)"

---

[1] - ƧƓƮƙƧƒ ƔƧƴ!ƒ ǈđž ǈƓ˥! ƔƧƶ!ƒ ÜǄƕƕ ƒ .202

[2] - ƟƧƮ ƴđžǁ!ƒ Ǒ5 ÜĂơǇ!ƒ ƒ .174

[3] - ƠƴĂǄ Ü Ɠ˥đž!ƒ Üǁ ÜǄƕƕ ƒ .183

[illegible]

- [1] [illegible] 132.
- [2] [illegible] 133.
- [3] [illegible] 196.
- [4] [illegible] 392.

Ĝùdž ý‡ Ŏ5 ǁ!Ĝdž ǇJhf ƾ5fĂŏ Džǃ Ŏʊ Ăŏʅ!f ĽJĕ Ĭ ǐŽ ýþŏ fŖNjĂ "ýƶ5ĂD " Nǰŏ5!Ǖf lƨĜhŽ
.NJ!Ĝp

ƨþƮdž!f ":[1] ĭ ƨh‡ƶ!f ýĜp Þ ýƶ5!f Džf ƨþƮdž!f ĂNjD ƾĜlƙTǛf ýƮD Ŏ5 lĜơǉ!f ƻ ǐƙPf ǇJǕ ǁù!Ŗ Ĭdžùʅ ÜĜNjƨþƮ NJƙ!ĂĂ ƘpƨƮǉf fŖĝ ĈĜdž!f ǇJŽ ýhǕf ƘƨþƮ ǇJdž ƾƙTdž ýùƶ5!f ǇJùdž ƾƙTdžƨþƮdž!f ǇJĂŏ5Ă‡!f ýĜpĂ ÜǇJŏŏƨƮh!f ƔNjŖdž fŖNj NJǉŽ ƨþƮ ýƶ5!f :ǇJfƨdžD ýĂǕf Ĭ ǐŽ ýŏ!þ!fĂ

ĜdžĂ ÜǇJĜdžƨ!fĂ ł þơ!f Ĭ ǐŽ ýþŏ ýƶ5!fĂ Üʊl5 ł þơ!f Ĭ ǐŽ ýþŏ ƨþƮdž!f ĽJĕ :ƑDŽǉjɊΘƈ ýhp þƨ5dž!fĂ Ɣ‡ƨdž!Ĝ‡ ǇJŏŏǉƶdž Ĭ ǐŽ ýþŏ ĜdžĂ Üþƨ5dž!Ĝ‡ þơfĂ Ĭǉƶdž Ĭ ǐŽ ýþŏ
.Ɣ‡ƨdž!f

ÜDžĂdžƶ!Ĝ‡ Ănj5 Üýhlƙʅdž!fĂ Ŏư Ĝdž!fĂ ƨŏƛ‡!fĂ ýŏǐl!f Ĭ ǐŽ ylŏ Σǉη ƨþƮdž!f :ƑDŽNJĭdžƑƙ ýƶ5!fĂ ƙPŏ ǇJĜdžƨh ƒ ǇJŏƶdž DžĜƶ!fĂ ýhp ĜP!f ƒ ".

NJùŏǐŽ YƨƼĂ ýƶ5!f ǇJdž ƾƙTdž ƨþƮdž!f ĽJĕ Ĭ!ǫ ǇJĂŏ5Ă‡!f ƔNjŖ ":[2] ĭ ƨĜhǉǕf ǇJhf ýĜp ."NJŏǐŽ YƨƼĂ ƨþƮdž!f ǇJdž ƾƙTdž ýƶ5!f ĽJĕ Ĭ!ǫ ǇJĂŏƨƮh!f ƔNjŖĂ ÜĽdžĜŏp DžĜpĂ :Ăơǉ

ĂùNjĂ ýĂùnjηdž ǇJĜdžƨĂ ł þơ Ĭ ǐŽ ýþ Džʅf ý‡ ƨþƮdž!f ĽJĕ DžǐŽDĂ ":[3] Ŏǉη ǇJhf ýĜp .ƨþƮdž!f ǇJdž ƾƙTdž ýƶ5!fĂ ýƶ5!f Džʅf ƨþƮdž!fĂ þơfĂ Ʊ5! ǇJdž NJǐƶ5Ă
:[4] ǁ!Ĝdž ǇJhf üƑ5

ƒǛǐĮdžƈ DžĭPNJǁ ǘTƐ ǇjdžNjlNj .... ƒTǕ ǐƩ TNj Njƈ ǖyƺ Njƈ Ǉ‡ƙDŽĜ
ƨþùƮdž!f ĽJĕ ǉþùǉŽ ƨĜƙPdž!f ĽJĕ Ŏǉƶŏ ÜƔPƙǉD ǇJŏŖnj! ǕǘƮD NJǉĂ‡Ă" ǁ!Ĝdž ǇJhf ýĂp .ǇJŏŏƨƮh!f ƨĂnjdžη ƔNjŖdž ƾ5fĂŏ fŖNjĂ ƻ ƮĂ!fĂ ýƶ5!f ýƮD

ǇJĜlƙùTdž ƻ ƮĂ!fĂ ýƶ5!fĂ ýƮǕf ƨþƮdž!f ĽJĕ ǇJŏŏƨƮh!f ƔNjŖdž ":[5] ýŏlŽ ǇJhf ýĜp ýùƮD ƨþƮdž!f ĽJĕ ƨĜƙPdž!f ĭD "ƔPƙǉD ǇJŏŖnj! ǕǘƮf NJǉĂ‡Ă" NJ!Ăp Ĭǉƶdž fŖNjĂ ÜNJǉdž

1 - ƔĜhǐ!f ýǐŽ Ŏ5 ĈĜǉh!f ýƔfƨŽǗfĂ Ü1Ш ƒ 260.
2 - ƻĜƮǉǗf Ü1Ш ƒ 206.
3 - ƟƨT ýdžǐ!f Ü ƒ 172
4. ƟƨT ǇJhf ýŏlŽ Ü2Ш ƒ 134.
5. ýηƨdž!f ÜNJʅ5ǉ Ü2Ш ƒ 133.

ƝùǉƌǆƫƙƮƌǆ ƧƥƬǆ!ƒĂ ýƬƊ ýƶƼ!ƒ ǕǇǊ ǇǍŏƼĂǂ!ƒ ƔǋƦǆĂ .ƻƬĂ!ƒĂ ýƶƼ!ƒ ĭƊ ǇǍƦǌ!
ýùƶƼ!ƒĂ ƧƥùƬǆ!ƒ ǇǆǆƲǂ ǕǇǊ Ŏ!ǫ ƚơƱ ǇǇƒ ƔǋƦĂ .ýƶƼ!ƒ ǇǆǆƫƙƮƌǆ ƻƬĂ!ƒĂ
ýùǂ ǇǕ ýĂǕƒ ƔǋƦùǆ!ƒ ƠŏơƬ!ƒĂ .ƧƤǕƒ ǇǆǆƫƙƮƌǆ ǄǆǊƥơƊ Ʃŏ!Ă ƝƪƊƧ ýƬƊ
ǖùǂ ǇǕ Ü‖!Ʀùǂ ƧƥƬǆ! ƚƪǉ!Ǆ ýƬǕƒĂ ýƶƼ!ƒĂ ÜǉƥǄŏƨĂ ýƬǕƒ ǇǆƯƙŏ ƳƧƼ
ýƥŏ ƻƬĂ!ƒĂ ǇǄǆƨ!ƒĂ ƧƥƬǆ!ƒ ĬǁƵ ýƥŏ ýƶƼ!ǄƼ ÜǉƥǄŏƨĂ ƧƥƬǆ!ƒ ĬǁƵ ýƥŏ Ǆǆǌǉǆ
."ýƵǄ!ƒĂ ƧƥƬǆ!ƒ ĬǁƵ

ĂùǋĂ ƻùƬĂ!ƒĂ ýùƶƼ! ĭƊ ÜǇǍƦǌ! ǖƬƊ -ƧƥƬǆ!ƒ ĭƊ ƝǉĂǂĂ ":[1]ŎƱĂŏƪ!ƒ ýǄƿ
ýùƬǕƒ ǇǆƯƙŏ ƳƧƼ ýǂ ǇǕ ƧŏƙƤƊ ĭƊ ƔƤƙǉƊ ĭƦ!ƒ ĂǋĂ ÜǇŏŏƧƬ!ƒ ƧƛǂƊ ƔǋƦǆ
ƯƶƲ ƔǋƦĂ ÜƝǉĂƥ ‖!Ʀǂ ƧƥƬǆ!ƒ Ĭ!ǫ ƚƪǉ!Ǆ ƻƬĂ!ƒĂ ƧƥƬǆ!ƒĂ ýƶƼ!ƒĂ ÜǉƥǄŏƨĂ
ǇùǆǖùǂǕǇǊ Ĭ!ǫ ƧƤĆĂ ÜƻƬĂ! ýƬƊ Ă ýƶƼ! ýƬƊ ƧƥƬǆ!ƒ ǕǇǊ Ĭ!ǫ ǇǍŏƧƬ!ƒ
."ƧƥƬǆ!ƒ ýƬƊ ýƶƼ!ƒ ǕǇǊ Ĭ!ǫ ǇĂŏƼĂǂ!ƒ ƔǋƦĂ ÜƝƪƊƧ ýƬƊ ýƶƼ!ƒ Ă ƧƥƬǆ!ƒ
ǉƧǄŏƙơƒ ŎƼ ‖!Ǆǆ ǇǇƒ ƫƼƒĂ ǄǆĂ ǾǉŏƥƥǾƯƧƵ ǉǄơǉ!ƒ ǄƒƧǄ ƫƪƪ ǄǆŏƼ ŎƱĂŏƪ!ƒ ƯƧƵ
.ăƧƤǕƒ ǄƒƧǕƒ ĬǁƵ ƫŏǁƶƙ ǇĂƥ ǇǍŏƧƬ!ƒ ƔǋƦǆ!
ýƶƼ!Ǆ ǇƧƙƖŏ ƥƤĂ ":[2]ĭƧƬƤǆƨ!ƒ ýǄƖƼ ƧƥƬǆ!ƒ ǇƵ ƔĂǉŏ Ǆǆ ŎƼ ƖǄơǉ!ƒ ǄƒƧǄ ƘƥƥƶƙƘ
ƧƥùƬǆ!ǄƼ ÜƧƥƬǆ ƧŏƩĂ ƧƥƬǆ :ǇǍƵĂǉ ĬǁƵ ‖!ƦĂ ǉǄǉƶǆƪ ĂǋǄǆǆ ǉƧƥƬǆ ƧŏƩ
: Ĭ!ǄùƶƙƝù!Ăǂ ƝƤǄƖùƮƒ ŎƼ ýƶƼ!ƒ ŎƤǖŏ Ǆǆ ǇǄƵĂǉ
Ǖ ǄùǆĂ Ü(8ƚŏǕƒÜýǆƨǆ!ƒ) :Ɲ!ĂƤĂ Ü(17ÜƟĂǉ)
ƝƙƪƧùƯ ‖!Ăǂ ƧƥƬǆ!ƒ ƧŏƩĂ ÜǾƶǉǆ ƘƪƪơĂ ÜǾƪĂǁƞ ƘƥƶƤ ‖!ĂƤ ǇǆǆƝŏƼ Ɲŏƥǖŏ
ƥùƶƤĂ ÜăƧùǉǌ!ƒ ƘùƶƞƧ :ƝǉǆĂ ÜƔƧƯ ǄǆŏƊĂ ƔƧƯ ĭƊĂ ÜƔƧƯ!ƒ ǇǆǾƵƒĂǉƊ
"ĄǄùƪƧƖ ":Ǆǌ!ĂùƤ ĂơǉǄ ƧƥǄƬǆ Ƨŏƹ ǄǄǆƪƊ ƔĂǉƙ ƥƤĂ ÜǾƙĂƬ ƝƙƪƧƯĂ ÜǄǄƬƼƧ!ƒ
ǾùǆƑǄƤƊ "Ă Ü‖ƪ ƗƦƑǄƵĂ ÜǾƑŏƧǆ ǾƑŏǉǌ :Ǆǌ!ĂƤ ĂơǉǄ ƘǄƼƬĂ ,"‖ŏƼ! ǾǌǄƼĂ "Ă "ǕƥǉƞĂ"
."Ɣǂƨ!ƒ ƧǄƪ ƥƤĂ ƥƵǄƤƊ" Ă "ƩǄǉ!ƒ ƥƶƤ ƥƤĂ

.197 ƒ Ü1Ɯ ÜƚŏƯƧǆ!ƒ ƚƞǌƪ!ƒ - [1]
.64/62 ƒ ÜƔƒƧƵǕƒ Ɲƶǉƫ ŎƼ ýƬƼǆ!ƒ - [2]

Ƨþù Ʈdž!f Ĭù!ƥ ƺǴù ư dž!f þþƶ!f ǁ!ƦǂĂ ƧþƮdž!f DžǴlǆ Ɨ!Ǔf DžĂlǩ ":[1] ĭƧƶǂƶ!f ýǴp fƦǧ Ƨþù Ʈdž!f Ɨƽù Ʈ ǁ!Ʀù ǂĂ ǼƕƧ ư ǇǑƛǕƛ NJƙƧ ư :Ăơǉ ƧþƮdž!f ƔƮǉ ƔƮǉŏ ."NJŏ!ƥ Ƙƽŏ ư Ȏ

þŏĂƧ :Ăơǉ ýƶƽ DžƪfĂ ǂƧþƮdž ýdžƶǩƪŏ þp ƧþǴƮdž!f Ʊƶƕ ǇǾ ":[2] ƔƞǴơ!f ǇƕfƧǂƦĂ ÜƔǴùƕ!f fƦùNj Ǉdž ǴƮǴơ ǇĂǂŏ ǇǾ ƨĂƞŏĂ ÜǂþŏƨNJŏĂ ÜþŏƨNJŏĂ Üǂþŏƨ þŏĂƧĂ Üþŏƨ Ŏù NjĂ "Ÿ ǴƮǴơ" ǀƦǴƮ!f ǀǴfƧl!f ýŏ!þƕ þŏƨ þŏĂƧǂ ǴƽǴ ư dž fƧþƮdž Üþŏƨ ǴƮǴơ ǇĂǂŏƽ Ǔ ǴƽǴù ư dž ǂƧþƮdž ǴǉNj ǴƮǴơ ǇĂǂǩĂ ÜNJ! ǴnjŏƨǉǩĂ Ÿ ǉǴfƧƕ ĭD ÜþĂƶƪdž Ǉƕf ǀǴfƧp NJƱĂƕù ư dž!f ƧþǴù Ʈdž!f Ǉdžù ư ǇdžĂ Üþŏƨ! ƘǴnjŏNj:Ăơǉ ƘǴnjŏNj ǁ!ƦǂĂ Ƨƞ ƺƧơ ĭD NJù! ǂƧùnjƕĂ Ü ǴǉǩǉĭD NJ! ǂƧƽƦ :Ăơǉ Ǵnj!Ǵƶƽf ƧǂƦŏ Dž! ƧþǴƮdž ƧĂǂƦdž!f ƱƕǴ ư !Ǵƕ Ĭù ǁƵ Ǵùnj! ýǴƶƽf Ǔ ƧþǴƮdž ǴnjƶŏdžƞǇǾ ĭD ÜǴǴƮƽƧl!fĂ ăƧlnjl!f ýƛdž Ǵdžnjƽ ÜǴƪƶǩ ."NJŏĂƕŏƪ ƔNjƦdž

ƔùƮǉǩ þùpĂ ":[4] DžǴƮNj Ǉƕf ýǴpĂ .[3] ƺǴƮǩƧǓf Ŏƽ ǇǴŏơĂƕD Ǵư ŏf NJƛdžǓf ǉƦNj ƧǂƦĂ Ĭù!ƥ ǇŏƽǴù ư dž Ʊ ùƶƕĂ ýǂ :Ăơǉ ǂƧþǴƮdž Ǉǂǩ Dž!Ă ƭǁƱdž!f ýĂƶƽdž!f Ĭǁƶ ǴǴŏƮf NJù!ĂpĂ Ü(129ƕøǏǛƐ ȎƀƑø ƨdžǁƐ) ﭽ ﭾ ﭿ ﮀ ﮁ ﮂ :Ĭ!Ǵùƶǩ NJ!Ălǂ ÜƧþƮdž!f ﮒ ﮓ ﮔ ﮕ ﮖ ﮗ ﮘ ﮙ ﮚ ﮛ ﮜ:Ăơǉ þþƶ!fĂ Ü ﭸ ﭹ ﭺ ﭻ ﭼ ﭽ:Ĭ!Ǵƶǩ Ŏùƽ NJƛdž ýǴpĂ Ü"ǴƱĂƪ NJƙƧ ư" ǁ NJ!Ǔf ĂD Ü(4ƗŏǕf ÜƧĂǉ!f) ﭽ(44ÜƗŏǕfÜƗpǴơ!f) .[5]"ǁ!Ǵƪdž!f Ơ ư ĂD

:[6] ǁ!Ǵdž Ǉƕf üƑƽ

üPǁƐ Ɲþʓ Nj ơǁƐ ü l ơǁl.......üơ ǉĭǂƔƑDŽ ǉdžƳ ƒNjdžĭ ơƽNj

.DžNjƧŏƩĂ Ǉŏŏ5Ăǂ Ă ǇŏŏƧƮƕ Ǉdž ǀǴơǉ!f ƧĂnjdžƞ ýĂp fƦNj ǁ!Ǵdž Ǉƕf ýĂp ƭƽfĂŏ

---

[1] - ǴƕǁƔ!f Ŏƽ ýǁƵ ǴǉƕƔf!f ƧƵǓfĂ ÜƔ1ǁ f þþþ

[2] - Ɨŏ5Ǵǂ!f Ŏƽ ÜĂơǉ!f Ü1ǁ f 118.

[3] - ƺǴƮǩƧf ǇǴƪ! Ǉdž ƔƧ ư!f ÜƔƧƶ!f Ü2ǁ f 206.

[4] - ƧƱp ăþǉ!f ýƕĂ ÜăþƮ!f Ü11ǁ f 224.

[5] - Ơ ư Ă!Ǵƪdž!f NJƶdžĂ ǀþƵ ǁ!Ǵƪ!f Ŏ!f ƭŏlơǩ Ơ ư Ăf ǁ!Ǵƪdž!f Ü Ü1ǁ f 187.

[6] - ƧþƮdž!f ƭƕǴƪ!f ǉƽƪNJÜ f 134.

[illegible] .(التوبة،39) [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] [1] [illegible]

[illegible] [2] [illegible]

[illegible] [3] [illegible]

---

1 - [illegible] .64 [illegible]

2 - [illegible] .205 [illegible]

3 - [illegible] .114 [illegible]

ǸùƲ5ǋƅ ƴlǒĂ Σǈƞ!ƒ Ǆƪƒ ǸǌǕ ƧƥƮǆ!ƒ ƴǆƞ ǛĂ ƚǒǍǨ ƨĂƞǒ ǛĂ ":[1]Ǒǈƞ ǇƅƒƴǤƥĂ
."ƧǒǍǂ!ƒĂ ƴǒǉ!ƒ ǏǉƵ

:[2] ǁ!Ǥǆ ǇƅƒƴǤƥ

ƐƣƥƺǠǊ ǇƥǐƷ ƲǄǕǈǠǊ ǄǨǊ ƪƣǤƈ ƣƟǊƺ ƣǐlǊǂǁ ƑǄǊ

ƥƒƧ5ǘ! ƠǃǤƮ ƥƥƶ!ƒĂ ƳĂǈ!ƒ ǇǤǒƅ! ǤǆĂ ƴǆƞǒ ǛĂ ǏǈǍǒǕ ƥǒǂĂǨ!ƒ ƥƧƞǆ! ǊƅƐƞǤǆ ǐǅ
ǸǒĂƅǒƪ ǐǅƧ Ƨ!ǤƤǒ ǤǆǈǒƅǇǒƧƤǕǆ!ƒ ƚǤơǈ!ƒ Ư ƶƅ ƴĂƥ ƭ5ƒĂǒ ƒƦǊĂ .ƴǆƞ!ƒĂ ƚǒǈǍǨ!ƒĂ
ĂǅƳĂǉ! ǇǒƅǆǑ!ƒ ƧƥƮǆ!ƒ ƚǒǈǍǨ ƨǒƞǒ Ǜ ǸǒĂƅǒƪ ǏǇǇ ƴǒlƵ ǇƅƒĂ ǛǇǤǒơ ĂƅǅƧǂƦ ƚǒơ
."ƥƥƶ!ƒ

ǈƥƒƧ5ƺ Ɣƞǒ ƴƅ ǛǋƶǆƞǛĂ ǋǉǆǤƶ! ƥǂƌǆ!ƒ ƧƥƮǆ!ƒ ƚǒǈǍǨ ƨĂƞǒ Ǜ ":[3]ƴǒlƵ ǇƅƒƴǤƥ
.ƴǆƞǒ ǛĂ ǏǈǍǒ Ǜ ƴƶ5!ƒĂ ƴƶ5!ƒ ƧƒƧǂǨ ƚƅǤǍǆƅ ǸǕǛ ǁ!ƦĂ "ǶƅƧư ƘƅƧư :ƴĂlǨ5
.ǸǨǒǈǍǨ ƨĂƞǒ ǸǇǅ Ƨ!ǈƮǆ!ƒ ƧǂƦ5 ƥƥƶ!ƒĂ ƳĂǉ! ǇǒƅǆǑ!ƒ ĂǊǈĂ ƥǂƌǆ!ƒ ƧǒƸ ǤǆǅĂ
ǇǒǨƅƧùư ƘƅƧùư ĂùơǈǸùƶǆƞĂ ǸǨǒǈǍǨ ƨƒĂƞ Ǒ5 Ƨ ǘƤ ǘ5 ƥƥƶǉ! ǇǒƅǆǑ!ƒ Ǥǆƌ5
."ƘǤƅƧưĂĂ

ƘƧƪ:Ăơǈ ǸƵƒĂǈƒ Ƙ5ǉǨƤƒ ƒƦǥ ǸƶǆƞĂ ǸǨǒǈǍǨ ƨĂƞǒ ǸǈǅƧĂǊƬǆ!Ǥ5 ƳĂǉ! ǇǒƅǆǑ!ƒ ǤǆǅĂ
ǸùƶǆƞǛĂ ǸùǨǒǈǍǨ ƨĂƞǒ Ǜ ǸǈƒǸǒĂƅǒƪ ǄǘǂƧǊǤƲĂ ǛƠǒƅl!ƒĂ ǇƪƠ!ƒ ƥǒƨ ǐƧǒƪ
."ǇǒƅĂǉƬ!ƒ ƧǤǒǨƤƒ ƒƦǊĂ ƳǤǆƪ!ƒ ǏǉƵ Ǹǒ5 ƧƮǨlǒ ƴƅ ǶƪǤǒƥ

Ǒù5 ǁù!Ʀ ǏǇǈ Ǐ!ƺ ƧǤƬǅĂ ǛƑǈƧǒƹ ƴǆƞǅĂ ǇǍĂ " ǁ!Ǥǆ ǇƅƒƴĂƥ ǑƱĂǒƪ!ƒ ƯƧǨƵƒ
ǛĂ ǏùǈǍǒ Ǜ ƳĂǈ!ƒ ǏǇǈ ǸǒĂƅǒƪ Ǆǘǂ ƧǊǤƲĂ ƴĂƥ ǏǉƵ ƳĂǈ!ƒ Ǒ5Ă Ƨ ǘƤ ǘƅ ƥƥƶ!ƒ
.ƴùǆƞ!ƒ ǇùǆǛǒùǉƥ ƠƮƒ ǸǒǈǍǨ!ƒ ǏǇǈ Ǐ!ƺ ǇǤǒơ ĂƅǅƧ ǸƅǈĂ ǇǒƅĂǉƬ!ƒ ǸơơƮĂ ƴǆƞǒ
ǐƦù!ƒ ǸùlǒǉƶǨ Ǒ5 ǄǤƬǊ ǇƅƒƴǤƥĂ .ǄǤǒl!ƒ Ǉǆ ǇǒƵĂǈ ƘǆƥǛǘǍǆ ƴǤlǒ ǏǇǈ ǇƪơǛƒĂ
ĂùơǈƳĂùǉǉ! ǇǒƅǆǑ!ƒ ǇǊĂ ǂƥĂƥơǆ ǇǤǂ ǏǇƺ Ǜƺ ƴǆƞǒ ĂǅƧƥƮǆ!ƒ ǏǈǍǒ Ǜ Ǉǅ :Ǹ!Ăƥǅ

.74 ƒ ǛĂơǈ!ƒ Ǒ5 ƴǆǉ!ƒ ƟƧƮ - [1]

136 ƒ Ǜ2Ɯ ǛƴǒlƵ Ǉƅƒ ƟƧƮ - - [2]

136. ƒ Ǜ2Ɯ ǛǊƪ5ǈ ƴƞƧǆ!ƒ - [3]

395 ƒ Ǜ1Ɯ Ǜ Ƙǂǈ!ƒ -5

[illegible]

المبحث الثاني: المفعول فيه

Ŧǒdžʅƙ!ƒ ǇJdž ǇJĂǒƧƮƕ!ƒ ǋǒǈƵ ƠǈƱƮƒ ǦdžĂ ǕŦƶdžƞ!ƒ ǅĂǒ ýǦƙl!ƒĂ ǁdžǦdžǅ ƥǒƨ :lƧƥldž!ƒ

ǤƒƧƼ!ƒ ǋǒdžʅǒ ýƕ ǕǨƼƧƱ ǋƙǒdžʅƙ ǇJǒǒƼĂǂ!ƒ ƥǇƵ ƷĂʅƕ Ʃǒ! ƻƧƱ!ǦƼ ǕǇJǦdžƨ!ƒĂ ǇJǦǂdžǈ!

."ƟǘƱƮǗƒ Ǒƽ ŦƠǦƬdž ǗĂ ƘǦƼƮ ƻĂƧƱ!ƒ Ǒdžʅǒ ǑƑǦʅǂ!ƒĂ ǕǛƠdž ǋƕǦƠƮƒĂ

."ǇJǦǂdž ĂǅǇJǦdžƨ ǇJdž ƧĂǂƦdž ýƶƽ ǋǒƽ ýƶƽ ǦdžĂǋ ǋǒƽ ýĂƶƽdž!ƒ ":[1]ƔƞǦƠ!ƒ ǇJƕƒ ýǦƥ

ǅùʅƒ ǇJùdž "Ǒƽ" ǏǇƶdž ǏǈƵ ýdžǦƵ ǋǒǈƵ ƱǈʅǦdž ĂǋƽǋǒƽýĂƶƽdž!ƒ ":[2]ǅǦƬǋ ǇJƕƒ ýǦƥĂ

ǕǅǦùdžǅ:ĂùƠǇ ƘùʅǃƘǦǋƞ!ǦǂǅǋƕdžǇJǦǂdž ǅʅƒ Ăǅ ǕƩǒdžƤ!ƒ ǅĂǒ Ƙdžƕ" ǁ ǇJǦdžƨ

."…..ǤƒƧĂĂ ǕƫĂƼĂ

:[3]ǁ!Ǧdž ǇJƕƒ ýǦƥ

ǂƦǤ ƘǍǅƷ ǂǋǍ ǒƐƥƲǦ "Ǐ"……..ǂǅƮ ǅǂǍǅ ǋǨ Ǎǂǋ ǅƹ ƥƲǁ

.ǇJǒǒƧƮƕ!ƒ ƧĂǋdžƞ ýĂƥ ǁ!Ǧdž ǇJƕƒ ýĂƥ ƫƽƒĂǒ ǦǇǋĂ

ǦùǇǋǂ ƥƒƧƱǂùƕ "Ǒƽ" ǨǇdžƲ ǇJǦǂdž Ăǅ ƘƥĂ ǦǇƠǘƱƮƒ Ǒƽ ƻƧƱ!ƒ ":[4]ǑƱĂǒʅ!ƒ ýǦƥ

ƧùǒƷƕ ǦǋǇǇdžùƲƙ Ăǅ ǕǁƧǦƕdž Ŧƶdžƞ!ƒ ǅĂǒ :ĂƠǇ ǦǋǇǇdžƲƙǒ ǅ! Ǧdž ƻǘƤƕ ǦǇdžƨƒ ǂǂdžǅ

."Ƨƒƥ!ƒ ƘǈƤƥ:ĂƠǇ ǇʅĂƙ!ƒ ǏǈƵ ƔĂƮǇdž!ƒ ĂǋĂ ƥƒƧƱƒ

ǇJǦǒƠ ĂƕƒĂ ǅǦƬǋ ǇJƕƒ ǋ!ǦƥǦdž ǏǈƵ ǅǂƙƠƒĂ ƫƕǦʅ!ƒ ǁ!Ǧdž ǇJƕƒ ýĂƥ ǑƱĂǒʅ!ƒ ƲƧƙƵƒ

ǋùǒƽ ."ƥƒƧƱǂùƕ "Ǒƽ" ǦǇdžƲ ǇJǦǂdž Ăǅ ƘƥĂ ƻƧƱ!ƒ :ŦǒƼ!ǗƒýĂƥ:[5]ýǦlƽ ǅƱǦǇ!ƒ ǇJƕƒĂ

:ƧĂdžǅ

:ǅǋ!ĂùlǂǇJǦǂdž!ƒĂǇJǦdžƨ!ƒ ǤǦdžʅǅ ƧǒƹǇJdž ƻĂƧƱ ƘǦǦƞ ƥƥ ǅǦƬǋ ǇJƕƒ ýǦƥ :ǖǋǗƐ

ǅƦùǋĂ ǕƐǒǗ ƥǋƞ ǑƽĂ ƫƠ ǑƽǅǏǅ ǕƔǋƒƦ ǁƽǅ ǅǏǗ ƥǋƞĂ ǕƔǋƒƦ ǁƽǅ Ǩlƙ

ǨùlƠ ǇJǑ ǋǒĂƕǒùʅ ƔǋƦdž ":ǇJǦǒƠ ĂƕǅýǦƥĂ .ƧĂƦƬ!ƒĂ ǋǒƽǦǂ!ƒ Ǒƽ ƥƧǅĂ ǦƲǒǅ

ǋùdžǦldž ǅǂǦùƥ Ăǋ ǗĂ ǋ! ƥƵǗĂ ǇJǦdžƨ ǅʅƒ ǁǇǅ ƫƠĂ ǕƻƧƱ!ƒ ǏǈƵ ƔƮǇ

.183 ƒ Ǖ1ǁ ǕĂƠǇ!ƒ Ǒƽ Ŧǒƽǂ!ƒ ƟƧƮ - [1]

.229 ƒ ǕăƥǇ!ƒ ƧƱƥ ƟƧƮ - [2]

.149 ƒ Ǖ2ǁ ǕýǒlƵ ǇJƕƒ ƟƧƮ - [3]

.206 ƒ Ǖ1ǁ ǕŦƕƲƧdž!ƒ Ŧƞǋƕ!ƒ - [4]

.404 ƒ Ǖ2ƟǕƘǂǇ!ƒ - [5]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

- .354 [illegible] - [1]
- .226 [illegible] - [2]
- .158 [illegible] - [3]

ĂĐ ǈǴù ǂďž!ƒ ǈďž ƔƮǉ ǈǴǂďž ǈďž ǋ! ƥƕŬ ýƶ5 ýǂ ǈŬ ǂŏƱ5! Ŭ ǂŏǁƵ ǋƙ!Ŭƥ ýƕ ǋǉďž
."ǈǴďžƨ!ƒ ǋƕǴƮǴďž

ǋ! ƔƮǉ!ƒ ƒƦǌĂ ÜǋŏƼ ƴƿƒĂ!ƒ ĎƪŬƒ ǋƕƮǴǉĂ ƔƮǉ!ƒ ƻƧƱ!ƒ Ďǂơ ":[1] ĎǴƮǋ ǈƕƒ ýǴƿĂ
:ƘŬǴơ ƚ ŭƛ

.ýƮŰƒ Ăǌ ƒƦǌĂ " ǵǉďžƨĐ Ǵǉǌ ƚ ǂďžĐ "ǁ ƺƧĂǂƦďž ǈĂǂŏ ǈĐ -1

ǁĎƑǴùƪ ǈďž! ǵƕƒĂƞ ǂƶďžƞ!ƒ ĎĂŏ ĂĐ ǈŏƤƮƧ5 :ǁ!Ăƿ Ăơǉ ƺƨƒĂƞ ǵ5ĂƦơďž ƴǀŏ ǈĐ -2
.ÞƘƑƞ ǏƙďžĂ ÞƘƧƪ ǴďžĂŏ Ďǂ

:ýƑǴƪďž Ƙƪ Ŏ5 ǁ!ƦĂ ǵƕĂƞĂ Ǵ5ĂƦơďž ǈĂǂŏ ǈĐ -3

.ǈƮƺ ƾĂ5 ƧƑǴƱƕ ƘƧƧďž :Ăơǉ ǵƽƮ ƴǀŏ ǈĐ .Đ

.ǁƥǉƵ ǐƦ!ƒ ƘŏĐƧ:Ăơǉ ǂǁƮ ƴǀŏ ǈĐ .Ɣ

.ƔǴơƪ!ƒ ǈŏƕ ýŭǌ!ƒ ƘŏĐƧ:Ăơǉ ŰǴơ ƴǀŏ ǈĐ .Ƙ

.ǁƥǉƵ ƥŏƨ :Ăơǉ ƺƧƕƤ ƴǀŏ ǈĐ .ƚ

.ǋŏ5 ƘďžƮ ǂƶďžƞ!ƒ ĎĂŏ :Ăơǉ ǋǉƵ ƺŭƺƙƮďž ĂĐ .Ɯ

ƴďžùƪƒĂ ÜƦùƑǉŏơ ǁ!Ʀ ǈǴǂ ǐĐ "ǈŬƒĂ ÜƦƑǉŏơ"Ăơǉ ƻƦơ!Ǵƕ ǵƵĂďžƪďž ǈǴǂ ĂĐ .Ɵ
.ǈŬƒ

:[2] ǁ!Ǵďž ǈƕƒ ýǴƿ

ǧƥǫƾĎž ǈǋǉďžĐƺ ǗǋǋǊ ĎžƑǀ.........ǧƥǋǊƣĎž ǉǐƺ Ʊ5ƐǋǁƑǴ ǉǴƮďžĐƺ

.ǀǴơǉù!ƒ ƧĂǌďžùƞ ýĂùƿ ǁ!Ǵùďž ǈƕƒ ýĂùƿ ƾù5ƒĂŏ Ǵǉùǋ

Ɣùƪǉ!ƒ ǈǴǂďž!ƒĂ ǈǴďžƨ!ƒ ǇǴďžƪĐ ǈďž "Ŏ5" Ǐǉƶďž ǈďžƣƙŏǴďž Ďǂơ ":[3] ýŏǀƵ ǈƕƒ ýǴƿĂ
ƥùǉƵ ĎĂùŏ!ƒ ƺƥùŏƨ ǁƕƧƣ ǈďž ƘƕƞƵ:ĂơǉƧƥƮďž!ƒ Ăǌǉ ǋŏ5 ƴƿĂ Ǵďž ǋ! ƔƮǴǉ!ƒĂ
ƻǉùƮďž!ƒ Ďŭǂ ƧǌǴƱĂ .ǁƥǉƵ ǂƶďžƞ!ƒ ĎĂŏ ƺƥŏƨ ƔƧǴƣ Ǵǉǉ :Ăơǉ ǂ5Ʈ ĂĐ ÜƧŏďžŬƒ

.207 ƒ Ü2Ɯ Üǁ!ǴƪďžƒƠ ƠƣĂƒ ƾŏǀơƙ Ǐ!ǫ ǁ!Ǵƪ!ƒ ǀƥƵ ǋƶďžĂ ǁ!Ǵƪďž!ƒ ƠƣĂĐ - [1]
150 ƒ Ü2Ɯ ÜýŏǀƵ ǈƕƒ ƟƧƮ - [2]

.150 ƒ Ü2Ɯ ÜǋƪǀǴǉ ƴƞƧďž!ƒ - [3]

ǉƧùŏƺĂ Ăùǋ ǊƮǉŏ ýƞ ǁ!Ʀǂ Ʃŏ!Ă ƧƥƮǆ!ƒ ĂǋĂ Ʊl5 Ǌŏ5 yƿƒĂ!ƒ ǕǫǊƞƮǉŏ Ǖ ǊǕƋ

."ƻ ƮĂ!ƒĂ ýƶ5!Ǵǂ

ƋƋ ƭƨƒĂùƞƋ ǇŏƞŏǄ!":[1] Ǌ!ĂIƞ "ƒƧƥlǆ ǉĂǉǴ5 ǕǫĂ": ǁ!Ǵǆ ǇƞƒýĂƿ ǏǁƵ ŎƱĂŏƪ!ƒ ƾǁƵ

ǗƗ5Ʈ ĂƋ ǗƗǁƮ yƿĂ ƒƦǪ:ƧĂƮ ƩǆƤ Ŏ5 ĂǋĂ ƧŏƥlƘ!ƒ ƔƞƒĂ :ǇǴǆƪƿ ĂǋĂ ƤǴƞĂƞĂ

ƥƧŏĂ ƭƨƒĂƞ ŎƿǴƞ!ƒĂ ǗǊŏ5 ƘƧƪ ĂƋ Ǌŏ5 Ƙǆ Ʈ ƚƶǆƞ!ƒ ǄĂŏ ĂơǉĂƋ ƭƧƞƤ ĂƋ ǗǕǴơĂƋ

Ǐ ùǁƵ lƧùŏƤǕƒ Ƨǂ Ʀ ǊǕƋ Ǖǫ .Ƨǆ ưǆ ýǆǴƶƞ ƔƮǉŏĂ ."ƚŏ5!Ǖƒ ýĂƿ ǏǁƵ Ǵưŏ ǁ!Ʀ

ǁƞƪ Ŏ5 ǁ!ƦǂĂ ǗǴǉǋ ăƧƞǂ!ƒ ƚŏ5Ǵǂ!ƒ Ŏ5 lƧĂǂƦǆ ƚƪǆƤ!ƒ ƧĂƮ!ƒĂ Ƨŏƪ5ƙ!ƒ ƚƱŏƧƬ

Ŏù5 ǄǴƬǋ ǇƞƒƥƒƨĂ ."[2]ǇŏǉƞƒĂ ǅǴ5Ƨ!Ǵƞ " :ĂơǉýƛǆƒĂ:ŎǋĂ ƚƪƥǴƪ ƥƒƨĂ ǗǄĂƱǉǆ!ƒ

." Ƥƥŏƨ ǁƥǉƵƋ :ĂơǉƧǋǴƱ!ƒ ǄƪǕƒ yƼƧ ƒƦǪ Ǵǆ :ŎǋĂ ǊƶƞǴƪ Ǌŏǉƺǆ

ǄùƛƚùǉǴƞǗƒ ǄƥƵ Ă ƯĂǆƺ!Ǵƞ ǁ!Ǵǆ ǇƞƒƔĂǁƪǫ ƾŏǁƶƘ!ƒ ƒƦǋ Ŏ5 ŎƱĂŏƪ!ƒ ƻƮĂ

ǇùƞƒǉƧùǂƦ ǴǆƞĂ ǇŏƧƤǕƒ lǴơǉ!ƒ ýƒĂƿƒ ǇǆǉƥƧĂƋ Ǵǆƞ ƯĂǆƺ!ƒ ƒƦǋ ýƒƨƋĂ ƠưĂƋ

.ăƧƤǕƒ ǊƞƘǂ Ŏ5 ǁ!Ǵǆ

ǏƧùƞǂƶ!ƒ ýǴùl5 .ǇǴǂǆ!ƒĂ ǇǴǆƨ!ƒ ƻƧƱ ǇƵ ƧƥƮǆ!ƒ ƚƞǴŏǉ Ŏ5 ǕƒĂƿƋ lǴơǉ!ƒ Ƨǂ Ʀ

ƭƧǴƮƘƤƒĂ ǴƵǴƪƘǫ ƚǉǆƨǕƒ ǄǴlǆ ƚǉǆƨƞ Ƙƪŏ! ǅǴǆƪƋ ƘǆǴƿƋ ƥƿ ƔƧƶ!ƒ ǏǇ ǄǁƵƋĂ[3]":

:ǇŏƞƧư ǏǁƵ ǅǴǆƪǕƒ ǉƦǋĂ

ǅǴǆùƪƋ ƻƦơ5 ǗƧƥƮǆ Ǐ!ǫ ǇǴǆƨ!ƒ ǅǴǆƪƋ ƚ5ǴưǫǗǄǕǂ!ƒ ýƮƋ ǇĂǂŏ ǏǇ :ƒƋǉƍƟƈ

.Ƨŏƪƶ!ƒ lǕƮĂ ǗǄƞǉ!ƒ ƾĂ5ƤĂ ǗǁǴơ!ƒ ǄƥlƘ ǁƘƒƞ :ĂơǉǴƵǴƪƘǫ ǇǴǆƨ!ƒ

.ǄŏƥƥƒǗýŏǁƿǗƧŏǂǂǗýŏĂƱ :ĂơǉǴ5ĂƮĂǆ ǇǴǆƨ!ƒ ǄƪƒǇĂǂŏ ǏǇ :ƒƋǊǏǆƒƘ

ƘƧƞĂ ǗǴ5ĂƧǕ Ǖǫ ǇǂƘ ǄǂĂ yƼƧ!ƒ Ǵǋŏ5 Ƨƞŏ ǄǂƛơǕƒ ǄǴlǆ Ǵǋǂǆƿƒ ƒƦǪ ƘǴ5Ʈ!ƒ ǉƦǋ

."ƚǉǆƨǕƒ ǇǆǴ5ĂƧǕ ǕǫǇĂǂŏ Ǖ Ǵǆ ăƧƞǆ

ǗǄǴùơ!ƒ ǄƥlƵ ǁ!Ʀ ýǴlŏ5 .ǄǕǂ!ƒ ƚƶƪ! ǴǉŏơƧƥƮǆ!ƒ ýƶƞŏ ƥƿĂ ":[4]ƏƧƮƤǆƨ!ƒ ýǴƿ

.(49ƚŏǕƒǗƧĂƱ!ƒ) ﴿ ... ﴾ : Ǐ!ǴƶƘ Ǌ!ĂƿĂ ǗǄƞǉ!ƒ ƾĂ5ƤĂ

---

[1] - ǗǇ!ƒ ǗƘǂǉ!ƒ .405 ƒ Ǘ1Ǘǉ ǗǊƞưƧǆ!ƒ ƚƞǉƞ!ƒ ƧƱǉƋĂ .206 ƒ Ǘ1Ǘǉ

[2] - lƧǋǆǉ ǗýǴǆǕƒ Ǘ206 ƒ Ǘ1Ǘǉ ƾŏlơƘ Ŏƞƒ ýưƪ!ƒ ǗǴƱǆ ǕƧƮǆ(1964)ǗƥǗ(ƥ.Ʊ.)

[3] - ƔƞǉƞƤ ǗǄǴƞŏƒ ýǁƵ Ŏ5 ƔǴƞǉƒ ǗƔƒƧƵǕƒ .193 ƒ Ǘ1Ǘǉ

[4] - ƔƒƧƵǕƒ ǊƶǉƮ Ŏ5 ýƮ5ǆ!ƒ .87 ƒ

LJĂù ǂö ĽJб Ɣù ƑĜǉ!ƒ ƒȐNj Ŏ5 Ɣ!Ĝʒ!ƒĂ ýƥ NJöǁƵ Ĝdž ƻ ƧƱ!ƒ ƔĂǉöĂ ":[1]DžĜƬNj LJhƒ ýĜp

ÜШĜơ!ƒ DžƥldžĂ ÜƧƮƶ!ƒ lǚƮ ǁkƑƞ:Ăơǉ ĜǉĜdžƨ LJĂǂö ĽJб NJǉƵ ƔĂǉdž!ƒ Ŏ5Ă ȸƧƥƮdž

ǂùhöƩ lƥdž ýƮǕƒĂ "LJöưƧĜl!ƒ ǁdžǁǂƒ ǕĂ " ÜlƧƨƞ Ƨơǉ ĂD ǂpĜǉ Ɣǁơ ǁkƧƱkǉƒĂ

LJĜùǂdž Ŏù5 ĭD Üƥùöƨ ƔƧp Ƙƪǁƞ:Ăơǉ ǼǉĜǂdž NJǉƵ ƔĂǉdž!ƒ LJĂǂö ƥpĂ .LJöưƧĜl!ƒ

."NJhƧp

:[2] ǁ!Ĝdž LJhƒ ýĜp

ƥkƖĭ DžƑDŽȐǁƐ Ʃƥư Ĭʒ pƐƤNj .... ƥqƮDŽ DžƑlDŽ DžƳ ƒNjdžĭ ƍƽ

.lĜơǉ!ƒ ƧĂnjdžƞ ýĂp ĜǉNj ǁ!Ĝdž LJhƒ ƻ!ĜƤö Dž!

Üƥöƨ ƔƧp Ƙƪǁƞ ǁ!ĂƖǂ ǕöǁpLJĜǂdž!ƒ ƻĂƧƱ LJƵ ƧƥƮdž!ƒ ƔĂǉö":[3]ýölƵ LJhƒ ýĜpĂ

ƔƧƵǆù5 NJùdžĜldž NJö!ǫ ƻĜưdž!ƒ DžöpDĂ "LJĜǂdž" ƻĜưdž!ƒ ƻȐơ5 ƥöƨ ƔƧp LJĜǂdž ĭD

ƩĂùǁƞ ǁùökƈ ýĂlk ǚ5 ǁ!Ȑ Ĭǁ Ƶ ƩĜlö ǕĂ Üǂö5ƧƱ!ƒ ĬǁƵ ƔƮǉ!ƒ ĂNjĂ ÜNJhƒƧƵǫ

ǁùökƈ :Ăùơǉ LJĜdžƨ!ƒ ƻƧƱ DžĜldž ƧƥƮdž!ƒ ǂdžĜpǫ LJĂǂöĂ .NJƪĂǁƞ LJĜǂdž ƥöƧk Üƥöƨ

ƘùpĂĂ ÜƩdžƬ!ƒ ƳĂǁƱ ƘpĂ ýƮǕƒĂ Ü"ƥöƨ ШĂƧƤĂ ÜNJơ!ƒ DžĂƥpĂ ÜƩdžƬ!ƒ ƳĂǁƱ

ĂùNjĂ ÜNJdžĜldž NJö!ǫ ƻĜư!ƒ DžöpDĂ ƻĜưdž!ƒ ƻȐơ5 Üƥöƨ ШĂƧƤ ƘpĂĂ ÜШĜơ!ƒ DžĂƥp

.Ʃöldž

ƻƧùƱ!ƒ NJùö!ǫ Ǽ5Ĝùưdž LJĜǂ ƧƥƮdž LJĜǂdž ƻƧƱ LJƵ ƔĂǉö ƥpĂ ":[4]ŎƱĂöƪ!ƒ ýĜp

:Ăơǉ ƧƛǂöLJĜdžƨ!ƒ ƻƧƱ Ŏ5 ǁƒȐĂ Üƥöƨ ƔƧp Ƙƪǁƞ :Ăơǉ NJǉĜǂdž ĂNj DžöpDĂ ƻȐơ5

ǁkƧƱkǉD :Ăơǉ ǁ!ȐĂ ǉƧöƥlk LJĂƥ Ǽ5ƧƱ ƧƥƮdž!ƒ ýƶƞö ƥpĂ ÜƧƮƶ!ƒ lǚƮ NJkƧƱkǉD

lĜǂȐ LJöǉƞ!ƒ lĜǂȐ" :Ăơǉ ǁ!ȐĂ ǉƧöƥlk LJĂƥ Ǽ5ƧƱ ƧƥƮdž!ƒ ýƶƞö ƥpĂ ÜƧƮƶ!ƒ lǚƮ

ĭD Ü"Ʃöp lƧöhNj ǁdžǁǂD Ǔ ":Ăơǉ NJdžĜldž LJĜdžƨ!ƒ NJö!ǫ ƻĜưdž LJöƵ DžƪƒDžĜlö ƥpĂ "NJǆD

."NJkhöƩ lƥdž

.203 f Ü2Ш Üǁ!ĜƪDž!ƒ ƠưĂD - [1]

.156 f Ü2Ш ÜýölƵ LJhƒ ƟƧƬ - [2]

.150 f Ü2Ш ÜNJƪ5ǉ ýƞƧdž!ƒ - [3]

.208 f Ü1Ш ÜNJhưƧdž!ƒ ǂƞnjh!ƒ - [4]

ǇǤù ǂdž ǇJùƵ ƔǍùǇö ƥùpǍ ":[1]ýǤùǀ5 ƫhǤƪ!ƒ ǁ!Ǥdž ǇJhƒ ýǍp ǏǇƵ ǑƱǍöƪ!ƒ ƫǇƵ

:ƧǍdžD NJö5 "ơǀ!ǫ....ƧƥƮdž

.NJdžǤǀdž NJö!ǫ ƻǤ ư dž!ƒ ƚdžǤpǫǍ ƻǤ ư dž!ƒ ƻƦơ ƔǤh ǇJdž ǍNj :üNjǛƐ

:Ǻ ư öD NJö5 ýǤpǍ ÜƧƒƥǀdž ǍD ǇJööƶƙ DžǤnj5ǫ ǁ!Ʀ ƱƧƬ :ǏdžƒƙǁƐ

ÜǤùnjƙhöƸ ǀƥùdž ǐD "ǇJöƱƧǤùǀ!ƒ ǁdžǀǂD Ǜ "Ǎơǈ ǇJǤöƵD ǄǤdžƪD NJǈƵ ƔǍǈö ƥp :Ƙǁƒƙǁƹ

.ǤnjƵǍǀƱ ǍD ǤnjƑǤǀh ǀƥdž ǐD DžǍƞǈ!ƒǍ Ƨdžǀ!ƒǍ Ʃ dž Ƭ!ƒǍ "ǇJöƥpƧƽ!ƒ"Ǎ

Ü ƳǍdžƪdž ǍD Ʃ öǀdž ǉƥǈƵ ǁ!Ʀ ǇJǑ ǏǇƵ ýƥö Ǥdž NJdžǚǂ Ǒ5 Ʃ ö! ǑhƱǤƬ!ƒ ýǤp :ƱǤƐƥǁƐ

ǁù!Ʀ ǇJǑ ǏǇƵ ƒǍƙƶǈ ƥpǍ ÜNǀöǀƙ ǇJdž ǑǈǤƛ!ƒ ǛǍ ǉƧöƛǂƙ ǇJdž ýǍǕƒ ƦƤƌö ǛǍ

ýǍǕƒ Ǒù5 ƳǤdžùƪ!ƒ ƧƛǂöǍ ƥp ǇJdž DžƪǤǀ!ƒ ǇJhƒ Džnj5Ǎ ÜƳǤdžƪ!ƒ ǏǇƵ ƻǍpǍdž

."ǑǈǤƛ!ƒ Ǒ5 ƩǤöǀ!ƒǍ

[1] - ǇǈƘ!ǂƘÜ ǚ1Ü ƒ 409.

المبحث الثالث: المفعول معه

[illegible][1] [illegible]

[illegible]

[illegible][2] [illegible]

[illegible]

[illegible] (71 [illegible]) [illegible]

[illegible][3] [illegible]

[illegible][4]

[illegible]

[illegible]

1 - [illegible] .215

2 - [illegible] .89

3 - [illegible] 225

4 - [illegible] .210

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

---

1 - [illegible] 158.

2 - [illegible] 158 [illegible] 237.

3 - [illegible] 410.

4 - [illegible] 160.

5- [illegible] 411

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

- [1] [illegible] 91.
- [2] [illegible] 293 [illegible]
- [3] [illegible] 255.

[illegible]

- [1] [illegible] .287
- [2] [illegible] .161
- [3] [illegible] .161
- [4] [illegible] 664 [illegible] (1919) [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

1- [illegible] .210

2- [illegible] 413.

3- [illegible] 413

المبحث الرابع: الاستثناء

ÜǗǄǌ ƔƮǇö ǏǇǺƘTǆ!ƒĂ ":[1]ƥƧǋǆ!ƒ ýǴl5 ǏǇǺƘƪǆ!ƒ Ǒ5 ƔƮǇ!ƒ ýǆǴƵ Ǒ5 lǴƠǇ!ƒ ƻǋƘƤƒ
ǋùǋǌp ĭƦù!ƒ ýƶ5!Ǵǌ ƔĂƮǇǆ ǏǇǺƘƪǆ!ƒ ǇǇǊ ":[3]ǑǇƞ Ǉǌƒ Ƨ‡ƦĂ .[2]ǋöĂǌöƪ ǋǋǺǆ ýǴpĂ
."Ǘǫ ƚöĂlƘǌ

":ĂƠǇ ƔƮǇ!ƒ ǏǇǺƘƪǆ!ƒ Ǒ5 ýǆǴƶ!ƒ Ǒ5 ǇöǑ5Ă‡!ƒ ƔǋƦǆ ƻǋƘƤǫ ":[4]ĭƧǴǌǇǕƒ Ǉǌƒ ýǴp
ĂùǌǊĂ ƥƧǋǆ!ƒ ƔǋƦ ǋö!ǫĂ "Ǘǫ" ǋö5 ýǆǴƶ!ƒ ǇǊ Ǐ!ǫ ǊǌǇưƶǌ ƔǋƦ5 "ƭƥöƨ Ǘǫ ǊĂl!ƒ ǊǴp
ĂùǋĂ ù ǇöǑ5Ăù‡!ƒ Ǉùǆ ǋƶǌǴƘ ǇǆĂ ǅƒƧ5!ƒ ƔǋƦĂ ÜǇöǑƧƮǌ!ƒ Ǉǆ ǊǴƞƨ!ƒ ƽƠƪƒ
ƘùǆƩƥǑĂ "Ǉǫ" Ƙ55Ƥ ǊĂ "Ǘ"Ă "Ǉǫ" Ǉǆ ƚǌ‡Ƨǆ Ǘǫ ǇǊ Ǐ!ǫ ù ǊǋǌǋƦǆ Ǉǆ ƧĂǋTǆ!ƒ
Ǘűùǌ ƭƧǴǌƘƵƒ Ǒ5Ǉ!ƒ Ǒ5 ǴǋǌƒĂ5ƱƵĂ ǇǊǌ ƭƧǴǌƘƵƒ ƔǴƞöǗƒ Ǒ5 Ǵǋǌ ƒĂǌƮǇ5 "Ǘ" Ǒ5
ƭƥöƨ ǇǊ Ǘǫ ǊĂl!ƒ ǊǴp :ǋǊöĂǆƘ ǇǕ ǏǇǺƘƪǆ!ƒ ƔǐƮǇ ǴǆǇǫ :ýǴp ǋǇǊ ǑƑǴƪ‡!ƒ ǇƵ Ǒ‡ƠĂ
ƔùǋƦĂ .ýĂƶ5ǆ!Ǵǌ ǋǌTǆ ǋǇǕ ǏǇǺƘƪǆ!ƒ ƔƮƘǇö :ýǴp ǋǇǊ ǴưöǊ ǋǇƵ Ǐ‡ƠĂ ÜǊlö Ǌ!
."Ǘǫ ƱƪĂƘǌ ýƶ5!ƒ ǏǇƶǆ ĂǊ ýƶ5!ƒ Ăǋ ÜǏǇǺƘƪǆ!ƒ Ǒ5 ýǆǴƶ!ƒ ǇǊ Ǐ!ǫ ǇĂöƧƮǌ!ƒ

Ǉùǆ ƚù5ƑǴƱĂ ÜǇǴùƞƨ!ƒ ƽƠƪǫ ĂǌǊ Ă ÜƥƧǋǆ!ƒ ƩǴǌƶ!ƒ ĂǌǊ ƔǋƦ ":[5] ƫöƶö Ǉǌƒ ýǴp
Ǘǫ ǊĂl!ƒ ǑǇǴƘǊ ýǴp ƒƦǊ5 "ǏǇǺƘƪƒ" ǇƵ ƚǌǴöǇ "Ǘǫ" ǏǇǺƘƪǆ! ƔƮǴǇ!ƒ ǇǊ Ǐ!ǫ ǇöǑ5Ă‡!ƒ
Ƨöƹ ǊĂl!ƒ ǑǇǴƘǊ ýĂlƘ ǁǇǕ Üƻöƶư ĂǋĂ Üƭƥöƨ ǏǇǺƘƪƒ ǊĂl!ƒ ǑǇǴƘǊ ýǴp ǋǆ‡5 ÜƭƥöƨƩ
ƩǑ!Ă ÜǏǇƶǆ!ƒ ƥƪ5ö ǋǕ Üƥöƨ Ƨöƹ ǑǇǺƘƪǴǌ ƧƥlƘ ǇǊ ƨĂƞö ǗĂ Ƨöƹ ƔƮǇƘ5 Üƥöƨ
ƔǋƦùǆ Ǉùǆ ƧĂǋùTǆ!ƒ ĂùǋĂ ǅƒƧ5!ƒ ƔǋƦĂ ÜƔƮǇ!ƒ ǊǴlǆ ǋǆölƘ ƻƧƠ Ƨöƹ ýǌp
ÜƧǴǌƤǕƒ ƴƵƧƘĂ ǅǴǆƪǕƒ ƔƮǇƘ ǑƘ!ƒ "Ǉǫ" Ǉö5ƧƠ Ǉǆ ƚǌ‡Ƨǆ "Ǘǫ" ǇǊ Ǐ!ǫ ǇöǑ5Ă‡!ƒ

- [1] ÜƚöǆűƪǕƒ ǇĂƑTǊ! ǏǊƵǕƒ ƩǊƞǆ!ƒ ÜǋǆöưƵ ƽ!ǴƤ!ƒ ƥǌƵ ƥǆƠǆ : ƽölƠƘ Ü390 ƒ ÜƔưƘlǆ!ƒ - .Ʊ.ƥÜ (ùǋ1386)ÜlƧǋǴl!ƒ
- [2] ÜƔǴƘ‡ǊǊ! ƚöƧƮǆ!ƒ ƚƑönj!ƒ ÜǇĂƧǋ ƥǆƠǆ ǊűƪƒƑ ƥǌƵ ƽölƠƘ Ü310 ƒ ÜƻǊ Ü1Ʊ ÜƔǴƘ‡!ƒ - .(Ǌ1977)ÜlƧǋǴl!ƒ
- [3] .214 ƒ Ü1Ʊ ÜĂƠǇ!ƒ Ǒ5 ýǆǊ!ƒ ƔǴƘ‡ -
- [4] .34ÜƚƑƪǆ!ƒ Ü226 ƒ Ü1Ǌ ÜƻǴƮǇǕƒ -
- [5] ƚǌƘ‡ǆ!ƒ ÜǑǇƹ!ƒ ƥǌƵ ƥƒĂƞ!ƒ ƥǌƵ ýöƵǴǆƪƒÜƥǆƠƱ ƥöƪ!ƒ ƥǆƠƱ : ƽölƠƘ Ü415 ƒ Ü1Ǌ Ǌ ÜýƮ5ǆ!ƒ ƟƧT - .(.Ƙ.Ʊ.ƥ)ÜƚölöƱĂƘ!ƒ

[illegible]

- 1 .226 [illegible]
- 2 .165 [illegible]
- 3 [illegible] (1975) [illegible] .164 [illegible]
- 4 .418 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

1 - [illegible] .391

2 - [illegible] .309

3 - [illegible] .102

4 - [illegible] .233

5 - [illegible] .225

6 - [illegible] .317

[illegible]

[illegible] [1] [illegible]

[illegible] [2]

[illegible]

[illegible] (ŭP) [illegible]

[illegible] [3] [illegible]

[illegible]

[illegible] [4] [illegible]

- [1] .239 [illegible]
- [2] .186 [illegible] 32 [illegible]
- [3] .221 [illegible]
- [4] .428 [illegible]

. ǁ !Ǥdž ǈǉŬ ǈǉŏ ư pǤǉķdž ǈǉŏŏDZ ŎƱĂŏʅ!ƒ ϸƧĂD ǤǉNjĂ

ǈǉŏķʒǁ!ƒ ǈǉŏķǤNj ĽǈǉŏǉǈƧNjǤU ":[1]ŎƱĂŏʅ!ƒ ýǤl5 Ü"ǤTơĂ ƫ Ǥơ ýŏp": ǁ !Ǥdž ǈǉƒ ýĂp Ŏ5 ǤdžD

NJùŏƨǈķ!ƒ ǏǈƶdžǉDžʅƒ ŎNj Ŏķ!ƒ ǤTǤơ Ŏ5 ǤdžNj ǤdžǈǪ ǁ !Ʀǂ Σŏ!Ă NJŏƑǤǈǺķʅŰƒ "ǤTǤơ" Ŏ5

ǈǉùǉ ƧǤlùDƮ!ƒ ϴƧƮ ϸpĂ .ǈǤŏơ ĂǉD NJ!Ǥp ÜDžǖ!ƒ ǤnjŏǁķĂ ǈǉĂǈķĂ ÜǤĂʅ!ƒ ǈǉdž lǤƒƧǉ!ƒĂ

."ǤǤǈǺķʅŰƒ Ŏ5 ýdžƶķʅķ Ŭ ƫ Ǥơ

ǁ ù!Ǥdž ǈǉƒ ϸǈƵ ǤTǤơ5 .ƗơưƒĂ ǁ !Ǥdž ǈǉƒ ĭDƧ! ŎƱĂŏʅ!ƒ ĭDƧ Ɨ5!ǤƤdž Ʊơǖǈ ǤǉNjĂ

.ǤĂʅ!ƒ ǈǉdž NJƑƧǉķ!ƒĂ NJŏƨǈķ!ƒ ǏǈƶdžǉDžʅƒ ŎƱĂŏʅ!ƒ ϸǈƵĂ ǤǤǈǺķʅD lƒϸD

"Ŭǫ" ĽǈǉDžǁƵDĂ ":[2] ĭƧTơdžƨ!ƒ ýǤl5 "Űǉ" Ɣ "Ƨŏƹ" NJǉT Ɨ!ǤʅdžŎ5 lǤơǈ!ƒ ǤƒƧD Ƙϸϸƶķ

ƔƒƧùƵǫ NJʅdžŏ Ǘ5ƮĂ ǈǉĂǂŏ ĿǈD Ƨŏʒ! ĭƦ!Ǥ5 ǤdžnjǈǉDž ϸơƒĂ ýǂ! Ǥdž ǈǉǤ ưƧǤlķŏ "Ƨŏƹ" Ă

ƘƒƦ!ƒ Ɨnjɳ ǈǉdž :ǈǉŏķnjɳ ǈǉdž ǤnjŏǁƵ NJķ!ŰϸĂ ƗǁǺǤdždž!ƒ NJ5ǖƤĂ ÜlƧŏǤʒdž!ƒ ǉǤǈƶdžĂ ÜNJDžǉp Ǥdž

ǈǉǤʅǈǉ ǈǉǤǂ ƧĂƧdž!ƒ ĽǈǉǗϸƮǤp Ü"ϸŏƨ Ƨŏƹ ýɳƧǉ ƘƧƧdž" :ýĂlŏ :Ɨ5Ʈ!ƒ Ɨnjɳ ǈǉdžĂ

.ϸŏƨ Ɨ5Ʈ NJķ5Ʈ Ƙʅŏ! ǈǉdžǉ ĂD ÜƧƤǤ

Ü(95ǤǤùʅǈ!ƒ)Üﭙﭚ ﭗ ﭖ ﭕ ﭔ ﭓ ﭒ ﭑ ﭐ ﭏ פֿ :ýùɳĂ ƨùƵ Ɨ!Ăp Ŏ5Ă

ǏùǁƵ Ɣù Ʈǈ!ǤǉĂ " ǈǉŏǈdžƋùdž!ƒ " ý NJ5Ʈ Ƨɳ!ǤǉĂ "ǈǉĂϸƵǤl!ƒ" ý Ɨ5Ʈ ƴ5Ƨ!Ǥǉ "Ƨŏƹ"

Ŏù5Ă ÜƗŏ5ùƮĂ!ƒ Ŏ5 Ŭǫ NJŏǁƵ ýƤϸ ϸpĂ ÜǤǤǈǺķʅŰƒ Ŏ5 Ŭǫ ǏǁƵ ýƤϸ DžǺ ÜǤǤǈǺķʅŰƒ

ÜŸƒ Ƨùŏƹ ĭD Ü(22ƗŏŪƒÜǤǤŏǉǈŪƒ) ﭨ ﭧ ﭦ ﭥ ﭤ ﭣ ﭢ ﭡ ﭠ ﭟ ﭞ ﭝ :ýŏƨǈķ!ƒ

:[3]NJ!Ăp NJǈdžĂ

DžƐǬ5ϸƻǁƐ Űǉ pĭǤƈ ϸDžƴǁ ....ĿNjǬlƈ ǈžϸƑƻDž Ɗƈ ü lNj

Ǥùdžǂ "Ÿƒ Ŭǫ Ǥùdžnjŏ5 ǈǉǤùǂ Ă! ":Ƙǁp Ă! ÜǗƶǉǤķ Ŭǫ "Ƨŏƹ" ăƧɳdž ǉƋƒƧɳǫ ƨĂɳŏ ŬĂ

.[4]"ǈǉĂƶdžɳD "Ɣ NJŏĂǉŏʅ NJnjǉTĂ ƨɳŏ Dž! "Ÿƒ Ƨŏƹ Ǥdžnjŏ5 ǈǉǤǂ Ă! " :ýĂlķ

---

1 - ǈǤ!ƒ ÜƘǂ ɳùl Ü f 429.

2 - ƒ!ǉdž Ʈý Ŏ5 ƮǈƗ ÜƒŰƵƧƒƔÜ Ʊ1Ü f 104.

3 - ƥŏĂƒǈ ƵdžĂƧ ǈǉ dž ϸŏǂƧƔÜ f 178Ü ƥŏĂƒǈNJÜ ķơlŏƫ NjǤTDž ƒ!ƱƶǤǈÜ ƶϸƒϸÜ(Dž1970)Ü ϸ.Ʊ.

4 - ǈǤ!ƒ ÜƘǂ ɳùl Ü f 429.

Ǒù5 Ǖǫ ƥùƶƅ ƴƿƒĂ!ƒ ĎƪǕƒ Ďǂơǂ ƔƒƧƵǗƒ Ǒ5 Ƨǒƺ Ďǂơ ǏǇ ":[1]ƧĂ5ƮƵ ǇƕƒƧǂŖĂ

ƘùƶƅƙǫĂù! ǁǇǕǫ ǕǊƮǇĂ Ƨǒƺ ƴ5Ƨƅ ƥǒƨ Ƨǒƺ ĎĂǀ!ƒ ĎǤƿǤǆ :ýĂǀƙ ǋƙǕǤơ ƴǒǆƞ

:ǇǤǌƞĂ ƴǤƙ!ƒ Ǒ5 ǁ!Ŗ ǇǤǂ Ƨǒƺ ƥƶƅ ƴƿƒĂ!ƒ ĎƪǕƒ

.[2]ǑǉƞǇƕƒ ǋĂǆ Ƨǂ ŖĂ .Ƨǒƺ ƔƒƧƵǫ Ɣƪơ ǏǁƵ ǇĂǂǒ ǇǫĂ .ǋƱ5! ǏǁƵ Ư5Ƥ!ƒ

ƥùƿ ĎùƛǕǤǤǉƙƪƒ ǤǉĂǂƙ ǏǇǕǫ ýƮƒĂ Ǖǂ5Ʈ ǇĂǂƙ ǏǇ Ƨǒƺ ýƮ ":[3]ǇǤǒơĂƅ ýǤƿĂ

Ǒù5 ǀǤùơǉ!ƒ Ďǚǂ ƔƧƱưƒ ƥƿĂ ǕǤǌǒ5 ýƮ ĂǋǤǆǒ5 ăƧƤǕƒ ǏǁƵ Ǥǆǋƒƥơǫýǆơƙ

ǤǕƋùǋĂ ǕǑƵǤǉƮ!ƒ ƻ ƮĂ!ƒ ǋƅ ƥƒƧǒ ǋǉ ǇǒƧƛǂǕƒ Ďǚǂ ǇǆĎǌ5ƙǆ!ƒĂ ǕǃƅƻƮĂ!ƒ

ƘƧƧǆ ĂơǉĎǕĂ ƻ!ǋǒ5 Ă ǀƧǂǉ! ǂ5Ʈ ǇĂǂƙ ǤǌƥƶƅǤǆĂ Ǖǫ : ƫ5ƤǕƒ ýǤǀ5 ƒĂ5ǁƙƤǫ

ǏǁƵ ǇǒǒĂơǉ!ƒ ƧĂǌǆƞ Ʊǒƪƅ!ƒ Ǒ5Ă ....ǕǁĂƤ Ǖǫ ĎĂǀ!ƒ ǑǉǤǤƞĂ ǕǁǒƤƒ Ǖǫ ĎĂǀ!ǤƅǋùǒƄ ƴǀƙ ǤǆǒƄ ƴǀƙ ǤǌǉǫƧǋǤƱ!ƒĂ Ǖǫ ǁ!Ŗǂ Ă ǂ5Ƨƶǆ!ƒ ǏǁƵ ǐƧƞǒ "Ƨǒƺ" ǇĂǂ ƨƒĂƞ

Ǒù5 Ă Ǒù5ǉ!ƒ Ǒù5 ǇǤǂ ǤƒĂƪ ƻĂƮĂǆ ǤǌǆƥǀƙǒǕ Ǒƙ!ƒ ƴưƒĂǆ!ƒ Ǒ5 Ǖǫ (Ƨǒƺ)

"Ƨùǒƺ" ƘǉǤǂ ǤǆƛĂ Ǖƻ ǒƧƶƙ!ƒ ǇǆǉƥǒƄƙ Ǥǆ ǏǁƵ Ǥ5ƧƶǆĎ ǂƧǂǉǆ Ă ǂƥƧ5ǉǆ ƘǤƅƛǕƒ

Ǥǆ ǁ!Ŗǂ5 Ǆ5Ƨƶǆ!ƒĂ ǀƧǂǉ!ƒ ǏǁƵ ǤǌǒƧƞ ƠƮ ƻǒƧƶƙ!ƒ Ǥǌǒ5 ƠƮǒ "ýƛǆ" ƘƒĂƤ Ǉǆǆǆǆǆǆǆǆǆǆǆǆǆǆǆǆǆǆǆ

."(Ƨǒƺ) Ǒ5 ƨǤƞ Ǥǆǂ ýƥƅ!ƒ Ǥǌǒ5 ƨĂƞǒĂ ǕǄ5Ƨƶǆ!ƒĂ ǀƧǂǉ!ƒ ǏǁƵ ǐƧƞǒ ǤǋǤǉƶǆƅ

ǕƴùưƒĂǆ!ƒ Ư ùƶƅ Ǒù5 ǤǤǉƙƪǕƒ Ǒ5 "Ǖǫ" ǏǁƵ "Ƨǒƺ" Ƙǁǆơ ":[4]ƔƞǤơ!ƒ ǇƕƒýǤƿ

ǕƧùǒƺ ƥƶƅ Ǥǆǂ ǕǄ5Ʈ ĂƉ ǅƙƒŖ ǤǌǁƅƿǤǆ! ǂƧǒǤƷǆ (Ǖǫ) ƥƶƅ Ǥǆ ƧǤƮ ǋǉƉ ýǆơ!ƒ ǏǉƶǆĂ

ǂƧǒǤƷǆ Ƨǒƺ ƥƶƅ Ǥǆ ƧǤƮĂ ǕǤǌǁƮƉ Ǒ5 ǇǤǂ Ǥǆǂ ǕǅƙǤƅƛƉ ĂƉ Ǆǒ5ǉ ǋǁ! ǋƙƧǒǤƷǆ ƧƅƙƶǒǕĂ

Ƨùǒƺ ǇǕ ǕƩǂƶ!ƒ ǇǆƧƛǂƉ Ǖǫ ǏǁƵ Ƨǒƺ ýǆơ ǏǇ Ǖǫ .....ǅƙǤƅƛƉ ĂƉ Ǆǒ5ǉ ǤǌǁƅƿǤǆ!

."ƻĂƧơ!ƒ Ǒ5 ǋǉǆ ƧƛǂƉ ǤǤǆƪǕƒ Ǒ5 ƻƧƮƙ!ƒĂ Ďƪƒ

:[5]ǁ!Ǥǆ ǇƕƒýǤƿ

ƑǤƨǍ ǕǤǤ ƑƙƙƗƨǍǀ ƑǍǤ.....ƑǤƥýǍǅ ƥǏƺǤ ƺƥǋƥǀǍ ǍƙƗƨƐǋ

---

[1] - ǁƧǀǆ!ƒ ǋƶǆĂ ýƛǆ ǁƧǀǆ!ƒ ǕƔƧǀǆ ǕƱ1Ǖ f 238.

[2] - ƟƧƮ ǁǆ!ƒ ƴ5Ǒ ǉơĂǕ Ǖ1Ɯ f 176.

[3] - ƻǤƮƙƧƒ ưƧƔ ǇǆǇ !ƪǤǇ !ƒƶƧƔǕ Ǖ1Ʊ Ǖ2Ɯ f 312.

[4] - ǂǤ5ǒǂ Ǒ5 ǉơĂǕ Ǖ1Ɯ f 245.

[5] - Ǆ5ǒǂ ƕƒǇ Ǥǆ!ǁ Ǒ5 ǉơĂǕ f 32. ĂƒǉƱƧ ƟƧƮ ƕƒǇ ǏƵǒƿǕ Ǖ2Ɯ f 176.

Ɣù Ʈǉ ǇǊǆ Ǜǲǉ Ǐǉǚǩʅǆ!ƒ ǋǉơǩʅŏ Ǵǆǉ ǋǉƧƵǄǍ Ǵǌǉ ƘŏǉǚǩʅƒƒƦ (Ƨŏƹ)Ɣ ƧƧƞǄ ĭǄ
.ƠƞƒƧ ǍǄ ǄƨǛ

ǄǴùƥ ýǍùǀƙ5 "Ǜƹ" ƴǆ Ǐǉǚǩʅǆ!ƒ ǋǉ ƔƧƶǻ ǇǴǂ Ǵǆǉ "Ƨŏƹ" ƔƧƶƗǍ ":[1]ýŏǀƵ ǇǊƒ ýǴƥ
Ƨŏƹ ƥơǄ ǄǴƥ Ǵǆ ýǍǀǉǍ Ü"ƹƥŏƨ" ƔƮǉ ÜƹƥŏƨǛƹ ǄǍǀ!ƒ ǄǴƥ ýǍǀƙ Ǵǆǂ ÜƥŏƨƧŏƹ ǄǍǀ!ƒ
."ƳǴǉƙǗǴǉ ƧǴƙƤǆ!ƒ ƔƮǉ!ƒǍ ƳǴǉƙǗǴǉ Üƥŏƨ

ǉƧǋǉǴǓ ýŏƥ .ơǉ!ƒ.....ǴǉƧƶǆ ƧŏƷǉ ƭƧǍƧƞǆ ǇǚƙʅƒǍ : ǁ!Ǵǆ ǇǊƒ ýǍƥ ":[2]ǑƱǍŏʅ!ƒ ýǴƥ
Ǵǌǉùʅ ƮǴǉ ǇǊǑ ýŏǌùʅƙ!ƒ ƟƧƬ Ǒ5 Ơơƭ ǋǉǂ!Ǎ ÜƧǍǌƬǆ!ƒ ǍǋǍ ƔƮǉ!ƒ ƚǌƞ ƥǴơƙƒ
."ǇǴǉǚƙʅǛƒ Ǐǉƶǆ ǋŏ5Ǎ ýǴơ!ƒ ǏǄƵ ǴǌǄǉƥ ýǆǴƶ!ƒ

ǴǀǄƱǆ ǴǌơƙǍ5 "Ǜƹ" ǍǄƙ ƔƒƧƵƹ Ǵǌ!Ǎ ƭƧƞ ǏǉǚƙʅŏǍ ƧŏƷǉ ƻ ƮǍŏ ":[3]ƴǆǌ!ƒ Ǒ5 ýǴƥǍ
Ǵǌŏ5 ýǴơ :ǑʅƧǴ5!ƒǍ ÜƪǉǴʅ!ƒ :Ǒ5ƒƧŏʅ!ƒǍ ÜǋǄư5 ǴǌǉǍǂ ƧǍǌǆƞ!ƒ ýǴƥ ǴǌǉƮǴǉǍ .ƚƷ!
"ǏǉǚƙùƬƒ"Ɣ ƔƮǉ!ƒ ýƮǄ ǇǄǍ Ǵǌ5Ǵưǆ ǄǴǀǆ ƚǆƑǴƥ ǴǌǉǉƹƧǴƙƤǆ!ƒǍ .ǇǴǉǚƙʅǛƒ Ǐǉƶǆ
."ƚ5Ʈ!ƒ Ǎ "Ǜƹ" Ɣ Ǎ ýŏƥǍ Ǵǌǉ Ǐǉǚƙʅǆ!ƒ ƴǉǴƙ Ǒ5 Ǐǉƶǆ!ƒ ǀƵƒƧǆ ƨǍƞŏǍĉ

ǆƒƧƈ ƯƧùƵ ǄùǍ "Ƨùŏƹ" ƔƒƧƵƹ Ǒ5 ǁ!Ǵǆ ǇǊƒ ĭǄƧ ǑƱǍŏʅ!ƒ ƯƧƵ ƪǉʅ Ǵǆ5
ǉƧǆùưǆ (ǏǉǚƙùʅƒǍ)Ɣ ƔǍƮǉǆ "Ƨŏƹ" ǇǊ ƧǴƙƤƒ ǄǍ ÜƚǉǄʅǆ!ƒ Ǒ5 ǀǴơǉ!ƒ ƧǍǌǆƞ
.ǴǌǉǄǉƥ ĭƦ!ƒ ýǆǴƶ!Ǵǉ ǍǄ "Ǜƹ" Ɣ ƔǍƮǉǆ ǋǉǄ ǎƧŏ ĭƦ!ƒ ǁ!Ǵǆ ǇǊǛ ǴƙŭƤ

Ǵùǌ! Ƨùŏƹ ǇǛ Ü"Ǜƹ" Ɣ ƔǍƮǉǆ "Ƨŏƹ" ǇǊǉ ýƑǴǀ!ƒ ǁ!Ǵǆ ǇǊƒ ĭǄƧ ƚơǴǉ!ƒ ƠƞƧŏ
ǍùǋǍ [4]ƥƧǉǌǆ!ƒ ƥǉƵ "Ǜƹ" Ɣ ƔǍƮǉǆ ǏǉǚƙʅǄ!ƒ Ǎǌ Ǜƹ ƥƶǉ ǴǆǍ "Ǜƹ" ƥƶǉ Ǵǆ ƔƒƧƵƹ
.ǁ!Ǵǆ ǇǊƒ ƧǴŏƙƤƒ

":[1]ĭƧǴùǌǉǛƒ ǇǊùǌƒ ýǴƥ.Ƥ ƚŏ5ƧǓ!ƒ ǄƨǋƙǍǄ ǴǆʅƒǇǍƚƙ ýǋ ǎǍʅ Ǒ5 ǀǴơǉ!ƒ ƻǋƙƤƒ
ǴǌǉǄ Ǐ!ƹ ǇǍŏƧƮǌ!ƒ ƔǋƦǍ .Ǵ5ƧǓ ǇǍƚƙǍ Ǵǆʅƒ ǇǍƚƙ ǎǍʅ ǋǉ Ǐ!ƹ ǇǍŏ5Ǎƚ!ƒ ƔǋƦ
."Ǵ5ƧǓ Ǜƹ ǇǍƚƙ Ǜ

.176 ƒ Ü2Ɯ ÜýŏǀƵ ǇǊƒ ƟƧƬ - [1]

.425 ƒ Ü1Ɯ ÜƘƚǉ!ƒ ƧǓǉƒǍ Ü218 ƒ Ü1ƜƚŏƯƧǆ!ƒ ƚƞǌǉ!ƒ - [2]

.206 ƒ Ü2Ɯ Ü2Ʊ ÜƴǆƒǍǌ!ƒ ƴǆǋ - [3]

.390 ƒ Ü4Ɯ ÜƔƯǀǆ!ƒ - [4]

.252 ƒ Ü1Ɯ ÜƻǴƮǉǛƒ - [1]

[illegible] [1] [illegible]

[illegible] [2] [illegible]

[illegible] [3] [illegible]

[illegible] (108 [illegible]

[illegible] [4] [illegible]

[illegible] [5]

[illegible]

[illegible]

---

1 - [illegible] .233

2 - [illegible] .227

3 - [illegible] .224

4 - [illegible] .321

5 - [illegible] .177

ƔƧùƶ!ƒ ǇdžĂ ÜƧƮ l!ƒĂ ǇŏƗ!ƒ ƧƗǂ ĂǋǨ ǤnjŏƼ ƧĂnjƬdž!ǤƼ ăĂƗ ǤdžǫĂ ":[1]ýŏlƵ ǇǊƒ ýǤp
ÜþdžŏĂ ǤnjǇŏƗ ƧƗǂŏ Ǉdž ǄnjǇdžĂ ÜƧƮlŏĂ ǤnjǇŏƗ ǄưŏǇdž ǄnjǇdžĂ ÜþdžŏĂ ǤnjǇŏƗ ƠƙƽŏǇdž
ǊơƧƬ ŎƼ ŎƗƧǤƽ!ƒ ǤǋƧǂƦ ǇdžǆĂ ÜǤǋƧǂƦ Ǉdž ýpĂ ƻǈƮdž!ƒ ǤǋƧǂƦŏ Ǆ! ǂƷ!ƒ ǉƦǋĂ
ǄǤùp :ƘùƗp ƒƦƼ ǴƼƧƱ ŮƍǇĂǂƙŮ ǤnjǇǅ ǤdžǋƧŏƺĂ ǄƒƧƽ!ƒĂ ǊŏĂǊŏƗ ƔǋƦdžĂ ǂŏǊƱǤƬǉ!
ǏùƗƵ lƧƶùƬdž ŎùǋĂ ǂŏƼƧƱ!ƒ ǏƗƵ ƔĂƮǈdž ǄǋþǈƵ "ăĂƗ" ƻ þŏƨ ăĂƗ ǄĂl!ƒ
."ƧƶƬ!ƒ lƧĂƧư ŎƼ ŮƍǊŏƼƧƱ!ƒ ǇƵ ǄǋþǈƵ ƜƧƤƙ ŮĂ ǂŏƼƧƱ!ƒ

ƾƧĂƮldž ǤnjdžưǊ "ăĂƗ"Ă ÜƾþĂþdždžĂ ƾƧĂƮldž ǇŏƗ!ƒ ƧƗǂǊ ăĂƗ!Ă ":[2]ŎƱĂŏƗ!ƒ ýǤp
Ǥdždž ƔƒƧƵǫĂ ǄǤǇƙƗƒ Ǉdž Ƨŏƺ!Ǥdž ƠƮǕƒ ýĂl!ƒ ǏƗƵ ǤnjƗƶƞƒ ÜƾþĂþdždž ǤnjơƙƽǊ ǄƒĂƗĂ
."ǕƎǊ ǏǈƙƗdž! ƔƗǈ
."ǄƒĂƗ" ŎǋĂ ǁ!Ǥdž ǇǊƒ ǤǋƧǂƦŏ Ǆ! (ăĂƗ) ŎƼ ǂƶǊƒƧ ǂƺ! ƭǊƗ ǤdžŏƼ ŎƱĂŏƗ!ƒ ƧǂƦ
:ƧĂdžǅ ǊŏƼ "ƣ!ƒ....ǄƒĂƗ ăĂƗ ăĂƗ!Ă " :[3]ǁ!Ǥdž ǇǊƒ ýĂp ƘǂǈǊ!ƒ ǊǊǤƙǂ ŎƼ ýǤp
ƟƧùƬ ŎƼ ƨǤǊƤ!ƒ ǇǊƒ ǤǋǤǂơ ǇŏƗ!ƒ ƧƗǂ ƴdž þdž!ƒ ŎǋĂ ǂƶǊƒƧ Ǌƺ! ǊŏƗƵ Ǐlǉ :üǋŮƐ
.ƴdžǤƞ!ƒ ŎƼ ǄǤƬǋ ǇǊƒĂ ÜǇǤŏơ ĂǊǅĂ ÜƱƶdž ǇǊƒ ǂŏƽ!ƒ
Ǆƨùƙƙŏ Ů ǊǈǫĂ ǊǊǋĂƞĂ ƧƑǤƗǊ ƔƒƧƵǕƒ ŎƼ (Ƨŏƺ) ǤnjƙƼþƒƧdž Ǉdž ǊơơƮ Ǥdž :ǏdžƑƙǁƐ
ƟƧƬ ŎƼ ǊƙƧƮǈ ŎƼ ƺ!ǤǊĂ ǊǊƙǂ ƧƛǂǅŎƼ ǴưŏǅǊơơƮ .ǂŏƼƧƱ!ƒ ǏƗƵ ƔƮǈ!ƒ ǤnjŏƼ
ǊùŏƗƵ ƒ ùǈ ǐƦ!ƒĂ ŎƞǤƞƨ!ƒ ŮƍǁǁƦ ŎƼ Ǌ! ƻƗƗ Ů ǊǈǅǇǤŏơ ĂǊǅ ýǤpĂ Üýŏnjƙƙ!ƒ
.ƧƶƬ!ƒ ŎƼ Ůƍ ƻƧƮƙŏ Ů ƻƧƱ ǊǈǅǊŏĂǊŏƗ
ŎùƼ ƻƦùơŏ þp (Ƨŏƺ) Ɣ ǏǈƙƗdž!ƒ ǇǊŏ :ǇŏƧdžǅ ŎƼ (Ƨŏƺ) (ǄƒĂƗ) ƭƧǤƽƙ :ƘǁƑƙǁƐ
ƠŏƮƽ!ƒ ŎƼ ǤǋþơĂ ýĂƮĂdž! ǂƗƮ ƴlƙ ăĂƗ ǇǅĂ "ăĂƗ" ƻ ǔƤǊ Ƨŏƺ Ʃŏ! :Ăơǈ
.Ƨŏƺ ƻǔƤǊ
ǤùdžƲƶǊ ŎƼ ƭǊƗ ǤdžŏƼ ǁ!Ǥdž ǇǊŮ ǊƙưƧǤƶdžĂ ŎƱĂŏƗ!ƒ ǂƽ!ǤƤdž ƱơǕǈ ƭǊƗ ǤdžŏƼ
."Ƨŏƺ" Ă "ăĂƗ" ƔƒƧƵƒĂ ǄǤǇƙƬƒ ŎƼ ǄǤǂơǅ Ǉdž Ǌ!ǤƤ

---

[1] - ƒ!ǄǤƧƴǊ ƒ!ƗǊƭÜ ƒ .178.

[2] - ƒ!ǊǋƴǊƗ ƒ!ǄƧưŏǂÜ ǄƗÜ ƒ .219.

[3] - ƒ!ǈǂƘÜ ǄƗÜ ƒ .426.

ǇǕ :ǴǸƥǆǍ ǴǹǇǰƪ ƧƪǂǊ (ǅƒǍƪ) ǑǸǍ (ăǍƪ) Ǒ5 ƗƶǊƒƧ!ƒ ƗƷǛ!ƒ ǁ!Ǵǆ ǇǊƒ ƧǂƦǒ Ǆ!
ǴǸƧǂƦ ǇǆǆǍ ǴǸƧǂƦ Ǉǆ ýp ƗƷǛ!ƒ ǉƦǋ ":[1]ýǒlƵ ǇǊƒ ýǴp.ƔƧƶ!ƒ Ǉǆ Ǵǹǉ ƾƱǉ Ǉǆ ýp
."ƗǒǊƱǴT!ƒ ƟƧT Ǒ5 ǑƪƧǴǯ!ƒ

Ü"ǖùƶƞ Ƨǒƺ! Ǵǆ ǖƶƞǅ ǅƒǍƪ ăǍƪ ăǍƪ! ": ǁ!Ǵǆ ǇǊƒ ýǍl! ǑƱǍǒƪ!ƒ Ưƒ ƧƙƵƒ Ǵǆǫ
ýùƛǆ ƗǊǍƮ ǉǆǍ lƧǍƧƞǆǍ ƗƵǍ5Ƨǆ lƧǒƛǂ ƘƶpǍ ăǍƪ ǇǕ ǉƧƧǊǒ Ǵǆ ǁǴǉǋ Σǒǈ5
:[2]ƧƵǴT!ƒ ýǍp ǁ!Ʀ ǇǆǍ "Ƨǒƹ"

ƑǆƏǋƨ ǄǆǄ Ǘǋ Ƒǆ ǄǆǄ !ǊǆǄ ǄǆƑl ǄǆǄ ƅƑƪƟƻǁ ƼƯǆǐ Ǘǋ

:[3]ƧƵǴT!ƒ ýǍpǍ lƧǍƧƞǆ ǅƒǍƪ ƘƶpǍ łǒơ "ǴǉƑƒǍƪ Ǉǆ" Ǌ!Ǎp Ǒ5 ƥǋǴT!ƒ

ăƥłƪǄǁ lǆǅǋ ƑǊyƏƑǴ pƐǋƨƺ ǌƥłƪǂ ǋǈ ǄǄǐƥl ƱƑǴǂ ƐƤǴǋ

.ǄƥƙǊǆ ăǍƪ ƘƶpǍ łǒơ " ǴǹƶƑǴǊ ǁƒǍƪ5 " Ǌ!Ǎp Ǒ5 ƥǋǴT!ƒǍ

---

[1] - ƟƧT ǇǊƒ ǙýǒlƵ Ǚ2Ɯ ƒ 378.

[2] - Ǉǆ ƔǴƙǂ!ƒƥǋƒǍT Ǚ1Ɯ ƒ 3.

[3] - ǇƒǍǒƥ Ǚłƪǆơ!ƒ Ǚ4Ɯ ƒ 274.

المبحث الخامس: الحال

[illegible]

- 1 [illegible] .97
- 2 [illegible] 536 [illegible] (1971).
- 3 [illegible] .218
- 4 [illegible] .337
- 5 [illegible] .195
- 6 [illegible] 86 [illegible] (1984).

ǚùƅ ǷùǀǁƱdž ýǤùơ!ƒ ƸǒƧƶƙ ƨĂƞǒ ǋǇǈ ƩǇĂǒĂ ǇĂǒƥƒƥƷƅ!ƒ DžƵƨĂ ÜƗnjƼǤƬdž ǊƘdžǁǂĂ

."Ɣǂƒƨ!ƒ ǉƥǒƨ ƇǤƞ :ƒĂƨǤƞƽ ÜýǒĂƌƙ

."ǚƼ ǕǪ Ă ǤnjƽǒƧƶƙ ƠƮ ƱƧƬ!ƒ ǏǇƶdž ýǤơ!ƒ ǇdžƯǒ ǇǊ ƒĂ!ǤǀƼ ǇĂǒƼĂǂ!ƒ ýƮƼĂ

:[1] ǁ!Ǥdž ǇƅƒýǤƥ

ǫƝǂǁǃƥǫǪƝǍǃƦǌǋǁ ǀǁƥǈǂ .....ǫǁǂƔƒƺ ƒƯǍǁ ƴƩƥƳ ǻǶǁǃǁǄǌ

ǤùǉǌĂ ÜýǒĂƌƙ!Ǥƅ ǊǒǁƵ DžǂơǒƼ ǷƼƧƶdž ýǤơ!ƒ ƇǤƞ ƒƦǪ ǤdžǊ ƧǒǂǉƘ!ƒ ýǤơ!ƒ ǑƼ ýƮǕƒ ǏǊ

ƚǒơ ǇǒǒƼĂǂ!ƒ ƧĂnjdžƞ ǏǊƧ Ƹ!ǤƤǒĂ ǇǒǒƧƮƅ!ƒ ƧĂnjdžƞ ǏǊƧ ǁ!Ǥdž ǇƅƒǏǊƧ ƭƼƒĂǒ

.ƱƧƬ!ƒ ǏǇƶdž ǇdžƯƙ ƒƦǪ ýǤơ!ƒ ƸǒƧƶƙ ǇĂƨǒƞǒ DžnjǉǊ

ǷùǀǁƱdž ǇǒǒƥƒƥùƷƅ!ƒĂ ƩǇĂǒ! ǷƼǚƤ ǀƧǂǉ ǇĂǂƙ ǇǊ ǊƱƧƬ ýǤơ!ƒ ":[2]ǑƱĂǒƪ!ƒ ýǤƥ

ǉƧùǒǂǉƙ ƥùǀƙƵƽ ƸƧƵ ƥƥĂ ýǤơ!ƒ ǁǤǨǊ ǇǊĂ ÜƱƧƬ!ƒ ǏǇƶdž ǇdžƯƙ ǤdžǒƼ ǇǒǒƼĂǂ!ƒĂ

." ǋǏǇƶdž

ƱùơǚǇ Ǥdžǂ ǇǒǒƧƮƅ!ƒ ƔnjƦdž Ǉdž ǁ!Ǥdž ǇƅƒǉƧǤƙƤǊ Ǥdž! ǑƱĂǒƪ!ƒ ƥǒǒƌƙ ƱơǚǇ ǤǉǌǊ

ǇƅƒǏǊƧ ǤǉǌƗơǤƅ!ƒ ƠƞƧǒĂ .ǊǒǁƵ ƭǒǁƶƙ!ƒ ǇĂƥ ǇǒǒƼĂǂ!ƒĂ ǇǒǒƧƮƅ!ƒ ǏǊƧ! ǊƯƧƵ

.ǇǒǒƧƮƅ!ƒ ƧĂnjdžƞ ƔnjƦdž ƭƼƒĂǒ ǏƦ!ƒ ǁ!Ǥdž

ƴùǀƙ ǤùdžǂǕǤùơ ƧƥƮdž!ƒ ƴǀǒ ƥƥĂ ":[3]ǏƧƬƤdžƨ!ƒ ýǤƥ ǭƧƥƮdž ýǤơ!ƒ ƱǌƽǌDžƔǌ

:[4]ƧƵǤƬ!ƒ ýĂƥĂ Ü"ǷdžƒǤƥ Džƥ" Džnj!Ăƥ ǑƼ ǭƧƥƮdž ǊƽƮ!ƒ

ǃƒøøƭǄǌ ƒøǄƏƒƽ ǂƒǂƥ ǄǏǤǁ .....ǏǄǄǌ ǏǤƥ ƛǀǉƒƔ ǏǄƥǂ !ǁƈ

!ǘǀ ƥǌƦǏƺ ǄǄ ƒǁƥƒǀ Ǘǌ.....ƒǄǂƨǄ ƥǀǉǀǁƐ ǁǂƪƐ Ǘ ǃǂǂƟ Ăǂƴ

ǊùƙǒƙǇĂ"Ă "ƗnjƼǤƬdž ǊƘdžǁǂ"Ă "ǷơǤƼǂĂ ÜǷǉǤǒƵĂ ǃƽƞƼ ƗƙǒǀǏ "Ă Ü"ǭƧƅƮ ǊƘǁƥ" ǁ!Ʀ ǇdžĂ

ǷùǉǒǤƶdžĂ ÜǷùƒƞƽdžĂ Ü ǭƧĂƅƮdž ǏǊ Ü"ǷƶdžƪǊǉƵ ƘƦƤǇĂ "Ă "ǷǒƬdžĂ ǭĂƥƵĂ Ƿƴǂƨ

.194 ƒ Ü2ǁ ÜýǒǀƵ Ǉƅƒ ƟƧƬ - [1]

.226 ƒ Ü1ǁ ÜƗǒƯƧdž!ƒ ƗƞnjƅƗ!ƒ - [2]

.96 ƒ ÜƔƒƧƵǗƒ Ɨƶǉƪ ǑƼ ýƮƽdž!ƒ - [3]

.212 ƒ Ü2ǁ Ü(.Ƙ.Ʊ.ƥ)ÜƘĂƧǒƅ ƧƥǤƮ ƧƒƥÜǊǉƒĂǒƥÜƭƥƨƧƽ!ƒ ǤnjǉƒǤƥ - [4]

βƧùƕdž!ƒ ƨǴηDĂ "ǼƵƧʅĂ ǼƖη ǴǰǴƘD "Ƨǂǰƒ ĂΣǴölƕ NJöĂƕöʅ βǰƵ Σö!Ă .ŎpƒĂƕ!ƒ ǁ!Ʀǂ Ă
.ýƶ5!ƒ NJöƖƵ ýβ Ǵdž ýǂ Ŏ5

." Ǽnj5ǴƬdž NJkdžƖǂ " :ĂơǰŬǴơ ƧβƬdž!ƒ ƴlö ȽJD ƨĂηö ":[1]Ŏǰη LJƕƒ ýǴp

NJù!ĂIǂ LJööƧƬƕ!ƒ ƧĂnjdžηĂ NJöĂƕöʅ βǰƵ ŰǴơ ƧβƬdž!ƒ Ɛηdž ƨĂηö ":[2]LJǴöơ ĂƕD ýǴp
ÜlƧlƕ!ƒ) ڎ ۋ ۊ ۉ ۅ ۏ ۋ ۆ ڎ :Ă Ü(260ǂöǕƒ ÜlƧlƕ!ƒ) ڎ ڌ ڍ چ ڃ ڎ :Ĭ!Ǵƶk
ÜƗƧƕƬ NJƖkp ƔƧƶ!ƒ Ƙ!ǴpĂ Ü(56ǂöǕƒ ÜƻƒƧƵǕƒ) ڎ ۈ ۆ ۆ ڎ :Ă Ü(274ǂöǕƒ
ƴdžηD ýöl5 ǁ!Ʀ LJdž βƧĂ Ǵdž lƧƛǂ ƴdžĂ ÜǕƱǴlk!ƒ ǴǴdž!ƒ ƘβƧĂ Ă ÜƖǴǴη5Ă ƗdǎηƖ5 NJöl!Ă
ƔƧƶ!ƒ NJkƖdžƶkʅƒ Ǵdž Ǖƺ ƧβǴƬdž!ƒ ǰƦNj LJdž ýdžƶkʅö Ǚ NJǰD ĬƖƵ LJĂöƧƬƕ!ƒĂ LJĂö5Ăǂ!ƒ
."ǰƧöƺ NJöƖƵ ΣǴlö ŬĂ
ÜƻĂƦùơdž NJö5 ýdžǴƶ!ƒĂ ǂöƧβƬdž!ƒ ĬƖƵ ƔĂƬǰdž NJǰD Ĭ!ƺ ƫ5ƤǕƒ Ă βƧƕdž!ƒ ƔNjƦĂ
LJĂùö5Ăǂ!ƒ ƔNjƦĂ .NJkƺƕ Ǚ ÜýǴơ!ƒ ĂNj ǴdžNjβǰƵ ƘƺƕöĂ Ǽkƺƕ Ƙƺƕö βöƨ ƴƖƱ Ƨöβlk!ƒĂ
ýùƶ5!ƒ DžNjβùǰƵ NJ! ƔƬǴǰ!ƒ LJǂ!Ă NJö!ƺ ǴƕNjƦ Ǵdžǂ ǂöƧβƬdž!ƒ ĬƖƵ ƔĂƬǰdž NJǰD Ĭ!ƺ
ƴùƖƱ βùöƨ ":ǁ!Ăp Ŏ5 Ƨöβlk!ƒĂ ÜƧβƬdž!ƒ Ʊ5! LJdž ýƶ5ƕ NJƖöĂdk! ƴƖƱ ĂNjĂ ƧĂǂƦdž!ƒ
."Ǽkƺƕ" NJƕ LJĂƕƬǰöĂ ÜƘƺƕö "ƴƖƱ" LJĂ!Ădö5 "Ǽkƺƕ Ƙƺƕ βöƨ" "ǂkƺƕ

:[3]ǁ!Ǵdž LJƕƒ ýǴp

ÚǂƲ ǹƖƦ ƀǂƔǴƋ ƴβkǰǴ.....Úƀƚ ŰƑƟ βÜǂƉ βǹƬƊNj

.LJööƧƬƕ!ƒ ƧĂnjdžηĂ NJöĂƕöʅ ĭDƧ ƒƦNj ǁ!Ǵdž LJƕƒ ýĂp ƭ5ƒĂö

NJùƑöη! Σöùldžƕ Σö! NJǰǂ!Ă lƧǂǰ ƗƧβƬdž ýǴơ!ƒ Ɛηdž Ƨƛǂ βpĂ ":[1]ýölƵ LJƕƒ ýǴpĂ
ĬùƖƵ ƔĂƬǰdž ĂNjĂ ÜlƧǂǰ ƧβƬdž Ǽkƺƕ5 "Ǽkƺƕ ƴƖƱ βöƨ "NJǰdžĂ ýƬǕƒ ƻǖƤ ĬƖƵ
."ƧĂnjdžη!ƒĂ NJöĂƕöʅ ƔNjƦdž ĂNj ƒƦNjĂ .Ǵkƹǵƕ ƴƖƱ βöƨ Ƨöβlk!ƒĂ ýǴơ!ƒ

- [1] ÜlƱ Üƴdžƙ!ƒ ΘƧƬ .207 ƒ.
- [2] ÜƻƜ ÜƔƧƶ!ƒ LJǴʅ! LJdž ƔƧư!ƒ ƻǴƬkƧƒ .342 ƒ.
- [3] ǂöƨ!D LJƕƒ ǁ!Ǵdž Ŏ5 ÜĂơǰ!ƒ .32 ƒ ƧƲǰDĂ ΘƧƬ LJƕƒ ÜýölƵ ÜƻƜ .198 ƒ.
- [1] ΘƧƬ LJƕƒ ÜýölƵ ÜƻƜ .200 ƒ.

þùŏƨ Ǝùʓƕǂ ÜlƧǮǂƕ :NJŏĂƕŏʅ þǉƵ ǼƵǤdžʅ ƴlŏ ŰǤơ Ƨǂǉdž ƧþƬdžĂ ":[1]ŎƱĂŏʅ!ƒ ýǤp

"ǼưǂƧ ƘƑƞ "ǁ Üýƶ5!ƒ LJdž ǼƵĂǉ LJǤǂǤdž ǏǁƵ þƧƕdž!ƒ þǉƵ ǼʅǤŏpĂ ÜƎƙƩǤƕdž ǐǊ ÜyǁƱ

Ǽùdžǁ Ƶ Ǥùdžǂ":ĂơǉǤdžǂ þƶƕ NJǉƕƒĂ ƻǉƬdž!ƒ þǉƵĂ "ƎǁƞƧĂ ƎƵƧʅ ƘƑƞ" NJŏǁƵ ƩŏlŏƼ

ǏǁƵ Ǝ!ƒþ!ƒ ýǤƕ ĂNj LJƧp ĂǊ "ǇƧƶƬ ǇƧŏNjƨ þŏƨ" :ĂơǉǂþƙƕdžNJƕ NJƕƬ ƧƕƤ þƶƕĂ Ü"DžǃǤƶƼ

.ǼdžǁƵ ýƞƧ!ƒ ƘǉǊ:ĂơǉýǤdžǂ!ƒ

LJƕƒĂ þƧƕdž!ƒ ǐǊƧ ƧǂƦ DžǮ LJŏƧƬƕ!ƒĂ NJŏĂƕŏʅ ǼŏǊƧ ǂlƕǤʅ!ƒ Ǝ!Ǥʅdž!ƒ Ŏ5 ŎƱĂŏʅ!ƒ ƧǂƦ

LJǤŏơ ŎƕŪ ǼưƒƧƙƵǫ ŎƱĂŏʅ!ƒ þƧĂǊ þpĂ.ƧƤƈ ǏǁƵ ǐǊƧ ƠƞƧŏ ŁǊ LJĂþ NJǉƕƒĂ ǁ!Ǥdž

:LJǤùŏơĂƕǊ ýǤp ÜƴlŏŰǤơ Ƨǂǉdž ƧþƬdžĂ :Ǝŏ5!Űƒ ýĂp:[2]ýǤl5 NJŏǁƵ þƧ DžǮ Ǝ!ƌʅdž!ƒ Ŏ5

LJĂùŏ5Ăǂ!ƒ ƴùdžƞǊ þùl5 ǁ!Ʀùǂ Ʃŏ!Ă ÜƩǤƕƙpŰƒ ýŏ!þ lƧǮǂ!ƒ LJŪ ƩǤlǉŏ NJǉǊ DžNjĂŏ

."ƔǤdžʅ!ƒ ǏǁƵ ǉƧƬp ǏǁƵ LJĂŏƧƬƕ!ƒĂ

ýǤơ!ƒ LJŏƕ ǂƕƙƧ!ƒĂ ÜǤnjǁdžǤƵĂ ýǤơ!ƒ LJŏƕ NJƕƙƧ!ƒ ƒĂ!ĂƌǉƙĂ ýǤơ!ƒ ǂƕƙƧ LJƵ lǤơǉ!ƒ ǂ þơƙ

Ǥnjŏ5 LJĂǂƙ ăƧƤƈĂ ǂƲĂ5ơdž ǂƙƕǤǮ ýǤơ!ƒ ǂƕƙƧ Ǥnjŏ5 LJĂǂƙ ǤƶưƒĂdž ƒĂǉŏƕ5 ÜǤnjƕơǤƬĂ

.ƧŏƤƌƙ!ƒĂ Džŏþlƙ!ƒ Ǥnjŏ5 ƨĂƞŏ lƧþnjdž ǤnjƙƕƙƧ

Ǐ!ǫ LJĂŏ5Ăǂ!ƒ ƔNjƦ":[3]ǐƧǤƕǉŪƒ LJƕƒ ýǤl5 ÜǤnjǁdžǤƵ ǏǁƵ ýǤơ!ƒ Džŏþlƙ Ŏ5 lǤơǉ!ƒ ƻǁƙƤǫ

ƇǤƞ ǼƕǂƒƧ :ĂơǉƧNjǤƲ!ƒ DžʅŰƒ ƴdž Ǥnjŏ5 ýdžǤƶ!ƒ ýƶ5!ƒ ǏǁƵ ýǤơ!ƒ Džŏþlƙ ƨĂƞŏ Ű NJǉǊ

Džŏþlƙ ƨĂƞŏ NJǉǊ Ǐ!ǫ LJĂŏƧƬƕ!ƒ ƔNjƦĂ ÜƘƑƞ ǼƕǂƒƧ ĂơǉƧdžưdž!ƒ ƴdž ƨĂƞŏĂ Üþŏƨ

."ƧdžưdžƒĂ ƧNjǤƲ!ƒ DžʅŰƒ ƴdž Ǥnjŏ5 ýdžǤƶ!ƒ ǏǁƵ ýǤơ!ƒ

ƨǤùƞ ǉƒƧùƞdž ăƧƞ Ǥdž ĂǊ ǕƶƼ Ǥnjŏ5 ýdžǤƶ!ƒ LJǤǂ LJƎ5 ýǤơ!ƒ ǤdžǊ":[1]ƧĂ5ƬƵ LJƕƒ ýǤp

Ƨùŏƹ ǕùƶƼ ĂǊ Ǝ!ĂùƬĂdž!ƒ ƇǤdžùʅŰƒ LJdž ýdžǤƶ!ƒ LJĂǂ Üǁ!Ʀ ƴǉǤdž ƴǉdžŏ Dž! Ǥdž ǁ!Ʀ

."ƻƧƬƙdž

ýƶ5 ǏǉƶdžĂǊ ÜƘǤ5Ƭ!ƒ LJdž NJnjƕƬĂ ǖƶ5 Ǥdžǫ ýǤơ!ƒ Ŏ5 ýdžǤƶ!ƒ ":[2]ǐƧƬƤdžƨ!ƒ ýǤpĂ

ǁù!Ǥdž "Ă "ǼùdžƑǤp ǁǉƬ Ǥdž" Ă Ü"ǼlǁƱǉdž ĂƧdžƵ ǤǉNj" Ă "ǼdžŏldžþŏƨǤnjŏ5 " : ǁ!Ăp Ăơǉ

.226 ƒ Ü1Ɯ ÜƎŏ5!Űƒ ƟƧƬ Ŏ5 ƎŏưƧdž!ƒ Ǝƞnjƕ!ƒ - [1]

.432 ƒ Ü1Ɯ Ü1Ʊ ÜƘǂǉ!ƒ - [2]

.31ÜƎ!ƌʅdž!ƒ /217 ƒ Ü1Ɯ ÜƻǤƬǉŰƒ - [3]

.223 ƒ ÜƔƧldž!ƒ ýǮdž NJƶdžĂ ƔƧldž!ƒ - [1]

.96 ƒ ÜƔƒƧƵŰƒ ƎƶǉƬ Ŏ5 ýƬ5dž!ƒ - [2]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

- [1] [illegible] .224
- [1] [illegible] .347

الفصـل الـرابع
الـمجـرورات

المبحث الأول : الجر بالحرف
المبحث الثاني: الجـر بالإضافة

المبحث الأول: الجر بالحروف

[illegible] [1] [illegible] [2] [illegible] [3] [illegible] [4] [illegible] [5] [illegible] [6] [illegible] [7]

[illegible] [8] [illegible] (108 [illegible]).

[illegible] [9]:

[illegible]

[illegible]

[illegible]

1- [illegible] 117.

2- [illegible] 449.

3- [illegible] 365.

4- [illegible] 217.

5- [illegible] 441.

6- [illegible] 217.

7- [illegible] 308.

8- [illegible] 317.

9- [illegible] 76.

ƇǴnjƙǉǓƒĂ ǈǴdžƨ!ƒ Ǒ5 ƇƒþƙƜǓƒ ƘþƧƒ ƒƦǦ ǁǉǊ Ǐ!ǫ ǀĂƒƧƱ!ƒ ǈƜƒ ƔNjƦ ":[1]ǈǴǒơĂƜƉ ýǴƥ

Ǒ!ǫ Ɨƶdžƞƞƞƞƞƞ!ƒ ǊĂǒ Ʀdž NJƙǒƉƧǴdž :ǈdž ǉĂƨǴƞƉ Ǵdž ƨĂƞǒ ǕĂ Ǐ!ǫĂ "ǈdž"Ɣ ƘǒƙƉ ǈǴƗdž!ǴƜ

."þơǕƒ

ǈùdž ƘƧƪ ýĂǀǉ5 ÜǈǴdžƨ!ƒ Ƨǒƺ ǈdž ƗǒǴƷ!ƒ ƇƒþƙƜǓ ǈdž ǈĂƗƙĂ ":[2]ƧĂ5ƬƵ ǈƜƒ ýǴƥ

:[3]ýǒĂƱ!ƒ ǈdž NJ!Ăƥ Ǵdžǆ5 ÜƧǒƜƗ!ƒ Ǐ!ǫ ƧǒƷƬ!ƒ ǈdž ƘƜƧưĂ ÜƗ5ĂƗ!ƒ Ǐ!ǫ ǀƧƬƜ!ƒ

ƑƉǅNjƨƁǅ ƒǐƜþƑƇ Ǘǆ !NjƪǁƐ Ǆǅǅ njþƗ Ǘ ƚƧ ǅǅƪǁƐ ƒ þƸƗ ĂƗƟ ƞǴƗƮǁƐ ǄǅǅǄ

ǑùNj ƗǒǴƷ!ƒĂ .ƠƜƬ!ƒ YĂǈƱ ǈdž ýǴƥ NJǉǆƗ ÜƨǴưdž ƨƦơ Ǐǈƶ NJ!ǴƛdžƉĂ ĂNj ƜƧƤƙǒ5

."ƩǒƗ!ƒ ǈdž ǄNjƒƧþ!ƒ ƘƦƤƉ:Ăơǉ ǁ!ƦĂ NJƑǴnjƙǉƒĂ ýƶƽ!ƒ ƇƒþƙƜƒ ýơdž Ǐǈƶ ƗǈƤƒþ!ƒ

ǈǴùdžƨ!ƒ Ǒ5 (Ʀdž) Ɨ!ƨǉdžƜ ǄǕƗ!ƒ Ǒ5 ƇƒþƙƜǓ ǈĂƗƙ ǀþƑƒƨ!ƒ Ƨǒƺ "ǈdž" ":[4]ǑǀǴdž!ƒ ýǴƥ

Ÿƒ ýǴùƥ .Ɨù5ĂƗ!ƒ Ǐ!ǫ ǀƧƬƜ!ƒ ǈdž ǄǴƶƱ!ƒ ƘƜǉƞĂ ÜǐƧƒþ ǈdž ýǕNj!ƒ ƘǒƉƧ:ýĂǀƙ5

ي ڇۏ ڇ :Ǐ!Ǵƶƙ ýǴƥĂ (10ƗǒƛǴƞ!ƒ) ڇ ۏ ۏ ۏ ۏ ڭ ڭ ڭڭ ۓ ۓ ڇ :Ǐ!Ǵƶƙ

Ü(20ƜĂƧƜ!ƒ) ڇ □ □ □ □ □ ڇ :Ǐ!Ǵƶƙ ýǴƥĂ Ü(53ƗǒǕƒÜƔƒƨơǕƒ) ڇ ي

ǴùnjƑǴnjƙǉƒĂ ƗùǒǴƷ!ƒ ƇƒþùƙƜǓ ǈĂùƗǒĂ ƧþùƬdž ƧǒþǀƙƏ Ǐǈƶ Ǖǫ ǈǴdžƨ Ǐǈƶ ýƤþƙǕĂ

."ǐƧƒþ ǈdž ƩǒƗ!ƒ ǈdž ǄNjƒƧþ!ƒ ƘƦƤƉ:Ăơǉ

ǈǒǒƧù ƬƜ!ƒ ǈùùdž ƾǴùùùƽƙƜ ƗùǒǉǴƗdž!ƒ ƗǒǴƷ!ƒ ƇƒþƙƜƒ þǒƽƙ ǈdž ":[1]ǐƧNjƨǕƒ ýǴƥĂ

پ ٻ ٻ پ پ ٻ ٻ ٻ ٻ ڀ :Ǐ!Ǵùƶƙ NJù!Ăƥ:Ăơǉ ƗǒǴƷ!ƒ ƇǴnjƙǉƒ ýǒ!þƜ ǈǒǒ5ĂƗ!ƒĂ

ǈƜƒĂ ƫ5ƤǕƒĂ þƧƜdž!ƒĂ Ɨǒ5ĂƗƞ! ǴƥǴ5Ă ƗǒǉǴdžƨ!ƒ ƗǒǴƷ!ƒ ƇƒþƙƜƒĂ Ü(1ƇƒƧƪǗƒ) ڇ پ پ

ǈǴdžƨ!ƒ Ƨǒƺ! ƗǒǴƷ!ƒ ǉþƶƜ ǈĂƗƙ þƥĂ ǁ!Ʀ ǄnjƶǉdžƉ Ǒ5 ǈǒǒƧƬƜ!ƒ ƧƛƗǕ Ʊ5ǕƤĂ ƗǒĂƙƪƧþ

.441 ƒ Ü2ǁ ÜƔƧƶ!ƒ ǈǴƪ! ǈdž ƔƧưƗ!ƒ ƨǴƮƙƧƒ - [1]

.272/271 ƒ ÜƔƧǀdž!ƒ ýƛdž NJƶdžĂ ƔƧǀdž!ƒ - [2]

.329ýƬƽdž!ƒ ƘƒƧƛƙƤƒ ƟƧƮĂÜ271 ƒ ƜƧǀdž!ƒ þNjƒĂƮ ǈdž - [3]

ƗƷǁ!ƒ ýdžƞdž ƘǴƵĂƜƱdžÜƱƒƧƤ!ƒ þdžơdž þdžơƉ ƾǒǀơƙ Ü319 ƒ ÜǑǉǴƶdž!ƒ ƨĂƧƬ Ǒ5 ǑǉǴƜdž!ƒ ƨƬƧ - [4]

.(.Ʊ.Ƙ.þ) ÜƾƮdžþÜƗǒƜƶ!ƒ

ƔƙƗ!ƒ ƧƒþÜþĂƪ!ƒ ǈĂǒƵ ýƪǴƜ þdžơdž ƾǒǀơƙ Ü638/637 ƒ Ü1ǁ Ü1Ʊ ÜƠǒưĂƙ!ƒ Ǐǈƶ ƠǒƧƬƙ!ƒ ƟƧƬ - [1]

.(ǅ2000 - ùNj1421)ÜƘĂƧǒƜ ÜƗǒdžǈƶ!ƒ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]

[1] - [illegible] 500/304.

[2] - [illegible] 372.

[3] - [illegible] 266.

[4] - [illegible] 332.

[5] - [illegible] 241.

[1] - [illegible] 35 [illegible] 24/23.

.242 - [1]

.465 - [2]

.128 - [3]

.505 - [1]

ƚùǒƑƒƥƙƲǕƒ ǇJùƊ Ĭù ǉƶƊƶ ǑNjǍ ýǒŖNj ƚʒ! Ǒ5 Ƨƞ ƻƧơ ĬƙƊ ĽJƌ[1] ƊǴƬNj ǇJƲƒ ƧƚŖǍ
:ƧƵǴƬ!ƒ ýǍlƲ ýƥƙƪƒǍ

ƞĭəƊ ƊǸNJ ƥƬƍ ƛШ ǍƚƊ ....

.... :[2]ýǴùƿ ƚ ùǒơ Ƨùƞ!ƒ ƻǍƧơ ǇJƊ "ĬƙƊ" ǁ!ǴƊ ǇJƲƒ ƥƵ
ǍƚƊNj üyǁNj ƅƑǴǁNj ƹƑǁǁNj

ƻƧùơ "ĬƙƊ"ǇJǍƶƞǒ ƊnjǉƫƚǒơǇJǒǒ5Ǎƚ!ƒ ƧǍnjƊƞ ƔNjŖƊ ƒŖNj ǁ!ǴƊ ǇJƲƒ ýǍƿ ƽ5ƒǍǒ
."ǇJƊ" Ĭǉƶƞ Ƨƞ

Ǵùnj!Ǎ ǇJƊ ĬǉƶƊƲ ǑNjǍ Ǵnjƚ Ƨƞ ǇJƊ ýƿǍ ýǒŖNj ƚʒ! "ĬƙƊ" Ɣ Ƨƞ!ƒ ":[3]ǑƱǍǒƪ!ƒ ýǴƿ
:ǇJǕǴƊƶƙƪƒ

(Ǒù5) ýǍùƤƥ Ĭƚơ ƥƿǍ ÜƧƞ ƻƧơ Ǖ Ɗƪƒ Ǒnj5 ƱƪǍ ĬǉƶƊƲ ǇJǍƚƙ ǇJ :ƑƊǉƍƟƐ
.ǑƊƚ ƱƪǍ Ǒ5 ĭ Ǒƚ ĬƙƊ Ǒ5 Ɲƙƶƞ :ƊnjǍƿ ǍơǉǴnjǒƵ

ƥƒƧƊ Ƨƞ!ƒ ƻƧơ ǇJƚǍ ƊƪǕƒ ǇJƊ ǑNjǍ Ĭǉƞ ǇJƲƒ ýǴƿ ÜǇJƊ ĬǉƶƊƲ ǇJǍƚƙ ǇJ :ƑƊNJĭƊƑƙ
.ǴnjƶƊ

Ǖ ăǍƵƥ Ƨƞ!ƒ ƻǍƧơ Ǒ5 Ǵnj! ƊƱǴǉ!ƒ ƥƵ ":[4]ýǴl5 ýǴƊƶƙƪǕƒ ƒŖNj ǑƱǍǒƪ!ƒ ƯƧƙƵƒ
.ǑƲƱǴƬ!ƒǍ Ǒƣ Ƨ!ƒ ýǴƿ ƒŖƚ ÜǴnjǒƵ ýǒ!ƥ

. ǁ!ǴƊ ǇJƲƒ Ɲ!Ǵƿ ǴƊ! ǑƱǍǒƪ!ƒ ƚ5!ǴƤƊ ƯƒƧƙƵǕƒ ƒŖNj ǇJƊ Ǵǉ! Ơƣǒ
ǴƧƱǍ ǴƊƪƒ ǇJǍƚƙ (ĬƙƊ) ǇJƲ ýƑǴl!ƒ ǇJǒǒƧƬƲ!ƒ ĭƧ ƚ!ƪƊ!ƒ ǉŖNj Ǒ5 ƚơǴƲ!ƒ ƠƞƧǒ
.ǴnjƙǒƧơƲ ƒǍ!Ǎlǒ Ɗ! ǇǴơǉ!ƒ ǇJƊ ƻƧǒƛƚ ĽJƌ ǁ!Ŗ ÜƧƞ ƻƧơ ǇJǍƚƙǕǍ

ƔùNjŖ ":[1]ĭƥùǒƲƨ!ƒ ýǴùƿ .ƅƧƞ ƻƧơ ƊƪƒǑNj (ƔƐ) ƚǒNjǴƊ Ǒ5 ǇǴơǉ!ƒ ƻƝƙƤƒ
ǇƧùƛƚǁ! ƊùƚǍ ƚùǁǁ! ǑNj ŖǴ ÜǴnjƙƧƱǒǉ ǴnjƥǕ ÜƊƚ ýƛƊ Ɗƪƒ (ƔƧ) ĽJƌ Ĭ!ƫ ǇJǍǒ5Ǎƚ!ƒ

---

[1] - ƠƣǍ ǁ!ǴƪƊ!ƒ ǓǁÜ 3Ш Ü ƒ 6.
[2] - ƚǒ5! ǇJƲƒ ǁ!ǴƊ Ü 3Ш Ü ƒ 35.
[3] - ƚƞnjƲ!ƒ ǓƚǒƣƧƊ!ƒ Ü 1Ш Ü ƒ 244.
[4] - ƙƚǉ!ƒ Ü 2Ш Ü ƒ 14.
[1] - ƻǔƙƑƒ ǉƧƬǉ!ƒ Ü 144 ƒ ÜǓƒǉƬǴƻ Ü 2Ш Ü ƒ 328.

ƻ ǍƧùơǍ Džűù ǂ!ƒ Ƨþ Ʈ Ǥnj! LJŪǍ ÜǤnjǒǁƵ ƻ Ʀơ!ƒ ýǍƤþǅ Ƨŋ!ƒ ƻ ǍƧơ Ǥnjƙƽ!ǤƤdž!Ǎ Ǚ ǤùnjǈǊ Ǥnjƙƽ!ǤƤǍ ÜǂƱǅƒƧǍ LJǒƑǒT LJǒǅ ǂƱ ƪƒǍ ƴƖƙ ǤdžǈǫDžǚ ǂ!ƒ Ƨþ Ʈ Ǒ5 ƴƖƙǙ Ƨŋ!ƒ

ƧùǒƺǍ ǂ5Ǎù ƮǍdž ƖƧù ǂǈ Ǒ5 ýdžƶƙ Ƨŋ!ƒ ƻ ǍƧơǍ Üǂ5Ǎ ƮǍdž ƖƧ ǂǈ Ǒ5 Ǚǫ ýdžƶƙ ÜƧùŋ!ƒ ƻ ǍƧùơ ƧƑǤ ƪ ƻ űƤǅ Njǅ ƾǁƶƙƙ ĭ Ʀ!ƒ ýƶƽ!ƒ ƧǤnjƱƒ ƨǍŋǒ ǙǍ Üǂ5Ǎ ƮǍdž ƩǒùǃƘùǈǤǂ ƒƦǎù5 Ü ƻ Ƨơǅ Ʃǒ! ǤnjǈǊ Ǐǁ Ƶ ýǒ!þ Ƨŋ!ƒ ƻ ǍƧơ ƻ űƤ Ǐǁ Ƶ ǤnjǈǍǂ5 .Džƪƒ Ǒnj5 ƻ Ƨơǅ

ƳƐ Ǒ5 ýǍƖƙ5 ƻ Ʀơ!ƒ ǤnjǁƤþǒ ǤnjǈǊ ƻ Ƨơǅ Ƙƪǒ! ǤnjƥǊ Ǐǁ Ƶ ǂơưƒǍ ǂ!Ǚþ ýþǒ ĭ Ʀ!ƒǍ ƏƧùþ Ü(ƻ ǂùǒŪƒÜƧŋơ!ƒ) چ ت ث ت ب ٻ پ ڀ پ ڀ چ :Ǐ!ǤƶƙŸƒ ýǤp Ü(ƳƐ) Džù ưǅ ÜƳƐǍ ÜƳƐǍ ÜƳƐǍ ÜƳƐ :ƘǤùƺ! ƴǅƧǊ ǤnjǒƽǍ þǒþTƙ!Ǥǅ ƏƧp Ǥdžǂ ƻ ǒƽƤƙ!Ǥǅ Ǐù ưƧ!ƒ ƧǤƙƤƒǍ Ü ƻ Ƨơǅ Ƙƪǒ! ǤnjƥǊ Ǐǁ Ƶ ƒƦnjǅ Ƙ!þ5 ÜǤnjƽǒƽƤƙǍ ƇǤǅ!ƒ þǒþTƙǍ ƇƒƧ!ƒ .[1]"ƔNjƦdž!ƒ ƒƦNj

ƘǤùdžűƵ LJùdž ǙǍ DžƪǙƒ ƘǤdžűƵ Ǥnjǒ5 Ʃǒ! LJǕ ƻ Ƨơ ǤnjƥǊ Ǐ!ǫ LJǍǒƧƮǅ!ƒ ƔNjƦ Ǐǁ Ƶ ǉƧǒƛǂƙǍ NJǒǁƵ ƘǁƤþ Ǥdž ýǒǁƖƙ ǍNjǍ ǤNjƧǒƺ Ǒ5 ǏǈƶdžƘƇǤŋ ǤnjƥǕǍ ƐǒT ýƶƽ!ƒ ."NJƶpǍdž ƻ űƙƤƒ

Ǒƙ!Ǥ5 ƧǒƱǈ!ƒ ýǒǁƖ!Ǎ ÜNJƪƽǈ Ǒ5 ƐT!ƒ ýǒǁƖ! LJǍǂƙ Ƨŋ ƻ Ƨơ ǑNj ƔƧ ":ǑƖ!Ǥdž!ƒ ýǤp :ƧƵǤT!ƒ ýǍp ǍơǈNJƪƽǈ Ǒ5 ƐT!ƒ ýǒǁƖ!

DžƐNjǤƇ LJǂǂĭ !ǁ ǒǁNj ǎƤNj ǋƇ LJǁ Ƨ ĭǁ ǒNjǁNjDž ǋþ ǗƐ

:ƧƵǤT!ƒ ýǍp ǤnjǈǉdžǉƧǒƛǂ Ǒ5 ƧǒƱǈ!ƒ ýǒǁƖ! Ǒƙ!ƒ ǤǊ

DžƐþǁǤ ƑNJǂDžƳƇ ǅDžƴǊDž ǅdžĭƽ ǋþ Ƒĭƺ ƑǤNjþƖDž ƖƧ DžƇ Džǆƺ

Ü ƻ ǍƧơ!ƒ ǤnjƙƒǍƪdž ǤnjƙǒƽƧơ ýǒ!þǍ ÜLJǒǒƧƮǅ!ƒ þǈƵ Ƨŋ ƻ Ƨơ ƳƧ ":[1]ĭ þƒƧdž!ƒ ýǤp ƱƧùT!ƒǍ DžǤnjƽƙƪǙƒ ƇǤdžƪǊ ƻ űƤǅ ÜǤnjƱƽǁǅ NJƪǈŋ DžǍnjƽdž Ƨǒƺ ǏǈƶdžǏǁ Ƶ ǂ!Ǚþ!ƒ Ǒ5 .ǤnjƱƽǁǅ NJƪǈŋ DžǍnjƽdž Ǐdžƪdž Ǒ5 ǏǈƶdžǏǁ Ƶ ýþƙ ǤnjǈǍƽ

.267 ƒ ÜǍơǈ!ƒ Ǒ5 ǂǒƽǤǂ!ƒ ƟƧT - 1

.438 ƒ ÜǑǈƒþ!ƒ Ǐǈŋ!ƒ – 1

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

.269 f [illegible] - 1

.86 f [illegible] - 2

.155 f [illegible] - 1

.139 f [illegible] - 2

.416 f [illegible] - 3

[1] 51

[2] .440

[3] .122

[4] .456

[5] .440

[6] .450

[7] .440

[1] 168 341

[2] .51

ÜNJö5 DžNjĂköŰ Ươdž ýöǁǀk fŘNjĂ NJkơþdž fŘĝ Üǖŋƨ NJhĺƨ :Džnj!Ăp ýöǁǀkǁ! NJö5 ƇƇŋ ƇdždžĂ

ĺþŋ ƨöǹǂ5 ƨöǹǂk!f ljƨNjƇƱĂ ƔŶƨ NJö5 ƇƇŋ Ƈdž ƇǸƊ .ƨöƱLj!f lƨǹǂlı Ɵþdžö Ǚ ýŋƨ!f LJǕ

:[1]Σöl!f ĭƨdžƊ ýĂlǂ lƇNjƇhdž!fĂ ƨƇƤk5Ǚf ƴưfĂdž Ŏ5 NJh!Ƈƺ Ă

üǁǁǂǁǁ ƔþƐƣƇ ǃNjĭ ƑƊĭƨŰNj ŉǁƑƬ DžNJdžƊŽ pǁ !Njĭ ǹfþ Űɛ

:LJöhNjŘdž Ĭ!ǫ ýdžƇƶ!Ƈh Ɣƨ ƫǁƶk Ŏ5 lƇơLj!f ƔNjŘĂ

ƻĂƨùơ ƨƑƇùʅǂ ýùdžƇƶ!Ƈh ƫǁƶkk Ɣƨ ĽJƃ ĂNjĂ Ü[2]ƨĂnjdžŋ!f ƔNjŘdž :üNjŰɛ flj ƤƊŽǁɛ

ƻĂƨùơ LJùdž ƇNjƨöƺĂ ƇƇh!Ƈǂ ÜNJh ƫǁƶkö ýƶ5 LJdž NJ! þhŰĂ ":[3]ƫöƶö LJhf ýƇp.ƨŋ!f

."ƨŋ!f

DžnjLjdžĂ LJöƨǹǂǙf ĽJƃ [4]ŎLjĂdžƬǕf ƨǂŖ ÞĺƵƨƇưdž ƊƊ ĺöưƇdž LJĂǂöƊ ýdžƇƶ!f Ŏ5 ƻǁkƤfĂ

NJùƃƊ Ĭù!ǫ [5]ǁǁfƨʅ!f LJhf ƔNjŘĂ .ĺöưƇdž LJĂǂö ĽJƊ Ɣŋö ýdžƇƶ!f ĽJƃ Ŏʅƨƅ!fĂ þƨhdž!f

LJĂùǂö ýùdžƇƶ!f ĽJƃ ƠƮ!fĂ [6]LJƇöơĂhƊ ýƇpĂ .ǖhlkʅdž LJĂǂöĂ ŰƇơ LJĂǂö ĽJƊ ƨĂŋö

ýĂùp ǖhlkùʅdž NJùƵĂpĂ LJdž5 ."ǖhlkʅdžĂ ŰƇơ LJĂǂö ĽJƊ ƨĂŋöĂ ƨǹǂǕf Ŏ5 ĺöưƇdž

:[1]ƨƵƇƬ!f

DžƑdžƇǁɛ ōƫ ƇǁþĺfljƤǁŽ ǹĬǂƳ Ĭ lƇĭƨ ĂŁʒ ǹfþʒ þǂljƈ Džƌʒ

:[2]ƨƵƇƬ!f ýĂp ǕƇơ NJƵĂpĂ LJdžĂ

DžĭƊŽƈþĭƷ fĭƸǁƑƇ DžƊŽŦƊƊŽNj ŋƬƑdž pǁ LjǮŧƸŧ DžƊŽ ǹfþ Űƈ

ŎLjƇùdžƨ!f Ĭù!ǫ ƔNjŘdž!f fŘNj [3]ĭþfƨdž!f ƔʅLjĂ ýƶ5!Ƈh ƫǁƶkö Ǚ NJLjƊ :ĬdžƑkǁɛ flj ƤƊŽǁɛ

.ƨNjƇƱ LJhfĂ

.10 f ÜNJLjfĂöþ - [1]

.455 f ÜŎLjfþ!f ĬLjŋ!f - [2]

.488 f Ü4ǁǁ ÜýƮ5dž!f ƟƨƬ - [3]

.235 f Ü2ǁǁ ÜŎLjĂdžƬǕf ƟƨƬ - [4]

.442 f Ü1ǁǁ ÜýĂƮǕf - [5]

.455 f Ü2ǁǁ ÜƔƨư!f ƻƇƬkƨf - [6]

.146/1ÜŎLjʒdž!fĂ Ü 282/1ÜŎ!ƇdžǕfþNjfĂƬ LJdž - [1]

.146 f Ü2ǁǁ ÜŎLjʒdž!fĂ Ü282 f Ü1ǁǁ ÜŎ!ƇdžǕfþNjfĂƬ LJdž - [2]

.28 f Ü2ǁǁ Üƴdžnj!fĂÜ28 f Ü1ǁǁ ÜƔƇkǂ!f þNjfĂƬ LJdž - [3]

ƧƑƓù Ɩǂ ýùƶƽ!Ǥƕ ƼùǁƶǨǨ ǤǈǰǷ ƠƮŰƒĂ":[1]ýǤƥ ǂöơ ƧĂǌǰǆƞ!ƒ ĭǷƧ ŎƱĂöƖ!ƒ ƧǤǨƤƒ
."Ƨƞ!ƒ ƻĂƧơ

ǇǈǷ Ĭ!ǫ ǇĂö5Ăǂ!ƒ ƔǊǰƦ ":[2]ĭƧǤƕǰŰƒ ǇǈƕƑ ýǤƥ .Ƨƞ!ƒ ǇƔƧ ĂƒĂ ýǆƶ Ŏ5 ǉǤơǰ!ƒ ƻǁǨƤƒ
ǇùǆƶƥƧùƕǆƶ!ƒ ƩǤùƕƶ!ƒ ĂƕǷ ƔǊǰƦ ǋö!ǫĂ ǕǤǈƖƽǰƕ Ư5Ƥ!ƒ ǉƧǂǰ!ƒ Ŏ5 ýǆƶǨ ǇƔƧ ĂǷĂ
."ǉƧƥǉǆƶ ǇƔƧ! ýǆƶ!ƒ ǤǆƶǰǫĂ ǕýǆƶǨ Ű ǇƔƧ ĂǷĂ ǇǈǷ Ĭ!ǫ ǇĂöƧƮƕ!ƒ ƔǊǰƦĂ .ǇöƧƮƕ!ƒ
ǇƔƧ ǇùƵ ƘƕǤǰ ǤǆƶǄ5 ǕǇƔƧ ǇƵ ǂƕƑǤǰ ŎǊǰĂ ǂǁǆƶǤƵ ĂƒĂ!ƒ ǇǈƕǄǈǰƕǊǰƦǆƶ! ǇĂö5Ăǂ!ƒ ǋǨơƒ
ƘùǁǆƶƵ ƇǤƕ!ƒ ǇƵ ƔƑǤǰ ǤǆƶǄ! ǄƖǀ!ƒ ĂƒĂǂ ƘƧǤƮĂ ǤǈǰǰƵ ǤǈǨƕǤöǰ! Ư5Ƥ!ƒ ýǆƶǨ ŎǊǰĂ
ǕǇƔƧ ýùǆƶǨ ǤùǆƶǂƯ5Ƥ!ƒ ƘǁǆƶƵ ƔƧ ǇƵ ƘƕǤǰ ǤǆƶǄ! ǕǤǰǊǰǤǊǰ ĂƒĂ!ƒ ǁ!Ʀǂ5 Ư5Ƥ!ƒ
ăƧùǰ ǇơǰĂ ǕǊƕ ƇƒƥǨƕŰƒ ƨĂƞöŰ ĂƒĂ!ƒ ƻƧơ ǇǈǷ ǂƽƱǤƵ ƘƖö! ǤǈǰǷ ýƵ ýƥö ĭƦ!ƒĂ
:ǋ!Ăƥ ĂơǰǉƥöƮ!!ƒ ýĂǷ Ŏ5 ĂƒĂ!Ǥƕ ƏƥǨƕö ƧƵǤƬ!ƒ
ǇǷƑǄƳƐ ƕĭǄƑƳ ǒǂǤǊǰ

:ƧƤŰƒ ýĂƥĂ
Ƨ ĭǆƈ ƑǋǤ Ƨ ĭǁ Ɣơǂ ǤǊǰ

ǤùǆƶǷ .ǋùö!ǫ ǤùǰƕǊǰƦ Ǥǆƶ ǂơƮ ƒƦǰƕ ƘǤƕ5 ǂƽƱǤƵ ƘƖö! ǤǈǰǷ Ĭǁ Ƶ ýƥ5 ǁ!Ʀ ǋƕƮǷ ǤǆƶĂ
ǇƔƧù! ýùǆƶ!ƒ ǇǷĂ ǂùǁǆƶǤƵ ƘƖö! ĂƒĂ!ƒ ǇǈǷ ǤǰǀƥǤǆƶǫ :ƒĂ!Ǥƥ ǇǈƕƒĂƞǨơƽ5 ǇĂöƧƮƕ!ƒ
ǤǆƶǰǫƻƧơ!ƒ ǇŰ ǕǤƑöƮ ýǆƶöŰ ƻƱƶ!ƒ ƻƧơĂ ƻƱƵ ƻƧơ ĂƒĂ!ƒ ǇŰ ǁ!Ʀ ǉƧƥǉǆƶ
ƒƦǆùƽ ǕǛǆƶǤƵ ǇĂǂö ŰǷ Ɣƞ Ă5 ƒ ǨƤǆƶ Ƨöƺ ƻƱƶ!ƒ ƻƧơĂ ǕǤƮǨƤǆƶ ǇǤǂ ƒƦǵ ýǆƶö
ǇǷĂ ƻùƱƶ!ƒ ĂǷĂ ǤǈǰǷ Ĭǁ ýƥö ĭƦ!ƒĂ .ǇƔƦ ýǆƶǤƶ!ƒ ǇĂǂö ǇǈǷ ƔƞĂ ǛǆƶǤƵ ǇǂöǆƶǷ!
."ƥǁƕ ǇƔƦĂ "Ăơǰ ǤǈƶǆƶǤǊǰƧĂǈǰƱ ƨĂƞö ǊǷ :ǤǊǰƥƶƕ ǉƧǆƶ ưǆƶ ǇƔƧ

ǇöƻĂù ǂ!ƒ ƥùǰƵ Ǥǈù Ɩƽǰ ǤǈƕƧƞ!ƒĂ ǇƔƦ Ĭǰƶǆƶƕ ǇĂǂǨĂ Ƨƞǁ ĂƒĂ!ƒ ":[1]ǇǤöơĂƕǷ ýǤƥ
ƥƶƕ ƘƧǆƶưǷ Ǥǆƶǂ ǇƔƧ ƧǤǆƶưƐƕ Ăǌǰ ǕǤǊǰƥƶƕ Ƨƞ!ƒ ǇǈǷ ƠöơƮ!ƒĂ ǕǆƶǌǰǁƵƒĂ ǇǆƶƥƧƕǆƶ!ƒĂ
"ýƕĂ ƇǤƽ!ƒ

- [1] ǋǆƶǊǰ ǕýǆƶƒĂǌǰ!ƒ ǕƻƧƵ ƒ .353
- [2] ǕŰƮǤƻ Ǖ1Ƨ ƒ .322
- [1] ƻƮǨƧƒ ǕƔƧư!ƒ Ǖ2Ƨ ƒ .440

.ĂƒĂ!Ǵƅ Ŭ Ɨ5ĂŖơdž!ƒ ŊƔƊƅ Ƨƞ!ƒ Ơŏơ Ʈ!ƒ ǏǈŐ [1] ĭ ƥƒƧdž!ƒ Ƨ ƗŖĂ

:[2] ǁ !Ǵdž LJƕƒ ýǴp

üDžyǁɛ ɛP ƱƑʅ NjɛNjǁɛ ƣyǴNj ÛƑƵǁɛNj "üǴ" ƣyǴ l ƥШʒ ƕƒ ƥ l ʒPѲNj

LJƕƒ ýĂp ƫ5ƒĂŏ ǴǈNjĂ .ĂƒĂ!ƒ Σŏ!Ă Ɨ5ĂŖơdž!ƒ ŊƔƧ ǁ !Ǵdž LJƕƒ ƥǈƵ Ƨƞ!ƒ Ŏ5 ýdžǴƶ!ƒ ĭ D

.LJŏŏƧ Ʈƕ!ƒ ƧĂnjdžƞ ýĂp ǁ !Ǵdž

ƥùƶƅ ŊƔƧ "Ŏù5 ǕƍǴùnjǁdžƵ ǅǴùlƕƍĂ Ƨƞ!ƒ ƻƧơ ƻŖơ ƨĂƞŏǕ ":[3] ýŏlƵ LJƕƒ ýǴp

".ƣ!ƒ…ĂƒĂ!ƒ

:Ăơǈ ýŏǁp ĂNjĂ (ýƅ) ƥƶƅ lƧdž ư dž ƘƧƞ5 ŊƔƧ Ƙ5Ŗơ Ă ":[4] ŎƱĂŏʅ!ƒ ýǴp

ŀǈǏƥNJШNj LJdžƑƗl njƥƗʅĬ Ű ŀǈDžƗƃ !ƑlŬɛ ƉƗDž ŏƗǴ üǴ

:Ăơǈ ǴƣŏD ýŏǁp ĂNjĂ ǅǴƃ!ƒ ƥƶƅĂ

üNjѲDž !ɘƑDžƗ ăP DžY ƑNJƗĭNJǁƉʒ UƮƥDžNj ǅlƃƥƯ ƣƃ ĂƗǴѲ ƥƗƘǁDžʑ

."Ǵnjʅƃǈ ĂƒĂ!Ǵƅ Ɗƞ!ƒ ǏǈŐ Džnj ư ƶƅ ýǴp Ĭ ƙơ ýdžƶ!ƒ ƒŖ YǴT ĂƒĂ!ƒ ƥƶƅĂ

Ǵnjŏ5 ýƒĂpǕ̄ƒ ƧƗŖƅ Ĭ5ƙƗƒ ýƅ ƔNjƒŖdž!ƒ LJdž ǴƅNjŖdž Ɨ!ƌʅdž!ƒ ǈŖNj Ŏ5 ŎƱĂŏʅ!ƒ ƠƞƧŏ Dž!

Ɨ!ƌùʅdž!ƒ Ŏ5 Ɗƞ!ƒ Ŏ5 ýdžǴƶ!ƒ ǏǈƌƅýƑǴl!ƒ LJŏŏ5ĂƗ!ƒ ƔNjŖdž ƠƞƧŏ ƗơǴƅ!ƒ LJƗ! ŬƱl5

.ǴNjƧǴƶTDĂ ƔƧƶ!ƒ DžǕƗ Ŏ5 ǴNjƥĂƧĂ! lƧƥldž!ƒ ŊƔƧ Ŭ Ǵnjʅƃǈ ĂƒĂ!ƒ ĂNj ƗlƕǴʅ!ƒ

---

[1] - ƒ!ƞǈĬ ƒ!ƥƒǈŎŬ ƒ .154

[2] - TƧѲ ƒƕLJ ƵlŏýŬ ШƧŬ ƒ .28

[3] - ƒ!džƧƞý ǈƃʅNJŬ ШƧŬ ƒ .28

[4] - ƒ!ƕnjƞƗ ƒ!džƧư ŏƗŬ ƒ .254

المبحث الثاني: الجر بالإضافة

[illegible]:

[illegible][1] [illegible][2] [illegible][3] [illegible][4] [illegible][5] [illegible][6] [illegible][7] [illegible][8] [illegible][9].

[illegible][10] [illegible][1] [illegible][2].

[illegible][3] [illegible][4].

[illegible][5]:

[illegible]
[illegible] ....

---

1 - [illegible] 1 [illegible] 419.

2 - [illegible] 4 [illegible] 143.

3 - [illegible] 1 [illegible] 408.

4 - [illegible] 2 [illegible] 73.

5 - [illegible] 1 [illegible] 65.

6 - [illegible] 2 [illegible] 43.

7 - [illegible] 2 [illegible] 501.

8 - [illegible] 2 [illegible] 84.

9 - [illegible] 2 [illegible] 122.

10 - [illegible] 2 [illegible] 73.

1 - [illegible] 115.

2 - [illegible] 2 [illegible] 117.

3 - [illegible] 2 [illegible] 212.

4 - [illegible] 2 [illegible] 25.

5 - [illegible] 35 [illegible] 3 [illegible] 3.

ƨǴùƙƤƒĂ ."ǅŬ" ĂƉ "Ŏ5" ĂƉ "Ǉǆ" ǇĂǂƙĂ ƨƥƗǆ ƨƞ ƧƨơƸ ǋŏ!ǫ ƧǴưǆ!ƒ ƨƨƞƉ ĭƉ

ǋùŏ!ǫ ƧǴùưǆ!ƒ ĂǋǰĂ ŎǉǴƛ!ƒĂ ":[1]ýǴƗ5 ǋŏĂƸŏƪ ƔǋǰƦǆ ƠƞƨĂ ýĂǕƒ ýĂƗ!ƒ ŎƱĂŏƪ!ƒ

Ƚ5Ǵù ưŰǴƸĂ ǋŏĂƸŏùƪ ƥǉƵ ƧǴưǆ!ǴƸĂ ÜƧǉƮǆ!ƒ ƥǉƵ ƨƥƗǆ!ƒ ƧƨơǴƸ ǴƸĂƞĂ ƨƨƞƉ

."Ơŏơ Ʈ!ƒ Ăǋǰ ǋŏĂƸŏƪ ƔǋǰƦǆĂ ƫ5ƤǕƒ ƥǉƵ

ŎǉǴùƛ!ƒ ƔǋǰƦǆ!ƒ ƚơǴƸ!ƒ ƠƞƨŏĂ .ǋŏƉƨ Ŏ5 ǁ!Ǵǆ ǇƸŬ ŎƱĂŏƪ!ƒ Ƚ5!ǴƤǆ ƠưƙƙǴǉǋǰĂ

.ƨƞ ƧƨơƸ ƨĂƨƞǆ ǋŏ!ǫ ƧǴưǆ!ƒ ǇǇƟ ĭƉ ÜǀǀǴǆ ǇƸƒ ǋŏ!ǫ ƔǋǰƦ Ǵǆ ĂǋǰĂ

ǀù!Ʀ ƨǴƞƉ ǇǆǊǉǆ5 ÜĬǉƶǆ!ƒ Ŏ5 ǋƸ ƥơƙƒ Ǵǆ! ǅƪǕƒ Ƚ5Ǵưǫ Ŏ5 ƖǴơǉ!ƒ ýƒĂƥƉ ƘǉŏǴƸƙ

ƐùƬ!ƒ Ƚ5Ǵưǫ ƨĂƞŏ ǋƥƉ Ĭ!ǫ ǇĂŏ5Ăǂ!ƒ ƔǋǰƦ ":[2]ĭƨǴƸǉǕƒ ǇƸƒ ýǴƥ .ǋƶǉǆ ǇǆǊǉǆĂ

."ƨĂƞŏŬ ǋƥƉ Ĭ!ǫ ǇĂŏƨƮƸ!ƒ ƔǋǰƦĂ .ǇǴƱ5ǀ!ƒ ƧǀƙƤƒ ƒƦǫ ǋƪ5ǉ Ĭ!ǫ

"Ĭù!ĂǕƒ ƖŭƮ":ǊǋǰĂƥ Ǵǆǅ5 ǋƪ5ǉ Ĭ!ǫ ǅƪǕƒ Ƚ5Ǵưǫ ƨĂƞŏ ŬĂ ":[3]ƨĂ5ƮƵ ǇƸƒ ýǴƥ

ƘǴ5Ʈ!ƒ ýƶƞƙ5 ."ƇǴƗǆơ!ƒ ƽǀƸ"Ă " ƖƨƤŬƒ ƨƒƥ"Ă "ĬƸƨƗ!ƒ ƔǉǴƞ"Ă "ƴǆǴƞ!ƒ ƥƞƪǆ"Ă

ƘùƥĂ!ƒĂ ÜĬù!ĂǕƒ ƽƵǴƪ!ƒ ƨŏƥƗƙ!ƒĂ ƧĂƦơǆ ƧĂƮĂǆ ƔǴǉǆ ǀ!Ʀ ƴŏǆƞ Ŏ5 ƽƸƑǴǉ

."ƇǴƗǆơ!ƒ ƽƸơ!ƒ ƽǀƗƸĂ ÜŎƸƨƺ!ƒ ǇǴǂǆ!ƒĂ Üƴǆǅƞ!ƒ

ŬĂ ýùƗǉ ăĂùƵƥ ƨŏƹ Ǉǆ Ƚ5Ǵưǫ ǇĂƨŏƞŏ ǇŏŏĂǂ!ƒĂ Ǉƒƨ5!ƒ ǅǇƉ":[1]ǇǴŏơĂƸƉ ýǴƥĂ

ǇùƸ ǅƪǴƗ!ƒĂƸƉĂ ƨǋǰǴƱ ǇƸƒĂ ƧĂƨƤ ǇƸƒĂ ǉĂƉƨƱ!ƒ ǇƸƒĂ ĭƨƬƤǆƨ!ƒ ýǴƥ ǋƸĂ ƧƦơ

."ƽƵǴǆƞĂ ǅƪǴƗ!ƒ

Ĭù!ǫ ƧĂùƮĂǆ ŬĂ "ƥƪƉ ƚŏ!" ǀ ÜǋǇ5ƥƒƨǆ Ĭ!ǫ ǅƪƒ ƧǴưŏ Ŭ ":[2]ǅǴƬǋ ǇƸƒ ýǴƥĂ

."ýƞƨ ýưǴ5 "ǀ ÜǴǌ5ĂƮĂǆ Ĭ!ǫ Ƚ5Ʈ ŬĂ "ýưǴ5 ýƞƨ "ǀ ÜƚƙƮ

.265 ƒ Ü4Ɯ ÜƴǆƒĂǌ!ƒ ƴǆǋ Ü257 ƒ Ü1Ɯ ÜƚŏưƨǆǇ!ƒ ƚƞǌƸ!ƒ - [1]

.11 ƒ Ü2Ɯ ÜƧǴƮǉŬƒ - [2]

.287 ƒ ÜƔƨƗǆ!ƒ ýƛǆ ƚƶǆĂ ƔƨƗǆ!ƒ - [3]

.506 ƒ Ü2Ɯ ÜƔƨƶ!ƒ ǇǴƪ! Ǉǆ ƔƨưƘ!ƒ ƧǴƬƙƨƒ - [1]

.37 ƒ Ü3Ɯ Üǀ!Ǵƪ!ƒ ƚƸǴƙǂ ǋƶǆĂ ǀ!Ǵƪǆ!ƒ ƠưĂƉ - [2]

[illegible] [1]

[illegible]

[illegible] [2] [illegible]

[illegible] [3] [illegible]

[illegible]

[illegible] [1] [illegible] [2] [illegible] [3] [illegible] [4] [illegible] [5] [illegible] [6] [illegible]

---

[1] - [illegible] .38 f
[2] - [illegible] .49 f
[3] - [illegible] .49 f
[1] - [illegible] .227 f
[2] - [illegible] .178 f
[3] - [illegible] .358 f
[4] - [illegible] .132 f
[5] - [illegible] .427 f
[6] - [illegible] .22 f

DžnjħNjŖdž! ƒĂɳƙơƍĂ ."[5] ĭ ƨdž ư!ƒĂ Ü[4]LJĜōơĂħĐĂ Ü[3]Ŏ ư Ƨ!ƒĂ Ü[2]ƔɳĜơ!ƒ LJħƒĂ [1]ƧĂ5ƬƵ
:ĜnjĻjdž ƧĂdžđħ

ƨĜùɳ ĜdžbjƍĂ ÜĜnjĻjōħ ýƬ5!ƒ ƨĂɳō ǖ5 ƥơƒĂ ƐƬ Ƚ!ƨĻjdžħ Njō!ƍ ƻĜ ư dž!ƒĂ ƻĜ ư dž!ƒ ĿJĐ
ƧžùƬ!ƒ lƧĂƧ ư Ŏ5 ǁ!Ŗ ĽJő Đžƛ ĜdžnjōƼ yƪĂƙǁ! Ƨɳ!ƒ ƻƧơĂ ƻƧƱ!Ĝħ ĜdžnjĻjōħ ýƬ5!ƒ
:[6]Nj!ĂlH ƒĂ!ƥƙƪƒĂ ƱI5

ƑNJĐŽŰ ĐžĐŽ ǃNjĭǁƐ ƥơ ŶŶ ŀ ƥĜyƚƨƐ ƑDžơĭƚƑƨ ƃlĉƥ ƑħŽǁ

ƻĜù ư dž!ƒĂ "Ɓƥ" ƻĜ ư dž!ƒ LJōħ ýƬ5 ƚōơ "ĜnjdžŬ LJdž DžĂō!ƒ Ɓƥ Ÿ "NJ!Ăp Ŏ5 ƥNjĜƬ!ƒ
."DžĂō!ƒ" ƻƧƱ!Ĝħ" ĿJŀž " Njō!ƍ

:[7]ƧƤŬƒ ýĂpĂ

ƑDžŀjƑYơƺ ƔNjĜdž ƑDžNjĭ ƹƑơ ƐƤê Ljǁ ƑơĆ Ű DžĐŽ ƒƥΘǁƐ Ĭƺ ƐNjơĆ ƑDžlj

ƻĜù ư dž!ƒ LJōùħ ýƬ5 ƚōơ "NJ! ǕƤĐ Ů LJdž ƔƧơ!ƒ Ŏ5 ƒĂƤĐ ĜdžNj "NJ!Ăp Njō5 ƥNjĜƬ!ƒ
."ƔƧơ!ƒ Ŏ5" ƧĂƧɳdž!ƒĂ ƧĜɳ!Ĝħ " ĿJŀž" Njō!ƍ ƻĜ ư dž!ƒĂ "ƒĂƤĐ"

Ư5Ƥ!ƒ ƻƧơĂ ƻĂƧƱ!ƒ Ƨōƺħ ýƬ5!ƒ ƨƒĂɳ Ĭ!ƍ [1]LJĂō5Ăǂ!ƒ ƔNjŖ : ĬdžƒƙǁƐ ƒljƤĐŽǁƐ
ýĂùp ǁ!Ŗ LJdžĂ ŎħƧž!ƒ ƧžƬ!ƒ Ŏ5 ƥƧĂ Ĝdžħ ƒŖNj DžnjħNjŖdž! ƒĂ!ƥƙƪƒĂ ƧžƬ!ƒ lƧĂƧ ư!
:[2]ƧƵĜƬ!ƒ

ƑljƥNjƥƚƬ ƑNJdžĐŽ Ƨ ĜȿǁƐ ƥĜY ǘəǘƷ ... ƃlƻƪ ơ5Nj ÛƥŽǂƨǂ ƑĐŽ Ăǂ Y ƥŽǂ

- [1] ƟƧƬ ƒùdžɳ!ƒ Ü2Ɯ f .626.
- [2] ƚō5Ĝǂ!ƒ Ŏ5 ĂơĻj!ƒ Ü2Ɯ f .293.
- [3] ƟƧƬ ƚō5Ĝǂ!ƒ Ü2Ɯ f .289.
- [4] ƻĜƬƙƧƒ ƔƧ ư!ƒ LJdž ƔƧž!ƒ LJĜƪ! Ü2Ɯ f .509.
- [5] lƧƬħƙ!ƒĂ lƧǂŖƙ Ü1Ʊ Ü1Ɯ f .287.
- [6] ƵĂƧdž ĂħƒLJ ƥdžƑĂƚÜƥĂƒLjNJÜ f 182Ü ƙơō ƚ : ơƪLJ ǂĜdžý !ƒƬōƧ5ŎÜ dž ɳǁƚ dž ƥnjždž !ƒdžƤƱĂƱĜƘ
ƧžƧħŎÜ ɳdžǁƥ1 1Ü !ƒĜNjƧl(1965Dž)Ü ƥ.Ʊ.
- [7] ƟƧƬ ƥĂƒLJ !ƒơdžĜƪƚ !ǁdžƨƧĜħĻjŎÜ f 1083. (ƥ.Ʊ.ƘĽ.).

- [1] ƒŰĻjƬĜƻ Ü2Ɯ f .227.
- [2] - من شواهد خزانة الأدب جـ2، ص250.

LJùdž ƐùT Ǒù5 NJŏ!ǫ ƻǴƣdž!ƒĂ ƻǴƣdž!ƒ LJŏǉ ýƮ5!ƒ ƨĂƞŏ ŬĂ ":[1] ĭ ƧdžƣǃƒýǴpĂ
."ƗƮǴP Ƨƞ!ƒ ƻĂƧơĂ ƻƧƱ!Ǵǉ ýƮ5!ƒ ƨŏƞŏ NJŏĂǉŏƪ ǈǇ5 ƧƶT!ƒ Ǒ5 ǴǆžDĂ Ü Džǚǂ!ƒ
Ǵùnjǈdž ƗƶǉùƪNJŏ!ǫ ƻǴƣdž!ƒĂ ƻǴƣdž!ƒ LJŏǉ ýƮ5!ƒ ýƑǴƪdž ǇǇ ":[2]DžǴTNj LJǉƒ ƧǂƦĂ
:ǑNjĂ Džǚǂ!ƒ Ǒ5 ƖƨƑǴƞ NJƛǚƛ

Džnjùƣƶǉ ýĂǀǂ Ǵ5ƧƱ ĂD ŰĂƶ5dž Ǵǆžǫ ýƮǴ5!ƒĂ ǜƵǴ5 NJŏ!ǫ ƻǴƣdž!ƒ LJĂǂŏ ǈǇ :üNjŬƐ
."ǴNjƒĂNjĂ ǁƪ5Ǉ ǴdžĂŏ ǁƧkĂ"

NJù!Ăƶ5dž ýƮǴ5!ƒĂ ýĂǗƒ NJ!Ăƶ5dž NJŏ!ǫ ƻǴƣdž!ƒĂ Ǵ5ƮĂ ƻǴƣdž!ƒ LJĂǂŏ ǈǇ :ĬdžƑƙǁƐ
NJ!Ăǀǂ Ǵ5ƧƱ ĂD Ü(4 7ƗŏǗƒǗDžŏNjƒƧǉǫ) چ ڱ ڳ ڲ ڴ ڳ ڱ چ :Džnjƣƶǉ ƖǴƒƧǀǂ ǑǈǴƛ!ƒ
." هل أنتم تاركو لي صاحبي ":DžǇƪĂ NJŏǁƵ Ÿƒ ĬǇƮ

."ƥŏƨ ŸƒĂ ǗDžǚƺ ƒƦNj "ǁ!Ăǀǂ ǴdžƪƿýƮǴ5!ƒ LJĂǂŏ ǈǇ :ƘǁƑƙǁƐ

:ǑNjĂ ƧƶT!Ǵǉ ƗƮǴP ƗŏƿǴǉ!ƒ ƗƶǉƧǗƒĂ

ǜƵǴ5 ƻǴƣdž!ƒ Ƨŏƺ ýĂdžƶdž NJǉ ǑǈƶǈĂ Ǒǉǈƞǉ NJŏ!ǫ ƻǴƣdž!ƒĂ ƻǴƣdž!ƒ LJŏǉ ýƮ5!ƒ
ýùƮ5!ƒĂ ÜƻǴƣdž!ƒ ýƵǴ5ǉ NJŏ!ǫ ƻǴƣdž!ƒĂ ƻǴƣdž!ƒ LJŏǉ ýƮ5!ƒĂ ÜŰĂƶ5dž ĂD LJǴǂ
ƻǴƣdž!ƒĂ NJŏ!ǫ ƻǴƣdž!ƒ LJŏǉ ýƮ5!ƒĂ ÜƻǴƣdž!ƒ ƘƶǈǇ ƻǴƣdž!ƒĂ NJŏ!ǫ ƻǴƣdž!ƒ LJŏǉ
."ǴƒƥǈǇǉ

:[1] ǁ!Ǵdž LJǉƒ ýǴp

ƒǇƗ !ǁNj ƦƜƈ ƑƺƥƣNjƈ ǗNjy2DŽ ƒTdž ƑDŽ üyƺ ǈǴƪ ƺƑƮDŽ üTƺ
ƐǫdžNjƈ ƖøyǆǴNjƈ ĬǴžøøƜƉǴ ƐǫƜNj ƸƥƐƥøƯƮƐNj DžĬDŽĭüøTƺ
.DžNjƧŏƺĂ LJŏŏ5ĂǂĂ LJŏŏƧƮǉ LJdž ǴơǈǇƒ ƧĂnjdžƞ ýĂp ǁ!Ǵdž LJǉƒ ýĂp ƭ5ƒĂŏ ǴǈNj

---

[1] - ǈƧƮǉƙ!ƒ ǈƧǂƦƙ!ƒĂ Ü1Ʊ Ü1ƱÜ ƒ .287

[2] - ƠƣĂD ǁ!ǴƪdžǇƒ NJƶdžĂ ǈƥƵ ǁ!ǴƪǇƒ Ü3Ʊ Ü ƒ .197

[1] - Ɨŏ5!D LJǉƒ ǁ!Ǵdž Ǒ5 ĂơǈǇƒ Ü ƒ .38 Ă ƟƧT LJǉƒ ǁƵ Üýŏ Ü3Ʊ Ü ƒ .63

Ɣù Ʈǉ Ǥùdž ýƶ5 NJƫT ƧǤƣdž ýƮ5": ǁ!Ǥdž LJƫf ýĂp ǑƱĂǒǂ!f ƯƧǨƵf

:ƧĂdžǅ ƚƛǖƛƫ ".....ƨƞǅ ƧƧƱ Ăǅ ŬĂƶ5dž

Ƨù ƮǨƤdž Ǒ5 NJ!Ăp NJǉdž ƠƣĂǅĂ ÜƖƥǤǀƶ!f LJdž NJǒ5 Ǥdž Ǐ5Ƥǒ Ǘ [1]ǑƱĂǒǂ!f ýǤp :üNjǗƐ

:ƚǒ5!Ǘf

"ǘƚ DžƑǨ DžƳ ƩƑƮDžǁƐ ƚǂƚDžƑƳ ǘƮƻǐ ǅžƈ ƦǁƈƸƩƥƣ Njƈ ǖNjƴƻDž

ƚùǒ5!Ǚf Ƨù ƮǨƤdž Ǒ5 NJ!Ăp NJǒǁƵ ýƣ5 DžǍ ƥǒǀƶǨ!Ǥƫ Ǐ!Ǥdž LJƫf ýĂp ǑƱĂǒǂ!f ƧƮĂ

.NJ!Ăp Ǒ5 ǀ!Ǥdž LJƫǗ ǑƱĂǒǂ!f ƚ5!ǤƤdž ăƥdž Ǥǉ! LJǒƫǒ fƦNjĂ

ƥùpĂ LJǒǒ5Ăǂ!f ǐǅƧ ĂNj LJǒƦnjƫ ýƶ5!f LJdž ƖƨfĂƞƫ DžƨƞǤdž ":[2] ǑƱĂǒǂ!f ýǤp :ǏǆǨǁƐ

Ǒù5 ǕǪ ƨĂùƞǒǗ NJùǉǅ ǏǁƵ LJĂǒƧƮƫ!fĂ LJǤǒƠĂƫǅ NJǀ5fĂĂ NJƫǨǂ Ɣ!ǤƩ Ǒ5 NJƠƠƮ

.ƖƧĂƧƣ!f

Ǒù5 ǀ!Ʀùƫ ƟƧùƮ ƥpĂ ƧĂƧƞdž!f Ǐ!Ʀ Ǒ5 ƧƧƱ!f ýƛdž "[3] ǑƱĂǒǂ!f ýǤp :ǨǁƑǨǁƐ

."ƚǒ5Ǥǂ!f

ƚùǒ5Ǥǂ!f Ǒ5Ă ":[4]ýǤǀ5 Ü"LJǒdžǒ ýƮ5 Ɣƶǒ Dž!Ă ": Ǐ!Ǥdž LJƫf ýĂp ǏǁƵ ǑƱĂǒǂ!f ƪǁƵĂ

Ǐƫùǂ ŬĂ ýǒnjùǂǨ!f Ǒù5 ǉƧǂƦǒ Dž!Ă ǑƑǤǂǂ!f ǐǅƧ ĂNjĂ .ǂƧǤƫǨƤf ǏǨǅ ƥp LJǒdžǒ!ǤƫĂ

Ǒù5 Ǥnj! ƧǂƦ ŬĂ ÜƧ5ǨƷǒ ǤǁǄƫ ýƮ5!fĂ :ýǤǀ5 ǤǁǄƫ ýƮ5!f ƚǒ5Ǥǂ!f Ǒ5 ƥfƨĂ ÜǅĂƱǉdž!f

Ǒù5 LJǤùǒƠĂƫǅ ƥfƨĂ .ǑùƷǁdž ýùƶ5ƫ ýƮ5!f ýǒnjǂǨ!f Ǒ5 ƥfƨ ǤǁǄǂ ÜǤƣǒǅ ýǒnjǂǨ!f

fƦNj": Ǐǂ ƠĂ ."Ÿf ǤǤT ǈǪ "Ɣ ýƮ5!f :ǐƧǤƫǉǙf LJƫf ƥfƨĂ ÜƚǁƞǅLJdž ýĂƶ5dž!:NJƠƧT

."ǀǒƤǅ LJƫf Ÿf ǤǤT ǈǪ Džǘ Ʃ

LJƫf Ƨ!ǤƤǒ Dž! NJǅǅ ƱƠǘǉ ǤǁǄǂ LJǒǒƧƮƫ!f ƔNjƦdž! ǑƱĂǒǂ!f ƧǤǒǨƤf ƪƫǂ Ǥdžǒ5 ƱƠǘǉ

.ǉƧǤǒǨƤf Ǒ5 Ǐ!Ǥdž

ýĂǙ LJƥù! ":[1]LJǤǒƠĂƫǅ ýǤp .ǤNjǤǉƶùdž Ǒ5Ă "DžƾƍøǁǁƐ" ƚ5Ǥù ƣǪ Ǒ5 ƖǤƠùǉ!f ƧǁǨùƤf

LJǤǂdž ýĂǅ ƚǒǤƷ! Ăǅ ÜΣǒdžƤ!f ƧnjƱ LJƥ! LJdž NJǨǒǅƧ ǤdžĂ ÜƖĂƥƩ LJƥ! :ĂƠǉ ƚǒǉǤdžƨ ƚǒǤƩ

---

[1] - y!ǤƱdž!f ÜƖƥǒƶǂ!f Ü97 f Ü2ƜƜ ǨǂǉƖ!f Ü62 f Ă 280.

[2] - ǂ!ǉǂǨÜ Ü2ƜƜ f 63.

[3] - ǉƫǂ5ǉ Ü f 63.

[4] - ƚƞnjƫ!f ÜƚǒƣƧdž!f Ü1ƜƜ Ü281 f ydžNj ydžfĂnj!f Üy Ü4ƜƜ Ü195 f ÜǨǂǉ!f Ü2ƜƜ f 63/64.

[1] - ƧǤƮǨƧf ƔƧƣ!f LJdž LJǤǂ! ƔƧƶ!f Ü2ƜƜ f 265.

[illegible]

[illegible] وَلدن، ولُدن، ولدَن، وَلدِن، ولدْن، ولَدُن، [illegible]

[illegible]

1 - [illegible] 52.

2 - [illegible] 284.

3 - [illegible] 130.

1 - [illegible] 37.

ƥƕǉ !ǇǆƳ ƑǇǋ "ǮǇǪƷ" ǂ Ƭǆǌ ƥǇǆ "Ǆǆǋ" ƕǆƑƮǆ ƐǆǇǋ

Ǔ Ǵùǌƥ "Ƨùƞ5" ǈù!Ăp ƨƶƬ ǄǆƧ ":[1]ýǴl5 ƒƦǌ ǁ!ǆ ĽǇǄ ýĂp ŎƱĂŏƪ!ƒ ƯƨƙƵƒ ǈǆƞ!ƒ Ĭ!ǫĂ ǈŏ!ǫ ƻǴưƙ ǵǌ ƠƮǗƒĂ ǇǋƥǑ!ƒ ǇǇƒ ĭƉƨ ĂǋĂ ƥƨƽǆ!ƒ Ĭ!ǫ Ǜǫ ƻǴưƙ

."ýơǆ!ƒĂ Ʊ5!ƒ ĬǉƵ "ƨƞ5" ǈ!Ăp ýǆơŏ5 ƚŏǉƺ5!ƒĂ ǈŏǆƪǗƒ

ƾƨƱ ǇǆŽlŏƨƱ ǉƦǋĂ ǈŏƉƨ ƥƨĂƉ ǄĂ ǇǋǋƥǑ!ƒ ǇǇƒ ĭƉƨ ƾƪ Ǵǆŏ5 ŎƱŏĂƪ!ƒ ƯƨƙƵƒ

.ǈŏƉƨ Ǉƒƥǫ

ǇĂŏ5Ă!ƒ ƔǋƦ ":[2]ĭƨǴǉǗƒ ǇǇƒ ýǴp .ƑƗlǌ ǘl ƕƷƑƬǆ Ŏ5 ƚ5ǉƤǆ ǗƒĂpƉ lǴơǉ!ƒ ƨƗƦ Ǆǘù!ƒ Ƙư5Ƥ5" ǭƗ " ǘƗ ýƬƉĂ ƚŏĂǉƶǆĂ ƚŏƱ5! ƚŏǉǆ Ǵǆǌŏ5 "ǴǆƗ" Ă "ǘƗ" ĽǇǆ Ĭ!ǫ "Ǉƒƥùŏƨ!ƒ" Ŏù5 ƻ!ǗǴƗ Ǵǆǌŏ5 ƻ!ǗƒĂ "ǴǆƗ" Ŏ5 ǇǴǆ!ƒ ƘƥŏƨĂ ƚŏǉǆǉ! ƻ!Ǘƒ ƘƥŏƨĂ

.ƚ5ǴưǗƒ ǴǆǌǆĂƨǉ! ǴǆǌǇǆ ƚŏǉǆ!ƒ ǇĂǉ ƻƦơ Ǆƨ!Ă ǇƒƨǆƶĂ!ƒĂ

Ŏ5 ƻ!ǗǴƗ Ǵǆǌŏ5 ƻ!ǗƒĂ ƚŏĂǉƶǆ ƚŏǉǆĂ ǴŏƱ5! ǂƥƒƨ5ǫ Ǵǆǌŏ5 ĽǇǆ Ĭ!ǫ ǇĂŏƨƬǉ!ƒ ƔǋƦ

.[3]lƨƬǉ!ƒ ƻǘƙƑǫ Ŏ5 ĭƥŏǉƨ!ƒ ƨƗƦ ǈǉǆĂ "ǴơƨĂ" "ǴƬƵ"

ǘùƗ: ǁù!Ăp ĂơǇ ƚ5ƨƶǆ ĬǇǆ Ĭ!ǫ Ǜǫ ƻǴưƙ ǘ5 "ǘƗ" Ǵǆƪ ":[4]ƨĂ5ƬƵ ǇǇƒ ýǴpĂ

."ǄǴp ǇŏǉƞƨǗƒ

:Ăơǉ ƨƤǗƒ ŎǉƵ ƻĂƱƶǆ ǴǆǋƥơƉ ǇŏǉǇƒ Ĭ!ǫ ƨƶƬ!ƒ Ŏ5 ƻǴưƙ ƥpĂ

ǇǴƟƑƬ ǂƑƾǉǴ ǄǆƙǴ ƑƮ ǚǈǇǆ ĂƗƳ ǇǴ ǈlǴƥƬ ăƤǉ Ƃ5Ƒƨ ǁǋ ǈƩƑƨ ǁ ǘǈ

:[1]Ăơǉ ǇŏǉǇƉ ĬǉƵ ǴƶpƒĂ ǇǴƗ ƒƦǫ ƥƨƽǆ ǈƱ5! Ǵǆ Ĭ!ǫ ƻǴưƙ ƥpĂ

ǘǴƕǋ ǇǋǁǋǇ pǁƤ ǘǈǋ ǌǪǆǆ ƥƪƗǁǋ ƥǏǪƗǁ Ƌǆ

ƧǆùưǆĬ!ǫĂ ǂƨǋǴƱ ĬǉƶǆĂ ǴƱ5! ĬǇǆ Ĭ!ǫ Ǉǋ5ǴưƙǴǆƗĂ ǘƗ ":[2]ǇǴŏơ ĂǇƉ ýǴpĂ

:[3]Ăơǉ ƴǆƞ!ƒĂ ƚŏǉǆǉ! Ơ!ǴƬ

.257 ƒ Ü2ǁ ÜƘƗǉ!ƒ Ü227 ƒ Ü1ǁ ÜƚŏưƨǆƵ!ƒ Ɨƞǌ!ƒ - [1]

.13 ƒ Ü2ǁ ÜƻǴƬǉǗƒ - [2]

.55 ƒ ÜlƨƬǉ!ƒĂ ƚ5Ă!ƒ lǴơǉ ƻǘƙƤƒ Ŏ5 lƨƬǉ!ƒ ƻǘƙƑƒ - [3]

.285 ƒ ÜƔƨlǆ!ƒ ýǆƽ ƚƶǆĂ Ɣƨlǆ!ƒ - [4]

.41 ƒ Ü(.Ƙ.Ʊ.ƥ)ÜǇǉƒĂŏƥÜăƨƶǉ!ƒ Ǉǉ Ÿƒ ƥǉƵ ǈǉƑǴp - [1]

511 ƒ Ü2ǁ ÜƔƨƶ!ƒ Ǉǋƪ! ǇǆƔƨư!ƒ ƻǴƬƙƨƒ - [2]

LjǂFǐΘ LjǐՀǀč DžY ǏĂďƷ ƑďǘŇ

:NJ!ĂǀƯ ƒĂǀǀƛdžĂ Ʊƌ! LJĂƥ ŅǏLjƶdž ǏLjƛdž Ǐ!ǫĂ ƒĂ!Ǵƥ

üǴƸNj LjƜNj ƥǁƤ ǘǀNj njƍDŽ ƥƪǂǀNj ƥǐՀǂǁ ƉǄ

LJùƕƒ ƧǂƦĂ ÜƱƌ! LJĂƥ ǏLjƶdž ǏLjƛdž Ǐ!ǫ ǚǂ ƘƽǒưƊ ǂǒơ "ǁ!Ʀ ǚǂ "ǁ!Ʀ Ǒ5 ƥNjǴT!ƒ

ǁǚùǂĂ ÜǴLjǚǂ :ǁ!Ăǀǂ ǁ!ƦĂ ƧƧǂƙǒ ŁJD ƱƧTƕ ƥƧƽdž Ǐ!ǫ ƻǴưƙ "ǚǂ" ǇJƟ ǐƧǴƕLjǛƒ

ĂƧùďƵ ǚùǂĂ ǑùLjǚǂĂ LJǴLjùƪơdž ǁǚùǂĂ ƥùǒƨ ǚǂĂ ÜǴLjǚǂ ǏLjƶdž!ƒ .LJǴLjƪơdž

."ƍ!ƒ...LJǴƽƮLjdž

:ƱĂƧT ǂƛǚƛ ýdžǂƙƪƒ ƒƦǫ Ǖǫ LJǴ5ǴưƙǕ ǴƙǀǂĂ ǚǂ ": [2]DžǴTNj LJƕƒ ýǴƥĂ

.LJǒƙDƧdžǫ Ǵƙǀǂ ǕĂ LJǒǀƞƧ ǚǂ ƨĂƞǒ ǚ5 ƻǒƧƶƙ!ƒ :ƑLjƍΘč

ǁƒƧƙTǕǴƕ ǴǁdžǫĂ "LJǒƙLjƞ!ƒ Ǵƙǀǂ "Ă "ǴdžNjǚǂ ":ĂơLj ƒ Lj!Ǵƕ ǴǁdžǫLJǒLjƛD Ǐ!ǫ ǂ!Ǖƥ!ƒ :ƑNJǐdžƑƙ

:NJ!Ăƥ ĂơLj

........LjǂFǐΘ LjǐՀǀč DžY ǏďƷ Ƒďǘǀ

:NJ!Ăƥ ǴǁdžD.ĂƧdžƵĂ ƥǒƨ ǚǂ ƨĂƞǒǚ5 ǀƥơƒĂ ǂdžǀǂ LJĂǂƙ ŁJD :ƑNJƙǁƑƙ

...........ăƍƮY njƍƜčNj ǏǂǐǂՀ Nj ǏՀč ǘǀ

.ƘƒƧĂƧư!ƒ ƧƥƒĂLj LJdž5

:[1] ǁ!Ǵdž LJƕƒ ýǴƥ

"ǘŇ" Nj Ǘ"ƑǂŇ" ǻƩǐŇƮč ø ƃƥƶǂ ǘǴ - ǹƩƥƔŽ ƉǏǐƙƐ ǃNJƶǁŽǁ

ÜǴNjƥǒǂƛƙ ƨƒĂƞ ǏǁƵ ČǴLjƕ NJ5ĂƦơdž ǀƧǂLj Ǐ!ǫ ǴnjƙƽǴưƒ LJĂǒ5Ăǂ!ƒ ƨǴƞƒ [2]ǑƱĂǒƪ!ƒ ýǴƥ

."ƾƧƌ!ƒ Ǐ!ǫ ƜǴƙơǒ5 NJƕƙǂ ƴǒdžƞ Ǒ5 ǴLjNj Džnjƌ!ǴƤĂ

- [1] .43 ƒ Ü2Ɯ ÜǑǒƧƮƙ!ƒĂ Ü196 ƒ Ü2Ɯ ÜǑLjĂďTǕƒ ΘƧT Ü266 ƒ Ü4Ɯ Ü ǐ ƥƒƥƷƕǀ! ǑLjƷdž!ƒ ƥNjƒĂT ΘƧT -
- [2] .204 ƒ Ü2Ɯ2Ʊ Ü ǁ!Ǵƪ!ƒ ǂǒƥNj ƔǴƙǂ NJƶdžĂ ǁ!Ǵƪdž!ƒ ơưĂƊ -
- [1] .48 ƒ Ü3Ɯ Üýǒǀƶ LJƕƒ ΘƧT ƧƱLjƊĂ .37 ƒ ÜĂơLj!ƒ Ǒ5 ǁ!Ǵdž LJƕƒ ǂǒƽ!Ɗ -
- [2] .55 ƒ Ü2Ɯ ÜƘǂLj!ƒ -

Ǒù5 ǈǒƼĂǂ!ƒ ƽ5ƒĂ ǋǈǈ Ĭ!ǫ ƧǴƬƊ ƚǒơ ǁ!Ǵǆ ǈǊǕ Ǻư pǴǈǩǆ ǺƼpĂǆ ǴǈǊ ǑƱĂǒʅ!ƒ Ƨǂ Ʀ

ǈǴǂ ǁ!Ǵǆ ǈǊƒ ǈǉ ĬǄƵ ýƥǒ ƒƦǊĂ .ǅǌƼ!ǴƤ ǅǅ ƗƼĂƦơǆ lƧǂǈ Ĭ!ǫ "ǘǂ Ă Ǵǩǂ " ǋǩpǴư ǫ

.ǅǄƵƊ ŸƒĂ Ɨ!ǝʅǆ!ƒ ǉƦǊ Ŏ5 ĭĂơǈ!ƒ ǋǆǂơ Ƨƒƥ Ƭǫ Ŏ5 ǻƥƥƧǩǆ

الخاتمة

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] /7

[illegible] : ـۓ ڭ ڭ ۇ ۇ ۆ ۈ

.[illegible] (137[illegible])ـ

[illegible] /8

[illegible]

[illegible] ••••• [illegible]

: [illegible]

.[illegible] ••••• [illegible]

[illegible] /9

[illegible]

:[illegible]

.[illegible] (1

.[illegible] (2

ونسأل الله التوفيق

فهرست الايات القرآنية

ƕƟƨŢǁ !ƽƥ	ƕǐǗǁ !ƽƥ	ƕǐǗǁ ţ ǖ	ƔƥǋƨǁǄ !ƨǄ
68	124	ﭽ ﮥ ﮦ ﮧ ﮨ ﭼ	ƔƥƽƓǁ
21	177	ﭽ ﭑ ﭒ ﭓ ﭔ ﭕ ﭖ ﭗ ﭘ ﭙ ﭚ ﭛ ﭜ ﭝ ﭞ ﭟ ﭠ ﭼ	ƔƥƽƓǁ
25	221	ﭽ ﮃ ﮄ ﭼ	ƔƥƽƓǁ
25	221	ﭽ ﮃ ﮄ ﮅ ﮆ ﮇ ﮈ ﭼ	ƔƥƽƓǁ
124	260	ﭽ ﭿ ﮀ ﮁ ﮂ ﮃ ﭼ	ƔƥƽƓǁ
124	274	ﭽ ﯘ ﯙ ﯚ ﯛ ﯜ ﯝ ﭼ	ƔƥƽƓǁ
92	41	ﭽ ﮔ ﮕ ﮖ ﭼ	ǅǆƥǅǉƔ ǖǅ
42	144	ﭽ ﭶ ﭷ ﭸ ﭹ ﭺ ﭻ ﭼ ﭽ ﭾ ﭿ ﮀ ﭼ	ǅǆƥǅǉƔ ǖǅ
69	186	ﭽ ﯙ ﭼ	ǅǆƥǅǉƔ ǖǅ
21	23	ﭽ ﮉ ﮊ ﮋ ﮌ ﭼ	ƅƑƨǖǁ
114	95	ﭽ ﭑ ﭒ ﭓ ﭔ ﭕ ﭖ ﭗ ﭘ ﭙ ﭚ ﭛ ﭜ ﭼ	ƅƑƨǖǁ
91	129	ﭽ ﭿ ﮀ ﮁ ﮂ ﭼ	ƅƑƨǖǁ
87	164	ﭽ ﭻ ﭼ ﭽ ﭾ ﭿ ﮀ ﮁ ﭼ	ƅƑƨǖǁ
92	115	ﭽ ﭿ ﮀ ﮁ ﮂ ﮃ ﮄ ﮅ ﮆ ﭼ	ƔǫƑǅǁ
131	48	ﭽ ﮉ ﮊ ﮋ ﮌ ﮍ ﭼ	!ƑǭǗ
31	26	ﭽ ﭿ ﮀ ﮁ ﮂ ﮃ ﭼ	ƸǄƥƔǓ
66	30	ﭽ [illegible] [illegible] ﭼ	ƸǄƥƔǓ
124	56	ﭽ ﯙ ﯚ ﯛ ﭼ	ƸǄƥƔǓ
21	151	ﭽ ﭿ ﮀ ﮁ ﮂ ﮃ ﮄ ﮅ ﮆ ﮇ ﮈ ﮉ ﮊ ﮋ ﭼ	الأعراف
93	39	ﭽ ﮔ ﮕ ﮖ ﭼ	ƕǅǋǂǁ
21	60	ﭽ ﮨ ﮩ ﮪ ﮫ ﮬ ﮭ ﮮ ﮯ ﭼ	ƕǅǋǂǁ
133	108	ﭽ ﭴ ﭵ ﭶ ﭷ ﭸ ﭹ ﭺ ﭻ ﭼ ﭽ ﭾ ﭼ	ƕǅǋǂǁ
37	21	ﭽ ﭖ ﭗ ﭘ ﭙ ﭚ ﭛ ﭜ ﭝ ﭞ ﭼ	ǇƧ ǖǋǐ
66	29	ﭽ ﮔ ﮕ ﮖ ﮗ ﮘ ﮙ ﮚ ﮛ ﮜ ﮝ ﮞ ﭼ	Ƨ ǖǋǐ
106،111	71	ﭽ ﭥ ﭦ ﭧ ﭼ	Ƨ ǖǋǐ
126	72	ﭽ ﭖ ﭗ ﭘ ﭼ	ǫǋǉ
117	108	ﭽ [illegible] ﯨ ﯩ ﯪ ﯫ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ﭼ	ǫǋǉ
150	47	ﭽ ﮒ ﮓ ﮔ ﮕ ﮖ ﮗ ﭼ	!ǐǉƸƥǤ
49	58	ﭽ ﭻ ﭼ ﭽ ﭾ ﭿ ﮀ ﮁ ﮂ ﭼ	ǖƟǖǁ

ƕΘƸT‖ !ƽƥ	ƕĭǗ !ƽƥ	ƕĭǗ ţ ǳ	ƔƥǌƨǁƐ !ƨƐ
134	1	چ ٱ ب ب ٻ ٻ پ پ ٻ ٻ پ پ چ	ƅƐƥƨǕƐ
87	63	چ ہ ہ ھ ہ ھ ھ چ	ƅƐƥƨǕƐ
68	110	چ ڪ گ ڳ ڳ ڳ ڳ ڳ ڳ چ	ƅƐƥƨǕƐ
31	30	چ ڱ ڳ ڳ ڳ ڳ ڳ ڱ ڱ ڳ ڳ ڳ ڳ ں ں چ	ƸǊǀǁƐ
152	65	چ ڈ ڈ چ	ƸǊǀǁƐ
152	65	چ ڎ ڈ ڈ چ	ƸǊǀǁƐ
152	65	چ ڍ ڌ ڌ ڎ ڎ ڈ ڈ ژ چ	ƸǊǀǁƐ
69	26	چ پ پ چ	!ĭƥǄ
66.43	3	چ ڈ ڈ ڦ ڦ چ	ƅƑĭǤǳǓƐ
52	15	چ ڄ ڃ ڃ ڇ ڇ ڇ ڇ چ چ	ƅƑĭǤǳǓƐ
114	22	چ ۋ و و ۋ ۋ ې ي چ	ƅƑĭǤǳǓƐ
79	88	چ ھ ھ ے چ	ƅƑĭǤǳǓƐ
139	2	چ ٻ پ پ ٻ ٺ ٺ چ	ƥƜΘǁƐ
32	63	چ ۏ ۏ ۇ ۋ و و ۋ ۋ ې ي ٻ ٻ □ □ □ □ چ	ƛΘǁƐ
91	4	چ ڳ ڳ ڳ ڳ ڳ ڳ ڱ ڱ چ	ƥǋǳǁƐ
121	130	چ □ □ □ □ □ چ	ƅƐƥƴƪǁƐ
36	40	چ ڱ ڱ ں ں ڻ ڻ ڈ ڈ ۂ چ	üǄǳǁƐ
134	53	چ ۋ ې ي چ	ƒƐƦΘǗƐ
130	28	چ ۀ ہ ۂ ہ ہ ھ ہ ھ ھ ے ے ۓ ۓ چ	ƉǴƨ
59	15	چ ٹ ڈ ڈ ڦ ڦ چ	ƧĭƗ
87	1	چ ٱ ب ب چ	lƑƷƑT‖Ɛ
61	3	چ ٺ ٺ ٽ ٽ ٿ ٿ ٹ ٹ ٹ چ	ţ
127	67	چ □ □ □ چ	ƥǄƦǁƐ
121	38	Ă چ ۍ □ □ □ □ □ □ □ چ	ǅƑƢƣǁƐ
134	10	چ ۓ ۓ ڬ ڬ ڪ ڪ ۇ ۇ ۆ ۆ چ	ƕĭƙƑƜǁƐ
79	14	چ پ پ ٻ ٻ ٺ چ	ƕĭƙƑƜǁƐ
80	14	چ پ پ ٻ ٻ پ پ ٻ ٻ ٺ چ	ƕĭƙƑƜǁƐ
40	21	چ □ □ □ □ □ □ □ □ چ	ƕĭƙƑƜǁƐ
51	25	چ ڈ ڈ ژ ژ ڑ ڑ ڪ ڪ ک ک گ چ	ƕĭƙƑƜǁƐ
45	24	چ ڪ گ ڳ ڳ ڳ ڳ ڳ ڳ چ	ƣǄΘǄ
100	49	چ □ □ □ چ	ƥǋƯǁƐ

ƕΘƧƬǁǁ !5ƥ	ƕǐŰǁ !5ƥ	ƕǐŰǁ ţ ǖ	ƔƥǋƨǁǁǁǀƐ !ƨƐ
126	7	چٱ ٻ ٻ چ	ƥǅǅǁǁ
68	41	چۓ ڭ ڭ ڳ ڳ ۇ چ	ƥǅǅǁǁ
58	2	چڤ ڤ ڤ ڦ ڦ ڦ ڨ ڨ ڄ چ	ǈǁǫƑƜǅǁǁ
24	6	چۀ ۀ ۀ چ	!ƚǁǁ
31	1،2	چے ۓ ۓ ڭ ڭ چ	ƕƺƑΘǁǁ
91	44	چڈ ڈ ڈ ڈ ژ ژ چ	ƕƺƑΘǁǁ
87.91.92	17	چچ چ ڃ ڃ ڃ ڃ ڃ چ	Ɲǋǰǁǁ
90	8	چچ ڇ ڇ ڇ ڇ ڇ ڍ چ	üǅǅƦǅǅǁǁ
126	49	چپ ٻ ٻ ٻ ٻ چ	ƥƙǫǅǅǁǁ
69	26	چڤ ڦ ڦ ڦ ڨ ڨ چ	ƕǅƑǐƨǁǁ
49	19	چں ڻ ڻ ڈ ڈ چ	ƑǴǁǁ
32	41	چ□ □ □ □ □ چ	ǀƑƳƦǁǁ
134	20	چ□ □ □ □ □ چ	ƗǋƥǴǁǁ
69	14،15	چے ۓ ۓ ڭ ڭ ڳ ۇ ۇ ۆ ۆ چ	ǫƚǴǁǁ

فهرس ابيات الشعر

[illegible]	[illegible]	[illegible]
153	[illegible]	1
130	[illegible]	2
26	[illegible]	3
63	[illegible]	4
63	[illegible]	5
173	[illegible]	6
149	[illegible]	7
43	[illegible]	8
80	[illegible]	9
92	[illegible]	10
140	[illegible]	11
106	[illegible]	12
134،133	[illegible]	13
26	[illegible]	14
61	[illegible]	15
61	[illegible]	16
21	[illegible]	17
61	[illegible]	18
108،103	[illegible]	19
67	[illegible]	20
153	[illegible]	21
142	[illegible]	22
141	[illegible]	23
71	[illegible]	24
144	[illegible]	25
123	[illegible]	26
148	[illegible]	27

[illegible]	[illegible]	[illegible]
72	[illegible]	28
144	[illegible]	29
53	[illegible]	30
148	[illegible]	31
149	[illegible]	32
63	[illegible]	33
122	[illegible]	34
36	[illegible]	35
119	[illegible]	36
149	[illegible]	37
114	[illegible]	38
140	[illegible]	39
141	[illegible]	40
142	[illegible]	41
25	[illegible]	42
60	[illegible]	43
113	[illegible]	44
63	[illegible]	45
148	[illegible]	46
142	[illegible]	47
61	[illegible]	48
119	[illegible]	49
60	[illegible]	50

فهرس المصادر والمراجع

1) [illegible]:
[illegible] (1401 هـ - 1981م).

2) [illegible]:
[illegible]
[illegible] (1421 هـ - 2000م).

3) [illegible]:
[illegible]
[illegible] (1421 هـ - 2000م).

4) [illegible]:
[illegible]
[illegible] (1497 هـ - 1984م).

5) [illegible]:
[illegible]
[illegible] (1358 هـ - 1939م).

6) [illegible]:
[illegible]
[illegible]

7) [illegible]:
أ. [illegible]
[illegible] (1377 هـ - 1957م).
ب. [illegible]
[illegible]

8) [illegible]:
[illegible]
[illegible] (1409 هـ - 1989م).

(9 ÜüqǉǓɛ ƥdžơdž ǇǇ ƥdžơ ǇǇ ƥƶƵ Ʃǁ!ƒ :ĭ

Ɣǂ!ƒ Ʃƒƥ ÜŦŏƩƥ!ƒ Ɣǩǂ!ƒ ÜŦŏdžƶ!ƒ ÜƘǍƧŏ (ƥ.Ƙ.Ʊ).

(10 ǄźǤɛ ÜƤâɩǤǤ ƧǋǤƱ ǇǇ ƥdžơ:

ƟƧƬ Ŧdžƥldž!ƒ ÜŦɩơdž!ƒ ƫŏlơƙ ƥ!ǤƤ ƥƶƵ ÜDžŏƧǂ!ƒ ŦƶƱ (1977ǄƎ).(ƥ.Ʊ).

(11 ǄźǤɛ ÜDžƑǉƥǤ ƥƶƵ ƥơƒǍ!ƒ ǇǇ ǑǆƵ Ʃɩ Ǔƒ :ĭ

ƟƧƬ ÜƴǆƧ!ƒ ƫŏlơƙ ƨƑ5 ƧǤ5 Ü Σ Ü!ƒ ÜƘŏǍǂ!ƒ ŦƶƱ!ƒ ǏŦǍ!Ĭ (1984ǄƎ).

(12 ǄƱǋǇDžǂlǄƑ :

ƣǤŏƥɩǔ Ɣƥǖƒ ÜƟƶƩƶ!ƒ Ŧǂlǉ Ĭ!ƍ Ŧŏƶƶ!ƒ ƧdžưǤǇ ƥƶƵ ÜƔƒǍƙ!ƒ ƧƒɳƶùŦ ƥɩùŏƥ

(1974ǄƎ) ƔǍlƶŏ ÜƧǂƶ Ü2Ʊ.

(13 ǄǤƯƗǂǐƨ ĬÜ ƥƶƵ Ÿƒ ǇǇ ƥdžơdž ǍƶD ƥdžơdž:

ƔǤǂ ƴǆơ!ƒ ǑƼ ƬǖơƟ ƴǆƤ!ƒ ǇǇdž ƔǤǂ ƴdžɳ!ƒ Üƴdžɳƙơŏlƫƙ ɩƶŏƥ ƵƶùƥǂƩǂ!ƒ ƧǂŏƩDžŏ

(1980ǄƎ)ŦƶƱ Üƥƒƥƺƶ Ü ƥŏƬƩ!ƒ Ʃƒƥ Üĭ ƥǍƶɩ.

(14 ƧǤǊɛǤǊɛǤǄ ăÜƵƶƥ ƥǂǇ!ƒ ƩƥǂƵ ǇǇ ƩdžƵ:

ƤƧƒ ŦǉƳ ƠǉƥǖÜ ƫŏlơƙ ƵƶƥÜƴ!ƒ ǖƱɩ ƥdžơdž ǇǍƩǋǉ Ü ŦƶƙŦdž ƤùǂǉŊǑ ƬdžùƩÜ

(1400 ؎ -1981ǄƎ) ŦƶƱ.

(15 ǄźǤɛ ƱƥƩŦ ǉǊƥǤ ÜǉǑdžƞ ǇƥŏƥǍɩ2Ü ǍƶD ǇɩǤơdž!ƒ:

ƴŏ!ƥ!ƒ ƠǤ5ƬƒǑ ƵɩƥǖǂƬ ƴǉǈdž!ƒ ƬǤ5ƠÜƔ ƫŏlơƙ ǍƥŏǑƶdž ƥùơdž ƬƙŦǍƘÜ ŦƶǂŦdžùŦ

(ƥ.Ƙ.Ʊ)ÜlƧǋǂǇ!ƒ ÜǑǉǇǤƤ!ƒ.

(17 ǄźǈɛƱÛĬ ƥƶƵ ǇǇƒ ƩdžơƩ!ƒ ǇǇ ƥdžơdž ǇǇ ƥdžơD Üƥƒ ƧǍǇ ƥŏƥ!ƒ:

ƥƑǍ5!ƒ ÜŦŏƑǤǂ!ƒ ƩƒƧƥ ƫŏlơǍ ŦdžǤɩD ǋƱ ÜǑƵǤ5Ʃ!ƒ ŦƶƱdž lƩƒǍ ǈƥǍÜƍ2

(1403 ؎ -1983ǄƎ)ŦƶƱ ÜŦŏƥƒƩƶ!ƒ ŦŏǉŏƥǂƒÜ ŦŏƩǍǈdžǉ!ƒ ǇǍƑƬ!ƒǍ.

(18 ÜĬǆƜþƜǁǁ ÜþǆžơǉǀǇ þǆžơǆ ǇǇþǆžơǉ Üþǆžơǉ ĂǇǉ ǈƶ!ƒ ƩǇǇ :

þöùTƧ!ƒ ƧƒÞ ÜǑǇǇùƞƧǆ!ƒ Ƨơǉ ǆǋǇǂ.þ ƽölơǩ ÜƟǇưöǕƒ ƟƧT Ǒ5 þƮǩǀǆ!ƒ
.ǆ1982 ƗƶǉƱÜƧTǇ!

(19 ÜăþƦǁǁ ǄǇƐ ƩǆT ǇǇöþ!ƒ þǆžơǆ ǇǇǇ Üþǆžơǆ ĂǇƒ:ƧöƤ!ƒ

ƗùƶǉƱ!ƒ ÜƘĂƧùöǉ ÜƗùöǆǇƶ!ƒ ƔùǩǂƗ!ƒ ƧƒþÜǇƒƧùǀ!ƒ ƘǇǀǉƱ Ǒ5 ƗöǇǇǇ!ƒ ƗöǇƩ
.(ǆ1980- ﻫ 1400)ƗöǇǇ!ƒ

(20 ÜĬǁǁǇƦǁǁ ĬƪöƵ ǇǇǇ þǉƵ ǀǂƶ!ƒ ÜǉǆĂǉĂǆĂƪ :

(.Ʊ.Ƙ.þ) ÜþǆžơǆǇǇƶT ƟƧTĂ ƽölơǩ ÜĂơǇ!ƒ Ǒ5 Ɨö!ĂƨƞǇ!ƒ Ɨǆþǀǆ!ƒ

(21 .21ÜăǇǇǁǁ ƗƷǉǇ!ƒƧƶT ïþƶƞ!ƒ:

.(ǆ1964- ﻫ 1384) 1Ʊ ÜƽTǆþ ÜƧTǇ!ƒĂ ƗƵǇƱǇ! Ǒǆűƪ Ǘƒ Ɣǩǂǆ!ƒ

(22 ǄǇƐ ÜĬǆǁ ǆǀ5!ƒĂǉǇ ǇǇǆǉƵ ǇǇǉƒ Ǒǆƞ:

.Ǉ ÜƒǆƮƤ!ƒ ƽölơǩ þǆžơǆ ǑǇƵ ÜƧǇƞǇ!ƒ ƧƒÞ Ɣùǩǂ!ƒ ÜƗöƧùƮǆ!ƒ ÜǀƧǇǇùǀ!ƒ
.(ǆ1955- ﻫ 1374)ƗöǇǇ!ƒ ƗƶǉƱ!ƒ

.Ɣ ƔǇǂ ƴǆǇ!ƒ Ǒ5 ÜƗöǉƧƶ!ƒ ƧƒÞ ƴùǆǕƒ ƧùTǇ! ÜƴùöƨĂǩ!ƒĂ ÜþùǉƧǫ ƗùƶǉƱ!ƒ
.(ǆ1988-ﻫ 1409) Ĭ!ĂǕƒ

.Ɯ ƔǀǩơǆƧ!ƒ Ǒ5 ǇǇǇǩ ǇĂƞĂ ƦǇĂT ÜƘƒǇƒƧǀ!ƒ ƽölơǩ ĬùǇƵ ïþùƞǇ!ƒ ƮƒĂ ƻùƮ
.(ﻫ 1386)ƗƶǉƱ ÜǀƧǇǇǀ!ƒ ÜƗöǆűƪǕƒ ǇĂǉT! ĬǇƵǕƒ ƩǇƞǆ!ƒ ÜǇĂƧƤƒĂ

(23 ǄǇƐ ÜƒƜƟǁǁ ƴǇǆƞ ǇǇöþ!ƒ ǇǇǆƛƵ ǇǇǉ ƧǆƵ:

.Ǉ ÜþƒþùƷǉ ÜǑǇǇƶ!ƒ ƗƶǉƱǆ ÜǑǇöǇƶ!ƒ ǑƪƧǆ ƽölơǩ ÜƴƮ5ǆ!ƒ ƟƧT Ǒ5 ƟǇưöǕƒ
(.Ʊ.Ƙ.þ)

.Ɣ ƗöǇǂ!ƒ Ǒ5 ÜĂơǇ!ƒ ƟƧT ÜǑưƧ!ƒ ƧƒÞ Ɣǩǂ!ƒ ÜƗöǆǇƶ!ƒ ÜƘĂƧöǉ ƗƶǉƱ (1415
.(1995- ﻫ

(24 ÜĬǩǇƟǁǁ ƗƞöþƤ/þ :Ǒǆöþơ!ƒ

.(.Ƙ .þ) ÜƴöƨĂǩ!ƒĂ ƧTǇ! ƴǆǕƒ ƧƒÞ ÜƗöĂơǇ! ƩƒƧþǆ!ƒ

:Ÿƒ ϸƅƵ ǍƅƊ ÜŸƒ ϸƅƵ Ǉƅ Ǉǒϸǃƒ ƔǴǋƬ ƘǍƿǴǒ ÜǎǋƊǏƟǁƐ (25

ﻫ 1224) 1 Ʊ ÜǑƅƙǂǃƒ ǑƞǇǴƤǃƒ ǇǒƽǏƊ ϸƽǏơƽ ƔǒƙƧƙǍ ƠǒơƮƙ ÜǇƒϸǃƅǃƒ ƊǏƞƶƽ

(.ϸ).(Ɗ1906-

:ǂǒƽƶǺƤǃƒ ǀƧƽƵÜƅǐƊǏǇƙǁǁƐ .26 (26

.(.Ʊ.Ƙ) ÜƧϸǴƮ ƧƒϸÜƘǍƧǒƅ ÜǂǒƽƶƙƤǃƒ ǇƒǍǒϸ

:ǑƱǴǒƽϸǃƒ ϸƽǏơƽÜǎϸƮǁǁƐ (27

.(Ɗ1940- ﻫ 1359) ÜǂƶƖǴƙǃƒ ǂƶƅƱǃƒ ÜǐƧƯƤǃƒ ǂǒƬǴơ

:ǑǇǒƱǇƱƖǃƒ ŸƒϸƅƵ Ǉƅ ǏƼƱƮƽ ǑƞǴơÜƅƻǐǂǁ (28

ϸùƽơƽ ǋơǒơùƮƙǍ ǋùƶƅƱƅ ǏǇƵ ÜǇǍǇƼǃƒǍ ƔƙǂǃƒǑƽƴƖƊ ǇƵ ǇǍǇÜǃƒ ƻƬǂ

(.Ʊ.Ƙ) ÜƘǍƧǒƅ ÜǂǺǒϸơǃƒ ƊǍǁƶǃƒ ƧƒϸÜƩǒǁǂǃƒ ǂǂƅǁƅ ƘƶƼƧǍ ǇǒϸǃƒƻƧƬ

:ǂƺƅǴǇǃƒ ÜǏƽƑǐǴƤǁǁƐ (29

Ü ƻƧǴùƶƽǃƒ Ƨƒϸ ÜƊǒǋƒƧùƅƊ ýƯƼǃƒ ǍƅƊ ϸƽƞƽ ƾǒǀơƙ ÜǑǇǴǒƅƦǃƒ ǂƺƅǴǇǃƒ ǇƒǍǒϸ

.(. Ʊ .Ƙ) ÜǀƧǋǴǃƒ

:ǑǀƬƽϸǃƒ ŸƒϸƅƵ ǍƅƊ ÜǇǴƽǺƵ Ǉƅ ϸƽơƊ Ǉƅ ϸƽơƽ ǇǒϸǃƒƩƽƬ ÜǏǴǇƤǁǁƐ (30

ƊǒǋƒƧùƅƻǴƾùǒǀơƙ ÜƊǖùƖǗƒ ơǒƧǴƙ Ǉƽ ǏǀƙǇƽǃƒ ǇǴǒƵǗƒ ƘǴǒƼǍ Ǐǃ ǀƧǴƬǗƒ .Ɗ

.(Ɗ1991-ﻫ 1411) 1 Ʊ ÜƘǍƧǒƅ ÜƧǒǺǗƒ ǇƅƒƧƒϸÜ ơǃǴƮ

ǂǒƽǁƶǃƒ ƔƙǂǃƒƧƒϸ ÜϸǒƶƖǃƒ ϸƽơƽ ƧƞǴǋ ǍƅƊ ƾǒǀơƙ ÜƧƅƺ Ǉƽ ƧƅƤ ǑƼ ƧƅƶǃƒÜ .Ɣ

.(Ɗ1985- ﻫ 1405) ǏǃǍÜƒ ǂƶƅƱǃƒ ÜƘǍƧǒƅ

:ǂƅǀƵ Ǉƅ ǇǖǒƺÜƅǏƊϸǁƐ ǋƤ (31

(.Ʊ. Ƙ .ϸ) ÜƔƙǂǃƒ ƊǃǴƵ ÜýǒƧǴǂ ǐƧǇǋ ƾǒǀơƙ ÜǋǇƒǍǒϸ

:ǂƑǂƔǁƐ ƊǴ ƅǴƊϸ (32

.(Ɗ1980)ǂƶƅƱ Üǀϸǒϸƞǃƒ ƾǴƼǗƒ Ƨƒϸ ÜϸƧǍǃƒ Ǉƅ ƊǒǃǍ ƾǒǀơƙ ÜǋǇƒǍǒϸ

:ƾơƖƒ ǍƅƊ ÜǐƧƖǃƒ Ǉƅ ƊǒǋƒƧƅƻ ÜǂƑǂƦǁƐ (33

ÜƘǍƧùǒƅ ÜƔƙǂǃƒ ƊǃǴƵ ÜǑƅǂƮ ǇϸƅƵ ýǒǂƞǃƒ ϸƅƵ ƾǀơƙ ÜǋƅƒƧƵƒǍ ǇǀƧǀǃƒ ǑǇǴƶƽ

.(Ɗ1988- ﻫ 1408)ǂƶƅƒƧǃƒ ǂƶƅƱǃƒ

[illegible]: (34

[illegible]

.([illegible]1985- ه 1405)[illegible]

[illegible]: (35

[illegible]

.([illegible]1984) [illegible]

[illegible]: (36

- ه 1403)[illegible] .[illegible]

.([illegible]1983

[illegible] .[illegible]

- ه 1420)[illegible]

.([illegible]1990

[illegible]: (37

.(. [illegible] .[illegible] .[illegible])[illegible]

[illegible]: (38

.([illegible]1928-ه 1346) [illegible]

[illegible]: (39

.(.[illegible].[illegible].[illegible])[illegible]1964- ه 1348 [illegible]

[illegible]: (40

.(.[illegible].[illegible].[illegible]) [illegible]

[illegible]: (41

1403)[illegible]

.([illegible]1974- ه

[illegible]: (42

ه 1494)[illegible]

.([illegible]1974-

(43 [illegible]:

. [illegible]
.(1976- هـ 1423)[illegible]

. [illegible]
.(2005- هـ 1425)[illegible]

. [illegible]
.(. .)[illegible]

. [illegible]
.(1976- هـ 1396)[illegible]

. [illegible]
.1972

. [illegible]
.1992 [illegible]

. [illegible].(. . .)[illegible]

. [illegible]
.(. . .)[illegible]

. [illegible]
.1998 [illegible]

. [illegible]
.(2007) [illegible]

. [illegible]
.(1987- هـ 1417)[illegible]

(44 [illegible]:

[illegible]
.(1997- هـ 1417)[illegible]

(45 ËTƧǿăÜ ŢǖΘ !fþǒǈ ǈǇ Ǳǒǆ :

.(Ǆ1974- ه 1394)ÜƗǒǉǴǍ!f ƗƶǇƱ!f ÜƗǒǆŢǸǌ!f ƗƶǇƱǆ!f ÜƘǴǒƼĂ!Ǵ ǑƼfĂ!f

(46 ËTĭǱþăÜ ǆơǆþ ǇǈǇ ƵǇǑ ǇǈǇ ƵþǇ !fĂǋǴƔÜ ǱĂǇ ƵþfŸ:

ÜƧùǂƼ!f Ƨfþ ÜǈǒþùǇ!f ǑǇƵ ĬƼƱŢǆĂ þǆơf Ǒơƙƽ ƾǒlơƙ ÜlƧǂƦƙ!fĂ lƧŢǇƙ!f

.(Ǆ1982- ه 1402) Ĭ!ĂŰf ƗƶǇƱ!f ÜƾTǆþ

(47 ËƯƎǇĬÜ ơǴƙǄǇ ƵǇþf Ÿ:

.(Ǆ1990)ƗƶǇƱ ÜǑƎǴƱ!f ǁƧþǆ ǇǈǇ Ĭơǒ ǊƶǈŢ ÜǊǉfĂǒþ

(48 ƯþƷǇǈ ǴǄǆ ǇƎǴǋǈ:

.(Ǆ1996)ƗƶǇƱ ÜƘĂƧǒǇ ÜĭĂƱƵ ĭƨĂƼ ƾǒlơƙ ÜǊǉfĂǒþ

(49 ǇƎƎǕƗÜ ƵǇþ fŸ ǇǈǇ ƧƋǇƗ ǇǈǇ !ǇǒþÙ:

ƗùƶǇƱ ÜƘĂƧǒǇ ÜƾĂƧT!f Ƨfþ ÜǈƪơlƨƵ ƾǒlơƙ ÜǑƶǆŢŰf ǊơƧT ÜǊǉfĂǒþ

.(Ǆ1971)

(50 ƳǊăÜƵǆƧĂ ǇǈǇ ǆƶþ ǒǂƧƔ:

.(1970) ƗƶǇƱ ÜþfþƷǇ ÜǈǴƶƱ!f ǄTǴǋ ƾǒlơƙ ÜǊǉfĂǒþ

(51 ǇƎƨƾŰǆĬÜ fǇǈ ơƞƧ:

Ƨfþ ÜƾùơǁþǴùƞ þǒƪ þǆơǆ ƾǒlơƙ ÜƗǉǆǴǍ!f ƗƎǴǆ!f ǆŰƵǆ ǑƼ ƗǉǆǴǂ!f ƧƧþ!f

.(Ǆ1996) ƗƶǇƱ ÜlƧǋǴl!f ÜƗǍǒþơ!f Ɣƙǂ!f

(52 ǄǴƐƳTƧǋþÛ ǇǆǇ ǈǒƪơ!f ƵǇǑ ǇǈǇ ǈǆƋǆǆ:

ǆ. ΘƧT ýǆƞ ǑƞǴƞƨ!f ƾǒlơƙ ǑǇǴŢ ƔơǴŢ ǇǆǇ ÜΘǴǉƞ lƧfƨĂ ƻǴþĂŰǫ ǈǆùT!fĂ

.(.Ʊ.Ƙ)Ɨǒþ fƧƶ!f ƗǒƧĂǋǆƞ!f ÜƗǒǉǒþ!f

ƴ. ÜƔƇǁǆ!f ƾǒlơƙ þǆơǆ ƵǇƵ ƧǴƙƪ!f ƵǇƵĂ Ÿ f ĭƧĂǇƞ!f (Ʊ.Ƙ.þ).

Ɯ. ƔƇǁǆ!f ƵǇǴƶĂ ǈƶǆĂ ýǍǆ ÜƔƇǁǆ!f ƾǒlơƙ ýþǴƵ ǆơǆþ ƵǇƵ ÜþĂƞĂǆ!f ǑǇƵĂ þǆơǆ

.(Ǆ1998- ه 1418)ƗƶǇƱ ÜƘĂƧǒǇ ÜƗǒǆǈƶ!f Ɣƙǂ!f Ƨfþ ÜƯĂƵ

(53 ǄǴƐ ƳƾĭüÜ ǴǋǇ ǈǒþ!f ƵǇþfŸ ǇǈǇ ƵlǒýĂ ǆǌǈ!f ƦǉfǑ:

ǆ. ΘƧT ǇǈǇf ƵlǒýĂ Ü ƾǒlơƙ þǆơǆ ǆơǑ ǈǒþ!f ƵǇþ ƽþǆơǒþ!f ÜƗǇƙǂǆ ƗƶǇƱ Ƨfþ ƗǇƙǂ!f

.(Ǆ1980- ه 1400) Ü20 Ʊ ÜlƧǋǴl!f

[illegible] .ɣ
.([illegible]2001 – ﻫ 1422)[illegible]

(54 [illegible]:

[illegible] .[illegible]
.([illegible]2001- ﻫ 1422) [illegible]

[illegible] .ɣ
.(.[illegible] .[illegible] .[illegible])[illegible]

(55 [illegible]:

[illegible]
.([illegible]1998- ﻫ 1419) [illegible]

(56 [illegible]:

[illegible]
[illegible]
.([illegible] 2000- ﻫ 1421)[illegible]

(57 [illegible]:

[illegible]
.([illegible]1945)[illegible]

(58 [illegible]:

[illegible]
.(.[illegible].[illegible])[illegible]

(59 [illegible]:

- ﻫ 1403)[illegible]
.([illegible]1984

(60 [illegible]:

.([illegible]1960) [illegible]

(61 ƐǁǁƂƃƅƆƇƈǍŶǎ Ǌ ǅƃƄ ƃ!ƃǁ ǅƄƅǆ ǅƄƅƃ ǅǁ ƈƄǅ ǁƅƄƂƀƄǅǁ:

ǐƂƀƃƄƐǁ ǉǄƃƂ ǇǅƂƀǄǃǂǁ Ǘǖǔ ǐǏǎ ǌǋǊ ǈǄǃǂǁƐƇƄǃƂ ƀ ǉƏƃǆǅǁ ǃƃǄǂǁ!ƃǁ ƃǉƀƃƄǂ

.(ǅ1972 - ﻫ 1392)ǙƂƀƂǁƁǂǃ ǚǃƄǂƅƀ!ƃ

(62 ƐǁǁƂƃƅƆƇ Ǐ Ǆ ƅ ǅǁǂƁ ǇǃƂ Ǆ ǅǁ ǈǉ!ƃǁ:

ǐ!ƃǁ ƂƁǀ ǅǃƂǃƄ ǄƄǁǂ ǅǃ!ƃǁ ǉƃ ǆǅǃƃƃǂ ǃǂƀƃǄ ƃ!ƃǁ ǉƂƀƃǄ!ƃ ǄƃǄǂǃ ƃǅǂǁ ƃǄƂ!ƃ ǄƃǄǂǃ

.(ǅ1952)ǂƄǂǁ!ƃ ǄƃǄǂ!ƃ Ǚ ǄǂǁƃǄ!ƃ Ǚ

(63 ƐǁǁƂƃƅ ǅ ǉƇƄ:

ǁǂƃƄǂ!ƃ Ǚǐƃ ǁǂƃǂǁ Ǖǃƃƃǂ ǃǂƀƃǄ Ǚǐǃǂ!ƃ ǐƃƅ ǂƃǁƂǃ ǃƄ ǐǃǃƃ ǂƃǂǁ

.(.Ʊ.Ʀ.ƥ)ǙǗƃƂǁ!ƃǃ ƂƃƄǁ!ƃǃ ǂƃǂƂƄ! ǂƄǂǃ!ƃ

(64 ƐǃƂ :

.(.Ʊ.Ʀ.ƥ)ǄƂǂƁǁ!ƃ Ǚƃƃƃƅ ƥǅƃƄ ƃǂƀƃǄ ǄƃǁǄƃǂƥ

(65 ƐǁǁƂƃƅ ǅ ǆǅǄ ǃǂƁ:ǁ!ƃƱ ǐ:

ƥǄƃƃ ǅƃƥǄ!ƃ ǃƃǂ ƥǅƃƄ ƃǂƀƃǄ ǙǃǂǁƃǄǃ ǂƃǂƃ!ƃ ǅƃǂǁ!ƃ ǄǃǅǃǄ ǅƃ ǂƃǂ!ƃ

.(ǅ1981 - ﻫ 1401)ǂƃƄǂƤ!ƃ ǂƃǂƱ!ƃ ǙƦǃƂǃ Ǚǂ!ƃƃƃ!ƃ ǂƃƃƃƃ Ǚƥǂƃƃ!ƃ

(66 ƐǁǁǁƂƃƅ ǅƃǁ ƂƁǀ ǅǄ ƃƃƃƃ:

(Ʊ.Ʀ.ƥ) ƦǃƂǃ ǙƂƥǃƃǙ ƂƃƄ ǙΣƃƃ ǅƃǃƃƃ ƃǂƀƃǄ ǙƦǃƃǃ!ƃ ƦƃǃƄ

(67 ǅǂǁ ǂƃǂƄ ƃǃƃƃƃ!ƃ ǄƄƃƃ!ƃ ǅƂǁƃƄ:

ǙǂǅǃǄǂƃ!ƃ ǐǅƃǂ!ƃ ƂƃƄ ǙǄǃƂǅƤǃ ǅǅƃǂǄ ǅƃ ƥǅƃƄ ƃǂƀƃǄ ǙǂǃǃǄǃ!ƃǃ ǂƃƥƃ!ƃ

.(ǅ1985 - ﻫ 1405)ǂ!ǃǃ ǂƃǂƱ!ƃ ǙƦǃƂǃ

(68 ǂǅƂƥǐƦǙ ǂǃƂ ǅƃ ƥǂǃ ƂƃǂƂ!ƃ:

ǙƦǅǃǃƃ!ƃ ǂǅǃǂƃǂƃ ǂǅƃƃƱǃ ǅǃǂǃ ǄƂƃƄǃ ǙΣƃƃ ǅƃǃƃƃ ǙƃƂǃǄǃ ǙƃƃǃƂǃƥ

.(ǅ1984) ǂƃƱ ǙƦǃǃǂ!ƃ

(69 ǄǃǂƐǃǃ Ƃǅǂ ƂǄǃ:

.(ǅ1997 – ﻫ 1377) ǂƃƱ ǙƂƀƂǁƥ ǙƥǃƀƂ!ƃ ǂƃƱǃ ǙǅǃƄǃǄƃ!ƃ ǅƞǂǃ

(70 ƐǁǁƂƃƅ ǂ ƃƃƃ ƥǂ ǁ!ƃ ƥǂ!ƃƃƂǃǂ ǅƃǃǂ!ƃ:

.(ǅ1984 - ﻫ 1405)ǂƃƱ ǙǅǃǃƃǃƂǃ ǐƂǃ!ƃ ƂƃƄ ǙΣƂƃƃǄ!ƃ ΣƂƃƄ

(71 ƐǁǀǁƋƯǎ Ûǎǂǀǁ ƠƧƋǀǁ ǀƖǁ ƩöǀǁƔǂƞƴǁƲƦ ƤǀǀǁƲ ƦǀǁǀƧǁƥ ǁƫǀǀǁ ǁƧǀǁ ǁƋǀǁ ǁƥǀǁ ǁǂ:
ƥöǁƓƒǂƳǂƔƔ ƫǂǁƓƑǁƥƪ ǁƥƒǁǁƤǀǀǁ ƒǁǁǁƯǎǂǁƲ ǂƦǁǁ Ƨƒǀǁ ƳƧǀǀǁƧƲ ƥǂƓ ǁƥǁƤǀ ƒǁǁǁƥǂƭǀǁƥǁƥ (ƥ.Ƙ.Ʊ).

(72 ƐǁǀǁǀǀǁǂƔǂƞƴǁƲǀǁ ƩöǁǀǁƝ ǁƳǂƥǀǁǁ:
ƥöǁƓƒǂƳǂƔƔ ƫǂǁƓƑǁƥƪ ǀƩƜǂǂƮƭ ƩǂǀƩǂǁǀǁ Ʊǂǂǁƞǀǁǂǂǁǂ ƲƳǁƙ (ǁ1962).

(73 ƐǁǁƑǀƬƞ :
ƟƧƬ ƧƬƧ ƨ Ǒǁǂǁǂǁǁǀǁ Ǒ5 ƞƧǍ ƨ ǁǀǁǂƳǂƤǂǂǁ ƓǁǀǁƧǁƥǀǂǁ ƥƒǁǂ ǁƥǂƤǁǁ ƥǂƤǁǁ ǀǁǀǂƧƨǂƥǁǁǁƥ
ǁǀǁƞǁ ǁǀǁƝǁǁǁ ǁǁǀǁƧǂǂǀǁǁƘ (ƥ.Ƙ.Ʊ).

(74 ƐǁǀǁǀǁƐǁǁǀǁǂǂ ƩƗǀǁƋǁǀǁ ǂǀǁǀǁƙ ƥǂƤǁǁ ǁǀǁ ƫƱƥǁǂǂǀǁ ǁǀƲǁƥ ǁǂǀǁƥ Ŷƙ:
ǀ. ǁǂǀǁ ǁǀǁǀǀǁǂǁ Ǒ5 ǂǀǂǀǁǂǀǁǀ ǀǀǀƟ ǀǀǂǁƱǂ ǁǂǁƳǀǁǂǁ ǂƳǁǁǂǂǁ ǀƞǁƲƳǁ(1975ǁ).
Ƴ. ǂǀǁǂǀǂǁǀǁƥǂǂǁ ǂǀǀǀǁ ǁǀǁǁǀǀǁǂǁ ǁǀƥǂǂǂǀǁƥǂƤǁǁ ǀǀǁǁǀǁǁǂǁǀǀǁƘǀǁǀǁ ƲǀǀǁǀǁǀǁƳ
ǀǀǁǁǂǀ ǂǀǂǀǁǂǁ ǂǁǂǁƟǁǁ ƫǁǂ ƬǂǂƱǂƩ (1387 ǁ - 1967ǁ).
ǀ. ƟƧƬ ǀǀǁǂǁǀ ǂǀǁ ƥǂƤǁǁ ǁǂǁ ǁǀǁǂǁ ǀƞƦƫǂǀ ǀǀǂƧǂǀ ǀǀǀǁǁǀ ǀǀǁǂǀǁǀǂǁƥ ƧƲƥ
ǀǀǁǂǁǂǀǀǁǀǁƘǂǂǀǁƥƙǀ1(1422 ǁ -2001ǁ).
ƥ. ƟƧƬ ǁǀǁǂ ǀǁǁǀǂ ƲǀǁǂƞǀǁǀǀǀǁƤǁǂǁƥǂǂǁ ƥǂǂǁǀǀǀǁǁƥǁǁǂǂ ǀǂƥǁǂƧǁ Ƨƒǀǁǀ
ǀǁǁǀǀǁǀǁǂ ǁǂǀǁǁǀ1(1402 ǁ -1982).
ǀ. ƟƧƬ ǁǀǁǂǀǁǀǀǁǂǁ ƥǂƤǁǁ ǁǀǁ ǂǀǁǂǀ ǀǀǁǂǀ ǂǀǀǁǀǂƥƧ ǂǀǁǀǁǁǀǀǁǁǀǂǀǁ
ǀǀǁǀǁǁǀǁǂǀǁǁǀƞ(1402 ǁ -1982ǁ).

(75 ǁǁǂƥǁǀǁǁ ǁǂǁ ƥǂƤǁǁ ǀǂǀ ǁǀǁƩǁǀǁ:
ǁǀǁǁǁǂǁǀǀǀǁǁǁ ƥǁƥǂƤǁǁ ǁǁƥǀǁ ǁǁǀƤǁǂǁ ǁǁƞǁǁǀǀǂǁ ǁǀǁǀǀǁǀǀǀǂǁǁ
(ƙ.Ʊ)ǁǀǁǂǀǁ.

(76 ǁǀǁǀǂǀǁ: ǁǀǀǁǀǁ ǁǀǁ ǁǂǁ ǁǀǁǁƐǁǂǀǁ ǀǀǀǁǂ:ǁǀƤǁǂǁ
ǀǀǁǀǁǂǁ Ǒ5 ǂǀǂǀǁǂǀǁ ǀǀǀǀǁǂǁǂƥǂƤǁǁ ƧƤ5 ǀǁǁǁǀǁǀǁǀǂǀǁǀǁƥǁǂǁǁǂǀǁ
ǁǀǁǂ ǂǀǁǁƧǂ ƥǀǁǁǀǂǁǂǀǁǀǁƘǂǀǁǀǀǁǀǁǀǁǀǂǁǀƞ(1413 ǁ -
(1992ǁ.

(77 DžǴƐ ÛƯỵĎŽ LJǒƨ LJǒƥ!ƒ ǑơǒǏ LJǐư ƁǐƵ ƥǐƵ!ƒ ÜǑƱƶdž!ƒ ǍǐĐ :LJƪơ!ƒ

ÜLJǒƞǒƧùƤ!ƒ ƗùǐǏƗdž ÜǑǐdžĂùƬ!ƒ Ǐùƪădž ƽǒlơǩ ÜǑƱƶdž LJǐƒ Ɨǒƽ!Đ ƟƧƬ

.(Dž1985 - هـ 1405)ƗǒǉǴ!ƒ ƗƶǐƱ!ƒ ÜƯǴǒƧ!ƒ

(78 ÜĊǐǂǐŽǁƐ ăơỵƨǁƐ :

(.Ʊ.Ƙ.ƥ)ÜLJǒǐldž ǴƒƧƶƬ LJdžư ǊLJƒĂǒƥ

(79 DžǴƐ ÛƥǊǉưǐŽ ƥdžơdž LJǐ ƗDžƧ :

.(.Ƙ.ƥ)Ǐ!ĂǕƒ ƗƶǐƱ!ƒ ÜƘĂƧǒǐ ÜƧƥǴƬ Ƨƒƥ Ü ƔƧƶ!ƒ LJǴƪ!

(80 ǏdžƐǪǏǁƐ:ƥdžơĐ LJǐ ƥdžơdž LJǐ ƥdžơƒ LJǐ ÜĐǒǊƒƧǐǫ ǍǐĐ ỹư ƽ!ƒ:

.(.Ƙ.ƥ)ƗǒǉǴ!ƒ ƗƶǐƱ!ƒ ÜƘĂƧǒǐ ÜlǴǒơ!ƒ Ƨƒƥ ƘƒƧĂƬǉdž ÜỹǴdžǕƒ ỹdžƞdž

(81 ÛƐƦƥǏǁƐ ƥdžơdž ƧƿǴǐ ǏĂƪădž!ƒ :

ÜƘǴǐǒƵǴdžƪƒ Ÿƒ ƥƪĐ ƽǒlơǩ ÜƘƒƥǴƪ!ƒĂ ǴǴdžǐƶ!ƒ ỹƒĂơƒ Ǒƽ ƘǴǉƞ!ƒ ƘǴưĂƧ

.(Ʊ.Ƙ)ÜLJƒƧǌƱ ÜƘǴǐǒƵǴdžƪƒ Ɨǐǩƚdž

(82 DžǴƐ ǁǁƐƑư! ÛĐǐǍ ƥǐƵ ŸƒƥǐƵ Ƨƥǐ LJǒƥ!ƒ ƥdžơdž LJǐ ƥdžơdž LJǐƒ ǁǁ!ǴdžÜ

.(.Ʊ.Ƙ.ƥ)ǁǁ!ǴdžÜ LJǐƒ Ɨǒƽ!ƒ ƟƧƬ

(83 ǁǁƐƜƑƥÛ ƥdžơdž ƥǐƵ ƨǒƨƶ!ƒ:

.(هـ 1412).1.Ʊ ÜlƧǊǴl!ƒ ÜƗǒdžǒǩ LJǐƒ ƗǐǩƗdž ǁǁ!ǴƪÜ ƗǐǩƗdž!ƒ ǁǁ!ǴƪdžƵ!ƒ ơưĂĐ Ǐ!ǫ ǁǁ!ǴƪƗ!ƒ ǴǴǒư

(84 ƥǊlj ÛĐǊǎ ƥdžơdž ƥǐƵ ǕƪƗ!ƒ ĐǖƪƗ!ƒ ǊLJĂƧǊ :

.(Dž1972)Ǐ!ĂǕƒ ƗƶǐƱ!ƒ ÜlƧǊǴl!ƒ ÜǑƞǉǴƤ!ƒ ƗƪƪƋdž ÜƗǒǐƧƶ!ƒ ƥǊƒĂƬ Džƞƶdž

(85 LJǐƒ DžǴƬǊ: ƥǐƵ Ÿƒ LJǐ Ƶ ƪĂǒ LJǐ ƥdžơĐ ỹǴdžƞ ƥdžơdž ǍǐĐ LJǒƥ!ƒ ƥdžơdž:

.Đ ơưĂĐ ǁǁ!ǴƪdžƵ!ƒ ǏǁƵ Ɨǒƽ!Đ LJǐƒ ǁǁ!ǴdžÜ ƽǒlơǩ ƥdžơdž ǑơdžÜ LJǒƥ!ƒ ƥǐƵ ÜƥǒdžơƋ!ƒ

.Ü(Dž1980) ƗƶǐƱ Ü6 Ʊ ƘĂƧǒǐÜ ǑǐƧƶ!ƒ Ɨƒƽǩ!ƒ ǴǴǒơǫ Ƨƒƥ

.Ɣ ƒǒǂƤǩ ƒǒƤǁǩĂ ƥǊƒĂƬ!ƒ ƥƑƒĂƽ!ƒ ƽǒlơǩ ƩǴùǐƵ ƩǴùƬdž ǑƽƱùƬ!ƒ ÜǑơ!Ǵùƪ!ƒ

.(Dž1986 - هـ1406)ƗƶǐƱ ÜƘĂƧǒǐ ÜǑǐƧƶ!ƒ ƔǴǩƗ!ƒ Ƨƒƥ

.Ɯ (Ƙ) ƟƧƬ ƧĂƦƬ ÜƔǊƦ!ƒ ƽǒlơǩ ƥdžơdž ǑơdžÜ LJǒƥƒ ƥǐƵ ÜƥùǒdžơƋ!ƒ ƗùǐǏƗdž!ƒ

.(Dž1991 - هـ 1411)ƗƶǐƱ ÜƗǒƧƬdž!ƒ

Üþùǒdžơ!ƒ þùƕƵ Ǉǒþù!ƒ Ǒơdž þdžơdž ƫǒǀơƙ Üăþƫ!ƒ ýƕǍ ăþǉ!ƒ ƨƱƿ ƟƨƬ .þ

.Ü(Ǆ1963) 11Ʊ Ü ƘǍƨǒƕ ÜǀþǴƶƪ!ƒ ƘǴƵǍƕƱdž

ȽùƶƕƱdž ÜƨùƬǉ ǐþǴǋ ƫǒǀơƙ ÜȽǒƕƨƶ!ƒ Ƚƺǅ!ƒ ǄǅƵ Ǒƽ ȽǒƨþƕǃƒȽơdžǅ!ƒ ƟƨƬ .ǉ

.(Ǆ1977- ـه 1397)ȽƶƕƱ ÜþƒþƺƕȽƶdžǴƞ!ƒ

ƨƒþ Üþǒdžơ!ƒ þƕƵ Ǉǒþ!ƒ Ǒơdž þdžơdž ƫǒǀơƙ ÜƔǒƨǴƵǕƒ Ɣƙǂ ǇƵ Ɣǒƕǅ!ƒ Ǒǉƺdž .Ǎ

.(.Ʊ.Ƙ.þ)ÜƘƨǒƕ ǑƕƨƶƆƒ Ƚ ƒƨƙ!ƒ ǇǴǒơƍ

(86 ǄǴǀ ǐƴǐ Û Ʃ ǒƶǒ Ǉƕ ǑǅƵ Ǉƕ ƫ ǒƶǒ Ü ǍƕǄ!ƒǍƕǀ!ǇǴ:

ƟƨƬ Üýƫƽdž!ƒ Ƚƕƙǂdž ÜǑƕǉƙdž!ƒ ǀƨǋǴǀ!ƒ(.Ʊ.Ƙ.þ).

(87 ǏdžǄǅǏǁǀ ƵƕþÛ ǀǴþƨ!ƒ ǇƕƵþ ǇƕƵ þǒdžơ!ƒ:

ȽǂƨƬ ÜƔǴǒþ þǒdžơ!ƒ þƕƵ ƫǒǀơƙ ÜǇǒǒǍƺǅ!ƒǍ ǀǴơǉ!ƒ ǄƞƒƨƙǑƽ Ǉǒǒƶƙ!ƒ ǀƨǴƬƍ

ǏùǃǍǕƒ ȽùƶƕƱ!ƒ ÜƯǴǒƨ!ƒ ÜȽǍơƕǅ! ýƫǒƽ ǁǅdž!ƒ ƨǂƨdž ÜȽǒƕƨƶ!ƒ ȽƵǴƕƱ!ƒ

.(Ǆ1986- ـه 1406